

หัวข้อกฎหมายหมายประเทศ

บทบัญญัติ

การปกครองประเทศ

บทบัญญัติ

(มีผลบังคับใช้ พ.ศ. ๒๕๖๓)

TULIB

3 1379 00084798 9

ที่ รุก ใน การ ที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินเหยียบ
ศาลสถิตย์ยุติธรรม

3891

คำนำ

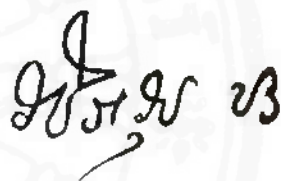
หนังสือพิมพ์ที่ บัญญา เป็น ตอน ๆ จนตลอด รวม
๒๒ ตอน และได้ตั้งใจไว้แต่เดิมว่า ถ้ามีเวลา และโอกาส อัน
ควร จะได้ รวบรวม เข้า เป็น เล่ม แต่ก็ยัง หา ได้ มี โอกาส กระทำ ไป ให้
ตลอดไม่ มา บัด นี้ เห็น ว่า การ บ้าน เมือง ดำเนิน ไป ช้าง นำ มาก ขึ้น
ทุก วัน จึง เกิด มี ความ จำเป็น ที่ คนไทย จะ ต้อง รู้ เรื่อง กฎหมาย นานา
ประเทศ นี้ ไว้บ้าง พอ ให้ สัม แก่ ผู้ที่ จะ นับว่า ตน เป็น ส่วน หนึ่ง แห่ง ชาติ
ซึ่ง ดำเนิน ชน ธุ้ ความ เจริญ และได้ตั้งใจ จะ ดำเนิน ไป ให้ เต็ม ข ้น หน้า เพื่อน
บ้าน ขรรคมดา ผู้ที่ จะ เข้า ใน สยามคดี จำ จะ ต้อง รู้ ขนบ ขรรมนิยม
ของ สยาม อัน นั้น ไว้บ้าง จึง จะ ประพฤติ คนให้ ถูก ต้อง ตาม ความ นิยม
แห่ง สยามคดี ของ สยาม นัน ณ์ใด บุคคล อัน เป็น ส่วน ของ ชาติ ที่
จะ เข้า ธุ้ สยามคดี แห่ง นานาประเทศ ควร จะ ต้อง รู้ กฎหมาย นานาประเทศ ไว้
บ้าง จึง จะ ประพฤติ ถูก ต้อง ตาม ความ นิยม ของ นานาประเทศ ณ์นั้น

หนังสือพิมพ์ ก่อตั้ง ตั้งแต่เฉพาะเรื่อง กฎหมาย นานาประเทศ แฟง คดี
เมือง คือ ส่วนที่ เกี่ยวข้อง กับ ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ญารัฐบาล
ซึ่ง เรียก ตาม ภาษา อังกฤษ ว่า “ บับลิก อินเตอร์เนชันแนล ลอ (Public
International Law) ” ไม่ได้ ก่อตั้ง ถึง แฟง คดี บุคคล ซึ่ง เรียก
ว่า “ ไพรเวต อินเตอร์เนชันแนล ลอ ” (Private Interna-
tional Law) ๑ ในการ แต่ง ข้าพเจ้า ได้ ใช้ หนังสือ ของ นาย
เจ. ที. ลอเรนซ์ (J. T. Lawrence) เป็น หลัก ๑

ด้านงานที่ใช้ ในหนังสือนี้ ตั้งใจ ให้ เป็น อย่าง เด็ก เซอร์ คือ พูด
ภาษา ตรง ๆ ง่าย ๆ เพื่อ จะ ให้ คน ฟัง (ฤ อ่าน) เข้าใจ ได้ โดยทันที
มิให้ ต้อง บวกลบ เวลาคิด พิจารณา คัมพิ์ คณดิค ซึ่ง อันใด ให้ มากนัก ต้อง
การให้ เข้าใจ ความใน ท้องเรื่อง มากกว่า ที่ จะ ต้อน คัมพิ์ หรือ ต้อน วิชั เวียง
ความ แต่ง หนังสือ ซึ่ง เปน นาทิ ของ อาจารย์ ต้อน วิชั หนังสือ ต่าง หาก ๑

อนึ่ง ใน ขณะ ที่ กำลัง ตรวจ ฉบับ พิมพ์ หนังสือ นี้ ได้ บังเกิด
มี สงคราม โหฬาร ขึ้น แล้ว ใน ระหว่าง มหา ประเทศ ใน ยุโรป ซึ่ง อาจ จะ
เปน เหตุ ให้ มีความ เปลี่ยนแปลง ใน กฎ และ แบบ ชรรม เนียม การ สงคราม
อื่นอีก หลายประการ ได้ แต่ กว่าจะ รั ได้ แน่ นอน ว่า จะมี ข้อ เปลี่ยนแปลง แก่
ใช้อย่างไรบ้าง ก็ คือ เมื่อ สงบศึก แล้ว แต่ ผู้ ข้าราชการ เมือง ได้ ปกศึกษา

ทุกเรื่อง กันแล้ว ฤๅ ประเทศ ต่าง ๆ มี สัญญา ต่อกันใหม่ แล้ว เท่านั้น ๕
เพราะ ฉนั้น ข้าพเจ้า จึง ตกลง ให้ พมพ หนังสือนี ไป ตาม ข้อความ ที่ เรียบเรียง
ไว้ เดิม ก่อน โดย เชื่อ ว่า ถึง แม้ ว่า จะ มี ข้อ เปลี่ยน แปลง บ้าง ก็ คง จะ
ไม่ ผิด ผก ไป มาก ปาน ไต นัก ๖ ถ้า เมื่อ ต่อ ไป จะ ได้ มี ข้อ เปลี่ยน แปลง
ไป อย่าง ไต เพราะ การ สงคราม ใหญ่ ครั้ง นี้ แล้ว ก็ เชื่อ ว่า ผู้ เรียบ และ
ผู้ เอาใจ ใส่ อ่าน คง จะ แก่ ใจ ข้อ ความ ได้ เอง โดยใช้ หนังสือนี
เป็น โฉรง ๗

ต้นนามจันทร์

วันที่ ๓๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๗

ชำนาญ หอสมุด

ก

สารบัญ

ตอนที่ ๑

ว่า ด้วย กฎหมาย นานาประเทศ ทั่วไป

บทที่ ๑

ว่า ด้วยกฎหมาย นานาประเทศ คือ อะไร

หน้า

กฎหมาย นานาประเทศ คือ อะไร

๓

บทที่ ๒

ว่า ด้วย ผู้ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ

ผู้ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ

๘

(๑) ประเทศ หรือ รัฐบาล ซึ่ง เป็น เอกราช

๘

(๒) ประเทศ ซึ่ง ไม่ เป็น เอกราช เต็ม ที่

๘

(๓) คณะ คน ที่ เกิด ขึ้น โดย สงคราม

๓๓

(๔) บริษัท ต่าง ๆ

๓๒

(๕) บุคคล

๓๓

14/06/2025

ว่า ด้วย บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ หน้า

บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ	๓๗
(๑) หนังสือ ซึ่ง นักปราชญ์ กฎหมาย แต่ง ขึ้น	๓๗
(๒) ตัญญา	๓๘
(๓) คำ ตัด สิน ศาล พิจารณา เวื่อ ชะเลย	๒๓
(๔) หนังสือ ราชการ ต่าง ๆ	๒๒

ตอนที่ ๒

ว่า ด้วย เวลา ปกติ

บทที่ ๑

ว่า ด้วย อิศรภาพ

อิสรภาพ	๒๕
การ แซก แซง (อินเตอร์ แวน ชัน)	๒๗
การ ช่วย ว่า ก่อตัว (เมดิเอชัน)	๒๗
การ ช่วย วินิจฉัย (อาร์ บิเทร ชัน)	๒๗

ข
บทที่ ๒๓

ว่าด้วยอาณาเขต

หน้า

อาณาเขต

- (๑) แผ่นดิน ทะเล ลำบ และ แม่น้ำ
- (๒) ทะเล ซึ่ง อยู่ภายใน เขต ๓ ไมล์จกฝั่ง
กัย เกร็ด และ อ่าว ตาม ชาย ทะเล
- (๓) เกาะ หังปวง ซึ่ง อยู่ริม ชาย ทะเล

๓๓

๓๓

๓๓

๓๒

ลักษณะ ขยาย อาณาเขต

๓๓

- (๑) จับ ของ (ออกคูเปชัน)
- (๒) ยกให้ (เซตชัน)
- (๓) โดยมีไชย (คองเคอ์สต์)
- (๔) โดยได้ อยู่มานาน (เบเว็สต์วืปชัน)
- (๕) ที่ดิน เกิดใหม่ (แอกคว์ชัน)

๓๓

๓๕

๓๕

๓๖

๓๖

อำนาจ ปกครอง ที่ดิน

๓๖

- (๑) เมือง ชน
- (๒) แผ่นดิน เซ้า
- (๓) เมือง ที่ อยู่ ใน บ้อง กัณ (โปรเต็คตอเวต)
- (๔) ลัทธิ หัก หัก ห้าม (สเฟียร์ อีออฟ อินฟลูเอนซ์)

๓๖

๓๗

๓๘

๓๘

	หน้า
อำนาจ ปกครอง ทะเล แม่น้ำ	๓๘
(๑) อำนาจใน ทะเล แด เกร็ด ทะเล	๓๘
(๒) อำนาจเดิน สัตว์ใน เกร็ด	๔๐
(๓) கடல் வரலாறு மகா சமுதிரம்	๔๓
(๔) บริเวณ จัปปลา ทะเล	๔๒
(๕) อำนาจ เดิน เรือใน แม่น้ำใหญ่	๔๒

บทที่ ๓

ว่าด้วยอำนาจ ปกครอง

อำนาจ ปกครอง อยู่กับ ที่ (เคอร์ วิตอเวียต ยูริสติกชั่น)	๔๔
(๑) คน ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต	๔๔
(๒) สิ่ง ของ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต	๔๕
อำนาจ ปกครอง ซึ่ง ไม่ ติด อยู่กับ ที่ (นอน เคอร์ วิตอเวียตยูริสติกชั่น)	๔๖
(๑) เรือใน ท้อง ทะเล หดง	๔๖
(๒) ชั่ว แผ่น ดิน	๔๖
(๓) สมุทร โจร	๔๗

ที่ ยกเว้น	หน้า
(๑) ผู้ครองเมือง ต่าง ประเทศ กับ บริวาร	๔๗
(๒) ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ประเทศ	๔๗
(๓) กองทหาร ของ เมือง ต่างประเทศ	๔๗
(๔) ผู้อยู่ใน ความ ปกครอง ของ ประเทศ ต่าง ๆ	๕๐
คืนผู้วิชัย (เอกซัตระตชน)	๕๐

บทที่ ๕

ว่าด้วย เกียรติยศ

เกียรติยศ ของ เมือง แด ผู้ปกครอง	๕๒
(๑) ขรรมนิยม การ เดิน หน้า หลังใน หมู่ผู้ปกครอง	
ประเทศ และ ผู้แทน ผู้ปกครอง ประเทศ ทงปวง	๕๓
(๒) ยศ ของ ผู้ปกครอง ประเทศ	๕๔
(๓) ขรรมนิยม คำนำบเรื่อ	๕๔

พ
บทที่ ๕

ว่าด้วย ทูต แล สัญญา

ทูต

๕๕

(๑) การ รับ แล ส่ง ทูต

๕๕

(๒) ทูต พ้น จาก กฎหมาย ท้อง ที่ เพียงใด

๕๗

คนใน สถาน ทูต

๕๗

สมบัติ

๕๗

กงสุล

๕๗

สัญญา

๕๘

ง
ตอนที่ ๓

ในเวลาสงคราม

บทที่ ๑

ว่าด้วยสงคราม

	หน้า
การ สงคราม	๖๕
กรร โขก	๖๕
(๑) คอสม แทน แก่ แก้น (วีไพรแซต)	๖๕
(๒) กัก ห้าม เรือ (เฮมบาร์ โท)	๖๖
(๓) บัด ดินค้า (แบชีฟศ บัดอกเค็ด)	๖๖
ประกาศ สงคราม	๖๗
การ สงคราม กับ ขมถ ผิด กัน อย่างไร	๖๗
ผล ของ การ เริ่ม สงคราม	๖๘

บทที่ ๒

ว่า ด้วย ลักษณะ เป็น ศัตรู

บุคคล ซึ่ง เป็น ศัตรู	๗๓
สมบัติ ของ ศัตรู	๗๓

บทที่ ๓

ว่าด้วย กฎ สงคราม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย บุคคล ซึ่ง เป็น ศัตรู นำ

คนใน มังคัมรัฐบาดมัจจามิตร ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต เมื่อ เกิดสงคราม	๗๔
พล รบ ชาคัก	๗๕
พลเมือง ชาคัก ที่ ไม่ใช่ พล รบ	๗๗

บทที่ ๔

ว่าด้วย กฎ สงคราม เกี่ยว ด้วย สัมบัติ ชาคักบนบก

สัมบัติ ศัตรู ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต เมื่อ เกิด สงคราม	๗๘
สัมบัติ จับได้	๘๐
อำนาจ ปกครอง สัมบัติใน เขต ซึ่ง กอง ทหาร เข้า ยึดไว้	๘๐
(๑) สัมบัติ และ ผล ประโยชน์ ของ รัฐบาด	๘๓
(๒) สัมบัติ บุคคล	๘๓

บทที่ ๕

ว่าด้วย กฎ สงคราม เกี่ยว ด้วย สัมบัติ ชาคัก ใน ทะเล

อำนาจ ของ ผู้ที่ กระทำ สงคราม ที่ จะ จับ สัมบัติ	๘๔
--	----

(๑) เรื่อง ราชการ ของ ข้าศึก ๘๔

(๒) เรื่อง ราษฎร ข้าศึก ๘๕

(๓) สิ่ง ของ ต่าง ๆ ของ ข้าศึก ซึ่ง บรรทุกไป ใน
เรือ ของ ข้าศึก ๘๖

อำนาจ คนเรือ ๘๗

ศาล พิพากษา เรือ ชะเลย ๘๗

บทที่ ๖

ว่า ด้วย พดรบ เครื่อง มือ แล ยุทธวิธี หน้า

พดรบ ๙๐

(๑) พวก ฮาด้า และ พด ส้มคี่ ๙๐

(๒) พด เมือง ที่ ถัด ฮาดูช ๙๐

(๓) ผู้ดัก ดอบ สอดแนม

เครื่อง มือ กระทำ ร้าย ชาติ ศักดิ์ เกียรติ วิชิต

บทที่ ๗

ว่า ด้วย การ พุดจา กัน ใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม

แต่ การ เลิก สงคราม

การ พุดจา ใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม

(๑) ของ ผู้เจรจา ทัพ

(๒) หนังสือ เดินทาง

(๓) ใบ อนุญาต ให้ ค้า ขาย

(๔) สัญญา พิเศษ

(๕) สัญญา ยอม แพ้

(๖) สัญญา ผ่อน คัก

ผล แห่ง การ เลิก สงคราม

สัญญา กรง เถก พ.ศ. ๒๔๔๒

๗
ตอนที่ ๔

กฎ แด่ แบบ ธรรมเนียม ว่า ด้วย การ เป็น กลาง ฟ้า

การ เป็น กลาง มี ๒ ชนิด ๓๐๓

(๑) เป็น กลาง โดยแท้ ๓๐๓

(๒) เป็น กลาง ไม่แท้ ๓๐๓

บทที่ ๑

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ ผู้กระทำ สงคราม

กับ ผู้เป็น กลาง

ความ ประพฤติ ผู้กระทำ สงคราม ต่อ ผู้เป็น กลาง ๓๐๖

ความ ประพฤติ ผู้เป็น กลาง ต่อ ผู้กระทำ สงคราม ๓๐๗

บทที่ ๒

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของรัฐบาล ผู้กระทำ สงคราม

กับบุคคล เป็น กลาง

กล่าว ด้วย การ ค้ำชวย ธรรมตา

การ จับ เว็ ธต สัมบัติใน ท้อง ทะเล ๓๑๗

การ จับ สัม บัติผู้ เป็น กลาง ๓๑๘
14/06/2565

เม
บทที่ ๓

ว่าด้วย ความประพฤติ ของรัฐบาลผู้ กระทำ สงคราม กับ

บุคคล ผู้เป็น กลาง

กล่าวด้วย การบีตสินค้า

การ บีต สินค้า คือ อะไร

ลักษณะ บีต สินค้า ต่าง ๆ

การ ดูอำนาจ ผู้ บีต สินค้า

หน้า

๑๒๑

๑๒๒

๑๒๔

บทที่ ๔

ว่าด้วย ความ ประพฤติของรัฐบาล ผู้ กระทำ สงคราม

กับ บุคคลผู้ เป็น กลาง

กล่าว ด้วย สินค้า ต้อง ห้าม

สินค้า ต้องห้าม

14/06/2565

๑๒๑๐

ญ
บทที่ ๕

ว่าด้วย ความ ประพฤติ ของรัฐบาลผู้ กระทำ สงคราม

กับ บุคคล ผู้ เป็น กลาง

กล่าว ถึง การ ส่งเคราะห์ ผู้ กระทำ สงคราม หน้า

การ ส่งเคราะห์ ผู้ กระทำ สงคราม ๓๓๗

ภาคผนวก

หนังสือ สัญญา กรุงเฮก ว่า ด้วย อำนาจ แด่ หน้า ที่ ของ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แด่ บุคคล ที่ เป็น กลาง ใน เวลา
มี สงคราม ทาง บก ๓๓๗

หนังสือ สัญญา กรุงเฮก ว่า ด้วย อำนาจ แด่ หน้า ที่ ของ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แด่ บุคคล ที่ เป็น กลาง ใน เวลา
มี สงคราม ทาง เวช ๓๕๓

สัญญา เมือง เนิลว่า ว่า ด้วย การ บำบัด ความ ทุกข์ ของ ทหาร
ที่ได้รับ บาดแผล หรือ เจ็บ ไปใน กองทัพ ที่ กระทำ สงคราม ๓๖๘

หนังสือ สัญญา ใน ระหว่าง ประเทศ สยาม แด่ นานาประเทศ
ว่า ด้วย กฎ แด่ แบบ ธรรมเนียม การ สงคราม ทาง บก ๓๗๓

หัวข้อ แห่งกฎหมาย นานาประเทศ

พจนกคดีเมือง

ตอนที่ ๑

ว่า ด้วย กฎหมาย นานาประเทศ ทั่วไป

หัวข้อแห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

บทที่ ๑

กฎหมาย นานา ประเทศ คือ อะไร ?

นักปราชญ์ทั้งหลายที่แต่งเรื่อง กฎหมาย นานาประเทศ ต่างคนต่างก็มีความเห็นของตนว่าควร จะตอบ คำถาม ถึง กฎหมาย นานาประเทศนี้ อย่างไร ถ้าจะตรวจดู คำตอบ ทุก อย่าง ก็ จะเป็น ที่ เสีย เวลามากไปเปล่า ๆ เพราะใน ที่นี้ ต้อง การรู้ว่า ใน กฎหมาย นานาประเทศ มี อะไร บ้างมากกว่า ที่ จะรู้ว่า กฎหมาย นั้น คือ อะไร เพราะฉะนั้น อาจ จะตอบ คำถาม ซึ่ง ได้ กล่าว ไว้ ข้าง บน นี้ โดย สั้น ๆ ว่า “ กฎหมาย นานาประเทศ นั้น คือ แบบ ชรรวม เนียม ประเพณี และ กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ ความ ประพฤติของ ประเทศ ต่าง ๆ คู่กัน และ กัน ” ๑

ตาม คำ ที่ ตอบ อย่าง นี้ จำ จะ ต้อง มี คำ อธิบาย ให้ แจ่ม แจง ต่อ ไป เพื่อ กัน ความ เข้า ใจ ผิด ดังนี้ :—

(๑) แบบ ชรรวม เนียม ที่ กล่าว ถึง นี้ คือ ชรรวม เนียม และ ประเพณี ซึ่ง ใช้ กัน อยู่ ทุก ๆ จริง ๆ ไม่ใช่ เฉพาะ แบบ ชรรวม เนียม หรือ กฎ

ข้อบังคับที่บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดเห็นสมควรจะใช้ ฯ ธรรมเนียมนั้นจะต้อง
ด้วยทำนองคลองธรรมหรือไม่ก็ตาม แต่ถ้าประเทศที่ ๆ ใ้รับ
ว่าเป็นการถูกต้องและใช้อยู่แล้ว ก็ต้องนับเข้าในกฎหมาย นานา
ประเทศทั้งนั้น

(๒) ประเพณีและแบบธรรมเนียมที่นับเข้าเป็นกฎหมายนั้น ไม่
จำเป็นต้องเป็น ประเพณีและ ธรรมเนียมที่ใช้แต่เฉพาะ ใน ประเทศต่าง ๆ
ซึ่งถือศาสนาคริสต์นิกาย หรือ ซึ่ง ชาวสยาม เราเรียกว่า “เมืองฝรั่ง”
แบบธรรมเนียมที่ใช้ในประเทศซึ่งไม่ใช่ฝรั่ง ถ้าเป็นประเทศที่นับว่ามีความ
เจริญทันประเทศอื่น ๆ (คือซิวไอซ์) แล้ว ก็นับเข้าในกฎหมาย
นานาประเทศเหมือนกัน

(๓) แบบ ธรรมเนียมที่กล่าวมาแล้วนั้น คือ แบบ ธรรมเนียม
ซึ่งประเทศที่มีความเจริญแล้ว ใช้ในเวลาที่มี ฐานะ เกี่ยวข้อง ด้วย บุคคล
ชาวประเทศอื่นด้วย และที่ ใช้เมื่อมี ฐานะ เกี่ยวข้อง กับ ประเทศ
(คือรัฐบาล) อื่นด้วย ฯ ทุก ๆ ประเทศในการที่จะทำกิจ ธุระต่าง ๆ
กับคนต่าง ประเทศ คงใช้ ธรรมเนียม ดัง อย่าง คือ แบบ ธรรมเนียม ซึ่ง
ได้เคยใช้มา หรือ ซึ่ง จะ คง ขนใหม่ใน ประเทศนั้นเอง อย่าง หนึ่ง กับ แบบ
ธรรมเนียม ซึ่ง ประเทศต่าง ๆ ตกตงพร้อมกันให้ ใช่อีก อย่าง หนึ่ง ฯ
อย่าง ที่ หนึ่ง นั้นไม่ นับ เข้าใน กฎหมาย นานาประเทศ นับ แต่ อย่าง ที่ สอง ฯ
เมื่อ ได้ ตอบ คำ ถาม ดัง ที่ กล่าว มา แล้ว เช่น นี้ จำ จะต้อง ตรวจตรา
ดูให้ถี่ถ้วน เข้า ไป อีก ดัง ค่ะ ไป นี้

(๑) กฎหมายนานาชาติ^๕ เกิดขึ้นจาก^๕ ธรรมดาโลก หรือเปล่า?
 คือได้เกิด^๕ ขึ้นโดยคนเราจัด^๕ แบบธรรมเนียม^๕ เหล่า^๕ นั้นตาม^๕ ที่^๕ มีอยู่^๕ เอง^๕ ๆ
 โดยไม่มี^๕ ผู้^๕ หนึ่ง^๕ ผู้^๕ ใด^๕ ได้^๕ ปกษายินยอม^๕ พร้อม^๕ ใจ^๕ กัน^๕ หรือว่า^๕ แบบ
 ธรรมเนียม^๕ เหล่า^๕ นั้นได้^๕ จัด^๕ ขึ้น^๕ โดย^๕ สืบ^๕ เกด^๕ ความ^๕ ประพฤติ^๕ ของ^๕ ประเทศ^๕ ต่าง^๕ ๆ
 คือกัน^๕ แตะ^๕ กัน^๕? นัก^๕ ปราชญ์^๕ ชั้น^๕ แรก^๕ ที่ได้^๕ แต่ง^๕ เรื่อง^๕ กฎหมาย^๕ นานา^๕ ประ
 เทศ^๕ โดย^๕ มาก^๕ มีความ^๕ เห็น^๕ ว่า^๕ กฎหมาย^๕ นี้ได้^๕ จัด^๕ ขึ้น^๕ ให้^๕ ต้อง^๕ ด้วย^๕ ธรรมดา^๕ โลก
 (ตอ ออฟ เนเชอร์) แต่^๕ มา^๕ ชัน^๕ หลัง^๕ ๆ^๕ นี้^๕ นัก^๕ ปราชญ์^๕ ได้^๕ เปลี่ยน^๕ ความ
 คิด^๕ กัน^๕ เสีย^๕ โดย^๕ มาก^๕ แล้ว^๕ เพราะ^๕ เหตุ^๕ ๓ ประการ^๕ คือ^๕ :—

(ก) ความ^๕ นิยม^๕ ใน^๕ เรื่อง^๕ ธรรมดา^๕ โลก^๕ นั้น^๕ ไม่^๕ ถูก^๕ ต้อง^๕ ตาม^๕ พงษา^๕ วดาร
 หรือ^๕ ประวัติ^๕ และ^๕ ความ^๕ ที่^๕ เป็น^๕ จริง^๕ กับ^๕ ความ^๕ ที่^๕ ควร^๕ จะ^๕ เป็น^๕ ไป^๕ ปน^๕ กัน^๕ เสีย

(ข) ผู้^๕ ที่^๕ เชื่อ^๕ ดัง^๕ กล่าว^๕ แล้ว^๕ นั้น^๕ ต่าง^๕ คน^๕ ต่าง^๕ มีความ^๕ เห็น^๕ แปร^๕ กัน^๕ ใน
 เรื่อง^๕ ที่^๕ ว่า^๕ ความ^๕ ประพฤติ^๕ อย่าง^๕ ใด^๕ จะ^๕ ถูก^๕ ตาม^๕ ธรรมดา^๕ โลก^๕ และ^๕ อย่าง^๕ ใด^๕
 จะ^๕ ผิด^๕

(ค) ประเทศ^๕ หนึ่ง^๕ ปรอง^๕ เมื่อ^๕ จะ^๕ ทำ^๕ การ^๕ สำ^๕ คัญ^๕ หนึ่ง^๕ ใด^๕ มัก^๕ จะ^๕ อ้าง^๕ ถึง^๕ ประเพณี^๕
 ที่^๕ ได้^๕ เคย^๕ ใช้^๕ มา^๕ ใน^๕ อดีต^๕ ภาย^๕ เมื่อ^๕ มี^๕ เหตุ^๕ ค้ำ^๕ าย^๕ ๆ^๕ กัน^๕ กับ^๕ ครัง^๕ หนึ่ง^๕ นี้^๕ ไม่^๕ ใ^๕
 อ้าง^๕ ว่า^๕ สิ่ง^๕ นั้น^๕ ควร^๕ เป็น^๕ เช่น^๕ นั้น^๕ สิ่ง^๕ นั้น^๕ ควร^๕ ใช้^๕ เช่น^๕ นี้^๕ เพราะ^๕ ต้อง^๕ ด้วย^๕
 ธรรมดา^๕ โลก^๕ ๆ

เพราะ^๕ เหตุ^๕ ทั้ง^๕ สาม^๕ ประการ^๕ นี้^๕ จึง^๕ จำ^๕ ต้อง^๕ ตก^๕ ลง^๕ เห็น^๕ ว่า^๕ อาจ^๕ ทราบ^๕
 กฎหมาย^๕ ที่^๕ ถูก^๕ ได้^๕ โดย^๕ คช^๕ คุ^๕ วิธ^๕ ประเทศ^๕ ต่าง^๕ ๆ^๕ ประพฤติ^๕ คือกัน^๕ แตะ^๕ กัน^๕ ๆ

ถ้าจะว่าไป ก็คล้าย ๆ กับเรียนพงษาวดาร คือธรรมเนียมการที่เรียนพงษาวดาร
 นั้น เราก็เรียนไว้ โดยความประสงค์จะจำไว้ว่า เมื่อเกิดเหตุอย่าง
 ผู้หนึ่ง ๆ ได้ประพฤติอย่างไร และเมื่อประพฤติเช่นนั้น แล้วมีผลดี
 หรือร้ายอย่างไร พอเกิดเหตุขึ้นในบัดนี้ ก็นึกถึงสิ่งที่คล้ายกับที่ได้เกิด
 ขึ้นในอดีตกาลนั้น ถ้าหากที่เราได้ดำเนินมาด้วยดี เราก็อาจจะประพฤติ
 ตามอย่างเขาได้ ถ้าไม่ดี เราก็คิดแก้ไขผ่อนผันเสียให้ถูกต้องได้
 ถ้าเราจดจำว่าเรียนวิชาทาง ความประพฤติ ของ ประเทศต่าง ๆ ในเวลา
 มีเหตุการณ์สำคัญแล้ว ก็อาจเป็นประโยชน์แก่เราได้เช่นนั้นเหมือนกัน ๆ

(๒) อีกข้อหนึ่งที่ควรพิจารณาในเรื่องนี้คือ กฎหมาย นานา
 ประเทศนี้ที่จริงควร เรียกว่า กฎหมาย ได้ฤๅ? ตามความนิยมของหมอบ
 กฎหมายโดยมาก “กฎหมาย” แปลว่าบัญญัติ หรือ ข้อบังคับต่าง ๆ
 ซึ่งผู้มีอำนาจ หรือได้รับหน้าที่เป็นผู้ปกครองคนจำพวกใดจำพวกหนึ่งตั้ง
 ขึ้น เพื่อประโยชน์ของผู้ที่อยู่ในความปกครองของตนทั่วไป และ
 บัญญัติ หรือ ข้อบังคับนั้น ถ้าผู้ใดขัดขึ้นไม่ทำตามก็จำจะต้อง
 รับอาญาเป็นมันคง ไม่ว่าจะเป็นคนชั้นสูงหรือชั้นต่ำ ๆ ก็กฎหมายนานา
 ประเทศนั้น ถูกต้องด้วยลักษณะของกฎหมายดังที่ได้กล่าวมา ดังนั้นฤๅ?
 จำจะต้องตอบว่าไม่ถูกแท้ เพราะ ว่า

(ก) ไม่ได้มีผู้มีอำนาจผู้หนึ่งตั้งขึ้น

ตอน ๓ บท ๓ กฎหมาย นานาประเทศ

(ข) ผู้ที่ประพาศิตกฏหมายนานาประเทศ มิได้ต้องรับอาญาทั้วกัน
เป็นต้น ว่าถ้า ประเทศหนึ่ง ประเทศใด ซึ่งมี ถ้าตั้งมาก ๆ ถึง จะ ประพาศิตก
กฏหมาย นานาประเทศ เพียงเท่าใด ก็ไม่มีผู้ใด อาจ กระทำโทษได้ อย่าง
มาก ก็เพียงได้ รับ ความ ตีเคียน ของ ประ อื่น ๆ เท่านั้น ซึ่ง ทน หนึ่ง
พึง ทำหู ทวน ตม เสีย ก็ ได้ หรือ อย่าง มาก บางที จะ ถูก ต่อว่า ถึง กระ
นั้น จะ แกบไป เสีย ให้ พ้น ก็ ได้ หรือ ไม่ ยอม พุด เสีย ที่ เคียว ก็ ได้
อย่าง ร้าย ที่ สุด ก็ ถึง มี สงคราม แต่ ต้อง เป็น เรื่อง ร้าย แรง มาก จึง จะ
ถึง รับ กัน ได้ ๆ

แต่ ถ้า จะ ว่า ไป ตาม จริง ใน การ ที่ จะ เรียก กฏหมาย นานาประเทศ
ว่า กฏ หมาย หรือ ไม่นั้น ก็ ไม่ ตั้ง เป็น สิ่ง สำคัญ นึก ถึง จะ เรียก ว่า กระไร
ก็ คง ยัง ต้อง ตก ตง ยอม อยู่ นั้น เอง ว่า กฏ หมาย นานาประเทศ นั้น แม้ จะ
เห็น ด้วย หรือ ไม่ ก็ ตาม เป็น สิ่ง ซึ่ง จำ จะ ต้อง เรียน รัวไว้ บาง เนื้อ
เวลา มี ผู้ มา กล่าว ว่า ประพาศิตก นัน ตั้ง นกิต กฏ หมาย นานา ประเทศ จะ ได้
มี โอกาศ แก่ ตัว ได้ บางที เรื่อง ที่ ตั้ง ทำ จะ เป็น มาก ก็ จะ น้อย ตง ๆ
ถ้า จะ พุด กัน สั้น ๆ การ ที่ เรียน กฏ หมาย นานาประเทศ นี้ อาจ ให้ ประ โยชน์
แก่ ตัว เรา เพราะ จะ เป็น เครื่อง กัน ไม่ ให้ แพ รัว ผู้ อื่น ใน ที่ อื่น ไม่ สัมควร ได้ ทั้ว

บทที่ ๒๒

ผู้ซึ่งอยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ

ใน บท นี้ จะ ได้ ก่อตั้ง ผู้ซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ คือ ซึ่ง นานาประเทศ เห็น พร้อม กัน ว่า มีความเจริญ พอดี จะ นับเข้าใน สยามคม ประเทศ ทั้งหลาย ได้ มี อยู่ ๕ จำพวก ดัง ต่อไปนี้

(๑) ประเทศ หรือ รัฐบาล ซึ่ง เป็น เอกราช (สอง กระจับเจ็ดดี) ๑

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ คำว่า “ประเทศ” นั้น หมายถึง ความว่า คณะ คน ซึ่ง รวม รวม กัน อยู่ใน ความ ปกครอง ของ บุคคล หรือ สภา ซึ่งมี อำนาจ อาจบังคับ ให้ คนใน หมู่ นั้น ทำตาม บัญญัติ เด่มอไป ๑ ประเทศ ซึ่ง นับ ว่า เป็น เอกราช นั้น คือ รัฐบาล ของ ประเทศ นั้น ไม่ ต้อง พัง บังคับ บัญชา ผู้หนึ่ง ผู้ใด ๑ ส่วน อำนาจ ของ ประเทศ ต่าง ๆ นั้น เพื่อ จะ กัน ไม่ ให้ เกิด ความ เข้าใจ ผิด ต่าง ๆ จะ ได้ แบ่ง ใน ที่นี้ เป็น สอง อย่าง คือ อำนาจ ภายใน อย่าง หนึ่ง กับ อำนาจ ภาย นอก อย่าง หนึ่ง ๑ อำนาจ ภายใน (อินเตอร์นัล สออะเรอ์นัต์) นั้น คือ อำนาจ ที่ รัฐบาล ใช้ ใน การ ปกครอง คนใน เมือง อำนาจ ภาย นอก (เอกซ์เตอร์นัล สออะเรอ์นัต์) นั้น คือ อำนาจ ของ รัฐบาล ที่ จะ ว่า ก่อการ ต่าง ๆ กับ รัฐบาล ประเทศ อื่นใน นาม ของ พต เมือง ๑

ประเทศ ซึ่ง เป็น เอกราช นั้น ต้อง แบ่ง เป็น ๒ จำพวก คือ :-

(ก) ประเทศ ซึ่ง คน นิยม เรียก กัน ว่า เป็น “มหาประเทศ” (เกร็ด เปาเวอร์) คือ อังกฤษ ๓ ฝรั่งเศส ๓ รัสเซีย ๓ เยอรมัน ๓ ฮอลันดา ๓ อิตาลี ๓ ญี่ปุ่น ๓ อเมริกา ๓ * มีอำนาจ แปรตก กว่า ประเทศ อื่น ๆ หาดาย ประการ ดัง จะ ได้ กล่าว ต่อ ไป ใน บท อื่น ๆ

(ข) ประเทศ เอกราช ตาม ขรรมตา มี อำนาจ และมี น้า ที่ ต่าง ๆ เหมือน กับ มหา ประเทศ ทั้ง ๗ เว้น แต่ ไม่มี อำนาจ ที่ จะ ตรวจ ครา หรือ แกะ ไข กฎหมาย นานาประเทศ ๆ อำนาจ อื่น นี้ ไม่ ได้ มี ขน เพราะ เหตุ อื่น นอกจาก ที่ ไม่มี ผู้ใด อาจ ขัด ขัน ได้ เท่า นั้น

(๒) ประเทศ ซึ่ง ไม่ เป็น เอกราช เต็ม ที่ (ปาร์ต ลอจเวเรญ เด็คต) ๆ ตาม กฎหมาย นานาประเทศ เมือง ชนิด นี้ หมายถึง ความ ว่า รัฐบาล ซึ่ง

* ตั้งแต่ สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย แล้ว มา ญี่ปุ่น ได้ พยายาม จะ ตั้ง คน อยู่ ใน หมู่ มหา ประเทศ ด้วย อีก ประเทศ ๓ แต่ ยัง ไม่ สู้ แน่ นึก ว่า มหา ประเทศ อื่น ๆ จะ ยิน ยอม รับ รอง พร้อม กัน นับ ประเทศ ญี่ปุ่น เป็น มหา ประเทศ ด้วย แน่ หรือ ยัง เพราะ นั้น ได้ แคร่ รอด ไป เท่านั้น ว่า ใน เบื้อง หน้า ประเทศ ญี่ปุ่น จะ ใช้ อำนาจ พิเศษ ได้ บวิบูรณ์ อย่าง มหา ประเทศ ฤาไม่ ถ้า ยัง ใช้ ไม่ ได้ เต็ม บวิบูรณ์ เต็ม ถ้วน ด้วย มหา ประเทศ อื่น คราวใด ก็ ยัง จะ ยอม รับ รอง ถือ เป็น มหา ประเทศ ไม่ ได้ อยู่ คราว นั้น

กฎหมาย นานาประเทศ

เข้านานาภายนอก ไม่ได้เต็มที ใช้ได้แต่ส่วนหนึ่ง และมอบให้รัฐบาลอื่นถืออำนาจอีกส่วนหนึ่ง ๑ ประเทศชนิดนี้ นับเข้าในกฎหมายนานาประเทศ แต่เฉพาะในเรื่องต่าง ๆ ที่ประเทศนั้น อาจใช้อำนาจภายนอกได้ ๑ ประเทศอย่างนี้ แบ่งเป็น ๓ จำพวก :-

(ก) เมืองประเทศราช คือ เมืองซึ่งมีประเทศอื่นเป็นผู้ครอบงำ (คุ้มครอง) และประเทศซึ่งใหญ่กว่านั้นเป็นผู้ถืออำนาจภายนอกทั้งสิ้น ซึ่งเมืองประเทศราชเองใช้ไม่ได้ ส่วนอำนาจภายนอกซึ่งเมืองใดจะมีเพียงใดนั้น แล้วแต่จะตกลงกันในระหว่างประเทศผู้ครอบงำกับเมืองประเทศราช ๑ มีตัวอย่างคือ ประเทศตุรกีกับประเทศไอยคุปต์ เมื่อปีคริสต์ศักราช ๑๘๗๘ ประเทศตุรกีได้ขอบัญญัติห้ามมิให้ประเทศไอยคุปต์ทำสัญญากับต่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของเมือง และให้ประเทศไอยคุปต์ตั้งสัญญาทั้งปวงซึ่งเกี่ยวข้องด้วยการค้าขายหรือไปรษณีย์โทรเลข ไปให้รัฐบาลตุรกีก่อนที่จะออกประกาศใช้สัญญานั้น ๆ ๑

(ข) เมืองซึ่งรวมกันตั้งเป็นประเทศใหญ่ประเทศเดียว (คอนเฟเดอเรชัน) ๑ โดยมากต่างเมืองต่างมีอำนาจภายนอกอยู่บ้างแต่นิดหน่อย แต่อำนาจภายนอกโดยมากมอบให้รัฐบาลกลางเป็นผู้ถือและใช้ ๑ ตัวอย่างที่ดีที่สุดนั้นคือ ประเทศเยอรมนี ในระหว่างคริสต์ศักราช ๑๘๓๕

ถึง ๓๘๖๖ ๑ ใน สมัย บัคยูมัน นี สวิตเซอร์แลนด์ เป็น ตัว อย่าง ที่ นับ ว่า ใกล้เคียง ที่ ถ้าวัด ได้ แล้ว นั้น ที่ สุด เพราะ ใน เยอรมัน เดียว นี เมือง เล็ก ๆ จะ ว่า ไม่มี อำนาจ ภาย นอก เลย ก็ เกือบ ได้

(ค) เมือง ซึ่ง ถูก ตัด อำนาจ เสีย บ้าง ตาม กฎหมาย นานาชาติ คือ ประเทศ ซึ่ง จำเป็น ต้อง เป็น กกลาง เสมอ ไป เช่น ประเทศ เบลเยียม เป็น ตัว อย่าง ๑ เมือง ชนิด นี้ ถ้า แม้ ไม่ กระทำ สงคราม เลย นอก จาก สำหรับ บ้อง กัน บ้าน เมือง เวลา มี ประเทศ อื่น มา ตั้ ไซร์ นานาชาติ ก็ พยายาม กัน ถือ ว่า ประเทศ นั้น เป็น กกลาง เสมอ ไป ๑

โดย ความ จริง ใน หนังสือ ราชการ ต่าง ๆ เมือง ที่ ได้ ถ้าวัด แล้ว ใน หมวด (ข) กับ (ค) นั้น ไม่ เรียก ว่า ประเทศ ไม่ เป็น เอกราช เต็ม ที่ แต่ นำ มา รวม ไว้ ใน พวก นี้ ด้วย เพราะ รัฐบาล ของ เมือง เหล่า นั้น ไม่มี อำนาจ ภาย นอก เต็ม ที่ อย่าง ประเทศ ซึ่ง นับ ว่า เป็น เอกราช เต็ม ตัว เช่น ที่ ได้ ถ้าวัด มา แล้ว ใน ข้อ ๓ นั้น ๑

(๓) คณะ คน อื่น หนึ่ง อันใด ที่ เกิด ขึ้น โดย สงคราม (เบตติเชเรนต์

คอมมูนิตี้) คือ คณะ ซึ่ง กำลัง จะ ตั้ง ตน ขึ้น เป็น ประเทศ เอกราช แต่ ยัง ไม่ได้ นับ เป็น ประเทศ เอกราช ตาม กฎหมาย นานาชาติ ๑ คณะ อย่าง นี้ ถ้า ประเทศ ต่าง ๆ ยอม นับ ว่า ไม่ใช่ ผู้ เป็น ขบถ แล้ว ก็ อาจ

มีอำนาจ และ รับผิดชอบ ต่าง ๆ เช่น ประเทศ เอกกราชได้ ใน ส่วนที่
 เกี่ยวด้วยการ สงคราม คือ เว็รบ ของ คณะ นั้นก็ นับว่าเป็น เรือข้าศึก ไม่
 ใช้ เรือ ขบถ และ ทหาร ของ คณะ ที่ นับ เป็น พลรบข้าศึก ไม่ใช่ พลกบถ
 แต่ หัวนำ ของ คณะ นั้นไม่มี อำนาจ ที่ จะ ทำสัญญา กับ นานาประเทศ หรือส่ง
 ทูต ไป ประจำ เมือง ต่าง ๆ *

(๔) บริษัทต่าง ๆ (คอร์ปอเรชัน) แบ่งเป็น ๒ จำพวก

(ก) บริษัท ขรรพตา ซึ่ง อาจ มี คดี เกี่ยว ข้อง ใน กฎหมาย นานา
 ประเทศ ได้ตาม ลักษณะ ผู้เป็น เจ้า ของ สัมบัติ เวลา มี สงคราม

(ข) บริษัทพิเศษ หรือ บริษัทเช่นนี้มีอยู่หลายบริษัท ดังเช่นตามกฎหมาย
 ของ รัฐบาล ประเทศหนึ่ง ประเทศใด และได้รับ อนุญาต จาก รัฐบาล นั้น
 ให้ จอง ที่ เมือง ไกล ๆ ให้ จัด การ ปกครอง ใน ที่ นั้น ๆ และ ให้ กระทำ
 สงคราม หรือ ทำสัญญา กับ ท้าว พระยา ผู้ปกครอง บ้าน เมือง ใน ท้อง ที่ นั้น ๆ
 บริษัท อย่าง นี้ แปรก กว่า คณะ อื่น ๆ คือ ใน การ ท้องปอง ซึ่ง เกี่ยว กันคน
 ใน พน เมือง ๆ บริษัทนั้นใช้ อำนาจ ต่าง ๆ ซึ่ง นับว่า เป็น อำนาจ
 ของ ผู้ปกครอง โดยแท้ แต่ ใน ส่วน ลักษณะ จัดการ ต่าง ๆ ของ บริษัท นั้นเอง
 ต้อง พึง บังคับ ปัญหา ของ รัฐบาล ผู้ให้ หนังสือ กำหนด อำนาจ (ชาร์เตอร์)
 เพราะ คณะ บริษัท เป็น ทั้ง ผู้ปกครอง ทั้ง ข้าแผ่นดิน ๆ มี ตัวอย่าง เช่น เมื่อ

* ดู เรื่อง นี้ ต่อไป ใน ตอนที่ ๓ บทที่ ๓

๒๐ ปีเศษต่างมาแล้ว รัฐบาลเยอรมันได้มอบอำนาจปกครองท้องถิ่น ให้แก่บริษัท อาฟริกาฝ่ายทิศตะวันออก และรัฐบาลอังกฤษก็ได้กระทำ เช่นนี้มามากแล้ว มีบริษัท บอว์นไฮ ฝ่ายเหนือ กับบริษัท อาฟริกาฝ่ายใต้ เป็นต้น ๆ โดยมากท้องถิ่นซึ่งบริษัทพิเศษต่าง ๆ ปกครองนั้น คงปลงายก็เลยไปเป็นเมืองขึ้น ตรงต่อรัฐบาล ผู้ให้ใบอนุญาต ๆ

(๕) บุคคล บางทีก็ต้องมีคดีเกี่ยวข้องกับกฎหมาย นานา

ประเทศด้วย คือเมื่อบุคคลนั้น ๆ เป็นเจ้าของสมบัติในเวลาดังกล่าว หรือเมื่อมีคดีเกี่ยวกับความประพฤติของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดในส่วนตัว โดยไม่ได้รับคำสั่งหรืออนุญาตจากรัฐบาล ๆ

เมื่อกล่าวถึงผู้ซึ่งอยู่ในกฎหมาย นานาประเทศแล้ว เช่นนี้ จำจะต้องทราบต่อไปว่า ประเทศซึ่งยังไม่ได้นับเข้าในพวกนั้น จะทำอย่างไรจึงจะให้ประเทศอื่น ๆ ตกตงรับเข้าในหมู่ประเทศซึ่งขึ้นอยู่กับในกฎหมาย นานาประเทศได้? วิธีก็มีต่าง ๆ กันตามแต่ประเภทของเมืองซึ่งจะเข้าใหม่ ๆ เพื่อจะทำให้เข้าใจง่าย ๆ จะได้แบ่งเมืองใหม่เหล่านี้เป็น ๓ จำพวกดังต่อไปนี้ :—

(๑) เมื่อประเทศทั้งปวง หรือหัวหน้าของประเทศซึ่งได้ใช้กฎหมาย นานาประเทศ จะรับประเทศหนึ่งประเทศใด ซึ่งก่อนนั้นยังนับว่าเป็นประเทศ "บา" (บาร์บารัสเตต) ประเทศซึ่งจะเข้าใหม่ นั้น จำจะต้องแสดงให้ปรากฏว่า :—

(ก) มีความเจริญบ้างแล้ว ๆ ในเรื่องนี้ จะกำหนดลงให้เป็นแน่นอนไม่ได้ ตกคงต้องแล้วแต่ความเห็นของประเทศอื่นที่เจริญแล้ว ๆ

(ข) มีอาณาเขตมั่นคง ๆ คณะซึ่งไม่ตั้งอยู่กับที่จะนับเข้าในจำพวกประเทศไม่ได้ ๆ

(ค) ใหญ่พอสมควร และสำคัญพอประมาณ ๆ เมืองหรือคณะเล็ก ๆ ที่ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับเมืองอื่น ๆ มาก ไม่สำคัญพอที่จะต้องใช้กฎหมาย นานาประเทศ ๆ

ตาม ขรรมดา เมืองที่จะเข้าพวกซึ่ง อยู่ใน กฎหมาย นานาประเทศ คงจะต้องอาศัยรับ มหา ประเทศ หนึ่ง หรือ กว่านั้น ให้เป็น ผู้แนะนำ จึงจะสำเร็จ ประสงค์ได้ โดยง่าย ๆ

(๒) เมื่อคนจำพวกหนึ่งจำพวกใดซึ่งไม่ใช่คนบ้า ไปตั้งเมืองขึ้นใหม่ในที่ซึ่งยังไม่ได้ อยู่ใน ปกครอง ของ ประเทศ ซึ่ง ใช้ กฎหมาย นานาประเทศ ๆ มีตัวอย่าง เช่น ประเทศไลเบเรีย ใน ทวีป อาฟริกา ทิศตะวันตก ซึ่ง ชาว อเมริกา จำพวก หนึ่ง ได้ ตั้ง ขึ้น สำหรับ พวก นิโกร ที่ได้ พ้น จาก เบน ทาส ใน ประเทศ อเมริกา (เมื่อ คฤสศต ศก ๑๘๔๗) รัฐบาล อังกฤษ ได้ ยอม รับ รับ มติ ไลเบเรีย นี้ เป็น ประเทศ เอกราช แล้ว ภายหลัง ประเทศ อื่น ก็ ทำ ตาม อย่าง อังกฤษ ยังมี ตัวอย่าง อยู่ อีก คือ ประเทศ คอง โกเฟร์เตสตัด ซึ่ง บริษัท คอง โก ได้ ตั้ง ขึ้น เป็น เมือง มี พระเจ้า เตโอโปลด์ กรุง เบดเยียม เชน ประชาชน ประเทศ ใหญ่ ใน ยุโรป และ ประเทศ

ยูไนเต็ดสเตตส์อเมริกาได้ยอมรับเป็น ประเทศเอกราชใน คฤศตศก ๑๗๗๕
และ ๑๗๗๕

(๓) เมื่อ คณะหนึ่ง คณะใด แยก ออกไป จาก ประเทศใหญ่ ตั้ง
คน ขึ้น เป็น เมือง หนึ่ง ต่าง หากไม่ ขึ้น กับ ประเทศ เดิม ๆ การ ที่ ประเทศ
อื่น จะ รับ คณะ เช่น นี้ เป็น ประเทศ เอกราช นั้น มี ๒ วิธี รับ รอง เป็น
แน่นอน อย่าง หนึ่ง หรือ ตก ลง เคย ๆ อย่าง หนึ่ง ๑ วิธี ที่ ๓
นั้น คือ มี กถาวร ชัด เจน ใน หนังสือ สัญญา วิธี ที่ ๒ นั้น คือ ยอม ทำ
สัญญา กับ คณะ ที่ ตั้ง ขึ้น ใหม่ นั้น หรือ ทำ การ อื่น ๆ ซึ่ง จะ ทำ ได้
แต่ เฉพาะ ใน ระหว่าง ประเทศ ซึ่ง เป็น เอกราช ด้วย กัน ๆ ประเทศ ที่ ตั้ง ขึ้น ใหม่
ตั้ง กถาวร มา แล้ว นี้ มี คว อย่าง ซึ่ง เห็น กัน อยู่ ใน เวั ๆ นี้ คือ
ประเทศ คูบา ซึ่ง เป็น ขบด แล้ว แยก มา จาก ประเทศ สเปน ๑ กับ
ประเทศ ปานามา ซึ่ง เป็น ขบด แล้ว แยก ออก จาก ประเทศ โคลัมเบีย ใน ทวีป
อเมริกาใต้ ๓ ทั้ง สอง ประเทศ นี้ รัฐบาล ยูไนเต็ดสเตตส์อเมริกาได้ เป็น
ผู้ ชู ชู หนุน แด ยก ย่อง ให้ เป็น เอกราช ขึ้น * ใน การ ที่ ประเทศ ต่าง ๆ

* นอกจาก ประเทศ คูบา กับ ปานามา ยังมี ประเทศ ซึ่ง ได้ แยก
ออก มา ใหม่ ใน เวั ๆ นี้ อีก ๒ ประเทศ คือ นอร์เว ๑ บัลแกเรีย ๑
ส่วน นอร์เว นั้น แต่ เดิม มา ก็ ไม่ได้ นับ ว่า เป็น ประเทศ ราช ของ สวีเดน
เป็น แต่ มี พระราชา ชี บัด ร่วม กัน เท่านั้น เพราะ ฉะนั้น การ ที่ เปลี่ยน แปลง มี
อยู่ เพียง เปลี่ยน พระองค์ พระ ราชา ชี บัด เท่านั้น ส่วน บัลแกเรีย นั้น

ยอมรับเมืองใหม่ให้เป็นเอกราชนี้ ประเทศใหญ่ที่ได้เคยมีอำนาจ ปกครอง เมืองนั้นไม่มีช่อง เกียง หรือ ขัดเคืองได้ ถ้า เมือง ใหม่ นั้นได้ แสดง ให้ ปรากฏ แล้วว่า :—

(ก) มีรัฐบาล เปน แน่ นอน ซึ่ง จะ จัด การ ปกครอง ตาม ขรรณนิยม ประเทศ ซึ่ง เจริญ แล้ว และ อาจ กระทำ กิจ ชุระ ต่าง ๆ กับ ประเทศ อื่น ให้ ถูก ต้อง ตาม กฎหมาย นานาประเทศได้

(ข) มี อาณาเขต มั่น คง

(ค) ได้ มี ไซใน การ สงคราม ใน ระหว่าง รัฐบาล ของ ตน และ รัฐบาล ซึ่ง ตน เปน ซ้ำ อยู่ เดิม

การ ที่ จะ ยอม รับ คณะ หรือ เมือง ซึ่ง เปน ขบถ ให้ เปน ประเทศ เอกราช ใน ระหว่าง รบ กัน อยู่ นั้น นับ ว่า เปน ผิด ทาง ไมตรี และ ประเทศ ใหญ่ ซึ่ง ก่อตั้ง ปราม เมือง ที่ เปน ขบถ อยู่ นั้น จะ ยก ขึ้น เปน เหตุ เพื่อ กระทำ สงคราม ก็ได้ ๗ เมือง เปน ขบถ นั้น ถ้า ตั้ง ตน เปน เอกราช สำเร็จ แล้ว ไม่ ต้อง กัดัว ที่ ประเทศ อื่น จะ ไม่ ยอม รับ เปน ประเทศ เอกราช ๗

ถึง แม้ ใน นาม จะ เปน ประเทศ ราช ของ คู่ ก็ ก็ จริง แต่ ตาม ความ ที่ เปน อยู่ แล้ว บัลแกเรีย เปน เอกราช อยู่ กว่า ครั้ง แล้ว ชั่ว แต่ ประกาศ ความ ที่ เปน อยู่ แล้ว ให้ แน่ นอน มั่น คง ขึ้น ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ เท่า นั้น เพราะ ฉนั้น ประเทศ ทั้ง ๒ นี้ จึง มี ได้ นับ เข้า ใน จำพวก ประเทศ ที่ เปน ขบถ ตั้ง ตน ขึ้น ใหม่ เช่น คุบา หรือ ปานะมา นั้น

การที่จะยอมรับให้เป็น ประเทศเอกราช นั้น ถึงแม้รัฐบาล เมือง หนึ่ง หรือสองเมือง จะได้ทำแล้ว รัฐบาลเมืองใดที่ไม่เห็นสมควร จะยอมรับ จะไม่รับก็ได้ แต่ตาม ขรรมดา เมื่อ มหา ประเทศ ยอมรับเมืองใดให้เป็นเอกราชแล้ว ประเทศอื่น ๆ ก็คงจะยอมรับด้วยเหมือนกัน ๆ นี้ไม่เป็น การประหลาดเลย เพราะการที่จะมีประเทศใหม่ อีก นั้น คงจะไม่ เป็น สิ่ง สำคัญ อะไร กับ ประเทศ เด็ก ๆ เท่า ประเทศใหญ่ ซึ่ง จะ ได้ ผด ประโยชน์ต่าง ๆ ในทางค้าขาย เป็นต้น เพราะ ฉนั้น ถ้า เขา ยอมรับแล้ว จะ ยอมรับ ด้วย ก็ ไม่ เสีย หาย ประ การใด ๆ

บทที่ ๓

บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

บ่อเกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ นั้น คือ หนังสือ หรือ แบบ
 ต่าง ๆ ซึ่ง กล่าว ถึง เรื่อง นั้น ๆ แบบ ขรรมนิยม อะไร ๆ ทุก อย่าง ที่ จะ
 นับ จำ เป็น กฎหมาย นานาประเทศ จำ จะ ต้อง ได้ รับ ความ ตกตง ของ
 ประเทศ ที่มี ความ เจริญ หลาย ๆ ประเทศ เด็ด ก่อน ๆ แบบ ขรรมนิยม
 เหล่านี้ อาจ เกิด ขึ้น จาก สิ่ง ๔ ประการ คือ :—

(๑) หนังสือ ซึ่ง นักปราชญ์ ใน ทาง กฎหมาย แต่ง ขึ้น

ใน ยุโรป มี นักปราชญ์ อยู่ หลาย คน ทั้ง ใน อดีต และ บัคยุบ้นกาล
 ซึ่ง ได้ แต่ง หนังสือ เกี่ยว ของ ด้วย กฎหมาย นานาประเทศ และ เมื่อ มี ข้อ
 ความ ที่ จะ ต้อง ว่า กล่าว กัน ใน ระหว่าง รัฐบาล ต่อ รัฐบาล ก็ ได้ มี
 ผู้ยก ความเห็น ของท่าน นักปราชญ์ เหล่านี้ ขึ้น อ่าง เป็น ตัวอย่าง อยู่ เนื่อง ๆ
 โดย เหตุ ที่ ย่อม กัน ว่า ท่าน นักปราชญ์ นั้น ๆ ไม่ เข้า ใคร ออกใคร มี ใจ เป็น
 กลาง ๆ เมื่อ รัฐบาล ต่าง ๆ ได้ ใช้ ความเห็น ของ นักปราชญ์ ผู้หนึ่ง ผู้
 ใด บ่อย ๆ ความเห็น นั้น ตง ปลตาย ก็ เลย เป็น กฎหมาย ขึ้น แต่ ก็ ไม่ มี
 อะไร ที่ จะ เป็น เครื่อง บังคับ ให้ รัฐบาล ทำ ตาม ความเห็น ของ นัก ปราชญ์
 ใน เรื่อง ซึ่ง รัฐบาล เห็น ว่า จะ กระทำให้ เสีย ประโยชน์ ของ บ้าน เมือง ๆ

(๒) สัญญา

ในเรื่อง สัญญา^๕ นั้น คน ก็ มีความเห็น แปลก ๆ กัน มาก มี พวก หมอ กฎหมาย จำพวก หนึ่ง มีความเห็น ว่า มี สัญญา ต้อง ดำเนิน ซึ่ง เป็น แบบ ยั่งยืน ของ กฎหมาย นานาประเทศ แต่ อีก พวก หนึ่ง คือ พวก อังกฤษ และอเมริกัน โดย มาก ไม่ ยอมตาม นี้ ๆ เพื่อจะ ตัดสิน ลง ในใจ ว่า ควร ถัดตาม ทาง ไหน เรา จำจะต้อง ทราบ ว่า สัญญานั้น มี กี่อย่าง และ แปลก กัน อย่างไรบ้าง เพราะ ฉะนั้น จะ ได้ แบ่ง สัญญา ต่าง ๆ ดัง ต่อไป นี้ :-

(ก) สัญญา ซึ่ง ประเทศ ต่าง ๆ โดย มาก ได้ ตกลง รับ รอง และ ซึ่ง มี ข้อ แก้ไข หรือ เพิ่ม เติม กฎหมาย นานาประเทศ หรือ เปลี่ยน แปลง เขตแดน เมือง หนึ่ง เมือง ใด ๆ สัญญา ชนิด นี้ ถ้า จะ ทราบ ว่า สำคัญ เพียง ใด ก็ ทราบ ได้ โดย ตระกูล ว่า มี ประเทศ ได้ ลงนาม ที่ ประเทศ และมี ผู้ ทำ ตาม สัญญา นั้น มา แล้ว ชำนาญ เท่า ใด ถ้า สัญญา ฉบับ ใด มี ประเทศ ทุก ประเทศ ตกลง ตาม หมด เช่น สัญญา เมือง เยนิวา ปี ค.ศ. ๑๘๖๔ แล้ว สัญญา นั้น นับ ว่า เป็น แบบ สำหรับ กฎหมาย ได้ ๆ แต่ ถึง นานาประเทศ ไม่ได้ รับ ตกลง และ ใช้ เป็น แน่นนอน หมด ทั้ง กัน เช่น นั้น ก็ ดี ถ้า ประเทศ โดย มาก ยก ข้อ ความ ต่าง ๆ ซึ่ง มี ใน สัญญา ฉบับ หนึ่ง ฉบับ ใด ขึ้น เป็น ตัว อย่าง เมื่อ มี กิจการ ที่ จะ ต้อง ทำ ค้ำย ๆ กับ อย่าง นั้น แล้ว สัญญา ฉบับ นั้น นับ ว่า เป็น บ่อ เกิด แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ ได้ ๆ

(ข) สัญญาซึ่งชัดเจน ข้อกฎหมาย ฯ สัญญาชนิดนี้ไม่มีใครจะมีมาก และบางทีสิ่งซึ่งฝ่ายหนึ่งนับเป็นคำชัดเจน อีกฝ่ายหนึ่งนับเป็นข้อเพิ่มใหม่ในกฎหมายก็ได้ มีสัญญาซึ่งอังกฤษทำกับอเมริกาที่กรุงวอชิงตัน เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๓ เรื่องเรือฮาดะบามา (ซึ่งจะได้กล่าวถึงอีกในบทอื่น) นั้น เป็นตัวอย่าง ฯ สัญญาชนิดนี้ ถ้าประเทศต่าง ๆ ยอมรับ และ ประพฤติตาม ข้อต่าง ๆ ที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญานั้น ก็นับเป็นบ่อเกิดแห่งกฎหมายได้ ฯ

(ค) สัญญาในระหว่าง ๒ หรือ ๓ ประเทศ ว่าด้วยความประพฤติกฎของ ประเทศที่ได้สัญญานั้น ต่อกัน และ กัน ฯ สัญญาชนิดนี้ไม่นับเป็นกฎหมาย เพราะประเทศอื่นนอกจากที่ได้ตั้งนาม ไม่จำเป็นจะประพฤติกฎตามข้อสัญญานั้น ๆ ฯ แต่ถ้าข้อสัญญาเหล่านั้น ประเทศอื่นนิยมเห็นชอบด้วย คือนำไปใช้เป็นแบบสำหรับ ความประพฤติกฎของประเทศนั้นเอง โดยมีได้มีผู้ใดบังคับบัญชาแล้ว สัญญานั้นควรจะนับเป็นบ่อเกิดแห่งกฎหมายได้เหมือนกัน เช่น สัญญาในระหว่างประเทศ สเปน กับ ประเทศ อิตาลี ในปี ค.ศ. ๑๖๕๐ ซึ่งมีข้อสัญญา ยกเว้น การ วิวาห์ ของ ซึ่ง บรรพบุรุษ เรือ ของ ชาติที่ เป็น กกลาง แต่จะ วิวาห์ได้ เฉพาะ แต่ ของ ต้องห้าม ใน การ สงคราม (คอนตระแบนต์ ออฟ วอร์) ต่อมา ประเทศอื่น ๆ ก็ ยอม ยก เว้น เช่น นี้ ด้วย เหมือน กัน ฯ

(ข) สัญญา ซึ่ง ไม่กล่าว ถึง ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ทั้ง หลาย
 ทั้ง ไป เป็น แต่จัดการ ใน เรื่อง ที่ เกี่ยว กัน ใน ระหว่าง ๒ ประเทศ ซึ่ง
 ทำ สัญญา กัน ๆ สัญญา ที่ ทำ โดย มาก อยู่ใน จำพวก นี้ และ ไม่ ต้อง มี
 ข้อ ส่งไสย เลย ว่า สัญญา เช่น นี้ ไม่ อาจ เป็น บ่อ เกิด แห่ง กฎหมาย
 นานา ประเทศ ได้ ๆ

(๓) คำตัดสินของศาลพิจารณาเรือทะเล (ไปรษต์ออต), ของ

กรรมการ พิเศษ, แด ของ ศาล อนุญาโตตุลาการ ๆ

เรื่อง ศาล พิพิจารณา เรือ ทะเล นั้น จะ ได้ กล่าว ถึง ต่อ ไป ใน ตอน ที่ ๓
 บทที่ ๕ ๆ คำตัดสิน ของ ศาล ชนิด นี้ บาง ที่ สำคัญ ๆ มาก จริง อยู่ใน
 เวลา ที่ ตัด สิน นั้น ตัว ตุลาการ เอง ไม่ได้ ตั้งใจ อย่าง อื่น นอกจาก ที่ จะ
 ตัด สิน คดี เฉพาะ ราย นั้น ให้ เป็น ยุติธรรม แต่ บาง ที่ พวก ต่าง ประเทศ จะ
 เห็น ความ จริง และ ยุติธรรม ของ คำตัดสิน นั้น แล้ว เลย นำ ไป เป็น ตัว
 อย่าง ความ ประพฤติ ก็ ได้ ๆ ถ้า การ เป็น เช่น นี้ แล้ว คำตัดสิน นั้น ก็ ต้อง
 นับ เข้า เป็น กฎหมาย นานา ประเทศ ต่อ ไป ๆ ส่วน ความ ที่ ตก ลง กัน ใน
 กรรมการ สภา หรือ ใน ที่ ประชุม ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ๆ นั้น ถ้า ประเทศ
 ทั้ง ปวง ยิน ยอม และ นิยม ใน ความ ที่ ตก ลง นั้น ก็ นับ เข้า ได้ เป็น กฎหมาย
 เหมือน กัน ๆ

หัวข้อ แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

แพทนต์ เมือง

ตอนที่ ๒๐

ว่า ด้วย เวลา ปกติ

สำนักหอสมุด

14/06/2565

บทที่ ๑

ว่า ด้วย อิศรภาพ

อิสรภาพ (อินดิเพนเด้นซ์)

ที่กล่าวกันว่า ประเทศหนึ่ง ประเทศใด เป็นอิสรประเทศ นั้น หมายความว่า “ประเทศนั้นมีอำนาจที่จะจัดการต่าง ๆ ทั้งนอกเมืองและในเมืองได้ โดยไม่มีประเทศอื่นขัดขวาง ถ้าไม่ประพฤติอย่างไรให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ประเทศอื่น ๆ”^๕ อำนาจนี้เกิดขึ้นจากความเป็นเอกราชของประเทศ และกฎหมาย นานาประเทศ ยอมให้อำนาจนั้นแก่ประเทศที่เป็นเอกราชทุกประเทศ^๖ ประเทศซึ่งไม่เป็นเอกราชเต็มที่นั้นก็ไม่เป็นอิสรเต็มที่อยู่เอง โดยเหตุที่ถูกตัดอำนาจภายนอกเสียไม่ได้มีเต็มเหมือนประเทศซึ่งนับว่าเป็นเอกราชเต็มที่^๗ บางทีประเทศเอกราชถูกตัดอำนาจบ้างชั่วคราว แต่ที่ถูกตัดอำนาจเช่นนี้ไม่เกี่ยวในกฎหมาย โดยเหตุที่ไม่เป็นของยั่งยืน เป็นแต่การเฉพาะชั่วคราว เพราะฉะนั้นจึงไม่นับว่าการที่ประเทศหนึ่งประเทศใดจะถูกตัดอำนาจชั่วคราวนั้น ได้เสียอิสรภาพเลย^๘ สิ่ง

ซึ่งจะ คัด อำนาจ ของ ประเทศ เอกกราช ได้ บ้าง เด็ก น้อย แต่ ไม่ เสีย ความ
เป็น อิศร เต็ม ที่ นั้น มี อยู่ ๓ สิ่ง คือ :--

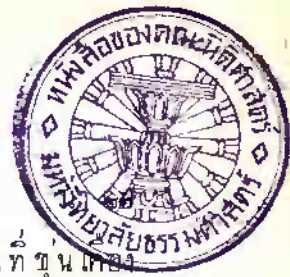
(๑) สัญญา

(ก) สัญญาซึ่งประเทศยินยอมพร้อมกัน ทำเพื่อป้องกัน ความรำคาญ
ใน อนาคตกาล เช่น เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๘๕๐ รัฐบาลอังกฤษและ อยู่ในเขตตะวันตก
อเมริกา สัญญา กัน ว่า จะ ไม่ ขยาย ขยาย หรือ ยึด เขตแดน ใหม่ ใน
ทวีป อเมริกา ตอน กลาง ซึ่ง แปล ว่า รัฐบาล ทั้ง สอง นั้น ต่าง
คัด อำนาจ ของ ตน ๆ ใน อเมริกา กลาง

(ข) สัญญาซึ่งผู้มี อำนาจ บังคับให้ ประเทศ หนึ่ง ประเทศใด กระทำ
และ ประเทศ นั้น ไม่ มี กำลัง จะ ขัด ขั้น ถึง วิต ว่า การ ที่ สัญญา นั้น จะ เป็น
เครื่อง คัด อำนาจ และ กำลัง ของ ตน อย่างไร ก็ จำ ใจ จำ ต้อง ทำ

(๒) การ ปกครอง ประเทศ อื่น

ถ้า ประเทศ ทุก ๆ ประเทศ จะ จัด การ ปกครอง และ ทำ กฎหมาย ของ
ตน โดย ไม่ ได้ นึก ถึง ประโยชน์ และ ความ นิยม ของ ประเทศ โดด เคียง
บ้าง แล้ว อาจ ที่ จะ เป็น เครื่อง นำ มา ซึ่ง ความ ไม่ เรียบร้อย ยุ่ง ยิง
ต่าง ๆ ได้ เพราะ ฉะนั้น ต้อง นับ ว่า มี เครื่อง ที่ คัด อำนาจ แห่ง ประเทศ
ใน ทาง ที่ จะ กระทำการ ต่าง ๆ ตาม อำนาจ นั้น อยู่ บ้าง คือ ต้อง นึก ให้อ
ตลอด เพื่อ อรรถ ที่ ตน จะ จัด และ ทำ ไป นั้น จะ ได้ ไม่ เป็น เครื่อง นำ มา

ตอน ๒ บท ๑

กฎหมาย นานา ประเทศ

ซึ่ง ความไม่ เรียบ ร้อย ใน ประเทศ โดด เดียง

หรือ ให้ เป็น ที่ ชุ่ น เกอ

ใจ พด เมือง ใน ประเทศ อื่น ๆ ได้

(๓) อำนาจ ของ มหา ประเทศ ทั้ง ๑ (ซึ่ง ก่อ ตั้ง แล้ว ใน ตอน ที่ ๑ บท ที่ ๒)

ใน การ ที่ จะ จัด การ ต่าง ๆ ระหว่าง ประเทศ ทั้ง ปวง เช่น การ ปก
ครอง เมือง ชน ของ ประเทศ ตรี ก็ เป็น ตัวอย่าง เมื่อ มหา ประเทศ
ทั้ง ๒ ใน ยุโรป เห็น พร้อม กัน ให้ จัด อย่างไร ประเทศ อื่น ๆ โดย
มาก เห็น ชอบ ด้วย เหมือน กัน จึง นับ ว่า ประเทศ เล็ก ๆ ไม่ได้ ทำ อะไร ๆ
ได้ ตาม อ้า เกอ ใจ ทุก ประการ ๆ ประเทศ อยู่ใน เขต ตะ ตะ ค์ อเมริกา นั้น ก็
ตั้ง ใจ จะ ถือ อ้า เกอ เช่น มหา ประเทศ ใน ยุโรป ใน เรื่อง ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยว
ด้วย ประเทศ ทั้ง ปวง ใน ทวีป อเมริกา เหมือน กัน *

การ แชก แชง

(อิน เตอร์ เว็น ชัน)

บาง ครั้ง บาง คราว ประเทศ หนึ่ง หรือ หลาย ๆ ประเทศ รวม กัน เข็ม
เข้า ไป เกี่ยว ช้อง ใน การ ภาย ใน ของ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด หรือ ใน เรื่อง ซึ่ง

* ประเทศ ญี่ บุน ตู เหมือน จะ มี ความ ประสงค์ เช่น นี้ เหมือน กัน คือ
ต้อง การ จะ เป็น มหา ประเทศ ใน อาเซีย เป็น หัว หน้า แห่ง ประเทศ ทั้ง หลาย
ใน อาเซีย ความ แบบ ญี่ ใน เขต ตะ ตะ ค์ กับ อเมริกา ทวีป นั้น

ประเทศ ๒ ประเทศ กำลัง เถียง กัน อยู่ ๆ การ เชื่อม เข้า ไป เกี่ยว ข้อง ด้วย โดย เขา ไม่ ได้ เชื้อ เชิญ เช่น นี้ ตาม ภาษา อังกฤษ เรียกว่า “อินเตอร์ เวน ชัน” ๑ คำ นี้ แปล ภาษา ไทย ให้ เมาะ นน ยาก แต่ ครั้น จะ ไม่ แปล เสีย เลย ดู ไม่ ควร เพราะ ฉนั้น จำ จะ แปล คำ “อินเตอร์ เวน ชัน” นั้น ว่า แหก แฉง และ จะ ได้ ใช้ เช่น นี้ ตัด ออก ไป ๑ เมื่อ จะ กล่าว ถึง เรื่อง การ แหก แฉง นี้ ต้อง ระวง ไม่ ให้ ปน กับ “ช่วย ว่า กล่าว” (เมดิเอชัน) หรือ “ช่วย วินิจฉัย” (อาร์ บิเตรชัน) ๑ “ช่วย ว่า กล่าว” นั้น คือ เมื่อ ประเทศ ซึ่งมี ขส เถียง กัน นั้น ขอให้ ประเทศ อื่น อีก ประเทศ หนึ่ง ช่วย พุด จา และ นำ เพื่อ ให้ ตก ตง กัน แต่ ไม่ ใช้ อำนาจ เพื่อ บังคับ ให้ เปน ตาม คำ แนะนำ นั้น ๑ “ช่วย วินิจฉัย” นั้น คือ ประเทศ ที่มี เหตุ เถียง กัน พร้อม ใจ กัน ขอ ความ วินิจฉัย และ รับ รอง จะ ทำ ตาม คำ วินิจฉัย ทั้ง สอง ฝ่าย ๑ การ แหก แฉง ผิด กัน กับ ทั้ง สอง อย่าง นี้ โดย เหตุ ที่ ผู้ แหก แฉง ใช้ อำนาจ บังคับ ให้ ผู้ เถียง กัน ตก ตง กัน เพราะ ฉนั้น การ แหก แฉง ต้อง นับ ว่า เปน เควี่ของ ตัด อำนาจ ของ ประเทศ ซึ่ง ถก แหก แฉง นั้น อย่าง หนึ่ง เพราะ เหตุ ฉนั้น จึง ต้อง มี เหตุ สำคัญ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด สำหรับ อ้าง ก่อน ที่ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด จะ เข้า แหก แฉง ใน เรื่อง ซึ่ง มิ ใช้ ชุระ ของ คน ได้ ๑ เหตุ ที่ ประเทศ ต่าง ๆ ได้ เคย อ้าง มา แล้ว มี อยู่ หลาย อย่าง แต่ ที่ นับ ว่า ถูก ต้อง ด้วย กฎหมาย นานา ประเทศ แท้ จริง นั้น มี อยู่ คือ

(๑) เพื่อ ป้องกันภัย ซึ่ง อาจ จะ มี ชน แก่ บ้าน เมือง ของ ผู้ ที่ แขก แขง ๆ เมื่อ ประเทศใด เห็น ว่า ภัยนั้น จะ มา ถึง คน นั้น แล้ว เป็น ขวรมคา ที่ จะ ต้อง คิด การ ป้องกัน ภัย อัน นั้น ไม่ ให้ มา ถึง จง ได้ ๆ

(๒) อัง สัญญา มี ตัวอย่าง คือ เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๘๘๐ เวลา มี สงคราม ใน ระหว่าง ฝรั่งเศส กับ ปรุสเซีย รัฐบาล อังกฤษ ได้ กล่าว ว่า ถ้า ฝ่าย หนึ่ง ฝ่ายใด นำ ทหาร เข้า ไป ใน เขต แคน เบต เยียม รัฐบาล อังกฤษ จะ ส่ง ทหาร ไป ช่วย โดย อัง เหตุ ว่า ได้ ตั้ง นาม ใน สัญญา ซึ่ง ยก ให้ เบตเยียม เป็น ประเทศ กตาง เสมอไป เช่น นี้ นับ ว่า แขก แขง โดย อัง สัญญา เหมเหตุ ๆ

(๓) เพื่อ กัน ประเทศ อื่น ไม่ ให้ แขก แขง ใน สิ่ง อัน ไม่ ต้อง ด้วย ทำนอง கடอง ขวรม มี ตัวอย่าง คือ เมื่อ ปี ค.ศ. ๑๘๕๖ กำตัง เจ้าคอมมิสเวด เป็น ขก จะ แย่ง ราช สัมบัติ ใน ประเทศ โปรุตุเกส รัฐบาล อังกฤษ ส่ง ทหาร ไป ใน มือง นั้น เพื่อ จะ กัน มิให้ รัฐบาล สเปญ ส่ง กำตัง ไป ช่วย ข้าง พวก ขบถ ๆ เหตุ ซินติ ที่ ๒ กับ ที่ ๓ ตาม ที่ได้ กล่าว แล้ว นั้น นับ ว่า เป็น อัน ใช้ ได้ ตาม กฎหมาย แต่ จะ ว่า ต้อง ด้วย ทำนอง கடอง ขวรม โดย ต้อง แท้ ทุก ครั้ง นั้น ไม่ ได้ ๆ เหตุ ที่ ๑ นั้น ย่อม ไม่ มี ผู้ใด เตียง ได้ เตย แต่ ว่า ภัย ซึ่ง จะ กัน ไว้ นั้น ต้อง เป็น ภัย อัน จะ มา ถึง ได้ โดย รวดเร็ว แท้ จริจ ไม่ ใช่ เชน แต่ ดัง ซึ่ง อาจ จะ มี มา ได้ ๆ ยังมี เหตุ อื่น ๆ อีก นอก จาก ที่ กล่าว มา แล้ว เช่น ทำ ตาม คำ ขอร้อง ของ ผู้ ที่ เตียง กัน ฝ่าย หนึ่ง หรือ เพื่อ รักษา อำนาจ

ให้คงอยู่ตาม ส่วนที่ มี เดิม (เบเนดิกซ์ ซีออฟ เปาเวอร์) หรือ เพื่อปราบปราม
 ขบถ หรือช่วยพวกขบถใน ที่ ส้มควร นั้นเป็น ตัวอย่าง ๆ แต่ เหตุ เหล่านี้ ไม่
 นับ ว่า ถูก ต้อง ด้วย แบบ ธรรมเนียม ซึ่ง ถือ กัน ว่า เป็น อัน ใช้ ได้ แต่ ว่า ไม่
 ถูก ต้อง ตาม กฎหมายนานาชาติ ๆ ยังมี อยู่ อีก อย่าง หนึ่ง คือ เข้า ไป
 แหก แชง เพื่อ ไม่ ให้ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด ประพฤติ การ ซึ่ง ปราศ จาก ความ
 เมตตา แก่ เพื่อน มนุษย์ เหตุ อัน นี้ จะ นับ เข้า ใน พวก เหตุ ธรรม ตา
 ไม่ได้ เพราะ ต้อง ดู ตาม ความ ที่ เป็น จริง ก่อน จึง ตัด สิน ได้ ว่า
 การ ที่ แหก แชง นั้น จะ ถูก ต้อง ด้วย กฎหมาย หรือ ไม่ ๆ

การ แหก แชง นี้ ตัด สิน ยาก เป็น อย่าง ที่ สูง ว่า ใคร จะ เป็น
 การ ส้มควร ใคร ไม่ ส้มควร ๆ ประเทศ ที่ มี อำนาจ พอ ใจ จะ เอ็ม เข้า ไป
 เกี่ยว ข้อง ใน ชูระ ของ ผู้ อื่น บ่อย ๆ เมื่อ เห็น ว่า จะ เปรน ประโยชน์ แก่ คน ได้
 และ เหตุ ผล ที่ อ่าง นั้น ก็ มี หลาย อย่าง หลาย ประการ แล้ว แต่ ความ
 ประสงค์ ของ ประเทศ ซึ่ง มี ต่าง ๆ กัน แต่ สิ่ง ซึ่ง แน่ นอน นั้น คือ
 ถ้า เอ็ม เข้า ไป เกี่ยว ใน เรื่อง จัด การ ภายใน บ้าน เมือง ต้อง นับ ว่า
 หมาย ตัด อิศรภาพ อัน เค็ม ที่ ของ ประเทศ นั้น ซึ่ง อย่างไร ๆ ก็ ต้อง
 นับ ว่า ผิด กฎหมาย นานาชาติ โดย แท้ ๆ

บทที่ ๒

ว่าด้วย อาณาเขต

อาณาเขต

อาณาเขต ของ ประเทศทุก ๆ ประเทศ จะแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท ดังนี้ :—

(๑) แผ่นดิน ทะเล ถ้ำบ และแม่น้ำ ซึ่ง อยู่ใน เขต ความ

ปกครอง ของ ประเทศ นั้น

(๒) ทะเล ซึ่ง อยู่ภายใน เขต ๓ ไมล์ จากฝั่ง กับ เกาะ และ

อ่าว ตามชายทะเล ใน แห่งนี้ ต้อง อธิบาย ต่อไป ว่า

(ก) เขต ๓ ไมล์ (ประมาณ ๓๒๐ เส้น) นั้น ตาม คำ คัดดิน ของ ศาล
อนุญาโตตุลาการ กรุงเยก (พ.ศ. ๒๔๕๓) ซึ่ง พิจารณา เรื่อง จับปลาก
ทะเล ใน น้ำน น้ำ วิม เกาะ นิว ฟันด์ แลนด์ ซึ่ง อังกฤษ กับ อเมริกา ได้
วิวาท กัน มา นั้น ใน ข้อ ๕ มี ปรากฏ อยู่ ว่า ; “ ใน ส่วน
อ่าว ให้ วัด ๓ ไมล์ จาก เส้น บรรทัด ที่ ชัด คัด น้ำน น้ำ ตรง ที่ ซึ่ง นับ ว่า
เป็น หมตรูป และ ลักษณะ ของ อ่าว แล้ว ใน ที่ อื่น ๆ (นอก จาก ที่ อ่าว)
ให้ วัด ๓ ไมล์ จาก ฝั่ง และ ให้ ตวัด เดียว ไป ตาม รูป ของ ฝั่ง นั้น ”

ในการที่ได้ กำหนดเขต ๓ ไมล์ ดังได้ ให้ เป็นอาณาเขต ของประเทศ
เจ้าของ ฝั่งนั้น เพราะ ใน เวลา ที่ ทะเล นับว่า เป็นคู่คทาง บันใหญ่ เพียง ๓ ไมล์
แต่ มา ใน บัตุบัน ธรรมิย นี้ ทาง บัน โทด กว่า ๓ ไมล์ มาก เพราะ ผนัง หมอ

กฎหมาย บาง คน มี ความ เห็น ว่า ควร จะ ขยาย เขต ทะเล นั้น ออกไป อีก ตาม ทาง บน ใหญ่ แต่ก็ ยัง ไม่ เป็น อัน ตกลง แน่ นอน อย่าง ไร จึง ต้อง กล่าว คง เดิม ไว้

(ข) ส่วน เกร็ด ทะเล นั้น ถ้า กว้าง ๖ ไมล์ (ประมาณ ๒๕๐ เส้น) หรือ น้อย กว่า นั้น และ มี ท้อง ฟ้า เป็น แผ่น ดิน อยู่ใน เขต ของ ประเทศ เดียว นับ ว่า เป็น แดน ของ ประเทศ ซึ่งเป็น เจ้า ของ ผืน นั้น แต่ถ้า เกร็ด นั้น เป็น ทาง เรือ เดิน ระหว่าง ทะเล หาดง ต้อง ข้าง ไซร์ เรือ ของ ประเทศ อื่น อาจ ใช้ เกร็ด นั้น ได้ โดย ไม่ ต้อง ถูก หวง ห้าม อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด

(ค) ส่วน อ่าว นั้น มี บาง คน กล่าว ว่า ถ้า เส้น ซึ่ง ขัด กัน ปาก อ่าว นั้น ยาว กว่า ๓๐ ไมล์ (ประมาณ ๕๐๐ เส้น) อ่าว นั้น ต้อง นับ เป็น ทะเล หาดง คือ ไม่ เป็น แดน ของ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด โดย เฉพาะ แต่ ขอน จะ วาง ตง เป็น แน่ นอน ที่ เดียว ไม่ ได้ *

(๓) เกาะ ทั้งปวง ซึ่ง อยู่ริม ชาย ทะเล เกาะ นั้น นับ ว่า เป็น ส่วน ของ ผืน จึง ต้อง นับ ว่า อยู่ใน เขต แดน ของ ประเทศ ซึ่งเป็น เจ้า ของ แผ่น ดิน บน ผืน นั้น ด้วย

* ใน คำ ตัดสิน ศาล อนุญาโตตุลาการ ซึ่ง พิจารณา เรื่อง จับ ปลตาทะเล ใน นาน นานิว ฟันด์ แตนด์ ซึ่ง ได้ กล่าว มา แล้ว นั้น มี แสดง ไว้ ใน คำ วินิจฉัย ข้อ ๕ ว่า ควร ให้ เข้าใจ ว่า เฉพาะ แต่ อ่าว ที่ กว้าง ๓๐ ไมล์ เท่านั้น จึง ควร ถือ เขา เป็น จังหวัด ควร กัน ไว้ ให้ แต่ เฉพาะ ผู้ เป็น ชาว เมือง เจ้า ของ ท้อง ที่ จับ ปลตาทะเล แต่ ใน คำ ตัดสิน นั้น เอง ก็มี กล่าว กัน ไว้ ว่า ยัง จะ ถือ เขา เป็น บท กฎหมาย นานาประเทศ โดย มัน คง มี ได้

ลักษณะขยาย อาณาเขต

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ลักษณะ ซึ่ง ประเทศ หนึ่ง ประเทศใด จะ ขยาย หรือ เพิ่ม เติม อาณาเขต มี อยู่ ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) จับจอง (ออกคูปูเช้น)

ลักษณะ จับจอง นี้ ใช้ ได้ แต่ ที่ เกี่ยว ด้วย แผ่นดิน ที่ ยัง ไม่ มี ประเทศ อื่น ซึ่ง อยู่น ใน กฎหมาย นานาประเทศ เปน เจ้า ของ ฯ วิธี ขยาย เขตแดน เช่น นี้ ย่อม เปิด ช่อง ให้ มี ข้อ คัดค้าน ทู่เถียง กัน มา มาก แล้ว และ คง จะ มี ต่อไป อีก และการ ที่ จะ วาง แบบแผน ลง ให้ เปน แน่นนอน นน เปน การ ยาก เพราะ ถนน เจ้า จะ แข็ง แต่ ประเพณี ที่ นิยม นับถือ กัน ว่า ถูกต้อง แล้ว โดย มาก ดัง นี้ คือ ที่ แผ่นดินใหม่ ไม่ นับ ว่า เปน ของ ผู้ ที่ ไป พบ ก่อน นับ เปน ของ ผู้ ที่ ได้ จับจอง ก่อน ฯ จับจอง ใน ที่ นี้ หมายความว่า ยกมาเปนมืองชน (แอนเนกเซชัน) รวมกับการ ไปตั้งอยู่ (เส็ดคตเมนต์) ฯ ยกมาเปนมืองชน นั้น คือ ประเทศ ที่ จับจอง นับ ที่ ใหม่ นั้น ๆ เข้าไว้ ใน อาณาเขต ของ คน วิธี ที่ กระทำ นั้น คือ แต่ง ให้ ข้าราชการ ผู้ หนึ่ง ไป ชัก ชงชาติ และ อ่าน ประกาศ ใน ที่ ซึ่ง จับจอง ถ้า มี ข้าราชการ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ไป ชัก ชง แต่ ประกาศ จับจอง ที่ ดิน โดย ตำพัง ตนเอง ที่ ดิน นั้น ไม่ นับ ว่า ได้ ยกมา เปน เมือง ชน จน กว่า รัฐบาล ซึ่ง เปน นาย ของ ผู้ ประกาศ นั้น จะ ได้ รับ รอง ตาม คำ ประกาศ ฯ การ ที่ คน ไม่ ใช้ ข้าราชการ จะ ประกาศ ยก ที่ ดิน เปน เมือง ชน แก่ ประเทศ ของ ตน นั้น ไม่ ได้ เปน อัน ชาติ ฯ ที่ เรียก

ว่า ไปตั้งอยู่นั้น คือ ตั้ง กอง ทหาร หรือ กอง ข้า หลวง พด เวชน
 ไว้ในท้องที่ ซึ่ง จะ จับ ของ และ การ ที่ ไป ตั้ง ไม่ ใช้ ตั้ง ไว้ ครั้ง หนึ่ง แดง
 จะ พอ จำ จะต้อง ตั้ง ไว้ ให้ คัด ออก เวลา ถ้า ตอน คน ใน กองทัพ นั้น ไป
 หมด เมื่อใด ที่ ดิน นั้น อาจ จะ มี ผู้ อื่น จับ ของ ได้ ทันที โดย ไม่ มี ข้อ ทุ้ง เกียง
 ได้ โดย ๆ ถ้า จะ ให้ การ จับ ของ นั้น เป็น การ มัน คง ไม่ มี ที่ เกียง จำ
 จะต้อง ประกาศ ยก เป็น เมือง ชน ด้วย และมี กอง ไป ตั้ง อยู่ ด้วย ที่
 จะ ประกาศ ก่อน หรือ ไป ตั้ง อยู่ ก่อน นั้น ไม่ สำคัญ จะ ทำ อย่างไร ก่อน ก็
 ได้ ๆ มี ข้อ ที่ ได้ เกิด เหตุ ทั้ง เกียง กัน อยู่ บาง แด่ ก่อน คือ ว่า การ
 จับ ของ ที่ ดิน ใหม่ นั้น ควร มี กำหนด เขต อย่างไร ? เมื่อ ตรวจ ตาม ที่
 ได้ เคย มี มา แดง คง ได้ ความ เช่น นี้ คือ :—

(ก) ประกาศ ยก เป็น เมือง ชน ครั้ง ๑ กับ กอง ข้า หลวง หรือ ทหาร
 กอง ๑ อาจ จะ จับ ของ เกาะ ได้ เต็ม ทั้ง เกาะ เว้น เดี่ยว แต่ เกาะ นั้น จะ ใหญ่
 เกิน ประมาณ แต่ ถ้า เกาะ เต็ก ๆ รวม อยู่ เป็น หมู่ จับ ของ เกาะ เดียว ก็
 นับ ว่า ได้ จับ ของ ทั้ง หมู่

(ข) ประกาศ ครั้ง ๑ และ ตั้ง อยู่ ชาย ทะเล ประเทศ หนึ่ง ประเทศ
 ใด นับ ไม่ ได้ ว่า ได้ จับ ของ แดง ทั้ง ประเทศ ที่ ตั้ง จะ ว่า ได้ จับ ของ ที่ ดิน แด่
 ฝั่ง ทะเล ที่ ศ์ หนึ่ง ข้าม ไป จด ฝั่ง ทะเล ที่ ศ์ ตรง กัน ข้าม ก็ ไม่ ได้

(ค) จับ ของ ที่ ดิน ตาม ฝั่ง ทะเล นับ เป็น ได้ จับ ของ ที่ ดิน ทั้งหมด ซึ่ง
 อยู่ใน มณฑล รีม แม่น้ำ ขนาด เต็ก ซึ่ง มี ปาก น้ำ อยู่ ทง ฝั่ง น้ำ นั้น แต่ การ
 ที่ ตั้ง กอง จับ ของ ไว้ ที่ ปาก แม่น้ำ ใหญ่ ไม่ นับ ว่า ได้ จับ ของ ที่ ดิน ทั้งหมด
 ที่ ได้ อาไศรย ใช้ แม่น้ำ ใหญ่ และ แคว ต่าง ๆ ซึ่ง ไหล มา ตง แม่น้ำ ใหญ่ นั้น

(๑) เมื่อ ประเทศ สอง ประเทศ มี เขตแดน ตามฝั่ง แม่น้ำ ฝั่งละ ประเทศ ต้อง นับว่า ร่องน้ำที่ เรือ อาจ เดินได้ (Thalweg) เป็น เขต บันแดน ค่อแดน ๑ ตาม ข้อ ความ ที่ได้ กล่าว มา แล้ว นี้ ก็ เห็น ได้ โดยง่าย ว่า ทุก ๆ ข้อ มี ข้อ ที่ จะ เลียง กันได้ เป็น อัน มาก เพราะ ฉนั้น เมื่อ ประเทศใด จะ จับ ข้อ ที่ ดินใหม่ ควร ตก ลง กับ ประเทศ อื่น ๆ เสีย ให้ เป็น แน่นนอน ว่า จะ วาง เขตแดน เพียงใด เพื่อ กัน ความ ช่ง เหียง ช่ง อาจ จะ มี ชนได้ ใน ภายหน้า ๑ ส่วน คน พน เมือง ที่ ตก จับ ของ นั้น บาง ที่ ผู้ จับ ของ ก็ จัด การ ขอ ความ ยินยอม ด้วย แต่ก็ เป็น แต่ พิธี อื่นหนึ่ง เท่านั้น ๑

(๒) ยกให้ (เขตชน)

นี้ คือ ประเทศ หนึ่ง ยกเขตแดน ของ ตนให้ แก่ อีก ประเทศ หนึ่ง ๑ มุตเหตุ ที่ ยกให้ กัน เช่น นี้ ก็ มี อยู่ คือ (ก) ชาย (๒) ให้ เบ็ดำ โดย เต็มใจ หรือ โดย ถูก ช่ม ชั้น (ค) แดก เบ็ดี่ยน กับ ที่ อื่น ๑

(๓) โดยมีชาย (คองเคือส์ต์)

นี้ คือ ยึดที่ดิน ซึ่ง ได้ ใน เวลา สงคราม และ ใช้ อำนาจ ของ ผู้ปกครอง ทุก ประการ โดย ความ ตั้งใจ จะ ปกครอง ต่อ ไป ชัด ถาถนาน ๑ ความ ตั้งใจ อื่น นี้ ต้อง มี ปราบกฎ อยู่ ใน ประการใด หรือ บัญญัติ อย่าง หนึ่ง อย่างใด ซึ่ง ได้ ทำ ชน ตาม กฎหมาย ๑ ดัง ฉนั้น นี้ ผิด กับ ยกให้ เพราะ ไม่ มีการ เจรจา ใน ระหว่าง ประเทศ กับ ประเทศ และ ไม่ มี กำหนด แน่นนอน ว่า ที่ แผ่นดิน นั้น เบ็ดี่ยน เจ้า ของ เมื่อไร ๑ ถ้า เมื่อ สงคราม แล้ว มี ข้อสัญญา ว่า ผู้แพ้ ยก ที่ดิน ซึ่ง ผู้ชนะ ได้ ยึดไว้ แล้ว นั้น ให้ แก่ ผู้ชนะ แผ่นดิน นั้น ตาม กฎหมาย ไม่ นับ ว่า เป็น ที่ ซึ่ง ได้ มา “โดยมีชาย” นับ ว่า เป็น ที่ ซึ่ง ผู้แพ้ “ยกให้” ๑

(๔) โดยได้อยู่มานานแล้ว (เวิร์ตคริป ชั้น)

ลักษณะ แห่ง อาณาเขต อย่าง นี ดง่าย ค คือ เมื่อได้ ไป คง อยู่ ใน ที่ แห่งใด แห่ง หนึ่ง นาน พอ สัม ควร แล้ว เลย ตก ลง ว่า ที่ นั้น เป็น ที่ อยู่ ใน อาณาเขต ของ ตน คน ๑ ว่า ตามจริง จะ ช่าง ข้อใดใน กฎหมาย มา เป็น หลัก ฐานใน การ ที่ กระทำ เช่น นี ก็ ไม่ ได้ แต่ ก็ แล้ว แต่ ประเทศไหน จะ ทำ ที่ จะ ดำ ด้ ไร ได้ ก็ มี แต่ เพราะ ประเทศ อื่น ๆ ไม่ ยาก เลี้ยง หรือ ไม่ กล้า เลี้ยง เท่านั้น จะ วาง แบบแผน แน่ นอน ไม่ ได้ ๑

(๕) ที่ดินเกิดใหม่ (แอกครี ชั้น)

นี้ คือ เมื่อ ที่ ซึ่ง เคย เป็น ทะเล ภายใน อาณาเขต กลาย เป็น ดิน แห้ง หรือ เมื่อ มี เกาะ เกิด ขึ้น ใหม่ ริมฝั่ง ซึ่ง เป็น แดน ของ ประเทศ ใด ที่ ดิน ซึ่ง เกิด ใหม่ นั้น นับ เพิ่ม เข้า ใน อาณาเขต ของ ประเทศ นั้น ๑

อำนาจ ปกครอง ที่ดิน

รัฐบาล ทุก ๆ รัฐบาล ย่อม มี อำนาจ ปกครอง ที่ดิน ซึ่ง เป็น ภูมิ ดำเนา เดิม ของ ชาติ ตน โดย เต็ม ที่ แต่ ใน ที่ นี ไม่ กล่าว ถึง แดน ดิน ซึ่ง เป็น ดิน เดิม ของ รัฐบาล นั้น จะ กล่าว ถึง แผ่นดิน ซึ่ง ได้ มา ใหม่ ตาม ลักษณะ ต่าง ๆ ดัง ได้ กล่าว มา ใน บท นี้ แล้ว และ ยัง มี อำนาจ ปกครอง ซึ่ง ใช้ ใน เมือง ซึ่ง มี ใช้ เป็น เมือง ชน โดย แท้ ก็ มี ดัง คือ ไป นี้

(๑) ถ้า แผ่นดิน นั้น เป็น เมือง ชน ตาม ลักษณะ ที่ ได้ กล่าว มา แล้ว

เมือง ชน ก็ ไม่ ต้อง มี ข้อ สั่ง ใดย ใด ว่า รัฐบาล อาจ ใช้ อำนาจ ปกครอง ได้ โดย เต็ม ที่ ทง ภายใน นอก ภาย ใน เพราะ ต้อง นับ ว่า แผ่น ดิน แผ่น นี เป็น ส่วน หนึ่ง ของ แผ่น ดิน ถิ่น เดิม เท่านั้น

(๒) แผ่นดินเช่า วิธีเช่าที่ดินนี้ แต่โบราณก็ได้เคยมีบ้าง แต่พอจะหาตัวอย่างซึ่งได้มีปรากฏในเร็ว ๆ นี้ได้ คือ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ นี้เอง ประเทศเยอรมนี บังคับให้ประเทศจีน ยกอ้าง เกี่ยวเจอกับแผ่นดินจีนนั้นให้เช่ามีกำหนด ๙๙ ปี ประเทศรัสเซียต่อมา จึงขอเช่าตำบลปอวัต อาเซอร์ แต่ตาเหตียนวัน (คัตัน) มีกำหนด ๒๕ ปี ประเทศอังกฤษได้เช่าตำบลเวไฮเว แต่ประเทศฝรั่งเศสได้เช่าตำบลฮ่าว กวง เซาวัน มีกำหนดเท่ากับที่ประเทศรัสเซียเช่า ปอวัตอาเซอร์ แต่ตาเหตียนวัน *

* ตามลักษณะเช่าที่ในกฎหมายสามัญ อำนาจในที่ดิน ต้องอยู่กับเจ้าของเดิม แต่ผู้เช่ามีอำนาจปกครองได้แต่ในเวลา ที่คนอยู่ในที่นั้นตามสัญญาเช่าที่ แต่ประเทศที่ปวงซึ่งได้เช่าที่ดินจีนนั้น ไม่ได้มีความตั้งใจเลย ที่จะยอมละทิ้งอำนาจซึ่งควรมีอยู่กับเจ้าของที่ดินไว้ให้แก่รัฐบาลจีน เพราะฉนั้นคำว่า "เช่า" นั้น ต้องนับว่านำมาใช้ในที่นี้เพื่อเป็นคำแก้ตัวของผู้เช่า ไม่ให้ผู้อื่นตีความนึกหาได้ว่าไปเที่ยงแย่งซึ่งที่ดินโดยหาเหตุกรรมมิได้ ที่ทุก ๆ ตำบลซึ่งรัฐบาลยุโรปอ้างกล่าวแต่เดิมนั้น ได้เช่าจากจีนนั้น ถ้าจะว่าโดยจริงก็คือประเทศเหล่านั้น บังคับให้จีนยกให้ปกครอง เป็นสิทธิ์ขาดในระหว่างเวลาที่กำหนดในสัญญาเช่นนั้น ซึ่งผิดกับลักษณะเช่าที่ตามกฎหมายสามัญมาก

(๓) เมืองที่อยู่ในบ้องกั้น (โปรเต็คทอเรต)

ถ้าแม้จะกล่าวไปตามคำของ ประเทศ ซึ่ง เป็น ผู้บ้อง กั้น ก็ จะต้องพูด
 ดังนี้ว่า “ประเทศ ซึ่ง อยู่ใน บ้อง กั้น นั้นได้ มา ขอ พึ่ง อำนาจ เพื่อ มิให้
 ประเทศ อื่น ๆ ครอบงวน และ การ ที่ ได้ มา พึ่ง นั้น ประเทศ เด็ก ได้ มา ขอ พึ่ง โดย
 เค็มใจ มิใช่ เพราะ ความ กตริ์ เอย” ๖ การ ที่ ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ใด ได้ รับ
 เป็น ผู้บ้อง กั้น ประเทศ เด็ก แล้ว ต้อง เป็น ผู้ถือ อำนาจ ภายนอก แทน ประเทศ
 นั้น ด้วย ที่ เดียว ๆ ส่วน อำนาจ ภายใน นั้น ประเทศ ผู้บ้อง กั้น อนุญาต
 ให้ รัฐ มาต ของ ประเทศ เด็ก เป็น ผู้ถือ มาก หรือน้อย ตาม ตกลง กัน ๆ ประเทศ
 ผู้บ้อง กั้น มี อำนาจ อันชอบ ธรรม ที่ จะ ขอ มิให้ ประเทศ อื่น ๆ แย่ง
 ชิง ที่ ดิน ใน เขต แตน ซึ่ง อยู่ใน บ้อง กั้น นั้น และ มิให้ พูตจา ว่า กกล่าว
 การ บ้านเมือง โดย ตรง กับ ชาวเมือง นั้น ด้วย ๖ อนึ่ง ประเทศ ผู้บ้อง กั้น นั้น
 มี น้าที่ จำ เปน จะ ต้อง ระวัง ห้าม ปราบ คน ใน บ้อง กั้น ของ ตน มิให้ กระทำ
 สงคราม กับ ประเทศ ใด ต่ย ด้วย นอกจาก ที่ กกล่าว มา แล้ว นี้ ยัง มิ
 มี สิ่ง อื่น ซึ่ง จะ วาง ตง เปน แน่ นอน ได้ ๖

(๔) จังหวัด หวง ห้าม (สเฟียร์ อ็อฟ อินฟลูเอนซ์)

แผ่นดิน ซึ่ง นับ ว่า อยู่ใน จังหวัด หวง ห้าม ของ ประเทศ ใด ประเทศ หนึ่ง
 นั้น 14 ไม่ แปล ว่า ที่ นั้น เปน เมือง ขน โดย แท้ จริง และ อำนาจ ที่ ใช้

ใน ที่ นั้น ก็ น้อย เต็ม ที่ ๆ โดย มาก แน่น ดิน ซึ่ง นั้น เป็น จังหวัด หวง หำม
 นั้น เป็น ที่ ใด ๆ ไม่ สู้ มี ผู้ คน ไป ตง อยู่ มาก นึก ที่ สู้ ๑๓ พด เมือง
 ประเทศ ที่ ปกครอง เขต นั้น เอง ก็ ไม่ สู้ มี และ ประเทศ ผู้ ถ้อ เขา
 ที่ นั้น เป็น จังหวัด หวง หำม ของ ตน ก็ ไม่ ได้ เกี่ยว ข้อง ใน การ ปกครอง
 ทง ภาย นอก ภาย ใน ของ ตำบล นั้น ๆ เพราะ ฉนั้น การ ที่ ตง จังหวัด หวง
 หำม ชน ใน ที่ นั้น ๆ ก็ มี ความ ประสงค์ แต่ จะ มี ให้ ประเทศ อื่น นอก
 จาก ประเทศ ซึ่ง ตง ชน จับ ของ ที่ แผ่น ดิน หรือ ตง ตน เป็น ผู้ บอง กัน
 ใน เขต นั้น ๆ จังหวัด หวง หำม นี้ จะ ตง ชน ได้ ก็ แต่ โดย สัญญา ระหว่าง
 ผู้ ตง กับ เจ้า ของ ที่ เดิม หรือ กับ ประเทศ อื่น ซึ่ง มี ความ ประสงค์
 คล้าย ๆ กัน และ ผู้ ที่ จะ ตง ถ้อ ตาม สัญญา ก็ แต่ ต้อง ฝ่าย นี้ เว้น
 แต่ ถ้า ประเทศ อื่น เห็น ชอบ ด้วย จะ ถ้อ ตาม ด้วย ก็ ได้ ๆ จังหวัด หวง หำม
 นี้ ต่อ ไป ก็ มัก จะ กลาย เป็น เมือง อยู่ ใน บอง กัน แต่ เมือง อยู่ ใน บอง กัน
 นั้น ไม่ ชั่ว ไม่ นาน ก็ เลย กลาย เป็น เมือง ชน โดย แท้ จริง ๆ

ว่า ด้วย อำนาจ ปกครอง ทะเล แม่น้ำ

(๑) อำนาจใน ทะเล และ เกร็ด ทะเล

เดิม ประเทศ ต่าง ๆ ที่ มี กอง เรือรบ แข็ง แรง ต่าง ประเทศ ต่าง ถ้อ
 เขา ว่า มี อำนาจ ปกครอง ทะเล เป็น แห่ง ๆ มี ตัวอย่าง คือ เมือง เวนส์
 ถ้อ ว่า ทะเล อาดริ อาทิก อยู่ใน ปกครอง ของ ตน ประเทศ สเปญ

ถือเอามหาสมุทร ปาซิฟิก ประเทศ ฝรั่งเศส ถือเอาทะเล เมดิเตอร์ เรเนียน แต่คือ ๆ มาประเทศ เหล่านี้ ก็ต้อง ยอม ถอน ความ ที่ ถือ เช่น นี้ หมด แล้ว แต่ ตามความ นิยาม เดียวนี้ คงเป็นอัน ตกตรงว่าทะเล หดวงไม่มีเจ้าของ ๆ ส่วน เกร็ดทะเล นั้น ได้ กล่าวถึง ข้างต้น บท นี้ แล้ว ๆ

(๒) อำนาจ เติง ต่อดอกในเกร็ด

เกร็ดใน ที่ นี้ หมาย ความ ว่า ช่อง ใน ระหว่าง ทะเลใหญ่ กับ ทะเล ใหญ่ ถึง ช่อง นั้น จะ เป็น ของ ประเทศ หนึ่ง ประเทศใด แต่ ผู้เดียว ก็ได้ แต่ เรือ ของ ประเทศ อื่น ๆ ทั้ง เรือรบ แต่ เรือ พ่อค้า มี อำนาจ ซึ่ง ใน ที่ นี้ เรา เรียก ว่า “อำนาจ เติง ต่อดอก” (ไรต์ ออฟ อิน โนเซนซ์ แอสเสซ) คือ เรือ ทั้งปวง อาจ เติง ไป มา ใน เกร็ด นี้ ได้ โดย ไม่ ต้อง ถูก คัด คำน หวง ห้าม อันใด ใน เวลา ไม้ มี สงคราม แต่ เป็น น่าน้ำ ของ เรือ เหล่า นั้น ที่ จะไม่ ประพฤติ ตั้งหนึ่ง ตั้งใด ซึ่ง นับว่า เป็น กิรยา สำหรับ เวลา สงคราม มี ที่ เวน อยู่ แห่ง หนึ่ง คือ เกร็ด ดาร์ตเนตส์ และ บอส ฟอร์ด ใน ประเทศ ตุรกี ซึ่ง มี ข้อ บังคับ ห้าม มิให้ เรือ รบ ต่าง ประเทศ ผ่าน ตาม ตัญญา ปัก กฤษต์

ศก ๑๘๕๖ แด ๑๘๗๓ *

* เมื่อเกิด สงคราม ญิบูน กับ รัสเซีย (พ.ศ. ๒๔๔๗) เรือ รบ รัสเซีย ชื่อ ปีเตอร์เบิร์ก (Peterburg) แต่ สโมเลนสค์ (Smolensk) ซัก ชง เรือ สิบกว่า แต้น ออก มา ทาง เกร็ด ดาร์ ตะเนตส์ และ บอสฟอร์ด ครั้น เมื่อ ผ่าน คลอง สตูเอช ออก ทะเล แดง แล้ว ก็ ซัก ชง เรือ รบ เทียด

(๓) คลองระหว่าง มหาสมุทร

หมอบ กฎหมาย ทั้ง ปวง ซึ่ง เป็น ผู้คิด และ ช่วย ตั้ง กฎหมาย นานาประเทศ นั้น ไม่ ไต นึก ไม่ ไตฝัน เคย ว่า จะ มี คลอง เช่น นั้น ขึ้น จึง มี ได้ มี ผู้ใด ได้ วิจัย ฉัย ไว้ โดย ว่า คลอง ชนิด นี้ ควร จะ เป็น ของ ผู้ใด แน่ ๆ เพราะ ฉนั้น เมื่อ มี คลอง ดัง นั้น จึง จำเป็น ต้อง มี ความตกลง กัน ใน ระหว่าง ประเทศ ใน ยุโรป คือ มหา ประเทศ ทั้ง ๖ กับ ประเทศ ตุรกี, สเปนญ, และ วิตนดา ได้ พริ้ม กัน ทำ สัญญา ใน ปี คฤศศก ๑๗๗๗ ยก คลอง ดัง นั้น เป็น กกลาง เสมอไป คือ อนุญาต ให้ เรือ เดิน ได้ ทั้ง เวลา มี สงคราม และ ไม่ มี ทั้ง เรือรบ และ เรือ พ่อค้า ทั้ง เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม และ เรือ ผู้เป็น กกลาง แต่ มี ข้อ ห้าม มิให้ เรือรบ กัน หรือ ใช้ อำนาจ ต่าง ๆ สำหรับ กับ การ สงคราม ใน คลอง และ ที่ เมือง ท่าปาก คลอง ทั้ง สอง ข้าง หรือ ใน ทะเล ห่าง จาก เมือง ท่า ๓ ไมล์ และ ห้าม มิให้ บด คลอง ด้วย ๆ ที่ ได้ ทำ ไว้ ที่ คลอง ดัง นั้น คง จะ เป็น ตัวอย่าง สำหรับ ทำ ที่ คลอง อื่น ๆ ต่อ ไป ด้วย

กระ เวน ได้ ตรวจ สืบค้น แล จับ เรือ ชาว ประเทศ เป็น กกลาง คือ ใช้ อำนาจ แห่ง เรือรบ ใน เวลา สงคราม ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ทุก ประการ ครั้น เมื่อ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ เรือรบ ของ ตำน จับ เรือบริษัทยูนิแอนโอ (อังกฤษ) ได้ ตำนหนึ่ง ชื่อ มะตะกา (Malacca) หา ว่า บรรทุก สินค้า ต้อง ห้าม ส่ง เรือ มะตะกา นั้น ไป เพื่อให้ ศาล พิจารณา เรือ ะตะกา ที่ เมือง ลิเบีย ตัดสิน รัฐบาล อังกฤษ ร้อง ขัด ข้อง ต่อ ว่า

(๔) บริเวณจับปลาทะเล

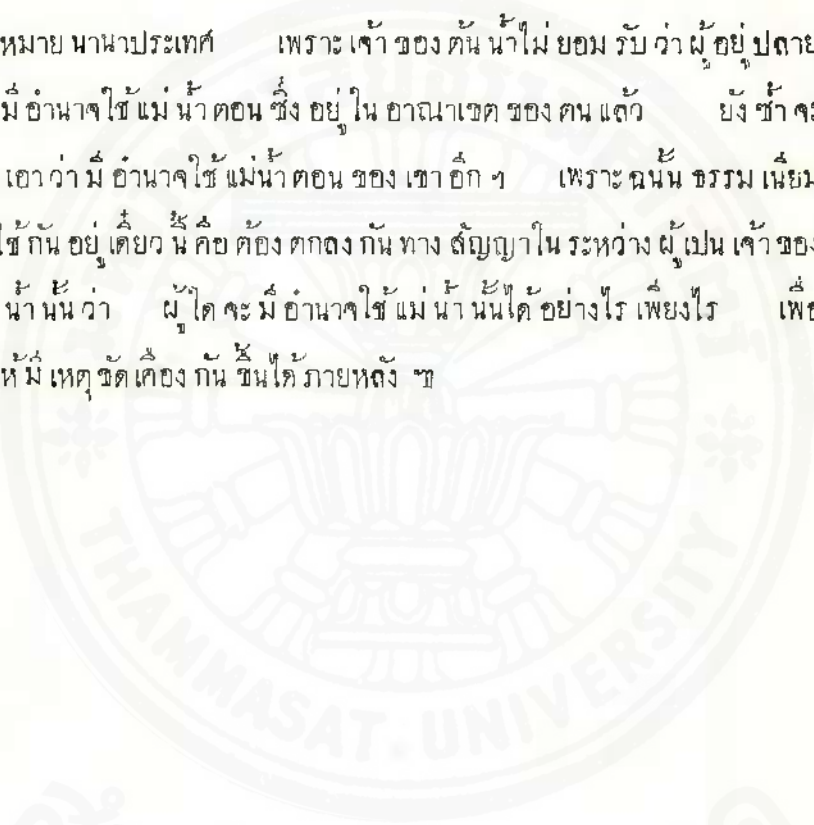
ถ้าบริเวณจับปลานั้น อยู่ใน น้ำ ซึ่ง เป็นของ ประเทศใด แน่แน่นอน อำนาจอธิปไตยที่จะจับปลาได้ ก็ ต้อง เป็น ของ ประเทศนั้น แต่ ถ้า อยู่ใน มหาสมุทร คือน้ำนั้น เป็น ของ กวาง คนทุก ๆ ประเทศ ย่อม มี อำนาจ จับปลาได้ ไม่ว่าที่ ไหน ใน ท้อง ทะเล หาดวง ทง ดันฯ ที่ วางแบบ ดังเช่น นี้ ก็ ดู เรียบร้อย ดี อยู่ ไม่ควร จะมี ข้อเถียงได้ เลย แต่ก็ ไม่ พัง มี ข้อ ทွ่งเถียง กัน ใน เรื่อง อำนาจจับปลา นี้เอง ๆ มี รัฐบาล อังกฤษ และ ฝรั่งเศส เคียง กัน และ ภาย หลัง รัฐบาล อเมริกา กับ คานาดา เคียง กัน ต่อมา อีก เรื่อง จับปลา ริม เกาะ นีวฟันด์ แลนด์ เป็น ต้น ซึ่ง ได้ เคียง กัน มา หาย ชีวิต คน แล้ว พัง จะได้ มา ตกลง ให้ ศาล อนุญาโตตุลาการ กรุงเฮก วินิจฉัย ตก ลง กัน ใน พ.ศ. ๒๔๕๓ นี้เอง รวม เวลา ที่ได้ เป็น ความ กัน มา ๓๓๐ ปี

(๕) อำนาจเดินเรือในแม่น้ำใหญ่ ๆ

ที่จะ มี ข้อเถียง กัน ได้ ใน ทาง นี้ ก็ คือ แม่น้ำใหญ่ ต่ำเดี่ยว ไหล ผ่าน เขตแดน ของ ประเทศ สอง ประเทศ หรือ กว่า ประเทศ ซึ่ง เป็น เจ้า

รัฐบาล รัสเซีย ในการ ที่ ทำผิด สัญญา ให้ เรือ รม สอง ตำนี ออกมา ตาม ทาง ที่ ต้อง ห้าม รัฐบาล รัสเซีย ตกตง ปัดข้อย เรือ มะตะกา เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ที่ เมือง ฮัดเยิสส์ แต่ ยอม สัญญา ว่า เรือ สอง ตำนี จะไม่ให้ทำ นาที่ ของ เรือ รม อีก ต่อไป แต่ บรรดา เรือ สิ้นค้า ชาว ประเทศ เป็น กต่าง ซึ่ง เรือ รม ทง สอง นี จับได้ ก็ จะ ปัดข้อย ให้ สิ้น

ของ แม่ น้ำ ขาง ต้น บาง ที่ ถือ เขา ว่า คน มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ นั้น ต่อด ถึง ทะเล
 เช่นเดียวกับ ผู้เป็นเจ้าของแม่ น้ำ ตอน ปลาย ๆ ที่ ถือ เช่นนี้ ไม่ ต้อง ด้วย คตของ
 กฎหมาย นานาประเทศ เพราะ เจ้า ของ ต้น น้ำ ไม่ ยอม รับ ว่า ผู้ อยู่ ปลาย
 น้ำ มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ ตอน ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต ของ คน แต่ ยัง ข้า จะ
 ถือ เขา ว่า มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ ตอน ของ เขา อื่น ๆ เพราะ ฉะนั้น ขรรณ เนียม
 ที่ ใช้ กัน อยู่ เดียว นี้ คช ต้อง ตกตง กัน ทาง สัญญา ใน ระหว่าง ผู้เป็น เจ้า ของ
 แม่ น้ำ นั้น ว่า ผู้ใด จะ มี อำนาจ ใช้ แม่ น้ำ นั้น ได้ อย่างไร เพียงไร เพื่อ
 มี ให้ เหตุ ขัด เค่ง กัน จน เติ ภาย หลัง ๆ

บทที่ ๓

ว่าด้วย อำนาจ ปกครอง

อำนาจ ปกครอง

อำนาจ ปกครองนี้ โดยมาก เป็น สิ่ง ซึ่ง อยู่ กับ ที่ คือ ไม่ แ่ ไป นอก อาณาเขต ของ ประเทศ ฯ รัฐบาล ทุก ๆ รัฐบาล ย่อม มี อำนาจ ปกครอง คน และ สัมบัติ ซึ่ง อยู่ ใน อาณาเขต ที่ ไป แต่ รัฐบาล ทุก รัฐบาล ก็ ย่อม มี อำนาจ ปก ครอง ข้าง แผ่น ดิน ของ ตน ซึ่ง อยู่ นอก อาณา เขต ตน ด้วย เหมือน กัน ไม่ มาก ก็ น้อย โดย อำนาจ ของ ความ ซื่อ สัตย์ กตัญญู ซึ่ง ข้าง แผ่นดิน เหล่า นั้น มี แก่ แผ่น ดิน ถิ่น เกิด ของตน ฯ เพราะ ฉะนั้น อำนาจ ปกครอง จึง แบ่ง ได้ เป็น สอง แพนด คือ อำนาจ อยู่ กับ ที่ (เคอร์วีตอเรียล ยูริสดีคชัน) อย่าง หนึ่ง อำนาจ นอก ที่ (นอนเคอร์วีตอเรียล ยูริสดีคชัน) อีก อย่าง หนึ่ง ฯ

ผู้ ซึ่ง อยู่ ใน อำนาจ อยู่ กับ ที่ นั้น คือ

(๑) คน ซึ่ง อยู่ ใน อาณา เขต ทุก คน มี ยก เว้น บ้าง ฯ คน ซึ่ง อยู่

ใน อาณา เขต จะ แบ่ง ได้ เป็น ๔ จำพวก ดัง ต่อไป นี้ :—

(ก) คน ชาติ พน เมือง ประเทศ ต่าง ๆ ก็ ต่าง มี กฎหมาย วาง ลง ว่า คน ชนิดใด จึง จะ นับ ว่า เป็น คน ชาติ พน เมือง

(ข) คน แปลง ชาติ คือ คน ชาว เมือง อื่น ซึ่ง ได้ มา ตั้ง เคหะ สถาน อยู่ ใน อาณาเขต และ ละทิ้ง ชาติ เดิม ของ ตน เสีย ย่อม เรียก ตน ว่า

แปล คนชาติหนึ่ง เมือง ซึ่ง คน เข้า มา ตั้ง อยู่ ถัดกัน แปลงชาติหนึ่ง ต่างเมือง ก็ มี กฎหมาย ต่าง ๆ กัน ว่า คน จะ ต้อง ประพฤติ อย่างไรบ้าง จึง จะ แปลง ชาติได้

(ค) คน ต่าง ประเทศ ซึ่ง ตั้ง อยู่ ใน อาณาเขต คือ คน ข้าม แผ่นดิน อัน ซึ่งได้ มา ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ โดย มี นก คน ชนิด นี้ ต้อง ถือ ตาม กฎหมาย ของ บ้าน เมือง ที่ คน อยู่ นั้น แต่ รัฐบาล จะ เกณฑ์ ใช้ ราชการ บาง อย่าง เช่น เป็น ทหาร เป็น ต้น คน ไม่ได้

(ข) คน เดินทาง ใน อาณาเขต คน จำพวก นี้ ต้อง ถือ ตาม กฎหมาย ใน ความ ชาญา และ ใน ทาง พัง บ้าง บาง สิ่ง

(๒) สิ่ง ของ ทุก อย่าง ซึ่ง อยู่ ใน อาณาเขต มี ที่ เว้น บ้าง สิ่ง

ของ นั้น จะ แบ่ง ได้ เป็น ๔ จำพวก คือ

(ก) สัมบัติ มี นก มี ที่ ดิน เป็น ต้น ต้อง อยู่ ใน อำนาจ รัฐบาล ผู้ปกครอง แผ่นดิน โดย เต็ม

(ข) สัมบัติ ส่วน ตัว บุคคล ถ้า เจ้า ของ สัมบัติ ตั้ง ภูมิดำเนา อยู่ ใน อาณาเขต ประเทศ เดียว กับ สัมบัติ ๆ ก็ คง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ ที่ ตั้ง อยู่ นั้น ถ้า เจ้า ของ กับ สัมบัติ อยู่ ต่าง ประเทศ โดย มาก สัมบัติ นก จะ อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ของ เมือง ซึ่ง สัมบัติ ตั้ง อยู่ แต่ ก็ ไม่ แน่

(ค) เรือ ซึ่งเป็น ตั้มบัติ ของ คน ชาตินี้ พน เมือง ทั้งเรือ รัฐบาล และ เรือ ราษฎร เวลา อยู่ใน น้ำ ซึ่ง นับว่า อยู่ใน อาณาเขต รัฐบาล มี อำนาจ ปกครอง ทั่วไป

(จ) เรือ พ่อค้า ต่าง ประเทศ ซึ่ง อยู่ใน น้ำ ภายใน อาณาเขต แต่ รัฐบาล ของ ประเทศ จะ จัด การ ปกครอง หรือ ไม่ ถ้า ไม่ ปกครอง อำนาจ ปกครอง คง อยู่ กับ รัฐบาล ของ ผู้ ซึ่ง เป็น เจ้า ของ เรือ รัฐบาล ต่าง ๆ มี อังกฤษ เป็น ต้น ใ้ อำนาจ ปกครอง เรือ พ่อค้า ต่าง ประเทศ โดย เต็ม ที่ ใน เวลา ที่ อยู่ใน อาณาเขต ของ ตน แต่ รัฐบาล ฝรั่งเศส ไม่ ยอม รับ ผิด ชอบ ใน ความ ประพฤติ ของ คน เรือ ต่าง ประเทศ เว้น แต่ พวก นั้น จะ ประพฤติ ก่อ การ ไม่ เรียบ ร้อย บนบก หรือ มี ผู้ นอก จาก คน เรือ เกี่ยว ข้อง ด้วย จึง จะ ใ้ อำนาจ คือ ห้าม ปราบ การ วิวาท หรือ ชื่น ๆ ซึ่ง อาจ จะ ทำ ให้ พด เมือง ได้ ความ เดือด ร้อน ได้ ประเทศ อื่น ๆ เห็น ชอบ และ ประพฤติ เช่น ฝรั่งเศส บ้าง ก็ มี ๆ

ส่วน อำนาจ ปกครอง ซึ่ง ไม่ ติด อยู่ กับ ที่ นั้น ประเทศ อาจ ใ้ ได้ ดังนี้ :—

(๑) เรือในท้องทะเลหลวง รัฐบาล แห่ง ชาติ ของ ผู้ เป็น เจ้า ของ มี อำนาจ ปกครอง คน ทั้ง ปวง ซึ่ง อยู่ใน เรือ นั้น

(๒) ข้าแผ่นดิน ซึ่ง อยู่ใน เมือง หรือ เรือ นอก ความ ปกครอง ของ รัฐบาล ขวม ตา ข้า แผ่นดิน คง จะ มีความ ซื่อสัตย์ กตัญญู ต่อ รัฐบาล

ซึ่งปกครอง บ้าน เมือง ของ ตน เพราะ นาน ถึง แม้ ว่า อยู่ ใน แผ่น ดิน ต่าง ประเทศ หรือ ใน เวที ของ ชาว ต่าง ประเทศ หรือ ใน เมือง ซึ่ง เปน เมือง ภา รัฐบาล จึง มี อำนาจ ปกครอง คน เหล่า นั้น ๆ แต่ โดย มาก รัฐบาล ไม่ จำ เปน ต้อง ใช้ อำนาจ นี้ เพราะ อำนาจ ปกครอง ท้อง ที่ ซึ่ง คน เหล่า นั้น อาศัย อยู่ มี พอ แล้ว ๆ แต่ รัฐบาล มัก จะ ลง โทษ ข้ำ แผ่น ดิน ของ ตน ถ้า เปน ผู้ ประพฤติ ผิด ใน ทาง ราชการ หรือ ประพฤติ ผิด ไม่ ใช้ ทาง ราชการ แต่ เปน ข้อ ผิด สำคัญ บาง ที่ รัฐบาล ก็ ลง โทษ ข้ำ แผ่น ดิน ผู้ ประพฤติ ผิด เวลา อยู่ ใน เมือง ซึ่ง ไม่ ได้ อยู่ ใน อำนาจ ของ ประเทศ ที่ เจริญ แล้ว ๆ การ ที่ จะ ลง โทษ ข้ำ แผ่น ดิน ซึ่ง อยู่ นอก เขตแดน นั้น ยก เสีย แต่ ที่ อยู่ ใน เมือง ไม่ มี ผู้ เจริญ แล้ว เปน เจ้า ของ ต้อง รอ จน กว่า ผู้ ผิด นั้น จะ เข้า มา ใน เขต ความ ปกครอง หรือ ใน เวที ซึ่ง อยู่ ใน ปกครอง แล้ว จึง จะ ทำ ได้

(๓) สมุทโจร หรือ สัตต ทัง ปวง เวที ของ ประเทศใด จับ ได้ ประ

เทศ นั้น มี อำนาจ ลง โทษ ลักษณะ ที่ จะ ทราบ ได้ ว่า ผู้ใด เปน สมุทโจร หรือ สัตต นั้น มี อยู่ สาม ประการ คือ (ก) ประพฤติ ปล้น สัตม ข่มเหง คน เดินทาง อย่าง หนึ่ง (ข) กระทำการ ชั่วร้าย เช่น หนี นอก เขต ความ ปกครอง ของ ประเทศ ที่ เจริญ แล้ว คือ โดย มาก กดาง ทะเล หลวง อย่าง หนึ่ง (ค) และ คน เหล่า นั้น มี ได้ อยู่ ใน อำนาจ หรือ รับ คำ สั่ง รัฐบาล มัน คง เมือง หนึ่ง เมืองใด อย่าง หนึ่ง ๆ สมุทโจร กรรม นี้ นับ ว่า เปน การ ประพฤติ ผิด ต่อ ประเทศ ซึ่ง เจริญ แล้ว ทั่วไป เพราะ คน เหล่า

เรือรบ ของ ประเทศใด จับ สมุทรโจรได้ ศาล ของ ประเทศ นั้น ก็ อาจ ลงโทษได้ แต่ ที่ กล่าว เช่น นี้ ต้อง เข้าใจ ว่า กล่าว ถึง แต่ ความ ประพฤติ ซึ่ง นับ ว่า เป็น สมุทรโจร กรรม ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ถ้า ความ ประพฤติ ซึ่ง ประเทศ หนึ่ง วาง ไว้ ใน กฎหมาย ว่า เป็น สมุทรโจร กรรม แต่ อีก ประเทศ หนึ่ง ไม่นับ เช่น นั้น ผู้ผิดไม่ อาจ รับโทษได้ นอกจากใน ศาล ของ รัฐบาล ซึ่ง มี กฎหมาย ดังกล่าว แล้ว นั้น ๆ

ที่ ยก เว้น

ตาม ที่ ได้ กล่าว ไว้ แล้ว ว่า คน และ ของ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต ประเทศใด ต้อง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง ของ รัฐบาล ประเทศ นั้น ทั้ง สิ้น นั้น มี ที่ เว้น อยู่ ดัง ต่อไปนี้

(๑) ผู้ครอง เมือง ต่าง ประเทศ กับ บริวาร

ถ้าผู้ครอง เมือง ต่างประเทศ มา เยี่ยม ประเทศ ตามทาง ราชการ ตัวผู้ ครอง เมือง และ ผู้ที่ มา ด้วย ทุกคน ไม่ ต้อง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ ซึ่ง ตน มา เยี่ยม อยู่ แต่ผู้ ครอง เมือง นั้น จะ กระทำโทษ พวก ที่ มา ด้วยไม่ ได้ อย่างอื่น นอกจาก ส่ง ตัว กลับไป ชำระ ที่ เมือง ของ ตนเอง ถ้ากระทำผิด สำคัญ ที่ จะ ต้อง ลงโทษโดย เร็ว

(๒) ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ประเทศ (จะ ได้ กล่าว ถึง ต่อไป ใน ตอน นี้ บทที่ ๕)

(๓) กองทหาร ของ เมือง ต่าง ประเทศ

ในเวลา ไม่มี สงคราม กองทหาร ของ ประเทศ หนึ่ง เวลา อยู่ ใน อาณา เขต อีก ประเทศ หนึ่ง ไม่ ต้อง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ทั้ง ที่ หรือ ถึง จะ มี เกี่ยว บาง ที่ แต่ เด็ก น้อย ตาม แต่ การ ๗ กองทหาร บก กับ กองทหาร เวือ มี ขรรณเนียม ผิด กัน ดัง นี้ คือ :—

(ก) กองทหารบก จะ เดินผ่าน ไป ใน อาณาเขต ประเทศ ซึ่ง เป็น ไม่ ครี ก่อน ได้ รับ อนุญาต ไม่ ได้ ถ้า ได้ รับ อนุญาต แล้ว ก็ ไม่ ต้อง ถ้อ ตาม กฎหมาย ท้อง ที่ แต่ เป็น นำ ที่ ของ นายทหาร ที่ จะ รับ ผิด ชอบ ใน ความ ประพฤติ ของ พด ทหาร

(ข) กองทหาร เวือ ไม่ จำเป็น ต้อง รับ อนุญาต ก่อน เข้า ใน น่านน้ำ ซึ่ง อยู่ ใน อาณาเขต ของ ประเทศ เป็น ไม่ ครี แต่ รัฐบาล ผู้ เป็น เจ้า ของ ที่ มี อำนาจ ที่ จะ บอก กล่าว ไว้ ก่อน ว่า ทำ ไหน บ้าง ห้าม มิ ให้ เวือ รม ต่าง ประเทศ เข้า ก่อน ได้ รับ อนุญาต * เวือ รม ต่าง ประเทศ เวลา อยู่ ใน อาณา เขต ประเทศ ไต ๆ ก็ ดี ไม่ ต้อง อยู่ ใน อำนาจ ปกครอง ของ ประเทศ นั้น แต่ ก็ ควร จะ ต้อง นบถอ กฎหมาย ของ เจ้า ของ ที่ มาก ที่ สุด ที่ จะ ทำ ได้ ๗ เจ้า พนัก งาน ของ รัฐบาล เจ้า ของ ที่ ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ บังคับ ให้ คน ใน เวือ รม ต่าง ประเทศ ประพฤติ ตาม กฎหมาย ท้อง ที่ และ ที่ ผู้ ไต หนึ่ ไป อา ไค รม อยู่ ใน

* มี คิว อย่าง ซึ่ง จะ ยก ให้ เห็น ได้ ถนต คือ รัฐบาล กรุง สยาม นเอง มี ข้อ บังคับ ห้าม มิ ให้ เวือ รม ต่าง ประเทศ เข้า มา ใน แม่น้ำ เจ้า

พระยา ก่อน ที่ ได้ รับ อนุญาต
14/06/2565

เรือรบ เจ้าพนักงาน ไม่มี อำนาจ จะ จับ ได้ ๆ การ ที่ จะ ทำ โทษ
 เรือรบ นั้น ก็ ได้ อย่าง เดียว แต่ ห้าม ไม่ ให้ เข้า ใน อาณาเขต เว้น
 เสีย แต่ ถ้า มี สงคราม เรือรบ ของ ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด ประพฤติ ผิด ด้วย
 ข้อ บังคับ เป็น กดาง รัฐบาล ผู้ ปกครอง ท้อง ที่ ใช้ กำลัง เพื่อ ห้าม ปราบ
 ความ ประพฤติ ผิด หรือ ตง โทษ ผู้ ผิด ได้ ๆ รัฐบาล โดย มาก มัก มี คำ ตั้ง
 ค่อ นาย เรือ ว่า ใน เวลา อยู่ ใน อาณาเขต ต่าง ประเทศ นั้น อนุญาต ให้
 รับ ผู้ หนึ่ง ภัย มา พึ่ง ใน เรือ ได้ แต่ ที่ เปน ขน ๒ จำพวก คือ ผู้ กระทำ ผิด
 เฉพาะ ใน ทาง การ เมือง (โปติติคัล ออฟเฟนเดอร์) อย่าง หนึ่ง และ
 ทาส ซึ่ง หนึ่ง ภัย อันตราย อัน ใหญ่ อย่าง หนึ่ง เท่านั้น คน ร้าย สามัญ ห้าม
 มี ให้ รับ ขน เรือ เปน อัน ขาด ๆ

(๔) ผู้ อยู่ใน ความ ปกครอง ของ ประเทศ ต่าง ๆ ชาว ยุโรป ใน

เวลา ที่ อยู่ ใน ประเทศ ใน อาเซีย บาง ประเทศ ไม่ ต้อง อยู่ ใน อำนาจ
 ปกครอง ท้อง ที่ แต่ ขน อยู่ กับ กงสุล ของ ประเทศ ซึ่ง ตน เปน ข้า อยู่ นั้น
 การ ที่ จะ อยู่ ใน อำนาจ ผู้ ใด มาก น้อย เพียง ใด นั้น ต้อง แวด แต่ จะ
 สัญญา กัน ใน ระหว่าง ประเทศ ๆ

คนผู้ ร้าย
 (เอกษตรัคชน)

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ แท้ ถ้า ผู้ ร้าย ประเทศ หนึ่ง หนึ่ง เข้า ไป
 อยู่ใน ประเทศ ใด ก็ เคียง ไม่มี อะไร ที่ จะ บังคับ ประเทศ ที่ ผู้ ร้าย เข้า

ไปอยู่นั้น ให้ส่งตัวผู้ร้ายคืน ๆ แต่ตามจริงในเวลานี้ ประเทศ ทุก ประเทศ ที่เจริญแล้วมีสัญญาต่อกันว่า ถ้าผู้ร้ายกระทำผิดใน ประเทศหนึ่ง แล้วหนีไป อีก ประเทศหนึ่ง ประเทศที่ผู้ร้ายเข้าไป อาศัยอยู่ นั้น จะส่ง ผู้ร้ายคืนให้แก่ ประเทศ ซึ่ง ผู้ร้าย นั้นได้ ประพฤติผิดต่อ ๆ โดยมาก สัญญา ส่ง ผู้ร้ายคืน คง จะมี ข้อ สำคัญ อยู่ ๓ ข้อ คือ :-

(๑) ก่อนที่จะส่ง ผู้ใด จะต้องไต่สวนให้ได้ชัดเจนว่ามี

ความผิดจริง

(๒) จะไม่ส่ง ผู้ที่ มีโทษแต่เฉพาะตาม ทาง การ เมือง เท่านั้น

(๓) จะไม่ส่ง ผู้ผิด นอกจากที่ได้ รับ คำ มั่น สัญญาว่า ผู้ นั้น จะไม่ต้อง ถูก ชำระใน เรื่อง อื่น นอกจากที่ได้ กล่าวไว้ ใน คำ ขอ ส่ง คืน

สัญญา ทุก ฉบับ ต้อง ระบุ ความ ผิด ต่าง ๆ ที่จะ เป็น เหตุ พื่อ ให้ ส่ง ผู้ร้าย หรือ ผู้ต้อง หมาย ว่า กระทำ ผิด นั้น คั้น แต่ต้อง เข้าใจ ว่า ผู้ ที่ เป็น จำเลย ใน ความ อาญา เท่านั้น จึง จะ ส่ง คืน การ ที่ จะ วาง ลง เป็น แน่ นอน ว่า อะไร เป็น ความ ผิด ส่วน ทาง การเมือง และ อะไร ไม่ใช่ นั้นยาก ต้อง แล้ว แต่ คำต ของ ผู้ส่ง คืน จะ ตัด สั้น ๆ

บทที่ ๔

ว่าด้วย เกียรติยศ ของ เมือง และ ผู้ปกครอง

ตาม กฎหมาย นานาประเทศ ประเทศ ทั้ง ปวง เสมอ กัน หมด ๆ ผู้ซึ่งนับว่าเป็น ผู้ตั้ง กฎหมาย นั้น ชนใด ก่ต่าง ตั้ง น เป็น แน่นนอน แต่ตามความจริง นั้น ประเทศ ทุก ประเทศ เสมอ กัน หมด จริง หรือ. ๑ ถ้า จะ ตอบ ก็ เห็น มี อยู่ แต่ ว่า ความ จริง ไม่ เป็น เช่น นั้น มี พยาน ที่ ให้ เห็น ได้ ถนัด ก็ คือ ความประพฤติ ของประเทศ ใน ยุโรป ซึ่ง ได้ เรียก ไว้ แล้ว ว่า มหาประเทศ นั้น ใน เรื่อง ต่าง ๆ ซึ่ง เกี่ยว ด้วย ประเทศ ต่าง ๆ มี ตัวอย่าง คือ :—

(๑) ยก ประเทศ เบตเยียม เป็น ประเทศ กลาง เสมอ ไป

(๒) ปลูกษา จัดการ ต่าง ๆ ใน ประเทศ ฝ่าย ตัว น ออก

(๓) รับ ประเทศ ซึ่ง แต่ เดิม นับ ว่า เป็น ประเทศ ยัง ไม่ มี ความเจริญ เข้า ใน พวก ประเทศ ก็ กฎหมาย นานาประเทศ

(๔) รับ ประเทศ อิตาดี เข้า ใน พวก มหา ประเทศ

ความ ประพฤติ ใน ข้อ ทั้ง ๔ ซึ่ง นำ มา ลง ไว้ เพื่อ เป็น ตัวอย่าง นี้ ก็ เป็น เครื่อง ตบ ต้าง ความ เสมอ กัน ใน ระหว่าง ประเทศ ทั้ง ปวง เสีย โดยมี ได้รับความ ยินยอม ของ นานา ประเทศ ทั้ง ไป แต่ การ ที่ ประเทศ อื่น ๆ ยอม ให้ มหา ประเทศ ทั้ง ปวง ประพฤติ ดัง กล่าว มา แล้ว และ ไม่ มี ผู้ใด คัดค้าน

เดยนั้น ต้องนับเหมือนหนึ่งประเทศนั้น ๆ ยอมรับว่ามหาประเทศ
มีอำนาจตรวจตราและวินิจฉัยในการบางสิ่ง ๆ ในการที่ยอมรับ
ไม่ทำให้เสียความเป็นอิสระเดิม ซึ่งพึงมีแก่ประเทศทั้งปวง ตาม
กฎหมาย และถ้าจะเปรียบตามบุคคลก็เหมือนกับพี่และน้อง ซึ่งต่าง
คนต่างเป็นอิสระแก่ตน แต่น้องพึงฟังคำตักเตือนของพี่และเกรงใจ
พี่บ้างฉนั้น ๆ

ยังธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งเกิดด้วยการพิชิต ซึ่งวางลงไว้ว่า
เกียรติยศผู้ใดจะมีเพียงไร ผู้ใดจะเดินหน้าหรือหลัง เป็นต้น
นี้ มีอยู่เป็นอันมาก ต่างเมืองต่างก็มีธรรมเนียมแปลกกันบ้าง
เล็กน้อย ที่เป็นข้อสำคัญและซึ่งตกลงเห็นตามกันทั่วไปนั้น มีอยู่
ดังต่อไปนี้ :-

(๑) ธรรมเนียม การเดินนำหลัง ในหมู่ผู้ปกครองประเทศและ

ผู้แทน ผู้ปกครอง ประเทศ ทั้งปวง

ผู้ปกครองประเทศ ซึ่งเป็น พระราชา ซิบดี เดินหน้า ผู้ปกครอง ซึ่งไม่ใช่
ราชา ซิบดี แต่รับบัตถิใหญ่ ๆ เช่น ฝรั่งเศส แด ยูในเคดส์เต็คต์
อเมริกา มีเกียรติยศเท่ากับประเทศ ซึ่งมี พระราชา ซิบดี ๆ ส่วนผู้แทน ผู้
ปกครอง ซึ่ง ประจักษ์อยู่ใน ประเทศอื่นนั้น จะได้กล่าวถึงในบทที่ ๕ ต่อไป

(๒) ยศของผู้ปกครองประเทศ

ประเทศทุก ๆ ประเทศจะให้ยศผู้ปกครอง ของคนเพียงเท่าใดก็ได้
ทั้งสิ้น แต่ถ้ามุ้ปกครอง ประเทศหนึ่ง ประเทศใด จะเปลี่ยน ยศ ของ
ตนเอง ประเทศอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้อง นับ ถ้อยตาม

(๓) ธรรมเนียมคำนับเรือ

คือ กล่าว ด้วย การ คำนับ ชิงชาติ ซึ่งเรือ คือเรือ หรือเรือ
กับ ม้อม กระทำให้กัน ๆ เดิม การ คำนับ นี สำคัญ มาก และได้เคย
เป็นเหตุให้เกิด ความใหญ่ ๆ มาแล้ว ด้วย แต่เดี๋ยวนั้น เป็น กิริยา
ดีเท่านั้น ๆ ธรรมเนียม ซึ่ง ยังใช้กัน อยู่ในเวลานี้คือ เรือรบเมื่อเข้า
ไปใน อ่าว ต่าง ประเทศ ต้อง คำนับ ก่อน เงิน ได้ เสีย แต่เมื่อ ผู้ปกครอง
ประเทศ หรือ ผู้แทน ผู้ปกครอง ประเทศไป ใน เรือ นั้น ด้วย ม้อม จึง ต้อง
คำนับ ก่อน ๆ ถ้าเรือรบ พบ กัน กลาง ทะเด เรือดำ ซึ่ง ผู้บังคับ การ มี
ยศ ต่ำ กว่า ต้อง คำนับ ก่อน ส่วน ผู้รับ คำนับ นั้น ถ้า เขายัง บน คำนับ
ก็ นึก ก็ ตอบ เท่านั้น เสมอ ๆ

ข้อ ท่งปวง ที่ได้ กล่าว มา แล้ว นั้น ไม่ เป็น การ สำคัญ เหมือน แต่
ก่อน เสีย แต่ การ ทู้ง เลียง กัน ทางนี้ ที่ได้ เคย มี มา ก็ ได้ ว่า กัน ตก
ลงไปแล้ว และ ต่อไป ในเบื้อง หน้า จะไม่ ใคร มี ข้อ ขุ่น เคือง ในระหว่าง
ประเทศ คือ ประเทศ เพราะ การพิชิต ต่าง ๆ ดัง ที่ได้ เคย มี มา แต่ก่อน ๆ นั้น ข

บทที่ ๕

ว่าด้วยทูตและสัญญา

การรับและส่งทูต

ผู้แทนรัฐบาลต่าง ๆ มีเกียรติยศต่าง ๆ กัน แบ่งได้เป็น ๔ จำพวกคือ

(๑) เอกอรรคราชทูต (แอมแบสซเดอร์) และผู้แทน พระสังฆราชกรุงโรม (เปบัตเลเกต หรือนูนซีโอ)

(๒) อรรคราชทูต (เอ็นวอย แอนด์ มินิสเตอร์เปตน์โปเตนซารี) ประจำราชสำนักพระเจ้าแผ่นดิน

(๓) ราชทูต (มินิสเตอร์ เรสิดেন্ট) ประจำราชสำนักพระเจ้าแผ่นดิน

(๔) อุปทูต (ซาร์เย คาพเฟรต์)

ผู้แทนรัฐบาลเหล่านี้ มีเกียรติยศตามลำดับ ดังที่ลงไว้ข้างบนนี้ และในหมู่ผู้ที่มียศชั้นเดียวกัน ผู้ที่มาประจำก่อน เดินหน้าผู้มาภายหลังตามลำดับเวลา ไม่ใช่ตามลำดับเกียรติยศของบ้านเมือง ซึ่งตนเป็นผู้แทน ฯ ประเทศที่จะส่งเอกอรรคราชทูตได้ก็ มีอยู่แต่ประเทศซึ่งมีอำนาจมาก ๆ จริงเท่านั้น ฯ

ประเทศหนึ่ง ประเทศใด ซึ่งไม่ยอม รับทูต ของ ประเทศอื่น และไม่ส่งทูตไป ที่อื่น ต้องนับว่าเป็น ประเทศซึ่ง อยู่นอกกฎหมายนานาชาติ

แต่ถ้ามี เหตุสำคัญ พอ ประเทศ จะ เลิก ถอน ทูต เดียว ก็ได้ ฯ การ ถอน

ทูต^๕ นั้น นับว่า ประเทศ สอง ประเทศ ซึ่ง ต่าง คน ต่าง ถอน ทูต^๕ นั้น มี ข้อ บาด หมาย กัน อย่าง สำคัญ และ บาง ที่ ก็ ถึง ทำ สงคราม กัน ๆ แต่ รัฐบาล อาจ จะ ไม่ ยอม รับ บุคคล ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ให้ เป็น ทูต ประจำ ใน ประเทศ ซึ่ง รัฐบาล นั้น ปกครอง ได้ โดย เหตุ ๓ ประการ คือ :-

- (๑) ผู้ นั้น ไม่ เป็น ที่ ต้อง พระ อธิยาไศรย ของ พระเจ้า แผ่น ดิน
- (๒) ผู้ นั้น เป็น คน ใน มังคัม รัฐบาล ประเทศ ที่ ไป ประจำ นั้น เอง
- (๓) ผู้ นั้น แสดง โดย เบ็ด เหย ว่า ตน เป็น สัตว์ ของ ประเทศ ที่ ไป

ประจำ หรือ ว่า เป็น ผู้ ไม่ เชื่อ ถ้อย ใน ลักษณะ ปกครอง ของ ประเทศ นั้น ด้วย เหตุ ทั้ง ๓ ประการ นี้ รัฐบาล มี อำนาจ ที่ จะ ขอ ให้ รัฐบาล ต่าง ประเทศ เรียก ทูต ซึ่ง ประจำ อยู่ ใน ประเทศ นั้น กลับ ไป เมือง ตน เสีย ได้ และ บาง ที่ ถึง กับ ได้ ทูต ต่าง ประเทศ แต่ บังคับ ให้ ออก จาก อาณาเขต ได้ แต่ ต้อง เข้าใจ ว่า จะ ทำ อย่าง อื่น ไม่ ได้ แล้ว จริง ๆ จึง ควร ได้ ทูต ต่าง ประเทศ ดัง ที่ กล่าว แล้ว นั้น ๆ

ทูต ทุก ๆ คน เมื่อ ได้ รับ ตำแหน่ง จะ ได้ รับ ของ จาก รัฐบาล ของ ตน & สิ่ง คือ :-

- (๑) พระ ราชา สาลัน บอก ตั้ง ทูต และ ชี้แจง ประโยชน์ แห่ง การ ที่ ตั้ง ทูต ผู้ นั้น และ ขอ ให้ รัฐบาล ของ ประเทศ ซึ่ง ทูต ผู้ นั้น จะ ไป ประจำ อยู่ เชื้อ ถ้อย ถ้อย คำ ซึ่ง ผู้ นั้น จะ กล่าว ใน พระ นาม ของ พระเจ้า แผ่น ดิน

(๒) อำนาจเต็ม ที่ เพื่อกระทำ การ ต่าง ๆ ในนาม ของ รัฐบาล
 ตน ๆ ตาม ขรรมดา ทูต ซึ่ง จะไป ประจำใน ประเทศ ซึ่ง มี สถาน ทูต อยู่
 แล้ว มัน คง คือ ไม่ ไซ้ ไป เป็น การ พิเศษ ชั่ว คราว นั้น คง ด้รับ
 พระราช สำนั นไป แต่ ไม่ ด้รับ อำนาจ เต็ม เว้น เสีย แต่ ถ้า จะ มี สัญญา
 ซึ่ง จะ ต้อง ปฏิภาศ หรือ เซ็น ก็ ด้รับ อำนาจ เต็ม ชั่ว คราว ๆ แต่ ทูต
 ซึ่ง ส่ง ออกไป เป็น ส่วน พิเศษ เพื่อ ไป เข้า ที่ ประชุม นานาประเทศ เป็น ต้น คง
 จะ ด้รับ อำนาจ เต็ม ที่ แต่ ไม่ มี พระราช สำนั น

(๓) คำสั่ง และ คำแนะ นำใน วิธีที่ จะ ปฏิภาศ ราชการ ต่าง ๆ

(๔) หนังสือ เดินทาง

เมื่อ ถึง แล้ว ทูต ต้อง เข้า เฝ้า พระเจ้า แผ่นดิน ประเทศ นั้น เพื่อ ถวาย
 พระราช สำนั น แต่ ถ้า เป็น เพียง อุปทูต ก็ ต้อง ไป หา เสนาบดี ว่า การ ต่าง
 ประเทศ นำ ทรา ตัง ของ ตน ส่ง ให้ แก่ เสนาบดี เวลา ทูต หรือ อุปทูต จะ กลับ
 ก็ ต้อง กระทำ พิธี เซ็น นั้น อีก เหมือน กัน ๆ

ทูตพ้นจากกฎหมายท้องถิ่นเพียงใด

ในเวลา ที่ ประจำ อยู่ ใน เมือง ต่าง ประเทศ นั้น ทูต พ้น จาก กฎหมาย
 ท้อง ที่ หลดย ประการ ส่วน ตัว ทูต เอง นั้น ไม่ มี ผู้ใด จะ จับกุม ด้
 เว้น เสีย แต่ ถ้า ทูต คิด การ ประทุษร้าย ต่อ รัฐบาล เมือง ที่ ตน ไป ประจำ อยู่
 นั้น รัฐบาล มี อำนาจ ที่ จะ จับ ตัว ส่ง ออก ไป เสีย นอก อาณาเขต ด้
 ศาล ประเทศ นั้น ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ บังคับ ทูต ให้ มา ชน ศาล เว้น เสีย แต่

เมื่อ ตัว ทูตเอง จะ ยินยอมฯ แต่ ถึง ศาลจะ บังคับให้ ทูต มาเป็น พยานใน คดี
 ใดๆ ไม่ได้ ถัด เป็น การ เข้าใจ กัน ว่า ถ้า ตัว ทูต เป็น พยาน สำคัญ ผู้หนึ่ง
 ทูต จะ ยอม เขียน คำให้ การ ตั้ง ศาล ฯ บุตร ภรรยา และ ทนาย ของ
 ทูต ก็ พ้น จาก กฎหมาย พิณ เมือง บาง อย่าง แต่ เพียง เท่า ไถ่ นั้น ไม่ มี
 กำหนด แน่ นอน ฯ สมบัติ ของ ทูต มี สถาน ทูต เป็นต้น ไม่ อยู่ใน ปกครอง
 ของ กฎหมาย ท้อง ที่ นับ ว่า อยู่ใน ปกครอง ของ รัฐบาล ซึ่ง ตั้ง ทูต นั้น มา
 และ เว้นไว้ เสีย แต่ ใน การ สำคัญ จริง ๆ ห้าม ไม่ ให้ เจ้าพนักงาน ใน ท้อง ที่
 เข้า ไป ใน สถาน ทูต เป็น อัน ขาด ฯ

เพื่อ จะ ให้ เข้าใจ ง่าย ขึ้น จะ ได้ แบ่ง คน และ ของ ซึ่ง ยก เว้น จาก
 กฎหมาย ท้อง ที่ ดัง ต่อไป นี้

คน

- (๑) ตัว ทูต และ ข้าราชการ ใน สถาน ทูต
- (๒) บุตร ภรรยา พี่น้อง และ ทนาย ซึ่ง ไม่ ได้ ทำ ราชการ ใน สถาน ทูต

สมบัติ

- (๑) สถาน ทูต และ ของ ต่าง ๆ ซึ่ง ใช้ ใน ราชการ ของ ทูต
- (๒) สมบัติ ส่วน ตัว ของ ทูต ซึ่ง อยู่ใน ประเทศ นั้น
- (๓) สิ่ง ของ ซึ่ง ส่ง เข้า มา จาก เมือง อื่น สำหรับ ใช้ ใน สถาน ทูต

กงสุล

กงสุล นั้น เป็น ผู้แทน รัฐบาล ใน ส่วน การ ค้า ขาย ไป ประจำ อยู่ใน

เมือง ต่าง ประเทศ เพื่อ รักษา ผล ประโยชน์ ของ พ่อค้า ของ
 คน เดินทาง และ ของ คน เรือ ชาว ประเทศ ซึ่งได้ตั้งตนไป ประจำ อยู่ ณ
 กงสุล ต้อง อยู่ใน กฎหมาย แล ความ ปกครอง ท้อง ที่ และ ตาม ขรรพตา
 ที่ ทำ การ กงสุล ก็ อยู่ใน ความ ปกครอง ท้อง ที่ เหมือน กัน แต่ หนังสือ
 ราชการ ซึ่ง เกี่ยว ใน น่าน ที่ กงสุล เจ้า พนักงาน ฝ่าย รัฐบาล ผู้ ปกครอง
 ท้อง ที่ จะ รับ หรือ จับ ต้อง ไม่ได้ ตัว กงสุล เอง นั้น จะ บังคับ ให้ รับ ราชการ
 ใน กอง ทหาร ไม่ได้ และ จะ บังคับ ให้ รับ กอง ทหาร ไว้ ใน บ้าน ไม่ได้
 แต่ ใน ประเทศ ข้าง มุรพทิศ บาง ประเทศ กงสุล ของ ประเทศ ใน ยุโรป ต่าง ๆ
 มี อำนาจ พิเศษ ตาม สัญญา คือ อำนาจ ปกครอง คน ใน บังคับ รัฐบาล
 ซึ่ง คน เสนอ ผู้ แทน อยู่ ตัว กงสุล เอง ก็ ไม่มี ผู้ใด สามารถ จะ จับกุม ได้
 และ ที่ อยู่ จะ ใช้ เป็น ที่ อาศัย รย ของ คน ใน เวลา มี สงคราม หรือ เหตุ การ ขึ้น
 ได้ (นี้ แปล ว่า กงสุล ใน ประเทศ ทาง มุรพทิศ มี อำนาจ ยิ่ง กว่า ทูต ขรรพตา
 ใน ยุโรป)

สัญญา

อำนาจ ทำ สัญญา ต่าง เมือง ก็ มอบ ให้ คน หรือ ที่ ประชุม ต่าง กัน
 ตาม กฎหมาย ของ บ้าน เมือง ๆ ถ้า มี ผู้ใด ซึ่ง เห็น ได้ เป็น แน่ นอน ว่า มี
 อำนาจ พุค แทน รัฐบาล ทัวไป สำหรับ ทำ สัญญา อยู่ แล้ว ประเทศ อื่น ๆ
 ไม่มี อำนาจ จะ ขัด ขวาง ชัก ต่อกันไป ๆ ข้อ สำคัญ เกี่ยว ข้อง ด้วย การ ทำ
 สัญญา มี อยู่ ดัง ต่อกัน นี้ :-

(๑) การตกลง รับ สัญญา เป็น แน่นนอน (ระติไฟเกิน) ขรม
 เนียม สัญญา ทั้งปวง เมื่อ ปฤกษา ตกลง และ ลงชื่อ กัน แล้ว ยังใช้ ไม่
 ได้ จนกว่า จะ ได้ ตกลง กัน เป็น แน่นนอน อีก ครั้ง หนึ่ง ซึ่ง ใน ภาษา
 อังกฤษ เรียกว่า “ระติไฟ” เมื่อ เวลา ปฤกษา สัญญา ผู้แทน รัฐบาล
 ทั้ง ๒ ฝ่าย ต้อง กล่าว โดย จะ แจง ให้ เข้าใจ กัน ทั้ง ๒ ฝ่าย ว่า จะ ระติไฟ
 หนังสือ สัญญา ฉบับ นั้น ภายใน กำหนด ที่ เดือน และ ใน เวลา ระติไฟ
 จะมี ข้อ แก้ไข เพิ่ม เติม ข้อ ที่ ได้ สัญญา กัน ไว้ แล้ว บ้าง ก็ ได้ ๑ แต่ ถ้า
 ตกลง กัน เสีย แต่ ต้น ว่า ไม่ จำเป็น จะ ระติไฟ ไม่ ต้อง ทำ ก็ได้ การ ที่
 จะ วินิจฉัย ว่า จำเป็น จะ ระติไฟ หรือ ไม่ นั้น แล้ว แต่ ข้อ ความ ๒
 ประการ นี้ คือ :—

(ก) ถ้า อำนาจ ทำ สัญญา และ อำนาจ ระติไฟ มี อยู่ คน ละ แห่ง เมื่อ
 การ เป็น เช่น นี้ ก็ ไม่ จำเป็น จะ ต้อง รอ ให้ ระติไฟ เพราะ ผู้ ทำ สัญญา ย่อม
 ทราบ อยู่ แล้ว ว่า จำ จะต้อง ได้ รับ ความ พอใจ ของ ผู้ ถู อำนาจ ทั้ง
 สอง ก่อน ที่ จะ ทำ สัญญา ให้ สำเร็จ ได้

(ข) เมื่อ อำนาจ ทำ สัญญา และ อำนาจ ระติไฟ อยู่ แห่ง เดียว กัน ถ้า
 การ เป็น เช่น นี้ อาจ จะมี ข้อ สงสัย ได้ บ้าง ๑ นักปราชญ์ บาง ท่าน กล่าว ว่า
 “ เว้น เสีย แต่ ถ้า เกิด เหตุ ซึ่ง จะ ทำให้ จำเป็น เปลี่ยน ข้อ สัญญา ข้อ หนึ่ง ข้อ
 ใด ใน ระหว่าง เวลา ลงชื่อ กับ เวลา ระติไฟ รัฐบาล จะ ไม่ ยอม ระติไฟ

อื่น ๆ ซึ่ง เบนไปในโลก ย่อม ทำให้ ข้อ สัญญาต่าง ๆ เปลี่ยน
แปลง ไปได้เสมอ ๆ สิ่ง ที่ ควร จำไว้ คือ ความ สัตย์ ย่อม เป็น สิ่ง สำคัญ
ใน ความ ประพฤติ ของ ประเทศ เช่น เดียว กับ ใน ความ ประพฤติ ของ
บุคคล ๆ อีก ประการ หนึ่ง ไม่มี ผู้ใด ในโลก ที่ จะ มี สิทธิ บัญญา สามารถ
อาจ เห็น การ ซึ่ง จะ เบนไป ใน ภาย นำ ได้ จึง มี อาจ ที่ จะ ทำ สัญญา
ซึ่ง จะ ใช้ ยั้ง ยืน อยู่ ได้ ชั่ว กตปาวสาน. ฯ

หัวข้อ แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

แพ่งคดีเมือง

ตอนที่ ๓

ในเวลาสงคราม

จ่านักหอสมุด

14/06/2565

บทที่ ๑

ว่าด้วย สงคราม

การ สงคราม

สงคราม คือ การ ยุทธใน ระหว่าง กองทัพ ของ ประเทศ หรือ

ของ ประเทศ และ คณะ ซึ่ง นับให้ เป็น ประเทศใน ระหว่าง เวลา ยุทธ ฯ ไม่
เป็น หน้าที่ ของ กฎหมายนานาชาติ จะวินิจฉัยความยุติธรรมหรืออยุติธรรม
ของการ สงคราม ทั่วไป หรือ การ สงคราม ครั้งหนึ่ง ครั้งใด ๆ กฎหมาย
จะ เกี่ยวข้อง ด้วยการ สงคราม บาง สิ่ง เท่านั้น ดัง จะ แจง ต่อไป ใน บทนี้
และ บท หน้า ฯ

ก่อน ที่ จะ กระทำ สงคราม กัน มี ความ ประพฤติ ระหว่าง ประเทศ ต่อ
ประเทศ ซึ่ง ไม่ นับว่า เป็น การ สงคราม เป็น แต่ เป็น การกรร ไชก มี อยู่
ดัง ต่อไป นี้

(๑) ตอบ แทน แก่ กัน (รีไพรแซด).

ประเทศ หนึ่ง กระทำ ผิด ถ่วง เกิน อีก ประเทศ หนึ่ง ประเทศ ที่ ได้
รับ ความ เจ็บ แค้น เข้าไป ยึด หรือ กระทำ อันตราย แก่ สมบัติ หรือ คน ใน บังคับ
ประเทศ ซึ่ง กระทำ ผิด ภายใน อาณาเขต หรือ ใน ท้อง หน้า ซึ่ง อยู่ ภายใน
ใน อาณา เขต ของ ประเทศ ที่ กระทำ ผิด หรือ กลาง ทะเล หลวง เช่น

๕ ๕ 14/06/256๕ ๖
น เรียก ว่า ตอบแทน แก่ กัน

(๒) กักห้ามเรือ (เอมบาร์โก).

คือ ประเทศ ซึ่งได้ รับ ความ เจ็บ แค้น กัก ห้าม เรือ ของ ประเทศ ที่กระทำ
ผิด ที่ อยู่ ภายใน อ่าว ของ ประเทศ ซึ่ง ห้าม เป็น การ ตอบ แทน
อีก อย่าง หนึ่ง.

(๓) ปิดสินค้า (แปซิฟิก บล็อกเคด).

การ ปิด สินค้า อย่าง นี ผิด กัน กับ ปิด สินค้า เวลา มี สงคราม คือ จะ
จับ หรือ ห้าม เรือ ของ ประเทศ เป็น กลาง ไม่ได้ ประเทศ ซึ่ง ปิด สินค้า
ไม่มี อำนาจ ที่ จะ ปิด สินค้า ของ ผู้อื่น นอกจาก ของ พด เมือง ตนเอง กับ
พด เมือง ๆ ซึ่ง กระทำ ผิด ๆ แต่ เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ แม่ทัพ เรือ ของ มหา
ประเทศ ทั้งปวง ซึ่ง ได้ ประชุม กัน จัด การ ปิด สินค้า ไม่ ให้ เข้า ถึง เกาะ ครัวต
ห้าม ไม่ ว่า เรือ ชาติใด ถ้า ของ ที่ บรรทุก เรือ นั้น เป็น ของ ที่ คง ใจ
สำหรับ พวก ขบถ ใน เกาะ หรือ สำหรับ กองทหาร ครัวต ซึ่ง ได้ ขึ้น ไป อยู่ บน เกาะ
นั้น แล้ว ๆ ใน ครั้ง นั้น เพรา ไม่มี โอกาส ที่ จะ ว่า ความ เกี่ยวข้อง ด้วย
เรื่อง นี้ ใน ศาล หนึ่ง ศาลใด เลย จึง มี อาจ จะ ทราบ ได้ แน่ ว่า การ ที่
พวก แม่ทัพ เรือ ทั้ง หลาย ประพฤติ เช่น กล่าว มา แล้ว นั้น จะ ควร วินิจฉัย
ว่า จะ ผิด กฎหมาย นานาประเทศ หรือ ไม่ ถ้า ประเทศ ทั้งหลาย นิยม ใช้
วิธี ที่ กล่าว มา แล้ว นั้น อีก ต่อ ไป หลาย ครั้ง กฎหมาย ใน ข้อ ปิด สินค้า
เวลา ไม่ มี สงคราม นี้ ก็ จะ ต้อง เปลี่ยนไป ๆ

ความ ประพฤติ ทั้ง สามี ประการ ที่ กล่าว แล้ว นี้ ถือ เป็น สิ่ง ซึ่ง นับ ว่า นอกทาง ความ ประพฤติ ขวมนก ทั้ง สิ้น และ ถือ เป็น สิ่ง ซึ่ง อาจ จะมี ผู้ ใช้ ใน ทาง ผิด ได้ แต่ กฎหมาย นานาประเทศ ไม่ ห้าม ความ ประพฤติ ทั้ง สามี นั้น โดย เหตุ ที่ มี ผู้ มีความ เห็น ว่า บาง ที่ จะมี ประโยชน์ มาก กว่า และ จะมี การ เสีย หาย อัน ตราย น้อย กว่า การ สงคราม *

ประกาศสงคราม.

ในเรื่อง นี้ ปรากฏ ก็มี ความ เห็น ต่าง ต่าง กัน มาก ตรวจ ดู ตาม ความ ประพฤติ ของ ประเทศ ทั้ง ปวง ได้ ความ ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) เดิม ก่อน จะ กระทำ สงคราม กัน ประเทศ ได้ ส่ง พนักงาน ไป บอก กล่าว ต่อ เจ้า เมือง บ้าง มิตร ว่า จะ เริ่ม สงคราม ต่อ เมื่อ เจ้า พนักงาน นี้ กลับ ถึง อาณาเขต คน แล้ว จึง จะ เริ่ม สงคราม ได้ ๑ วิธี ซึ่ง ได้ ใช้ เป็น ครั้ง ที่ สุด เมื่อ คฤสศ ศก ๑๖๕๗. ๑

(๒) ต่อ มา จึง เกิด ขวมนิยม ส่ง หนังสือ บอก เริ่ม สงคราม ขึ้น แต่ ก็ ไม่ เป็น ขวมนิยม ซึ่ง ถิ่น มั่น คง ทน กัน ๑ ใน ระหว่าง ๒๐๐ ปี ที่ แล้ว

* แต่ ของ ที่ ควร จด จำ ไว้ คือ ความ ประพฤติ ทั้ง สามี นั้น ก็ แล้ว แต่ ผู้ ประพฤติ และ ผู้ ที่ ถูก ตอบ แทน ถ้า ผู้ ทำ เป็น ประเทศ ใหญ่ ผู้ ถูก ตอบ แทน เป็น ประเทศ เล็ก บาง ที่ ก็ จะ เป็น เครื่อง บอง กัน การ สงคราม ได้ แต่ ถ้า ผู้ ที่ ถูก ตอบ แทน เป็น ประเทศ ใหญ่ ด้วย ก็ ไม่ ต้อง สงได้ย เลย ว่า คง จะ ต้อง ตอบ แทน บ้าง ตอบ แทน กัน ไป มา ไม่ ก็ มาก น้อย ก็ คง ต้อง เกิด สงคราม เพราะ ฉนั้น จึง ได้ กล่าว ไว้ ข้าง บน น ว่า บาง ที่ จะมี ประโยชน์

มานี้ ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ก็ได้ กระทำ สงคราม หรือ กระทำ การ
 คอบ แทน แก่กัน แก่กัน มากกว่า ๒๐ ครั้ง แล้ว โดยมีได้บอกกล่าว
 ต่อ ประเทศ ซึ่งเป็น บัจจามิตร ก่อน ๆ ตั้งแต่ปี คฤศต คศ ๑๗๐๐ มา ได้เคย
 มี ประเทศ ซึ่ง หนึ่งชื่อ บอก กล่าว ก่อน เริ่ม สงคราม ๑๑ ครั้ง เท่านั้น ๆ

(๓) ตั้งแต่หลายปี มาแล้ว มี ธรรมเนียมใหม่ เกิดขึ้น คือ
 ประเทศ ซึ่ง จะ กระทำ สงคราม นั้น ออก ประกาศ ภายใน ขณเขต ของ
 ตน และ ส่ง สำเนา ไป ให้รัฐบาล ประเทศ กต่างต่าง ๆ แต่ประเทศ
 หลาย ประเทศ มา แล้วได้ เคย เริ่ม การ สงคราม ขึ้น โดยมีได้ ประกาศ
 เช่น น หลาย ครั้ง แล้ว ๆ

เพราะ ฉนั้น จึง เห็น ได้ ว่า การ ประกาศ หรือ บอกกล่าว ก่อน เริ่ม สงคราม
 นั้น ไม่ เป็น การ จำเป็น และ การ ที่ ประเทศ รัสเซีย ร้อง กล่าว โทษ
 ญี่ปุ่น ว่า ได้ เริ่ม สงคราม ก่อน บอก กล่าว เป็น การ ประพฤติ ผิด นั้น
 เป็น อันไม่ มี หลักฐาน ตาม กฎหมาย นานาประเทศ. ๆ

การสงครามกับขบถผิดกันั้นอย่างไร

เมื่อ อิศร ประเทศ กระทำ คัก ต่อ กัน ก็ ไม่ ต้อง สงได้ยเลย ว่า การ
 ที่ รบ กัน นั้น ต้อง นับ ว่า เป็น การ สงคราม ๆ ที่ ยังมี ข้อ สงได้ย
 ก็ คือ เมื่อ ผู้ กระทำ คัก ฝ่าย หนึ่ง เป็น แต่ เพียง คณะ ซึ่ง ยัง ไม่ นับ ว่า เป็น อิศร
 ประเทศ ตาม กฎหมาย แต่ ถ้า ประเทศ อื่น ยอมรับ ว่า คณะ นั้น เป็น อิศร
 ประเทศ หนึ่ง คณะ นั้น อาจ จะมี อำนาจ และ ได้รับ ประโยชน์ ต่าง ๆ เช่น อิศร

ประเทศ ๆ ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว การรบกันนั้นก็เป็นการสงคราม แต่ถ้าประเทศอื่นไม่รับรองดังกล่าวแล้ว ต้องนับว่าคณะเป็นขบถ ๆ

การที่จะได้รับ ความยินยอม นับถือให้เป็น อิศร ประเทศ คณะ จำจะต้อง :-

- (๑) มีอาณาเขตมั่นคง.
- (๒) มีรัฐบาลอันเรียบร้อยปกครอง.
- (๓) กระทำศึกโดยวิธีอันปราศจากคร้าย.

ถ้าคณะนั้นไม่เป็นดังกล่าวแล้ว ทั้งสามอย่างนี้ ประเทศใดยินยอม นับเป็น อิศร ประเทศ ต้องนับว่า ประเทศนั้น ประพฤติไม่ถูกต้องด้วยทางไมตรี ซึ่งมี อยู่กับ ประเทศใหญ่ ซึ่งได้เคยปกครอง คณะนั้น ๆ อนึ่ง ถ้าแม้ ประเทศใหญ่จัดการ ศึกเหมือนหนึ่ง คณะ นั้น เป็น ชาติก มิใช่ ขบถไซ้ร ต้องเข้าใจว่า ถึงแม้ ประเทศใหญ่ จะมีได้กล่าวชัดเจน ก็จริง แต่แปลว่า คดลง ยอมรับว่า คณะ นั้น เป็น อิศร ประเทศ ชั่วคราว *

ผลของการเริ่มสงคราม.

พอเกิด สงครามขึ้น การ ที่ เป็น อยู่ใน เวลา สงคราม ก็เปลี่ยนแปลง ไปมี ข้อสำคัญ คือ

- (๑) กองทหาร ของ ประเทศ ซึ่ง กระทำ สงคราม ก็ กลาย เป็น ทပ်.
- (๒) พด เมือง ต้อง เดิก การ ค้าขาย กับ ปัจจุบันนี้.
- (๓) สัญญา กับ รัฐบาล ปัจจุบันนี้ ซึ่ง ว่า ด้วย แบ่ง บ้าน เขตแดน

* สงคราม อังกฤษ กับ โบเซอร์ ใน ประเทศ อาฟริกาได้เป็น ตัวอย่าง
14/06/2565

เป็น อัน เด็ก ๆ สัญญา บาง อย่าง เช่น สัญญา จะ ส่ง เหวาระ หัก กัน
 ใน ทาง หนึ่ง ทาง ใด เด็ก เเต่ สัญญา บาง อย่าง เช่น สัญญา ส่ง ผู้ ร้าย
 คั้น เด็ก ชั่ว คราว และ สัญญา บาง อย่าง เช่น สัญญา ซึ่ง
 เกี่ยว ข้อง ด้ว ยจับ เวื่อ กกลาง ทะเเต ต้อง ใช้ มาก ขึ้น ๆ การ ที่ จะ กล่าว
 เรื่อง สัญญา ใน เวลา เกิด สงคราม เช่น นี้ ให้ แน่ นอก เป็น การ ยาก มี
 สัญญา บาง ฉบับ ซึ่ง ประเทศ หนึ่ง ประเทศ หนึ่ง เป็น ผู้ ลง ชื่อ จะ วิวินิจฉัย
 ยาก ว่า ประเทศ ซึ่ง จะ ทำ สงคราม กัน นั้น จะ ต้อง ถือ ตาม หรือ
 เด็ก เสีย ได้ ใน ส่วน ด้ว เอง เพียง เท่า ใด ๆ อีก ประการ หนึ่ง เป็น การ ยาก
 ที่ จะ วิวินิจฉัย ว่า เมื่อ เกิด สงคราม ขึ้น สัญญา ฉบับ ใด เด็ก ใช้ ชั่ว คราว
 เเต ฉบับ ใด เด็ก เเต่ . ฯ

สำนักหอสมุด

บทที่ ๒

ว่าด้วย ลักษณะ เป็น คีตรุ

บุคคล ซึ่งเป็น คีตรุ

คน ซึ่ง เป็น คีตรุ นั้น เปรียบ เหมือน คน เป็น โทษ คือ เป็น คีตรุ มาก หรือ น้อย ตาม กาล เทศะ ฯ บาง คน นับ ว่า เป็น คีตรุ แท้ ซึ่ง อาจ จะ จับ และ สั่ง หาร ได้ บาง จำพวก ไม่ เป็น คีตรุ เต็ม ที่ ซึ่ง มี เวลา ที่ อาจ จะ ถูก แต่ เพียง ริม สัมบัต ได้ ฯ บุคคล ซึ่ง เป็น คีตรุ จะ ได้ ก้าว ถึง เวียง ตำบล ตาม เป็น มาก หรือ น้อย ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) คน ซึ่ง อยู่ใน กองทัพบก หรือ กองทัพเรือ ของ รัฐบาล ปัจจุบัน คน จำพวก นี้ อาจ จะฆ่า หรือ ทำให้ เจ็บ ได้ ใน เวลา กำลัง ทำ ยุทธ และ ถ้า จับ ได้ อาจ จะ กักไว้ เป็น ะเลย ได้

(๒) กระดาษ เดิน เรือ พ่อค้า ของ ประเทศ ปัจจุบัน คน ชนิด นี้ ถ้า เพียง แต่ ตั้ง เพื่อ จะ บอง กน เรือ ของ ตน ไม่ ให้ ถูก จับ เท่านั้น แต่ นอกจาก นี้ มิ ให้ รม ถ้า จับ ได้ ต้อง คอ ม คุม ไว้ อย่าง ะเลย

(๓) คน ซึ่ง ตั้ง บ้านเรือน อยู่ใน อาณาเขต ปัจจุบัน ไม่ว่า เป็น คน ชาติใด สัมบัต ของ ผู้ นั้น ต้อง นับ เหมือน สัมบัต คีตรุ และ เมื่อ เขต ซึ่ง ตน ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ นั้น ถูก กอง ทหาร เข้ายึด ไว้ เมื่อใด ผู้ นั้น จะ ต้อง ประพฤติ ตาม คำ สั่ง ของ กอง ทหาร (เวียง นี้ จะ ได้ ก้าว ถึง ชั้น ต่อไป ใน บท อื่น)

(๔) คนใน บังคับ รัฐบาล เป็น กลาง ซึ่งมี ที่ค้าขาย อยู่ใน อาณาเขต บังคับ มิตร สมบัติ ของ คน เหล่า นั้น ซึ่ง เกี่ยว ข้อง ใน การ ค้า ขาย ดัง กล่าว แล้ว อาจ จะ จับ และ วิว ใน กลาง ทะเล ได้

(๕) คน อยู่ใน เขต ซึ่ง กองทหาร เข้า ค้ำ ยึด ได้ สมบัติ ของ คน เหล่า นั้น ซึ่ง นำ ออก ไป จาก ที่ นั้น ๆ อาจ จับ และ วิว ได้ ใน กลาง ทะเล

เพราะ ฉะนั้น เห็น ได้ ว่า การ ที่ จะ วินิจฉัย ใน เรื่อง ผู้ใด เป็น ศัตรู ต้อง แล้ว แต่ ผู้ นั้น อยู่ใน บังคับ รัฐบาล โดย หนึ่ง หรือ ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ที่ใด อีก อย่าง หนึ่ง ๆ ถ้า จะ กล่าว โดย ย่อ บ้าน เรือน ใน ที่ นี้ หมายความว่า ที่ อยู่ แน่นนอน ไม่ ไซ้ ที่ อยู่ ชั่ว คราว ๆ ใน ส่วน ที่ เกี่ยว ด้วย การ จับ และ วิว สมบัติ ลักษณะ ที่ จะ วินิจฉัย ว่า ที่ แห่ง ใด เป็น บ้าน แน่นนอน ของ ผู้ใด ก็ ต้อง อาศัย ทรพยาบ ว่า ผู้ นั้น ได้ อยู่ นาน เพียง ไร และ มี ความ ตั้งใจ จะ อยู่ ต่อ ไป หรือ ไม่ ๆ

สมบัติของศัตรู

จะ ได้ จัด แบ่ง เป็น จำพวก ดัง ต่อไป นี้ :-

(๑) สมบัติ ของ รัฐบาล บังคับ มิตร จะ วิว และ จับ ใน ที่ แห่ง หนึ่ง แห่ง ใด ซึ่ง อาจ จะ ทำ สงคราม ได้ นั้น ได้ ทั้ง สิ้น มี ที่ ยก เว้น บ้าง ดัง จะ กล่าว ต่อ ไป บท ๔ และ บท ๕ ตอน นี้

(๒) สมบัติ ของ คน ใน บังคับ รัฐบาล บังคับ มิตร อาจ จะ วิว ได้ ถ้า จับ ได้ ใน กลาง ทะเล 25 แต่ ถ้า สมบัติ นั้น เป็น สิ่ง ของ ซึ่ง เจ้า ของ นำ มา จาก บ้าน

ของ คนใน อาณาเขต ประเทศ เปน กลาง โดย มาก บน บก สัมบัติ ชนิด นี้
ไม่ถูก จับ มี ข้อ ยก เว้น หลาย ประการ มี ตัวอย่าง ดัง ที่ ได้ กล่าว
ไว้ใน บท & ตอน นี้

(๓) สิ่ง ของ ที่ เกิด ขึ้น หรือ ทำ ขึ้น ภายใน ที่ ดิน ของ คน ชาว ประเทศ
เปน กลาง ซึ่ง อยู่ ภายใน อาณาเขต ของ ข้าศึก หรือ ใน ที่ ซึ่ง อยู่ใน
อำนาจ ปกครอง ของ กอง ทหาร ศัตรู ต้อง นับ เปน สัมบัติ ของ ศัตรู

(๔) สัมบัติ ของ คนใน บังคับ ประเทศ เปน กลาง ซึ่ง รวม รวม
อยู่ใน การ ค้ำ ขาย ของ ศัตรู หรือ ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง ของ ศัตรู
เปน ค้ำ ขาย เวือ ของ คนใน บังคับ ประเทศ เปน กลาง แต่ มี นาย เวือ
และ กะลาดี เปน คนใน บังคับ รัฐบาล ศัตรู และได้ ใช้ ใน การ ค้ำ ขาย ของ ศัตรู
โดย ได้ รับ อนุญาต จาก รัฐบาล บังคับ มิตร เช่น นี้ ต้อง นับ เปน สัมบัติ
ของ ศัตรู

เพราะ ฉนั้น เห็น ได้ ว่า ซาก กำ เหน็ด และ บ้าน ของ เจ้า ของ สัมบัติ อย่าง หนึ่ง
สัมบัติ มา จาก แห่ง ใด อีก อย่าง หนึ่ง และ สัมบัติ อยู่ใน ปกครอง ของ
ผู้ ใด อีก อย่าง หนึ่ง เปน เครื่อง แนะ นำ ใน ข้อ ที่ จะ วิวินิจฉัย ว่า สัมบัติ
นั้น เปน สัมบัติ ของ ศัตรู หรือ ไม่ ใช่ แต่ ต้อง กล่าว ใน ที่ นี้ ว่า สัมบัติ ศัตรู
จะ จับ เพราะ เหตุ นี้ อย่าง เดียว นั้น ไม่ พอ ยังมี ข้อ อื่น ๆ ที่ ต้อง วิวินิจฉัย
ดัง จะ กล่าว ใน บท ๓ บท & ต่อไป นี้

บทที่ ๓

ว่า ด้วย กฎสงคราม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย บุคคล ซึ่งเป็น ศัตรู

คนในบังคับรัฐบาลปัจจุบันซึ่งอยู่ในอาณาเขต เมื่อ เกิดสงคราม

ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล แก่ คน ชนิด นี้ ได้ มี ขรมนิยม เปลี่ยน
แปลง มาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ :—

(๑) เมื่อ สาม หรือ สี่ร้อยปี มาแล้ว นี้ รัฐบาล มี อำนาจจับคน ซึ่ง
นับว่า เป็น ศัตรู แต่ อำนาจ นี้ ก็ไม่ใคร่ ได้ ไซ้ และ โดย มากคนใน
บังคับ รัฐบาล ปัจจุบัน คงได้ รับ อนุญาตให้ ไป เสี่ยงให้ พัน อาณา เขต

(๒) ภายใน ร้อย ปี ที่ แล้ว มา นี้ รัฐบาล ต่าง ๆ ได้ ทำ สัญญา
หลาย ฉบับ เพื่อ กำหนด เวลาให้ คน ซึ่ง ถ้าว แล้วนั้น ออก ไป จาก
อาณาเขต

(๓) ภายใน ๕๐ หรือ ๖๐ ปี ที่ แล้ว มา นี้ ขรมนิยม เกิด มี
ขึ้นบ้าง แล้ว อย่าง หนึ่ง คือ อนุญาตให้ คนในบังคับ รัฐบาล ปัจจุบัน
อยู่ใน อาณา เขตต่อไป บางที่ ก็ มี สัญญา ถ้าว ชัดเจน ใน ข้อนี้
แต่คน จำพวก นั้น ถ้า ยอม ให้ อยู่ ต้อง ไม่ ช่วยเหลือผู้ เป็น ศัตรู ของ รัฐบาล
ประเทศ ซึ่งคนของใคร อยู่ นั้น เป็น อัน ขาด

เพราะฉะนั้นเห็นได้ว่าอำนาจจับกุมคนในบังคับรัฐบาลปัจจุบันเป็นอันเลิกไม่ใช่อีกต่อไป และอำนาจได้ออกจากอาณาเขตนั้น ถึงยังมีอยู่ยังไม่เลิกขาดก็จริง แต่ไม่ควรใช้ เว้นแต่ถ้าเป็นการจำเป็นเพื่อรักษาความเรียบร้อย หรือเพื่อรักษาชีวิตของผู้ที่ถูกนำไปนั้นเอง ๆ การที่จะบังคับให้คนในบังคับรัฐบาลปัจจุบันช่วยรบหรือให้สาบสูญตนเป็นข้า นั้น นับว่าผิดกฎหมายนานาชาติ ซึ่งห้ามมิให้บังคับคนให้เปลี่ยนชาติ หรือให้สาบสูญตนเป็นข้าผู้หนึ่งผู้ใดโดยมิได้สมัครเองเป็นอันขาด ๆ

พลรบชาติศึก

เดิมเป็นธรรมเนียมพอเกิดสงครามพลรบหรือมิใช่พลรบ นับว่าเป็นปัจจุบันเท่ากันหมด และควรจะต่างเดี่ยทั้งคนและสมัคร แต่ในเวลา ความนิยมของโลกเปลี่ยนไปเกือบจะตรงกันข้าม คือความประพฤติทั้งปวงในเวลาสงครามต้องให้กระทำโดยประสงค์แต่เพียงจะตัดกำลังข้าศึก เพื่อมิให้ต่อสู้ได้ต่อไปเท่านั้น ทั้งความประพฤติทั้งปวงนี้ก็มิใช่แต่เพียงนั้นเพียงนี้ ไม่ปล่อยตามอำเภอใจผู้มีอำนาจ ๆ

ในส่วนพลรบมีสิ่งซึ่งยกเว้นหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงผิดกับธรรมเนียมเก่ามีอยู่หลายประการ แต่จะรวมยอดได้ดังต่อไปนี้ :-

(๑) ผู้ปราศไชยจะไม่ฆ่า เว้นเสียแต่เมื่อมีความจำเป็นแท้จริง

(๒) ชะเตยศึกต้องได้รับความเลี้ยงดูโดยฐานภรรยา และเมื่อจะแตกเปลี่ยนได้บ้างก็ควรแตก ๆ แต่เดิมชะเตยศึกเมื่อจับได้แล้วฆ่าเสียบ้างใช้เป็นที่ส้างบ้าง ต่อมาจึงมีธรรมเนียมถ่ายตัวชะเตยศึกด้วยเงิน ๆ แต่ในบคยบั้นนี้ใช้ธรรมเนียมแตกเปลี่ยนหรือปล่อยไปเมื่อทำสัญญาทานบนแล้ว ๆ นอกจากพดรวมแท้ ๆ มีบุคคลซึ่งควรจะจับไว้เป็นชะเตยศึกได้คือ :—

ก. กะลาดีเรือพ่อค้า ซึ่งบางที่จะใช้ ในกองทัพเรือได้

ข. คนที่ทำประโยชน์ให้แก่ข้าศึกในเวลายุทธ ถ้าอยู่ในสนามรบ มีพนักงานโทรเลข พนักงานพโยมยาน และพดตระเวนฝ่ายทหาร เป็นต้น

ค. เจ้านาย เสนาบดี หรือข้าราชการสำคัญของประเทศข้าศึก

(๓) คนเจ็บและคนมีบาดแผล ต้องระวังรักษาไว้ ๆ สัญญาเมืองย่นัว มี ค.ศ. ๑๘๖๔ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้พร้อมใจกันทำเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วยและผู้ถูกอาวุธ มีกถาวรชัดเจนว่า คนแดของซึ่งเกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาลคนป่วยและคนถูกอาวุธ ให้นับว่าเป็นกลาง คือห้ามมิให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำอันตรายอย่างหนึ่งอย่างใดต่อคนแดของเหล่านี้ ทงเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๒ นี้ ผู้แทน

รัฐมาต นานาประเทศ ซึ่งได้ ประชุม กัน ทำ สัญญา ส่งม คัก ฅนกรุงเฮก
ก็ได้กล่าวถึงเรื่อง นี้ ใน ส่วน การ รบทาง เวือ ด้วย *

(๔) ขรรวม เนียม ประทาร์ ชั้วติร ผู้บ้อง กััน รักษา บ้อง ซึ่ง ตั ได้นบ
มัด นั เด็ก

(๕) ฮาตุช และ ยุกช วิธิ บาง อย่าง ห้าม มิให้ ใ้ โดย เหตุ ที่ นบ
เปน การ ทรมาน หรือ เปน การ ดูร้าย มิ ส่มควร ฮาตุช และ ยุกช วิธิ เหล่า
นี้ มี แจ้ง อยู่ใน บท ที่ ๖ ตอน นี้ เด่ว ๆ

พลเมือง ข้าศึกที่ไม่ใช่พลรบ

ขรรวม เนียม เดิม ผู้ทำ สงคราม จะ กระทำ อะไร ๆ แก่ พลเมือง
ของ ข้าศึก ได้ ทง ฮัน แต่ ต่อ มา ก็ ค่อย ผ่อน ผัน ให้ น้อย ลง ทุก ที่ ฅน ทุก วัน
นี้ มี ขรรวม เนียม ใ้ กััน ดัง ต้อไป นี้ :—

(๑) พลเมือง ของ ศัตุร ซึ่ง มิใช่ พลรบ ห้าม มิให้ กระทำ ร้าย
เว็นแต่ ที่ จะ แก่ ใ้ มิ ได้ จัง ๆ คือ ถูก มาด เจ้ม ใน เวลา ยุกช เปน ต้น ๆ
แต่ คน จำพวก นี้ ต้อง กระทำ ตาม คำสั่ง และ ขอบบงคบ ซึ่ง กองทหาร ตั้ง ขน ๆ
ผู้ซึ่ง อยู่ใน เขต แหวง หนึ่ง แหวงใด ซึ่ง กองทหาร ได้ ยึด ได้ ฮาตุช จะ ถูก
เกณท์ ทำงาน ต่าง ๆ ให้ กองทหาร เว็น เสีย แต่ ชั้วย รบ หรือ การ ซึ่ง

* ในเรื่อง นี้ มี กล่าว ชัดเจน อยู่ใน หนึ่งข้อ สัญญา ว่าด้วย กฎ และ
แบบ ขรรวม เนียม การ สงคราม ทาง บก พ.ศ. ๒๔๔๒ ภาคที่ ๒ มาตรา ๒๓

เกี่ยวข้องกับทหารแท้ และจะต้องเสียเงินเป็นค่าช่วย หรือภาษีพิเศษ ตามสมควร ๆ ถ้าผู้ใดช่วยหรือนำความลับไปขายต่อกองทหาร พวกพ้องของตนเอง ผู้นั้นนับเป็นทรราชกบฏซึ่งปกครองท้องถิ่นนั้น มีอำนาจจะลงโทษผู้ผิดได้ถึงประหารชีวิต ๑. ขรรคมเนียมอนุญาตให้ผู้หญิงกับเด็กออกเสียจากเมืองหรือที่ซึ่งจะถูกระดมยิง (บอมบาศ) นั้นก็เกิดขึ้นแล้ว แต่จะนับว่าเป็นอันแน่นอนก็ยังไม่ได้ ๑

(๒) คนในเมืองซึ่งกองทหารได้เข้า ต้องได้รับความปกครองรักษา ห้ามไม่ให้แม่ทัพปลดปล่อยให้ทหารของตนประพฤติต่อพลเมืองได้ ตามอำเภอใจในสิ่งทั้งปวงเลยเป็นอันขาด ๑

(๓) ผู้พยาบาลคนป่วย และคนถูกอาวุธ ต้องได้รับความกรุณาและคุ้มครองรักษาทั่วถึงกัน ตามสัญญาเมืองเยนีวา และสัญญากรุงเฮก พ.ศ. ๒๔๔๒ ๑ แต่ผู้พยาบาลเหล่านั้นต้องไม่เกี่ยวข้องในกรวยทศเป็นอันขาด และต้องติดเครื่องหมายคือผ้าขาวมีกาชาด ๒ *

* สัญญากรุงเฮกว่าด้วยกฎและแบบขรรคมเนียม การสงครามทางบก ซึ่งรัฐบาลต่าง ๆ ได้ลงชื่อตกลงกันโดยมากในปี พ.ศ. ๒๔๔๒ นั้น กระทรวงกระต่าใหม่ได้จัดการแปลเป็นภาษาไทย แต่พิมพ์ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๖ อยู่ในตอนภาคผนวกด้วยแล้ว และข้าพเจ้าได้แต่งหนังสือไว้เล่มหนึ่งเรียกว่า “หนังสือคู่มือนายทหารว่าด้วยกฎและแบบขรรคมเนียม การสงครามทางบก” สำหรับใช้ในราชการกรมทหารบก เป็นคำถาม คำตอบ เพื่อให้เข้าใจง่าย

บทที่ ๔

ว่าด้วยกฎ ส่งความ เกี่ยว ด้วย สมบัติ ชาติ ก บนบก

สมบัติ ศัตรู ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต เมื่อ เกิด สงคราม

สมบัติ ศัตรู แบ่งได้ เป็น ๒ พวก คือ สมบัติ รัฐบาล บัจจามิตร
พวก ๑ กับ สมบัติ บุคคล ที่ เป็น บัจจามิตร อีก พวก ๑

การ ที่ สมบัติ รัฐบาล หนึ่งใน รัฐบาล ไต จะ พัด เข้า ไป อยู่ใน อาณาเขต
ประเทศ อื่น นั้น ก็ ไม่ ใคร จะ มี แต่ ถ้า มี ใน เวลา เกิด สงคราม ชน
รัฐบาล เจ้า ของ ที่ มี อำนาจ ธิบ สมบัติ ได้ เว้น แต่ หนังสือ หรือ ของ ซึ่ง
เป็น ฝีมือ ช่าง ต่าง ๆ

ส่วน สมบัติ บุคคล นั้น

(๑) ถ้า เป็น สมบัติ คง ที่ รัฐบาล ไม่ เกี่ยวข้อง อย่าง หนึ่ง อย่าง ไต เลย

(๒) ถ้า เป็น สมบัติ ส่วนตัว แต่ เดิม รัฐบาล เคย ธิบ แต่ ดัง เหตุ
ตาม การ สงคราม ที่ มี มา แล้ว ใน ชั่ว อายุ คน ที่ อยู่ เดียว นี้ เด็ก ชรรวม เนียม
ธิบ เสีย แล้ว มี ประเทศ ได้ ทำ สัญญา กัน ว่า จะ ไม่ ธิบ สมบัติ ส่วนตัว
บุคคล เพราะ ฉนั้น เป็น ที่ น่า สงสัย ว่า อำนาจ ธิบ สมบัติ ส่วนตัว นั้น จะ ยัง
คง ใช้ ได้ ตาม กฎหมาย หรือ ไม่

(๓) ถ้า รัฐบาล เป็น คน ใน บังคับ รัฐบาล บัจจามิตร เมื่อ เกิด
สงคราม ชน แล้ว จะ เคย คง ไม่ ยอม ธิบ หิน นั้น เสีย ที่ เดียว ไม่ ได้ คง ต้อง
ใช้ ให้ ครัง หนึ่ง

4/06/2565

สมบัติ จับได้

บุคคล ของ เคตอน ที่ ซึ่ง จับได้ หรือ แย่งได้ จาก ชำคักใน เวลา สงคราม
 บบทุก ๆ กฎหมาย นานาประเทศ ยก สมบัติ นี้ ให้ แก่ รัฐบาล ของ ผู้จับ
 ได้ แต่กฎหมาย ของ ประเทศ ต่าง ๆ โดยมาก คง จะมี กติกา ว่า
 ยก สมบัติ ที่ จับได้ นั้น ให้ แก่ ตัว ผู้จับ ทั้งหมด หรือ แค่ ส่วน หนึ่ง ๆ โดย
 มาก สมบัติ จับได้ ใน เวลา สงคราม คง จะ จัด การ ขาย และ เงิน ที่ ได้
 มา นั้น แบ่ง กัน ใน พวก ผู้ซึ่ง ได้ จัด การ จับได้ ตาม ขวรมนิยม ใน เมือง
 นั้น ๆ แต่ ถ้า สมบัติ ซึ่ง จับได้ ดัง กล่าว แล้วยัง มี ผู้มา แย่ง ไป อีก
 ต่อ หนึ่ง ก่อน ที่ สมบัติ นั้น ไป อยู่ใน มือ ของ ผู้ที่ จับ แรก นั้น แล้วยัง ๒๔ ชั่วโมง
 หรือ ก่อน ผู้ที่ จับ แรก นั้น จะ ได้นำ เข้า มา ใน ค่าย หรือ เขต ของ
 ตน สมบัติ นั้น นับ ว่า กติบ เป็น ของ เจ้า ของ เดิม ไม่ใช่ เป็น ของ ผู้ที่
 แย่งไป ได้ ใน ครั้ง ที่ ๒ นั้น ๆ

อำนาจปกครอง สมบัติ ใน เขต ซึ่ง กอง ทหาร เข้ายึดไว้

แต่ เดิม การ ยึด อาณาเขต (ออกคูปะชั่น) กับ ดัเมืองได้ เป็น
 เมือง หนึ่ง ที่ เดียว (คองเคอด้ต) ไม่นับ ว่า แปรต กัน แต่ มา ทุก วัน นี้ คิด
 กัน มาก คือ ว่า ที่ กอง ทหาร เข้ายึด อาณาเขต ตอน หนึ่ง ตอน ใด นั้น
 นับ ว่า เป็น ผู้ปกครอง ชั่ว คราว และ จะ ใช้ อำนาจ เดิม ที่ เช่น รัฐบาล
 เจ้า ของ เดิม ของ เขต นั้น ไม่ ได้ ๆ

ที่ ประชุม กรุงเฮก บ. พ.ศ. ๒๔๔๒ ได้ อธิบาย ลักษณะ ยึด อาณา เขต
 ดัง ต่อไปนี้.

“คนที่ซึ่งนับว่าได้ ถูกยึดไว้แล้ว นั่นคือที่ ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ปกครอง
 ของ กองทหาร ชาึกักโดยแท้จริง อำนาจปกครอง ของ กอง ทหาร
 นั้น จะแผ่ไป ได้เพียง แต่ ภายใน อาณาเขต ซึ่งได้ จัดการ ตาม อำนาจ
 ปกครอง แล้ว หรือ ซึ่ง อาจ จัดการ ปกครองได้” *

เพราะ ฉะนั้น เห็นได้ว่า ตาม ความเห็น ของ คนใน บัคยบั้นนี้ ผู้ที่
 ไปได้ เมืองอื่น ถ้าแม่ จะ นับว่า เขต ใด อยู่ใน อำนาจ ของ ตน คือ
 ว่า ตนได้ยึดไว้ ต้อง จัด การ วาง อำนาจให้แข็งแรง ก่อน และ
 ให้ ใช้อำนาจ ปกครองได้จริง การ ที่ ส่ง กอง สอดแนม หรือ กองทัพ
 นำเข้าไป แล้ว จะ นับ ว่ายึดแล้วนั้นใช่ ไม่ได้ ๆ

การ ยึด เขตแดน นี้ มี เกี่ยวของ ด้วย สัมบัติใน ทาง กฎหมาย หลาย ประ
 การ ดัง จะกล่าวโดยย่อต่อไปนี้ :—

(๑) สัมบัติ และ ผล ประโยชน์ ของ รัฐบาต

สัมบัติ เกิดขึ้น ที่ ซึ่ง เป็น ของ รัฐบาต กองทหาร ที่เข้าไปได้ จะ วิว
 หรือนำไปใช้ ได้ เว้น เสีย แต่ หนังสือ สำคัญ ทาง กฎหมาย หรือ หนังสือ
 ราชการ ซึ่งไม่เกี่ยวข้อง ด้วย การ สงคราม หรือ สัมต และ สิ่ง ของ ซึ่ง เป็น
 ฝีมือช่างต่าง ๆ เช่น รูปภาพ และ รูปปั้น เป็นต้น ๆ แต่สัมบัติ ดัง ที่

* สัญญาว่าด้วยกฎและแบบธรรมเนียมการสงคราม ทางบก พ.ศ. ๒๔๔๒

จะริบเสียไม่ได้ แต่จะใช้ชั่วคราวได้ หรือ เก็บค่าเช่าและเงิน ซึ่ง
จะพึงได้จาก สัมบัตินั้นไปใช้ ในการ ของ กอง ทพิ ผู้ยึด ที่ได้ ฯ

(๒) สัมบัตินुकคด

(ก) สัมบัตินुकคด ที่ กอง ทหาร จะใช้ หรือ ทำให้ เป็น อันตรายไม่ได้
เว้น เสีย แต่ ถ้า เป็น การ จำเป็น แก่ การ สงครามจริง ๆ และ ผล ประโยชน์
ที่ได้ จาก สัมบัตินั้น ๆ จะ นำไป ใช้ ใน การ ของ กอง ทหารไม่ได้ เป็น
อัน ชาติ แต่ ถ้า เจ้า ของ สัมบัตินั้น กระทำผิด ข้อ บังคับ อย่าง ร้ายแรง กอง
ทหาร จะ ทำลาย สัมบัตินั้น ๆ ได้ เพื่อ ลงโทษ ผู้ผิด *

(ข) สัมบัตินुकคด ที่ ห้าม ไม่ให้ จับ หรือ ริบ เว้น เสีย แต่
ถ้า เป็น ประโยชน์จริง ๆ ในทาง สงคราม แต่ การ ริบ และ ทำลาย
สัมบัตินี้ อนุญาตให้ ทำ เพื่อ เป็น การ ลงโทษ เจ้า ของ เมื่อ
ผู้นั้น กระทำผิด ข้อ บังคับ

(ค) กอง ทหาร ซึ่ง เข้า วิชาเขต หนึ่ง เขต ใด มี อำนาจ ใช้ วิถี
หาเงิน และ ของ สำหรับ กอง ทหารได้ ๓ ทาง คือ เกณฑ์ อย่าง ๓ ภาษี
เพิ่มเติม อย่าง ๓ ดินใหม่ อย่าง ๓ ฯ เกณฑ์ นั้น คือ บังคับ เรียก ของ ต่าง ๆ
สำหรับ ใช้ ใน กอง ทพิ มี อาหาร เป็น ต้น ฯ ภาษี เพิ่มเติม ก็ คือ ภาษี

* เช่น เมื่อ สงคราม ใน ประเทศ อาฟริกาใต้ ทหาร อังกฤษ ได้ เผาบ้าน
ของ ชาวเมือง ตวาน สิวาด และ ออเรนซ์ ฟรีสเตด เสีย หาย ราย เพื่อ ลง
โทษ ใน การ ที่ พดเวือน เจ้า ของ บ้าน นั้น ๆ ได้ ยอม ให้ ทหาร ฝ่าย โบเออร์
ใช้ บ้าน เวือน เป็น ที่ อาศัย เป็น ต้น

ซึ่งแม่ทัพ จะตั้งขึ้น และเก็บ นอก จากภาษี ซึ่งพลเมืองใน เขตนั้นได้
 เคยเสีย อยู่แต่เดิม ซึ่งยัง คงต้อง เสียแก่กองทหาร เหมือนกัน ๆ สิ้นใหม่
 คือ ค่าปรับ ต่โทษ คนใน เขตหนึ่ง เขตใด ซึ่งประพฤติ ผิดต่อกอง
 ทหารผู้ปกครอง ๆ บางที กองทหาร ก็ใช้เงิน ให้แก่ ผู้ถูกเกณฑ์ ตาม
 สมควร แก่ราคา ของซึ่งเกณฑ์มา แต่ไม่จำเป็น จะต้อง ทำดังนี้ *

* ข้อความ ซึ่งได้ กล่าว แล้วนี้ ถ้าอยาก จะทราบ โดยละเอียด
 ก็จง ดูใน หนังสือ ตีพิมพ์ ว่าด้วย กฎ และ แบบ ธรรมเนียม การ สงคราม ทาง
 บก พ.ศ. ๒๔๔๒ ภาคที่ ๓ มาตรา ๔๒ ถึง ๕๕

บทที่ ๕

ว่า ด้วยกฎหมายสงครามเกี่ยวกับสัมบัติข้าศึกในทะเล

อำนาจของผู้กระทำสงครามที่จะจับสัมบัติ

สัมบัติข้าศึกซึ่งบรรทุกเรืออยู่ในทะเล จะจับได้ทั้งสัมบัติรัฐบาล และสัมบัติส่วนตัว ๑ เรือของข้าศึกนั้น จะเข้าต่อสู้โจมตีในอ่าว และทะเลแม่น้ำ ภายในอาณาเขตของข้าศึก หรือภายในอาณาเขตของตนเอง หรือกลางทะเลหลวงก็ได้ แต่จะไปเกี่ยวข้องอย่างหนึ่งอย่างใดกับเรือข้าศึกซึ่งอยู่ในอ่าวหรือทะเลแม่น้ำภายในอาณาเขตประเทศซึ่งเปนกลางไม่ได้ ๑

ในทันทีจะได้กล่าวถึงสัมบัติของข้าศึกเป็น ๓ พวกดังต่อไปนี้ :-

(๑) เรือราชการของข้าศึก เรือเหล่านี้จับได้ทั้งสิ้น เว้นแต่

เรือ ๓ ชนิดดังกล่าวต่อไปนี้

(ก) เรือซึ่งรัฐบาล บัจจามิตร ส่งไปตรวจหาที่แผ่นดินใหม่ หรือไปเพื่อแสดงหาความรู้ซึ่งเปนประโยชน์แก่มนุษย์ทั่วไป แต่เรือชนิดนี้จะต้องได้รับหนังสือสำคัญประกันไม่ให้ถูกจับ และเรือนั้นต้องไม่ช่วยในการสงครามอย่างหนึ่งอย่างใดเลย

(ข) เรือซึ่งใช้ในการแลกเปลี่ยนทะเลยก คัก อย่างเดียว ซึ่งในภาษาอังกฤษเรียกว่า "คาร์เทด ชิป"

(ค) เรือพยาบาล ซึ่งไม่ใช่ ในการอื่น นอกจาก การพยาบาล
 คน บวช และ คน ถูก อาวุธ และ ซึ่ง มี เครื่องหมาย ชัดเจน ตาม
 สัญญาว่าด้วย กฎ และ แบบ ขรรชนิยม การ สงคราม ทาง เรือ ทำ ที่
 กรุง เฮก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒

(๒) เรือ ราชทูต ซึ่ง เรือ เหล่า นี้ จะ ได้ ทง ดิน มี ที่ ยก
 เว้น อยู่ ดัง ต่อไป นี้

(ก) เรือ ซึ่ง อยู่ใน อ่าว แต่ ก่อน เริ่ม การ สงคราม แล้ว ขรรชนิยม
 ที่ ได้ ใช้ กัน มา ใน เรือ ๆ นี้ รัฐบาล มัก จะ กำหนด เวลา พอ สมควร
 เพื่อให้ เรือ ของ ราชทูต ออกจาก อ่าว และ ทำ ที่ ปลอดภัย

(ข) เรือ ชาว ประมง ซึ่ง หา ปลา ตาม ริม ฝั่ง ทะเล แต่ เรือ ซึ่ง ใช้
 หา ปลา ใน ท้อง ทะเล หลวง ไม่ นับ เขา ใน พวก ที่ ยก เว้น นี้ และ การ ยก
 เว้น นี้ จะ เด็ด เดี้ย ก็ได้ ถ้า มี ข้อ ซึ่ง เป็น พยาน ว่า ชาลคัก ใช้ เรือ ชาว
 ประมง นั้น เพื่อ ประโยชน์ การ สงคราม

(ค) เรือ ของ คน ขรรชนิยม ซึ่ง รับ อาดา ทำ หน้า ที่ เรือ พยาบาล จะ ได้ รับ
 ความ กรุณา ยก เว้น จาก การ ถูก จับ แต่ ต้อง ประพฤติ ตาม ข้อ บังคับ
 ต่าง ๆ ดัง แจง อยู่ใน สัญญาว่าด้วย กฎ และ แบบ ขรรชนิยม การ
 สงคราม ทาง เรือ ทำ ที่ กรุง เฮก พ.ศ. ๒๔๔๒

(๓) สิ่งของต่าง ๆ ของข้าศึกซึ่งบรรทุกไปในเรือของข้าศึก

จับ ทรัพย์สินได้ทั้งสิ้น ข้อ ๑ เว้นแต่หนังสือซึ่งปรากฏแก่ หรือของซึ่ง
 เป็นมือข้า และเครื่องใช้ ในการ พยาบาท ฯ สัญญากรุง ปารีส์
 คฤศตศก ๑๘๕๖ ข้อ ๒ ห้าม การจับและ ทรัพย์สินของ ๆ ข้าศึก
 ซึ่ง บรรทุก เรือ ของ ข้าศึก เป็น กติกา เว้นเสียแต่ถ้า สิ่ง ของ เหล่า นั้น เป็น
 ของ ต้อง ห้าม ก็ จับได้ ฯ

กฎหมาย นานาประเทศ ยอมให้ ถ่าย เรือ และ สิ่ง ของ ซึ่ง ข้าศึก จับไป ได้
 แต่ ประเทศ อังกฤษ และ ประเทศ อื่น ๆ อีก หลาย ประเทศ ห้าม คนใน
 บังคับ คนไม่ ให้ ถ่าย ฯ สัมบัติ ซึ่ง ได้ ถูก จับ ใน กติกา ทะเล ครั้ง หนึ่ง แล้ว
 มี ผู้ แยก ไป จาก ผู้ จับ ได้ อีก ต่อ หนึ่ง ต้อง กดบัง เป็น ของ เจ้า ของ เดิม ฯ

ส่วน วิชา ที่ จะ ส่งคืน และ จะ ได้ รับ ค่า บอวยการ อย่างไร บ้าง นั้น ย่อม ทำ
 ตาม กฎ และ บัญญัติ ของ คน ๆ ซึ่ง ตราไว้ ใน เรื่อง ความ ประพฤติ ของ
 ทหาร เรือ ใน เรื่อง เช่น นี้ ดัง จะ ยก ตัวอย่าง ได้ ราย ๓ ก็คือ กฎหมาย
 อังกฤษ มี อยู่ว่า สัมบัติ ซึ่ง แยก มา ได้ เป็น ครั้ง ที่ ๒ นั้น ถ้า แม้ ว่า
 ได้ มา ใน ระหว่าง สงคราม คราว เดียว กัน กับ ที่ สัมบัติ นั้น ได้ ถูก จับ ครั้ง แรก
 ไว้ ต้อง ยอม คืน สัมบัติ นั้น ให้ แก่ ผู้ ที่ เป็น เจ้า ของ เดิม แต่ เจ้า ของ
 นั้น ต้อง เสีย ค่า บอวย การ ให้ แก่ ผู้ ที่ จับ ครั้ง ที่ ๒ นั้น คิด เป็น อัตรา ดัง
 แต่ ส่วน หนึ่ง ใน แปด ($\frac{๑}{๘}$) ขึ้น ไป หา ส่วน หนึ่ง ใน สี่ ($\frac{๑}{๔}$) แห่ง ราคา
 สัมบัติ ซึ่ง จะ ส่งคืน ไป นั้น ฯ

อำนาจคนเรือ

นักคือ อำนาจ ส่ง เรือ ให้ หยัด และ ขึ้นไป ค้นใน กตาง ทะเล เพื่อ จะ ตรวจ
ดู ให้ ได้ ความ ว่า เรือ นั้น หรือ ของ ซึ่ง บรรทุก เรือ นั้น จะ ควร จับ ได้
หรือไม่ ๑ อำนาจ นี้ เนื่อง มาจาก อำนาจ จับ สัมบัติ ซึ่ง ได้ ก่อตั้ง แล้ว และ ข้อ
ซึ่ง ควร จำ ใน เรื่อง อำนาจ คน เรือ นี้ มี อยู่ ๒ อย่าง คือ :—

(๑) อำนาจ นี้ ใช้ ได้ แค่ เวลา สงคราม เวลา ไม่มี สงคราม จะ ใช้
ไม่ได้ เลย เว้น แต่ ใน การ ปรามปราม โจร กรรม หรือ เพื่อ ประโยชน์
อย่าง อื่น ซึ่ง จะ ได้ มี ก่อตั้ง ไว้ ชัดเจน ใน สัญญา ระหว่าง ประเทศ ต่อ ประเทศ

(๒) การ ที่ มี เรือ รบ ของ ประเทศ ใด ซึ่ง เป็น กตาง อยู่ ไก่ ๆ ไม่ ทำ
ให้ เรือ พ่อค้า ของ ประเทศ นั้น รอด จาก ถูก ค้น เว้น เสีย แต่ ถ้า มี สัญญา
เป็น ข้อ แนนอน ใน เรื่อง นี้ ๑ *

ถ้า เรือ พ่อค้า ของ ประเทศ ซึ่ง เป็น กตาง อาศัย เรือ รบ ของ ผู้
กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด ก่อ ให้ ช่วย บัง กัน อื่น คราย ไซ้ เรือ พ่อ
ค้า ดำเนิน นับ ว่า ขาด จาก ผล ประโยชน์ ซึ่ง พึง มี แก่ เรือ ของ ผู้ เป็น กตาง
และ อาจ ถูก จับ ถูก ค้น ได้ เหมือน เรือ ของ ผู้ กระทำ สงคราม ด้วย ๑

ศาล พิจารณา เรือ ชะเลย

เพื่อ รักษา ผล ประโยชน์ ของ ผู้ เป็น กตาง และ เพื่อ วินิจฉัย ใน เรื่อง
สัมบัติ ต่าง ๆ ซึ่ง จับ ได้ ประเทศ ทั้ง ปรอง ซึ่ง เจริญ แล้ว จัด การ ตั้ง
ศาล พิจารณา เรือ ชะเลย ขึ้น ภายใน อาณา เขต ของ ตน เพื่อ พิจารณา และ

14/0๘/2565
* ดู ตอน ที่ ๕ บท ที่ ๓

วินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสัมบัตติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนจับได้ ๆ ข้อสำคัญ ควรจดจำในเรื่อง คำพิพากษา เวชชเขตต์ นี้ มีอยู่ ๕ ข้อ คือ :-

(๑) คำตัดสิน เป็น คำตัดสิน ของ ประเทศ ซึ่ง ตกลง คำตัดสิน แต่ ใช้กฎหมาย นานาประเทศ

(๒) คำตัดสิน นี้ มีอำนาจไม่ใช้ แต่ ใน เรื่อง สัมบัตติ ซึ่ง เกี่ยว กับ ของ ประเทศ นั้น เอง จับได้ เมื่อ เวลา กระทำ ดังกรรม ทั้ง มี อำนาจ ส่วน พิเศษ เวลา ประเทศ นั้น เป็น กลาง คือ จะ ได้ พิจารณา คดี ใน เรื่อง สัมบัตติ ซึ่ง เวชชเขตต์ กระทำ ดังกรรม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด จับได้ โดย อากาโร อัน ชัดชัด คำ ประกาศ เป็น กลาง ของ ประเทศ ซึ่ง ตกลง คำตัดสิน ด้วย

(๓) คำตัดสิน จะ ตกลง ภายใน อาณาเขต ของ ผู้จับ สัมบัตติ ก็ได้ ใน เขต ซึ่ง กอง ทหาร รัฐบาล ผู้จับ นั้น ยึดไว้ ก็ได้ หรือ ใน อาณาเขต ของ ประเทศ ซึ่ง ช่วย ผู้จับ รม ก็ได้ แต่ จะ ไป ตกลง ใน อาณาเขต ของ ประเทศ เป็น กลาง ไม่ได้ (เว้น แต่ ประเทศ เป็น กลาง นั้น เอง จะ ตกลง คำตัดสิน ของ ตนเอง ชัดชัด เพื่อ พิจารณา ลงโทษ ผู้ประพฤติกผิดประกาศเป็น กลาง ดังกล่าวแล้วข้างบนนี้)

(๔) ลักษณะ พิจารณา คดี ใน คำตัดสิน นี้ ก็ คล้าย รัฐบาล ได้ ส่วน มาก กว่า ลักษณะ พิจารณา คดี ระหว่าง โจทย์ จำเลย ใน คำตัดสิน ครมดา

(๕) รัฐบาล ต้อง รับ ผิดชอบใน ความ ประพฤติ และ คำ พิพากษา ของ ศาล นี้ และ ถ้า ศาล นี้ พิพากษา ไม่ เป็น ยุติธรรม รัฐบาล ต้อง เสีย ค่า ทำ ชนวน ให้ แก่ ผู้ ใด รับ ความ เสีย หาย และ ถ้า ผู้ ใด รับ ความ เสีย หาย เป็น คน ใน บังคับ ประเทศ เป็น กตาง ก็ ยิง เป็น การ จำ เปน ที่ จะ ทำ ชนวน มาก ขึ้น

เมื่อ จับ เรือ ได้ ใน ทะเล เป็น นำ ที่ ของ เรือ ผู้ จับ ที่ จะ นำ เรือ ชะเตย กับ คน เรือ ทั้ง หนังสือ สำคัญ สำหรับ เรือ และ สิ่ง ของ ทุก สิ่ง ใน เรือ นั้น ๆ ไป ส่ง ยัง ศาล พิจารณา เรือ ชะเตย ซึ่ง อยู่ ใกล้ ที่ สุด ภายใน อาณาเขต ของ ผู้ จับ เพื่อ พิจารณา ใน เรื่อง สมบัต ซึ่ง จับ ได้ นั้น ๆ แต่ ถ้า จะ พา เรือ ชะเตย ไป ส่ง ท่า ที่ มี ศาล ตั้ง อยู่ นั้น ไม่ ไหว จริง ๆ หรือ ถ้า จะ ได้ ก็ แต่ โดย ยาก ไช้ ถ้า แม่ เปน เรือ ของ คน ใน บังคับ ชำคัก จะ ทำ ตาย ให้ จม เสีย กตาง ทะเล ก็ ได้ แต่ ถ้า เปน เรือ ของ คน ใน บังคับ ประเทศ เป็น กตาง ก็ ให้ ปลด ปล่อย ไป เสีย ๗

บทที่ ๒

ว่าด้วย พลรบ เครื่องมือ และ ยุทธวิธี

พลรบ

ทหารใน กองทัพ บกทัพ เว้น ของ ผู้กระทำ สงคราม ทั้ง กองหนุน และ กองนอก นับว่า เป็น ผู้กระทำ สงคราม ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ ทั้งสิ้น โดย ไม่มี ข้อสงสัยเลย ๆ แต่ยังมี บุคคล บางจำพวก ที่ยังมี ข้อเถียง กันบ้าง ว่าควร นับ เป็น ผู้กระทำ สงคราม หรือไม่ ๆ เรื่องนี้ ได้ ปรึกษา กัน ใน ที่ประชุม ผู้แทน รัฐบาล ต่าง ๆ ณ กรุงเฮก เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ตกตงกัน ดังต่อไปนี้ :—

(๑) พวกอสาธาและพลสมัคร นับเป็น ผู้กระทำ สงครามได้ ถ้ามี ผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ ใน ความ ประพฤติ ของ ผู้ซึ่ง อยู่ใน ใต้บังคับ ต้องมี เครื่องหมาย อัน ชัดเจน ให้ แດเห็น ได้ แค้ โทด ต้อง ถือ อาวุธ โดย เบ็ดเผราย และต้อง กระทำ คึกให้ ถู ต้อง ตาม กฎ และแบบ ธรรมเนียม การ สงคราม *

(๒) พลเมืองที่ถืออาวุธ นับว่า เป็น ผู้กระทำ สงครามได้ ถ้า พลเมือง เหล่า นั้น ไม่มี กอง ทหาร ข้าศึก วิชาเขต ที่ ตน อยู่ และ ได้ จับ ถือ อาวุธ ขึ้น โดย คำสั่ง และ ทำ การ ตาม คำสั่ง ของ รัฐบาล ตน ๆ ถึง

* สัญญาว่าด้วย กฎ และแบบ ธรรมเนียม การสงคราม ทาง บก ภาค ที่ ๑ ตอนที่ ๒๖ มาตรา ๑

พดเมืองจับตัวอาชญากรรม โดยมีได้ รับ คำสั่ง รัฐบาล เพื่อ บัง กัน เขตที่
คน อยู่ ก็ อาจ นับ เป็น ผู้กระทำ สงครามได้ เหมือนกัน ถ้า คน

เหล่านี้ ประพฤติให้ ต้อง ตาม กฎ และ แบบ ขรรมนิยม การ สงคราม *

แต่ พดเมืองใน เขต ซึ่ง กองทหาร ข้าศึก รักษา อยู่แล้ว นั้น ถ้า
ถูก ชน ผู้รักษา คงไม่ นับว่า พดเมือง เหล่านี้ กระทำ สงคราม ตาม กฎหมาย
และมี อำนาจ ที่จะ ตบโทษ อย่าง ขบถได้ ด้วย ฯ

(๓) ผู้ ตัก ถอม ถอด แนม คน จำพวก นี้ แม่ทัพ ทั้ง สอง ฝ่าย จะ

ใช้ ก็ได้ แต่ เมื่อ พวก ข้าศึก จับได้ ก็ คง จะ ประหาร ชีวิต เสีย ฯ ผู้ ตัก

ถอม ถอด แนม นั้น คือ ผู้ซึ่ง ปลดอม คน ตัก ถอม ไป เทียบ ดับ เล่า

แสวง หา ข่าว คราว ต่าง ๆ ภายใน เขต สันนาม ยุทธ ซึ่ง อยู่ ใน อำนาจ ของ ผู้

กระทำ สงคราม ฝ่ายหนึ่ง เพื่อ นำ ข่าวไป ส่ง ผู้กระทำ สงคราม อีก ฝ่ายหนึ่ง ฯ

นี่ เป็น ของ สำคัญ ควร จำ อย่าง หนึ่ง เพื่อ จะได้ ตัดสิน ได้ว่า ผู้ใด เป็น ผู้

ตักถอม ถอด แนม ผู้ใด เป็น ผู้ ถอด แนม หรือ กระทำ นานา โดย เบ็ด เสา * ๒

* สัญญา ฯ ต ฯ ภาคที่ ๓ ตอนที่ ๓ มาตรา ๒

๒ ยังมี ข้อ ความ ตระเขียด เรื่อง นี้ มี อีก หลาย ประการ แจ้ง อยู่ใน

สัญญาว่าด้วยกฎ และ แบบ ขรรมนิยม การ สงคราม ทาง บก พ.ศ. ๒๔๔๒

ภาคที่ ๒ ตอนที่ ๒ มาตรา ๒๘,๓๐,๓๓

เครื่องมือ กระทำ ร้าย ซ้ำศึก และ ยุทธวิธี

เครื่องมือ ค่าง ๆ สำหรับ กระทำ ร้าย ซ้ำศึก และ ยุทธวิธี ทั้งปวง ซึ่งกฎหมาย นานาประเทศไม่ห้าม แต่ นับว่าใช้ได้ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นจะกล่าวถึงแต่สิ่งซึ่งห้าม หรือ ซึ่งสงสัยอยู่ว่าจะใช้ได้หรือไม่เท่านั้น (สิ่งซึ่งยังมีข้อสงสัยอยู่บ้างนั้น คือ)

(๑) เรือ ทำตาย ดินค้า (ไปรษณีย์) เรือชนิดนี้เป็นเรือของ คน ขรรคมดา แต่ได้รับ อำนาจ จาก รัฐบาลให้ คอยได้ ทำ ตาย ดินค้า กวางทะเล ฯ สัญญา กรุง บารี ต่ กฤสศึก ๑๘๕๖ มีข้อห้าม เรือ ชนิด นี้ และ รัฐบาลต่าง ๆ ได้ ตง ข้อ ยอม รับ ตาม นี้ แล้ว หมด รัฐบาล แต่ถึง ผู้ที่ไม่ได้ ตง นาม ใน สัญญา นั้น ก็ ตู ยอม ตาม ด้วย เกือบ หมด แล้ว มี ตัวอย่าง คือ รัฐบาล ยู ใน เตด สเค ตี ต์ อเมริกา ถึง ไม่ได้ ตง ข้อ ก็ จริง แต่ เมื่อ กระทำ สงคราม กับ สเปน ครั้ง หนึ่ง ก็ หา ได้ ใช้ เรือ ทำ ตาย ดินค้า ไม่

(๒) กอง เรือรบ สัมภักดิ์ ต้อง แล้ว แต่ อำนาจ บังคับ บัญชา ของ รัฐบาล จะมี พอ หรือ ไม่ ฯ

สิ่งซึ่ง ห้าม เบน แน่น นอก มีให้ ใช้ ใน การ สงคราม ตาม สัญญา ว่า ด้วย กฎ และ แบบ ขรรคมเหย้ม การ สงคราม ทาง บก พ.ศ. ๒๔๔๒ มี อยู่ ๗ อย่าง คือ :-

- (๑) ห้ามมิให้ ใช้ ยาพิษ หรือ อาวุธ ซึ่ง ประกอบ ด้วย ยาพิษ
- (๒) ห้ามมิให้ พ้อตวง ตอบฆ่า หรือ ทำอันตราย บุคคล ใน มังคม ช้าศึก หรือ คน ใน กองทัพ โดย กต อุบาย อัน ทุจริต
- (๓) ห้ามมิให้ ฆ่า หรือ กระทำ อันตราย แก่ ช้าศึก ซึ่ง ยอม แพ้ อยู่ใน อำนาจ แล้ว หรือ ที่ ไม่มี อาวุธ บ่ง กัน ตัว
- (๔) ห้ามมิให้ ประกาศ ว่า จะไม่ ตะเวน ชั่วคร ผู้ใด
- (๕) ห้ามมิให้ ใช้ อาวุธ หรือ กระสุน หรือ เครื่อง มือ สำหรับ กระทำ ให้บาดเจ็บ ร้ายแรง เปน การ ทุจริต เกิน นึก
- (๖) ห้ามมิให้ ใช้ เครื่อง หมาย ต่าง ๆ ให้ ผิด ขรรหมเนียม เช่น ใช้ ของ เครื่อง หมาย ผู้ เจรจา ทัพ ซึ่ง สำหรับ ช้าศึก และ ของ เครื่อง หมาย ต่าง ๆ ใน กอง ทัพ ของ ช้าศึก ทั้ง เครื่อง แต่ง ตัว ทหาร ช้าศึก และ เครื่อง หมาย ต่าง ๆ ดัง ได้ กำหนด ไว้ ใน สัญญา เมือง เยนิวา
- (๗) ห้ามมิให้ ทำลาย บ้าน เรือน หรือ สัมบัติ ช้าศึก นอกจาก ที่ เปน การ จำเปน ใน การ สงคราม โดย แท้จริง ถ้า มี คน หนึ่ง นับ ว่า เปน การ ประพฤติ ผิด กฎหมาย อย่าง ร้าย กาจ แต่ การ ที่ พด เมือง จะ ทำลาย บ้าน เรือน ของ ตน เอง เพื่อ กัน มิให้ ช้าศึก เดิน ต่อ ไป ได้ อีก นั้น ไม่ นับ ว่า กระทำ ผิด กฎหมาย กตบ นิยม กัน ว่า เปน พยาน แห่ง ความ รุก ไร่ ซ้อ สัตย คบ บ้าน เมือง ตน เอง อีก *

* ข้อ ห้าม ทั้ง ๗ ข้อ นี้ มี แจ่ง อยู่ใน สัญญา ว่า ด้วย กฎ และ แบบ ขรรหมเนียม กิจการสงคราม ทาง บก ภาค ที่ ๒ ตอนที่ ๓ มาตรา ๒๓

อนึ่งใน สัญญา ซึ่ง กล่าว แล้ว นั้น มี ข้อ ความ เกี่ยว ข้อง ด้ว ย การ โจม ตี และ การ ระเบิด บัง ด้ว ย บึ นใหญ่ (บอมบัต เมนต) ซึ่ง ควร จด จำ ไว้ ได้ คือ :-

(๑) มาตรา ๒๕ ว่า เมื่อ หน้ บ้าน ตึก โรง หรือ เรือ น อย่าง หนึ่ง อย่างใด ซึ่ง ไม่ มี ผู้ ด้ บอง กัน ด้ว ย ก่า ตัง ฮาวุช ห้าม ไม่ ให้ โจม ตี หรือ ระเบิด บัง ด้ว ย บึ นใหญ่

(๒) มาตรา ๒๖ ว่า เมื่อ เวลา จะ ตี ต่า บตใด ผู้ บัง คับ กอง ทหาร ถ้า สามารถ ต้อง ด้ว ย ด้ว ย จั ดการ แจง ความ ให้ ผู้ ปกครอง ต่า บต นั้น รู้ ด้ว ก่อน เริ่ม ใช้ บึ นใหญ่ ระเบิด บัง ด้ว ย บึ นใหญ่ เว้น ไว้ แต่ จะ นำ ทหาร เข้า ไป โจม ตี โดย ด้ บพลัง

(๓) มาตรา ๒๗ ว่า ใน เวลา ที่ ต้อม และ ใช้ บึ นใหญ่ ระเบิด บัง ด้ว ย ต่า บตใด ต้อง พยายาม ด้ว ย ด้ว ย ไม่ ให้ ถูก โรง หรือ เรือ น ที่ ใช้ เกี่ยว ข้อง กับ การ ค้า สนา คี ดปะ วิทยา หรือ การ กุศต ทั้ง โรง พยาบต หรือ ที่ รวบรวม คน บว ย และ คน ถูก ฮาวุช เว้น ไว้ แต่ ถ้า คัก จะ ใช้ ที่ เหล่า นั้น ใน การ ทหาร ด้ว ย เป น นำ ที่ ผู้ ถูก ต้อม จะ ต้อง จั ดการ บั บอง กัน โรง เรือ น ที่ ได้ กล่าว แล้ว นั้น จะ ต้อง จั ดให้ ที่ เหล่า นั้น มี เครื่อง หมาย (เช่น ขง) บั ก ไว้ ให้ เห็น ได้ แต่ โทด และ ต้อง ด้ว ย ด้ว ย หมาย ให้ ผู้ ต้อม ทราบ ด้ว ย ฯ

ข้อ บัง คับ ทง ปวง ซึ่ง กล่าว แล้ว นี้ ก็ ตง ขน โดย ความ กุ รุณา แก่ มนุช ทง ตัน เพราะ ฉนั้น จึง เป น การ จำ เป น อย่าง ยั ง ที่ จะ กั บ และ ประ พถู ตี ตาม ทั้ง ผู้ ต้อม และ ผู้ ถูก ต้อม ด้ว ย ฯ

บทที่ ๗

ว่าด้วย การ พุดจา กันใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม
แล การ เลิก สงคราม

การ พุดจา กันใน ระหว่าง ผู้กระทำ สงคราม

ในเวลา สงคราม ผู้กระทำ สงคราม มี เวลา ที่ ค้อง พุดจา จัดการ ต่าง ๆ
ด้วย กัน และ กัน คล้าย ๆ กับ เมื่อ เปน ไมตรี กัน อยู่ นั้น ต้อง ดำ
ประการ ทั้ง มี การ ไป มาหา กัน บ้าง บางเวลา โดย วิธี ต่าง ๆ
ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) ขผู้เจรจาทัพ คือ ขง ชาวใช้ เปน เครื่อง หมายถึง เมื่อ ผู้

กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง มี ความ ประสงค์ จะ พุด กับ ผู้กระทำ สงคราม อีก
ฝ่าย หนึ่ง ใน สันนาม รบ ๆ ผู้เจรจาทัพ ห้าม มี ให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด กระทำ
อันตราย หรือ จับ เปน ชะรอย ๆ แต่ ผู้กระทำ สงคราม จะ ไม่ รับ ผู้เจรจา
ทัพ เดย ก็ ได้ หรือ จะ รับ แต่ เมื่อ ผู้เจรจา ทัพ ยอม ประพฤติ ตาม
ข้อ บังคับ ของ ผู้กระทำ สงคราม นั้น ใน แขนง เจรจา ทัพ ก็ ได้ ๆ ส่วน
ผู้เจรจา ทัพ นั้น ถ้า ใช้ โอกาส ที่ ได้ ไป ใน นานี้ โดย ทุจริต และ
พิจารณา ได้ ความ จริง ก็ จะ ต้อง ขาด จาก ผล อัน ชอบ ชรรวม ซึ่ง พึง มี
แก่ บุคคล ใน ตำแหน่ง นั้น *

* ดู สัญญา ว่า ด้วย กฎ และ แบบ ชรรวม เข้ม การ สงคราม ทาง บก

ภาคที่ ๒ ตอน ๒/2๕65 มาตรา ๓๒, ๓๓, ๓๔

(๒) หนังสือเดินทาง คือใบอนุญาต ซึ่งรัฐบาลผู้กระทำ สงคราม ฝ่ายหนึ่ง ให้แก่บุคคลใน บังคับ ผู้กระทำ สงคราม อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อ เดินทางใน เขต ของ รัฐบาล ผู้อนุญาต ฯ หนังสือเดินทาง นั้น มี ต้อง อย่าง คือสำหรับบุคคล (ปกติ) อย่าง หนึ่ง สำหรับบุคคล และ สิ่ง ของ รวม กัน (เชฟคอนดักต์) อีก อย่าง หนึ่ง ฯ

(๓) ใบอนุญาตให้ค้าขาย มี ต้อง ชนิด คือ อนุญาตให้ คน ใน บังคับ ทั้ง สอง ฝ่าย ค้า ขาย ใน สิ่ง ของ บาง อย่าง ภายใน เขต หนึ่ง เขต ใด ฉนี้ เรียกว่า "อนุญาตทั่วไป" อนุญาตให้บุคคล เป็น ส่วน ตัว ให้ค้า ขาย ตาม ที่ กำหนดในใบ อนุญาต ฉนี้ เรียกว่า "อนุญาตเฉพาะ" ฯ คนใน บังคับ รัฐบาล ซึ่ง เป็น กลาง ก็ อาจ ด้ รับ อนุญาตให้ค้าขาย สิ่ง ของ ซึ่ง ต้อง ห้าม ตาม กฎ สงคราม ด้

(๔) สัญญาพิเศษ สำหรับใช้ แต่ใน เวลา สงคราม (คาร์เทล) มี เรื่อง แยก เปลี่ยน ละเอียด คึก และ เรื่อง วัช ซึ่ง หนังสือ เป็น ข้อ สำคัญ

(๕) สัญญายอมแพ้ ใน การ ที่ จะ ทำ สัญญา ยอมแพ้ ต้อง ทำ อย่าง ให้ เป็น ที่ เสีย แบบ ขรรมนิยม แห่งเกียรติยศ ของทหาร และ เมื่อ ด้ ตก ลง กัน แล้ว ต้อง ประพฤติ ตาม สัญญา นั้น โดย สุจริต จง ทุก ข้อ ทั้ง สอง ฝ่าย ฯ สัญญา ยอมแพ้ นี้ ผู้ บังคับ กอง ทหาร ทุก คน มี อำนาจ ที่ จะ ทำ ด้ ใน ข้อ ซึ่ง เกี่ยว ข้อ ด้ ด้วย กอง ทหาร ซึ่ง คน บังคับ บัญชา แต่ ถ้า ผู้ บังคับ กองทหารของ หนึ่ง กอง ใด ทำสัญญาเกินกว่า ที่ อำนาจ ของตน จะ บังคับ

ให้เป็นไปตามนั้นได้ ต้องได้รับความตกลงของแม่ทัพผู้บัญชาการ
 ทวีปเสียก่อนจึงจะใช้ได้ และถ้าในสัญญายอมแพ้ นั้น มี ข้อความ
 อื่น ๆ นอกจากที่เกี่ยวของด้วย กองทัพ ต้องได้รับความตกลงของ
 รัฐบาลก่อนจึงจะใช้ได้

(๖) สัญญา ผ่อนศึก

นี้คือ ทั้ง สอง ฝ่าย ตกลงพร้อมใจกันพัก
 การยุทธเช่นแห่ง ๆ หรือ ทวีป ๆ ผ่อนศึกเป็นแห่ง ๆ แปลว่าเป็นแต่
 พักการรบในระหว่าง กองหนึ่ง หรือ ตอนหนึ่งในกองทัพของผู้กระ
 ทำสงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย และ เป็นแต่ภายในจังหวัด ซึ่ง จะ กำหนดใน
 สัญญาต่อกัน และ กัน การ ผ่อนศึก อย่างนี้ ผู้บังคับบัญชาของ
 ทหาร มีอำนาจที่จะจัด การ สัญญาได้เอง ๆ ผ่อนศึก ทวีป นั้น แปล
 ว่า พักการรบในระหว่าง กองทัพ ทั้ง สองฝ่ายทุกแห่ง และไม่มีผู้ใดจัดการ
 สัญญาเช่นนี้ได้ นอกจาก รัฐบาลของผู้กระทำสงคราม ๆ การพัก สงคราม
 ทวีป เช่นนี้ โดยมากคงจะมี ต่อเมื่อ ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด มี ประสงค์จะ
 เลิก สงคราม ที่เดียว และจัดให้พัก การ รบ ไว้เพื่อ มี เวลาเตรียม
 ให้ตกลง เป็นแน่นอน ๆ ในสัญญา ผ่อนศึก มี ข้อสำคัญ ซึ่งจะ ต้องตกลง กัน
 อีก ข้อหนึ่ง ก็คือ กำหนด เวลา คือ กำหนด ให้แน่นอนว่าจะ พัก รบ กัน
 ไปจนวันใด เวลาใด หรือถ้า จะไม่กำหนด วัน และ เวลา ก็ต้องตกลง

กันว่า ถ้าฝ่ายใด จะ เริ่ม การ ส่งคราม อีก ต้อง บอก ก่อว่าให้ อีก ฝ่ายหนึ่ง
ทราบ ภายใน เท่านั้น ชั่วโมง ก่อนรบ กัน ตามแต่ จะ ตกลง กัน ไว้ ๆ ยังมี
ข้อ ความ ละเมิด อีก หลาย ประการ แจ้ง อยู่ใน สัญญาว่า ด้วยการ
สงครามทางบก ภาคที่ ๒ ตอนที่ ๕ มาตรา ๓๒ ถึง ๔๓ นั้นแล้ว ๆ

ผลแห่งการ เลิกสงคราม

การ สงคราม ใน ระหว่าง ประเทศ ที่ เจริญ แล้ว โดยมาก ก็ จะ เด็ก กันได้
ต่อ เมื่อได้ ทำ สัญญา เลิก สงคราม กัน ๆ

ใน การ เลิก สงคราม มี ข้อ ความ สำคัญ ควร จด จำ ไว้ ดัง ต่อไป นี้ :—

(๑) พอ สัญญา เลิก สงคราม ได้ ตกลง กัน ทำเสร็จ การ สงคราม
ก็ ต้อง นับ เป็น เด็ก ทันที และ อำนาจ หรือ แบบ ขรรมนิยม ทั้งปวง ซึ่ง
ใช้ ใน เวลา สงคราม ก็ เลิก หมด ทันที เว้นเสีย แต่ ถ้าใน สัญญา นั้น มี
กำหนด วัน จะ รอ ไป เด็ก ต่อ เมื่อ ถึง วัน กำหนด ก็ได้ ๆ พอ เลิก สงคราม
เมื่อใด ต้อง เด็ก ไม่ เฉพาะ แต่ การ รบ เท่านั้น ทั้ง การ เกณฑ์ และ เก็บ
เงิน ภาษี พิเศษ ก็ ต้อง เด็ก และ ชะรอย ศัก ก็ ต้อง ปลดปล่อย ด้วย ๆ

(๒) พอ เลิก สงคราม อำนาจ ส่วน ตัว บุคคล ต่าง ๆ ซึ่ง ต้อง
เด็ก เสีย ใน เวลา สงคราม นั้น ก็ กลับ มี ชน อย่าง เดิม และ สัญญา ใน
ระหว่าง บุคคล ต่อ บุคคล ซึ่ง ได้ ทำ ไว้ แต่ ก่อน เริ่ม สงคราม และ ต้อง เด็ก
เสีย ชั่วคราว นั้น ก็ กลับ ใช้ ได้ อีก โดยไม่ ต้อง ทำ ใหม่ ๆ

สัญญากรุงเฮก พ.ศ. ๒๔๕๒

ผู้แทนรัฐบาล ประเทศต่าง ๆ ซึ่งได้ประชุมกัน ณ กรุงเฮก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ได้ตกลงทำสัญญากันในเรื่องกฎและแบบธรรมเนียม การสงคราม และการ เปนกลางต่าง ๆ ในสัญญานั้น มีคำแนะนำ ลักษณะ บังคับ การ สงคราม หลายประการ แต่ที่ สำคัญที่สุด คือ เรื่อง ศาลอนุญาโตตุลาการ ซึ่งได้ตกลงกัน ตั้งขึ้นไว้ที่ กรุงเฮกเดี่ยว รัฐบาล ทุก ๆ รัฐบาล ที่ได้ ตกลง ตาม สัญญา นั้น มีอำนาจที่จะตั้ง ศาลาการไปนั่งใน ศาล นั้นได้ รัฐบาล ละ ๔ นายฯ เมื่อ รัฐบาลประเทศใด มีข้อแย้ง กับ รัฐบาล อื่น ประเทศ หนึ่ง และ ทั้ง สอง ฝ่าย ตกลงให้ ศาล กรุงเฮกวินิจฉัย ผู้แย้งกัน ต่าง ก็จะมี อำนาจ เลือกใน หมู่ ศาลาการ ว่า จะให้ ผู้ใด พิจารณาใน เรื่อง นั้น ฯ

ศาลนี้ ตั้งแต่ โตง ซิน แถว มาจน บดิน (พ.ศ. ๒๔๕๗) คงปรากฏว่า ได้ ใช้ เพื่อ วินิจฉัยคดี ใหญ่ สำเร็จไปได้ เรื่อง เดียวเท่านั้น คือ เรื่อง จับ ปลตา ทะเลใน น่าน น้ำ นีวฟันด์แลนด์ ซึ่ง วินิจฉัย สำเร็จ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ฯ แต่ ส่วน ข้อ ที่ หวังว่า แม้ มี ศาลตุลาการ กันใน ระหว่าง ประเทศ ต่อ ประเทศ ผู้ วิวาท จะ นำ คดี ไป เสนอ ต่อ ศาล กรุงเฮก เพื่อ วินิจฉัย จะ ได้ ไม่ ต้อง ทำ สงคราม แก่ กัน นั้น เท่า ที่ สังเกต มา แล้ว ย่อม เห็น ว่า หาได้ เปน ไป ตาม ความหวัง อนต์ แห่ง ผู้ เรมคิด นั้นไม่ เพราะ เปน ขรรมตา เมื่อ ประเทศ ต่อ ประเทศ วิวาท กัน ถ้า มี ข้อ ซึ่ง เกี่ยว

หัวข้อ แห่ง กฎหมาย นานาประเทศ

แพ่งคดี เมือง

ตอนที่ ๔

กฎ และ แบบธรรมเนียมว่าด้วย การ เป็น กลาง.

สำนักหอสมุด

14/06/2565

กฎ และ แบบ ธรรมเนียม ว่า ด้วย การ เปน กลาง.

ประเทศ ที่ เรียกว่า เปน กลาง ตาม กฎหมาย นานาประเทศ นั้น คือ “ ประเทศ ซึ่ง ใน เวลา มี สงคราม ไม่ ช่วย ผู้ กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด แต่ ยัง คง เปน ไมตรี กับ ผู้ กระทำ สงคราม ทั้ง ๒ ฝ่าย ” ๑ การ เปน กลาง นี้ ถ้า จะ ดู แต่ เนิบ ๆ ก็ คง ได้ ความ ว่า เวลา เกิด สงคราม ขึ้น แล้ว การ งาน ต่าง ๆ ใน ประเทศ ซึ่ง มิ ได้ กระทำ สงคราม ก็ คง จะ ดำเนิน ไป เหมือน กับ เวลา ปรกติ ไม่ ผิด อะไร กัน เลย แต่ การ ไม่ เปน จริง ดัง นี้ แท้ เพราะ ประเทศ ซึ่ง ได้ ประกาศ ตน เปน กลาง แล้ว มี น้า ที่ และ มี อำนาจ อัน ชอบ ธรรม ตาม กฎหมาย นานา ประเทศ ขึ้น อีก หลาย ประการ ซึ่ง มิ ได้ มี ใน เวลา ปรกติ เลย ๑ น้า ที่ และ อำนาจ เหล่า นี้ มี แจ้ง อยู่ใน กฎ และ แบบ ธรรมเนียม ว่า ด้วย การ เปน กลาง ซึ่ง จะ กล่าว ถึง ใน บท นี้ ต่อ ไป ๑

การ เปน กลาง มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เปน กลาง โดย แท้ คือ ไม่ เข้า กับ ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด และ ปรพตติ ต่อ ผู้ กระทำ สงคราม ให้ เหมือน กัน ทั้ง ๒ ฝ่าย

(๒) เปน กลาง ไม่ แท้ คือ อุดหนุน ผู้ กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด ด้วย ประการ ต่าง ๆ นอกจาก ช่วย รบ มี อนุญาต ให้ คน ไป สัมค ช่วย รบ หรือ อนุญาต ให้ ผู้ กระทำ สงคราม ซ้อ หรือ ยืม สมบัติ เปน ต้น ๑

ผู้เป็นกลาง เช่นนี้ มักจะอ้าง สัญญาใน ระหว่าง คน กับ ผู้กระทำ สงคราม เป็น เครื่อง แก้ว ๆ แต่ ความ นิยม ของ คน โดย มาก ใน สมัยนี้ ถือว่า การ เป็น กลาง ชนิด ที่ สอง นี้ ไม่ ไกล กับ ช่วย รบ มากนัก เพราะ ฉะนั้น ประเทศ ต่าง ๆ โดย มาก จึง พา กัน นิยม ตักษณ เป็น กลาง ชนิด ที่ ๓ คือ เป็น กลาง โดย แท้จริง ๆ

มี สิ่ง ซึ่ง ควร จะ อธิบาย ใน ที่ นี้ อีก สิ่ง หนึ่ง คือ การ ตั้ง ตน เป็น กลาง กับ การ ถูก ยก ให้ เป็น กลาง นั้น ไม่ เหมือน กัน ๆ การ ตั้ง ตน เป็น กลาง ภาษา อังกฤษ เรียก ว่า “นิว แตรลตี” การ ยก ให้ เป็น กลาง เรียก ว่า “นิว แตร ไตรเชน” ๆ ประเทศ ที่ ตั้ง ตน เป็น กลาง ก็ ย่อม เว้น จาก การ ช่วย เหลือ ใน การ สงคราม ตาม ที่ กล่าว แล้ว แต่ อาจ จะ คาบ เกี่ยว ใน การ สงคราม หรือ ไม่ เกี่ยว ได้ ตาม แต่ ความ พอใจ ส่วน ประเทศ ซึ่ง ถูก ยก ให้ เป็น กลาง แล้ว นั้น ก็ คง ตึง เว้น จาก การ ช่วย เหลือ ผู้กระทำ สงคราม เหมือน กัน แต่ กฎหมาย นานา ประเทศ ห้าม มิ ให้ ประเทศ ซึ่ง ถูก ยก เป็น กลาง แล้ว เช่นนี้ กระทำ สงคราม เป็น อัน ซาต เว้น เสีย แต่ เพื่อ บังคับ คน จึง เห็น ได้ ว่า การ เป็น กลาง เช่นนี้ นับ ว่า เป็น กลาง โดย ถูก บังคับ หาใช่ เป็น กลาง โดย ความ สัมคัมภ์ ไม่ ๆ บุคคล และ สิ่ง ซึ่ง อาจ จะ ยก ให้ เป็น กลาง ได้ ดัง กล่าว แล้ว มี อยู่ คือ :—

๑ ประเทศ เช่น เบลเยียม และ สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่ง มหา ประเทศ ในยุโรป ได้ตกลงร่วมกันไว้ว่าจะ ให้ เป็น อีกรภาพ และ ให้ เป็น กตาง เสมอไป

๒ มณฑลในเมือง ซึ่งไม่ได้ยกเป็นกตาง เช่น มณฑล สระวอย (ฝรั่งเศส) และ เกาะคอร์ซิกา และ บักโล (กรีซ) ซึ่ง มหา ประเทศ ได้ยกเป็นกตางแล้ว แต่ มณฑล ซึ่ง กล่าว มา แล้ว นี้ ก็ อยู่ใน อาณาเขต ประเทศ ซึ่ง อาจ จะ กระทำ สงคราม ได้ ตาม อำเภอใจ จึง เป็น ข้อ ที่ นำ สงสัยว่า เมื่อ ประเทศ กระทำ สงคราม มณฑล นั้น จะ คง เป็น กตาง อยู่ ได้หรือไม่

๓ ทาง น้ำ ซึ่ง ประเทศ ทั้ง หลาย ใช้ ท่วม ๆ กัน เช่น คลอง สตุเซอ ที่ ได้ ยก เป็น กตาง ดัง กล่าว แล้ว ใน ตอนที่ ๒ บท ที่ ๒

๔ คน และ ของ ซึ่ง เกี่ยว ในการ พยายาม คน บ่วย แล คน ถูก ฮาจุช ในการ สงคราม ที่ ได้ กล่าว ถึง แล้ว ใน ตอนที่ ๓ ฯ

การ ยก ให้ เป็น กตาง นี้ เกี่ยว ด้วย อำนาจ และ นาคี ของ ประเทศ ทั้ง หลาย เพราะ ฉนั้น ประเทศ ทั้ง หลาย ต้อง ยินยอม พร้อมกัน หรือ มหาประเทศ ซึ่ง เป็น หัว นำ ของ ประเทศ ทั้ง หลาย ได้ ตกลง กัน แล้ว จึง จะ นับ ว่า มุกคต

และ สิ่ง นั้น ยก เป็น กตาง กัน แล้ว ฯ

บทที่ ๑

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ ผู้ กระทำ สงคราม

กับ ผู้ เป็น กลาง

ก. ความประพฤติ ผู้ กระทำ สงคราม ต่อผู้ เป็น กลาง

กฎหมายนานาประเทศ กล่าว โดย ชัดเจน ในข้อที่ เกี่ยว ด้วยความ ประพฤติ ของ ประเทศ ซึ่ง กระทำ สงคราม ต่อ ประเทศ ซึ่ง เป็น กลาง มี ข้อ ที่ สำคัญ ดัง ต่อไป นี้ :—

๑ ห้าม มิให้ กระทำการยุทธ ภายใน เขต แดน ประเทศ ซึ่ง เป็น กลาง *

* ข้อ ขกเว้น อย่าง แปรก เกิด มี ขึ้น เมื่อ ครั้ง สงคราม ญี บุน กับ รัสเซีย ความ ประสงค์ อัน เป็น ข้อ ใหญ่ ของ ญี บุน ใน การ ที่ ทำ สงคราม คราว นั้น ก็ เพื่อ จะ กัน มิให้ รัสเซีย เข้า ครอบ รั้ง แคว้น มินจุเรีย (เมือง ซิน จัน) แด ตัด อำนาจ ของ รัสเซีย ใน เมือง เกาหัด ส่วน รัฐบาล จีน แด เกาหัด นั้น ประภาค ตัว เป็นกลาง แต่ มิได้ ทำหน้าที่ แห่ง ประเทศ ที่ เป็นกลาง ได้ แท้จริง เพราะ ว่า ทง มินจุเรีย แด เมือง เกาหัด กลาย เป็น ที่ สันนาม รบ แห่ง ผู้ กระทำ สงคราม ทง สอง ฝ่าย ทง นี้ เป็น เหตุ ด้วย จีน แด เกาหัด มิสามารถ จะ ต้านทาน อำนาจ ของ รัสเซีย ได้ ส่วน การ ที่ ญี บุน รบ นั้น

๒๖ ห้ามไม่ให้ตระเตรียม การ ยุทธร ใน ประเทศ เปน กลาง เช่น ตระเตรียม กอง ทหาร หรือ เรียก ระดม พด อาสา หรือ เรียก ร้อง หา อาวุธ และ ยุทธรณินท์ และ ห้าม มิให้ ใช้ ที่ หนึ่ง ที่ ใด ภายใน ประเทศ เปน กลาง เปน ที่ ชุม นุ่ม กอง ทัพ

๒๗ ต้อง ประพฤติ ตาม ข้อ บังคับ ของ ประเทศ เปน กลาง ใน เรื่อง เกี่ยว ข้อง ด้วย การ สงคราม เช่น ห้าม มิให้ พดรบ ถือ อาวุธ เวตา เดิน ผ่าน เข้าไป ใน เมือง หรือ ใน เรื่อง อนุญาต ให้ เรือ รบ เข้า จอด ท่า แห่ง ใด ให้ อยู่ นาน เท่า ใด และ จะ รับ ของ ชนิด ใด ไป จาก ท่า นั้น ได้ เปน ต้น

๒๘ จำ จะ ต้อง เสีย ค่า บังคับ ให้ แก่ ประเทศ เปน กลาง ถ้า ประพฤติ ผิด ข้อ บังคับ ตาม ที่ ประเทศ นั้น ได้ ประกาศ ไว้ แล้ว ๆ

ผู้กระทำ สงคราม ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ จับ เรือ พ่อค้า ชาว ประเทศ เปน กลาง เพื่อ ใช้ บรรทุก ทหาร หรือ ใช้ ใน การ สงคราม อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ถึง แม้ ว่า เรือ นั้น จะ อยู่ ใน เขต แคน ของ ตน ก็ ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ จับ ได้ ๆ

ก็นับว่าเท่ากับ การ แหก แฉง ซึ่ง มี ข้อ อ้าง แก่ คือ ได้ ว่า เพื่อ รักษา ผล ประโยชน์ อัน เปน บัจจัย ของ ความ ดำรง อยู่ แห่ง ประเทศ ญี่ปุ่น ฝ่าย มหาประเทศ ใน ยุโรป เมื่อ เห็น ว่า รัฐบาล จีน กับ เกาหลี ไม่ สามารถ จะ รักษา ความ เปน กลาง ได้ แล้ว จึง ได้ ช่วย พุดจา กับ ผู้กระทำ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย ขอ อภัย ให้ ทำลาย ความ เปน กลาง ของ จีน นอก เขต แคว้น

ถ้าจับเข้า แล้ว นับว่า ประพฤติผิด อย่าง ร้ายแรง และ รัฐบาล ของ ผู้ถูกจับ อาจ จะ ได้ รับ ขอโทษ หรือ ค่า ปรับ ได้ ตาม สมควร ฯ

ข. ความประพฤติ ผู้เป็น กลาง ต่อผู้ กระทำ สงคราม

กฎหมาย นานาประเทศ ใน ตอน ที่ กล่าว ด้วย เรื่อง นี้ ยัง ไม่ วาง ลง เป็น แน่ นอน เหมือน ตอน ก่อน ซึ่ง กล่าว มา แล้ว ข้อ เน้น นอน มี อยู่ คือ :-

- ๑ ห้ามมิให้ ยุคหนุนผู้กระทำสงคราม ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ด้วยกำลังกองทัพ
- ๒ ห้ามมิให้อุญญาตให้กองทหารของผู้กระทำสงครามเดินไปภายในอาณาเขต หรือ เรียกหาคนสมัครภายในอาณาเขต

๓ ห้ามมิให้ขาย หรือให้ ยืม เรือ รบ และ เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อใช้ในการ ยุทธแก่ผู้กระทำ สงคราม ฯ ใน ข้อ นี้ ยัง มี ที่ สงสัย อยู่ นิด หนึ่ง คือ รัฐบาล จำ จะต้อง ห้าม พดเมือง มิให้ ขาย สิ่ง ของ ซึ่ง ใช้ ใน การ สงคราม แก่ ผู้แทน รัฐบาล ผู้กระทำ สงคราม หรือไม่ *

* เมื่อ เกิด สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย บริษัท นอร์ดี เซอร์มัน ดอยล์ ขาย เรือ เฮาคุดตา วิคตอเรีย (Augusta Victoria) แด บริษัท แซมเบ็กอเมริกา ขาย เรือ ฟือร์สต์บิสดมาร์ก (Fürst Bismarck) ให้แก่ รัฐบาล รัสเซีย ฯ เบ็ดยัน ชื่อ เรือ เดี่ยวใหม่ แด ใช้ เป็น เรือ รบ หนังสือ พิมพ์ ใน ยุโรป ได้ ยก ข้อ นี้ ขึ้น เป็น ปัญหา ว่า รัฐบาล เซอร์มัน ได้ รักษา

๔ ห้ามมิให้ ๆ เงินผู้กระทำ สงคราม ยืม แต่รัฐบาลไม่
 จำเป็นจะต้อง ห้าม ราษฎร ใน ส่วน การ ให้ กู้เงิน หรือ ขาย ของ แก่ ผู้กระทำ
 สงคราม *
 ๕

๕ ต้อง เก็บ ซากุข และ ควบคุม พด รบ ของ ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ผ่าน
 เข้าไปใน อาณาเขต และ ถ้า มี ชะรอย คัก ไป ด้วย ก็ให้ บด้อย เสีย ๆ
 แต่ พด รบ ที่ อยู่ ใน เรือรบ ของ ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง จอด อยู่ ใน ช่อง ประเทศ

ความเป็น กตาง โดย แท้ ๆ ฎาไม่ เพราะ พวก เรือ โดย ส่วน ของ บริษัท ทั้ง
 สอง นั้น เข้าใจ กัน ว่า เป็น เรือ รบ ดำรง ของ ทหารเรือ เยอรมัน ทั้ง นั้น
 ถ้า เป็น การ เช่น นั้น จริง แต่ รัฐบาล เยอรมัน ได้ รู้ เห็น ใน การ ซ้อ ขาย
 ด้วย แล้ว ก็ ต้อง นับ ว่า รัฐบาล เยอรมัน ทำผิด กฎหมาย นานาประเทศ
 ถ้า ไม่ ใช้ เป็น พวก เรือ รบ ดำรง จริง ตาม คำปฏิเสช ของ หนังสือ พิพ พ์ เยอรมัน
 แล้ว แต่ รัฐบาล เยอรมัน มิได้ รู้ เห็น ด้วย จริง ก็ ต้อง นับ ว่า เรือ
 ที่ ขาย นั้น เป็น แค่อินค้า หรือ สิ่งของ ซึ่ง ต้อง ห้าม ใน เวลา สงคราม ตาม ขรรวมดา
 ซึ่ง รัฐบาล ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง อาจ จับ แด ริบ เสีย ได้ อย่างไร ก็ ดี
 เรื่อง นี้ สงบลง เพราะ รัฐบาล ญี่ปุ่น มิได้ คิดใจ ว่า ก่อ ถ้าว ต่อ ไป

* เมื่อ สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย (พ.ศ. ๒๔๕๗) รัฐบาล
 ญี่ปุ่น กู้ จาก ราษฎร ใน เมือง อังกฤษ แด เยอรมัน รัฐบาล รัสเซีย กู้ จาก
 ราษฎร ใน เมือง ฝรั่งเศส แด เยอรมัน เป็น ต้น

เปนกลาง รัฐบาลประเทศนั้นไม่จำเป็น ต้องควบคุม และถ้ามี
 ระเบียบศึกมา ในเวลานั้น ด้วยก็ไม่ต้อง ปลดปล่อย แต่ถ้า ระเบียบศึก นั้น หนี
 ขน บก ห้ามไม่ให้จับตัว ส่งไป ที่ เรือ และห้าม มิให้ อนุญาตคนใน
 เรือ ขน มาตามจับ

๒ ห้ามมิให้ อนุญาตให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด เตรียม การ ยุทธ ภายใน
 อาณาเขต หรือ หา กำลัง เพิ่ม เต็ม เช่น หา คน เต็ม ใน เรือ หรือ
 ใน กองทัพ เบน คัน ภายใน อาณาเขต ฯ แต่ อนุญาตให้ เรือ รบ
 ของ ผู้กระทำ สงคราม รับ ถ่าน และ อาหาร ไป พอส สมควร หรือ ซ่อมแซม สิ่ง
 ซึ่ง หัก พัง ภายใน ช่อง ของ ประเทศ เปน กลาง ก็ได้ *

* การ ซ่อมแซม ถ้า ถึง จะ สามารถ ออกไป รบ อีก ได้ แล้ว รัฐบาล
 เปน กลาง มี หน้า ที่ ต้อง ห้าม เช่น ใน ระหว่าง สงคราม ญี่ปุ่น กับ รัสเซีย
 เรือ รบ รัสเซีย ชื่อ อัสโกลด์ (Askold) แด โกรสโซวอย (Grossovoi)
 เข้าไป ซ่อมแซม ที่ เมือง เชียงไฮ่ แล้ว เตรียม การ ที่ จะ ออกไป รบ อีก
 รัฐบาล อังกฤษ ได้ ยึด ทั้ง เรือ แด คนไว้ เรือ รบ ดีอานา (Diana)
 ที่ เมือง ไช่ฮั่น เรือ รบ เลนา (Lena) ที่ แซน แฟรน ซิส โค ก็ ต้อง
 ถูก ยึด โดย เหตุผล เช่น กัน

อนึ่ง รัฐบาล เปน กลาง ไม่ ควร อนุญาตให้ เรือ รบ ของ ผู้กระทำ สง
 คราม ใช้ อาณาเขต ของตน เพื่อ หลบ ลี้หนี เมื่อ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๗

๗ ห้ามมิให้อนุญาต ราษฎรใน บังคับ ของ คน เจ้า สัมคัก ทำ การ คัก ด้วย กับ ผู้กระทำ สงคราม ภายใน อาณาเขต ของ ตน เอง หรือ ออกไป จาก อาณาเขต ด้วย กัน หตาย ๆ คน เพื่อไป สัมคัก ตั้ง ก่อตัวแล้ว

๘ ต้องเสียค่าปรับ แก่ผู้กระทำ สงคราม เมื่อ ได้รับ ความเสียหาย เพราะ ความ ผิด ของ รัฐบาล ผู้เป็น กตาง ซึ่ง มิได้ รักษา ความ เป็น กตาง ของ ตน โดย แขง แวง ๆ รัฐบาล เป็น กตาง จำ ต้อง พยายาม และ ระวัง รักษา ความ เป็น กตาง นั้น พอ สัมคกร เมื่อได้ กระทำ เช่น นั้น แล้ว ถึง จะมี เหตุ ฐาน รัฐบาล นั้น ก็ มิได้ มีความ ผิด ๆ

ใน เวลานั้น ยังมี ข้อ ซึ่ง ยัง มิ ตกตง เป็น แน่นนอน ได้ แท้ อยู่ ข้อ ๑ คือ ใน เรื่อง เรือ ซึ่ง ต่อ และ ตก แคง ภายใน อาณาเขต เป็น กตาง สำหรับ ประโยชน์

ทัพ เรือ รัสเซีย รบ กับ ญี่ปุ่น ที่ หน้า เมือง ปอว์ตออาเซอร์ เรือ รบ รัสเซีย ชื่อ เซสเรวิตช์ (Cesarevitch) แด โนวิก (Novik) หตบ หนี เข้า ไป ที่ เมือง ท่าเรือ ซิงเทา (Tsing' Tau) ใน เมือง เกี้ยวจาว รัฐบาล เยอรมัน บังคับ ให้ เรือ โนวิก ซึ่ง มิได้ เป็น อันคราย ออก จาก ท่าไป ใน วัน ที่ มา ถึง นั้น เอง ส่วน เรือ เซสเรวิตช์ นั้น เสีย หาย มาก ไม่ สามารถ จะ ไป ต่อ ไป ได้ รัฐบาล เยอรมัน ก็ ยึด ได้ ทั้ง เรือ แด คน จน เด่ว จ การ สงคราม

ผู้กระทำสงคราม ฯ เดิมความเข้าใจ ของ คน อังกฤษ มีว่า รัฐบาล ผู้เป็น
 กตางไม่จำเป็น ต้องห้าม การ ทำ และ ตก แต่ง เวื่อ ตั้ง กล่าวมา แล้ว นั้น เว้น
 เสีย แต่ ถ้า เวื่อ นั้น อาจ จะใช้ ใน การ สงครามได้ โดย ทัน ที ฯ แต่ เมื่อ มี
 คฤตศศก ๑๘๖๒ เมื่อ มี การ สงครามกัน ใน ระหว่าง ยูในเทศเดเค็ดส์
 กับคอนเฟเดเรตเดเค็ดส์ อเมริกา เกิด ความ สำคัญ ขึ้น ซึ่ง เรียก
 กัน ว่า คดี เรือเรือฮาดะบามา ฯ เรือ ฮาดะบามา น ต่อ ที่ เมือง ดิบเวอร์ปุต
 ใน ประเทศ อังกฤษ ทำ รูปร่าง เป็น เรือ รบ แลเห็นได้ ถนัด กงสุด ประ
 เทศ ยูใน เทศเดเค็ดส์ ได้ บอก กล่าว กับ รัฐบาล อังกฤษ ว่า เรือ ดำ นั้น
 ต่อ สำหรับ ประโยชน์ ของ รัฐบาล คอนเฟเดเรต แต่ รัฐบาล อังกฤษ
 ก็ ยัง หาได้ ออก คำสั่ง อย่างหนึ่ง อย่างใด ไม่ จน ถึง วันที่ ๓๑ เดือน
 กรกฎาคม คฤตศศก ๑๘๖๒ รัฐบาล อังกฤษ จึง ได้ มี คำสั่ง ไป ที่ เมือง
 ดิบเวอร์ปุต ให้ ห้าม เรือ ฮาดะบามา มี ให้ ออก จาก ท่า นั้น แต่
 เรือ ฮาดะบามา ได้ ออก จาก เมือง ดิบเวอร์ปุต เสีย แต่ คั้น วันที่ ๓๐ แล้ว
 แต้นไป ณะเกาะ อะซอเรซ (เขต แคนโปรตุเกส) เมื่อ ถึง ที่ เกาะ นั้น
 แล้ว จึง ยก บิน ขึ้น ตั้ง ที่ ตาม ที่ เกาะไว้ และ รัฐบาล คอนเฟเดเรต ก็ได้
 รับ เป็น เรือรบ ของ ตน ตั้ง แค้น นั้น ฯ ต่อ นั้น มา เรือ ฮาดะบามา ได้ แวะ เข้า ไป
 ณ เมือง ท่า ซึ่ง อยู่ ใน เขต แคน อังกฤษ หลาย แห่ง แต่ รัฐบาล
 อังกฤษ ก็ หาได้ จับ ไม่ โดย อ้าง เหตุ ว่า เป็น เรือ รบ ของ รัฐบาล ผู้

กระทำสงคราม ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งทำให้คุ้ม การ ถูก จับไปได้ ๑ รัฐบาล คอนเฟเดเรตได้ ใช้เรือ อาตะบามา กับเรือ เด็ก ช่วย อีก ๒ ลำ ชื่อ ฟลอริดา ๑ เซนันโตอา ๑

เที่ยว จับ เรือ พ่อค้า และ ทำ ตาย สิ้นค้า ของ พวก ชาว ยูไนเตดสเตตส์ ๑ เรือ อาตะบามา ได้ กระทำการ เช่น นั้น มา จน เดือน มิถุนายน คฤสตศก ๑๘๖๔ จึง ได้ พบ ต่อ สู้ กับ เรือรบ ยูไนเตดสเตตส์ ชื่อ คาร์ลส์, และ ถูก ยิง จม ใน อ่าว เมือง แซร์บวร์ค (ประเทศฝรั่งเศส) ๑

เมื่อ เสร็จ การ สงคราม แล้ว รัฐบาล ยูไนเตดสเตตส์ ต่อว่า รัฐบาล อังกฤษ แดเรียก เอาค่า ปรับ เพราะเหตุ ๓ ประการ คือ :—

๑ รัฐบาล อังกฤษ มิได้ คังใจ ระวัง ห้ามปราม ใน การ ต่อ และ ตกแต่ง เรือ อาตะบามา

๒ รัฐบาล อังกฤษ มิได้ จับ เรือ อาตะบามา เมื่อ อยู่ใน อ่าว หรือ เมือง ท่า ของ อังกฤษ มี สิงคโปร์ เป็นต้น

๓ รัฐบาล อังกฤษ ได้ ยอม ให้ ผู้กระทำ สงคราม เตรียม การ ยุทธภาย ใน อาณาเขต ๑

เมื่อ คฤสตศก ๑๘๗๑ รัฐบาล อังกฤษ กับ ยูไนเตด สเตตส์ ได้ ทำ สัญญา กัน ที่ กรุง วอชิงตัน มีความ ตกตง กัน ใน เรื่อง จะ วินิจฉัย ข้อความ ซึ่ง ทุงเถียง กัน ใน ระหว่างสองประเทศ หลายประการ ส่วนใน เรื่อง เรือ อาตะบามา นั้น ได้ ตกตง กัน ให้ ตั้ง ศาล อนุญาโตตุลาการ ที่ เมือง เยนวา

ถึงแม้ว่าต่อไป จะเป็น เรือ ราชการ ของ ผู้ กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่าย ใด ก็ ไม่พ้น จาก การ ถูก จับ ได้ ๑

ถ้า จะ ว่า ไป โดยจริง เห็น ได้ เสีย แต่ รัฐบาล อังกฤษ กับ รัฐบาล
ยูในเศดส์เตต์ส์ ซึ่ง จำ จะ ต้อง ถู ตาม คำ วินิจฉัย ของ ศาล เยนวา น์
รัฐบาล ขึ้นไม่ จำ เบน จะ ต้อง ประพฤติ หรือ ถู ตาม กฎ ซึ่ง ได้ ก่อตัว แล้ว ใน
ข้อ วินิจฉัย ข้อ ๓ นั้น เพราะ ฉนั้น จึง เห็น ได้ ว่า ใน เรื่อง ต่อ และ ตก แต่ง
เรือ นี้ ยัง ไม่ มี อะไร ซึ่ง วาง ลง เบน แน่ นอน ได้ ว่า รัฐบาล ผู้ เบน

กลาง ควร ประพฤติ อย่าง ใด จึง จะ ถูก ๑ พวก หมอ กฎหมาย อเมริกัน
มี ความ เห็น ว่า ควร ยก ความ เจตนา เบน ใหญ่ คือ ถ้า เจตนา แต่ คำ ขาย
ก็ ไม่ มี ความ ผิด แต่ ถ้า เจตนา ช่วย ใน การ สงคราม ก็ มี ความ ผิด ๑

แบบ นี้ ทำให้ เกิด ทุ้ง เตียง กัน จน หาย ประการ เพราะ จะ วินิจฉัย ใน เรื่อง
เจตนา นั้น ยาก ๑ นาย ฮอดล์ หมอ กฎหมาย อังกฤษ มี ความ เห็น ว่า
ควร จะ ยก ตัว เรือ นั้น เอง ขึ้น เบน เคือง วินิจฉัย คือ ควร จะ ตรวจ ว่า
เรือ นั้น ต่อ สำหรับ ใช้ เบน เรือ รบ ใช้ ใน การ สงคราม หรือ ต่อ เบน
เรือ สำหรับ ใช้ ใน การ คำ ขาย ถ้า เบน ชนิด ที่ ๑ ควร จับ ได้ ถ้า เบน
ชนิด ที่ ๒ ควร ปล่อย ไป ๑ ตาม ที่ ว่า นี้ ถ้า จะ ดู แต่ เบน ๑ ก็ ดู นำ จะ ใช้ ได้
คือ แต่ มี เรือ บง ชนิด ซึ่ง ดู แต่ ชนิด นั้น ดู เหมือน เบน เรือ สำหรับ ใช้ ใน การ คำ ขาย

แต่อาจจะใช้ในการสงครามได้ เมื่อได้ตกลงชั้นตามสมควรแล้ว ๆ
 เพราะฉะนั้น ความแนะนำของนายชอตติน จึงนับว่าไม่ได้ไป
 กว่าความเห็นของหมอบัญญาอเมริกัน ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ๆ
 การที่จะวินิจฉัยว่าเรือดำใตควรห้าม เรือดำใตควรปล่อยไป
 คงจะไม่มีสิ่งใด ซึ่งจะแนะนำให้วินิจฉัยโดยแน่นอนได้ จนกว่ารัฐบาล
 ทั้งปวงจะได้ปรึกษาตกลงกันในข้อนี้ ๆ

บทที่ ๒

ว่าด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล ผู้กระทำ สงคราม
กับ บุคคล เป็น กลาง

กล่าว ด้วย การ ค้ำขาย ธรรมดา

ว่าด้วยการจับเรือและสมบัติในท้องทะเล

การ ค้ำขาย ของ ผู้กระทำ สงคราม กับ ผู้เป็น กลาง ทาง ทะเล ย่อม เกี่ยว
ข้อง พันพัน กัน มาก เพราะ ฉะนั้น การ ที่ จะ กระทำ ต่อ ชาวศึก แล้ว
ไม่ให้ ผู้ซึ่ง มิได้ เป็น ชาวศึก เดือด ร้อน ด้วย นั้น เป็น อัน ยาก มี ขรรมนิยม
อยู่ ๒ อย่าง ซึ่ง ถือ ว่า เป็น ขรรมนิยม อัน ดี พอ แก่ ไข ความ ขัด ของ นี้ ได้
บ้าง คือ :—

๑ การ ที่ จะ ตัด สิน ว่า สิ่ง ของ ชนิดใด ควร จะ จับ ได้ หรือ ไม่ ต้อง
แต่ว่า ตัว เจ้า ของ คือ เป็น ศัตรู ฤๅ เป็น กลาง

๒ สิ่ง ของ ชนิดใด ที่ ควร จะ จับ ได้ หรือ ไม่ ต้อง แต่ว่าง เรือ ที่
บรรทุก สิ่ง ของ เหล่า นั้น จะ เป็น เรือ ศัตรู ฤๅ มิใช่

ตาม ขรรมนิยม ที่ ๑ นั้น เกิด มี เป็น กฎ ฉาง สง ซัด เจน ว่า สมบัติ
ของ ศัตรู ถึงแม้ บรรทุก ใน เรือ ซึ่ง เป็น กลาง ก็ อาจ จะ จับ ได้ และ สมบัติ
ซึ่ง เป็น ของ ผู้เป็น กลาง ถึงแม้ บรรทุก เรือ ของ ศัตรู ก็ มิ อาจ จะ จับ ได้ ฯ

ตาม ขรรมนิยม ที่ ๒ เกิด มี กฎ ว่า เว็ เปน กตาง สัมบัต กิ เปน กตาง เว็ ของ ศัทรู สัมบัต กิ ของ ศัทรู ฯ กฎ อย่าง ที่ ๒ น ชาว วิ ตันตา เปน ผู้ ริ ขน และ เปน ผู้ ถอ แขง แรง ใน สัมย เม็ ประเทศ วิ ตันตา มี เว็ สิ้น ค้า มาก กว่า ประเทศ อื่น

กฎ ทง ๒ ซึ่ง กล่าว มา แลว นั้น ทำให้ เกิด กฎ อื่น ๆ ขึ้น อีก

๑ คือ กฎ ของ ฝรั่งเศส ซึ่ง ฉาง ไว้ ว่า สัมบัต ของ ผู้ เปน กตาง ซึ่ง บรรทุก เว็ ศัทรู หรือ สัมบัต ของ ศัทรู ซึ่ง บรรทุก เว็ ผู้ เปน กตาง อาจ จะ จับ ได้ ทง ๒ อย่าง

๒ ตาม สัญญา กรุง ปารี ส์ คฤ สต์ ศก ๑๘๕๖ มี กล่าว ใน เรื่อง นี้ ว่า สัมบัต ของ ข้า คัก ซึ่ง บรรทุก เว็ ผู้ เปน กตาง และ สัมบัต ของ ผู้ เปน กตาง ซึ่ง บรรทุก เว็ ศัทรู จับ ไม่ ได้ ฯ เดิม ประเทศ อังกฤช ไม่ ยอม ตาม นี้ แต่ เมื่อ การ สงคราม ที่ ไคร เม็ย เส็จ แลว อังกฤช ก็ ยอม เหมือน กัน ฯ ตง แด่น มา ประเทศ อื่น ๆ โดย มาก ก็ ยอม ตาม เหมือน กัน จึง ตก ตง นับ เปน กฎ ใน กฎหมาย นานาประเทศ ได้ ฯ เพราะ ฉนั้น ต้อง พึง ถอ เปน กฎ แน่น อน ต่อ ไป ว่า ตาม สัญญา กรุง ปารี ส์ ซึ่ง กล่าว แลว นั้น ข้อ ที่ ๒ กล่าว ว่า ขง ของ ผู้ เปน กตาง เปน เครือง บ้อง กัน สัมบัต ของ ศัทรู ได้ เว้น แต่ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม (คอนตระ

แบนด์ ออฟ ออร์) ฯ กับ ข้อ ที่ ๓ กล่าว ว่า สัมบัต ของ ผู้ เปน กตาง เว้น แต่ สิ่ง ซึ่ง ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม ถึง แม ศัทรู เปน ผู้ ถอ ก็ มิ

อาจ จะ จับ ได้ ๑๖5

ว่าด้วยการจับสมบัติผู้เป็นกลาง

๑ เรือ และสิ่ง ของ ซึ่งไม่ได้ อยู่ใน ความ ปก ครอง พิเศษ ของ รัฐบาล เจ้าของ

(ก) พ่อค้า ชาว ประเทศ เป็น กลาง อาจ จะ บรรทุก ของใน เรือ พ่อค้า ชาว เมือง ซึ่ง กระทำ สงคราม ถ้า เรือ นั้นไม่มี อาวุธ บ้าง กัน แต่เป็นที่ สงสัย อยู่ว่า ถ้า จะ บรรทุก ของใน เรือ พ่อค้า ของ ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง มี อาวุธ บ้าง กัน อาจ จะ ถูก จับได้ หรือไม่ ๑ และมี ข้อ แน่นอน ข้อหนึ่ง คือ พ่อค้าผู้เป็น กลาง นั้น จะ ฝาก ของไป ใน เรือ รบ ของ ผู้กระทำ สงครามไม่ได้

(ข) ถ้า เรือ พ่อค้า ของ ผู้เป็น กลาง ชัด ชัด ไม่ยอม ให้ ผู้ กระทำ สงคราม ค้น เรือ ทั้ง เรือ และ สิ่ง ของ ซึ่ง บรรทุก ไปใน นั้น อาจ จะ ถูก จับ และ ถูก รมได้

๒ เรือ และสิ่ง ของ ซึ่ง มี เรือ รบ รักษา ๑ ตั้งแต่ ประมาณ ๒๐๐ ปี มา นี้ แล้ว ประเทศ ต่าง ๆ ซึ่ง เป็น กลาง พวกนี้ ถือว่า เรือ พ่อค้า ของ คน ซึ่งไป ด้วย กับ เรือ รบ ของ คน ไม่ควร จะ ถูก ค้น แต่ ประเทศ อังกฤษ ไม่เห็น ด้วยใน ข้อ นี้ และ หมอ กฎหมายใน ประเทศ ยุโรป เดด สต์เดิ้ล อเมริกา ก็ มี ความ เห็น พ้อง กัน กับ พวก อังกฤษ ๑ ประเทศ ทั้ง ๒ นี้ เห็นว่า :—

(ก) การที่เรือรบไปกับเรือพ่อค้า ไม่คุ้มเรือพ่อค้าในการที่จะถูกค้น

(ข) ถ้าเรือรบซึ่งไปด้วยกับเรือพ่อค้านั้น ชัดขึ้นหรือต่อสู้ในการค้นนั้นเรือพ่อค้าที่ไปด้วยกับเรือรบอาจจะถูกจับและถูกวิม

หมอกฎหมาย อังกฤษ มีความเห็นว่า การที่จะให้เรือพ่อค้าผู้เป็นกลางซึ่งไปด้วยกับเรือรบผู้เป็นกลางพ้นจากถูกค้นจะต้องมีสัญญาในระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลจึงจะพ้นได้ แต่เรือพ่อค้าผู้เป็นกลางซึ่งไปด้วยกับเรือรบผู้กระทำสงครามต้องนับว่าอาจจับเป็นขมได้โดยแน่แท้ ฯ

จ่านักหอสมุด

บทที่ ๓

ว่าด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล ผู้กระทำ

สงคราม กับ บุคคล ผู้เป็น กลาง

การปิดสินค้าคืออะไร

ตาม กฎ และ แบบ ขรรณนิยม ทะเด ผู้กระทำ สงคราม มี อำนาจ ห้าม
เรือไม่ให้เข้า ออก จาก ท่า หรือ ท่า ของ ข้าศึก โดย วง กอง
ทัพ เรือไว้ ให้ เหมาะ เพื่อ กัน มิ ให้ เรือ เข้า ออก ได้ เช่น นี้ เรียก
ว่า ปิด สินค้า ฯ และ โดย เหตุ ที่ การ ปิด สินค้า นี้ เกี่ยว ไป ถึง สินค้า ผู้เป็น
กลาง ด้วย บรรดา กฎ และ แบบ ขรรณนิยม ซึ่ง กล่าว ถึง เรือ นี้ จึง
เป็น สิ่ง สำคัญ แก่ ผู้เป็นกลาง มาก ฯ บาง คราว ผู้กระทำ สงคราม ได้
กระทำ การ เอา เบี่ยง โดย ประกาศ ปิด สินค้า ไม่ ให้ เข้า ไป ถึง ท่า
และ มัง ทะเด ของ ข้าศึก แต่ ไม่มี กอง ทัพ เรือ ไป ประจำ อยู่ ด้วย
หรือ มี แต่ พอ เป็น ดัง เชป ฯ ความ ประพฤติ เช่น นี้ นับ ว่า ผิด กฎหมาย
นานาประเทศ เพราะ ใน สัญญา กรุง ปารีส์ ข้อ ที่ ๔ ห้าม การ ปิด สินค้า
เช่น กล่าว มา แล้ว โดย ถ้อย คำ ดังนี้ : “การ ปิด สินค้า ถ้า จะ ให้ ได้ รับ ผล
จริง ต้อง กระทำ จริง ๆ คือ ต้อง มี กอง ทัพ ซึ่ง มี กำลัง พอ ที่ จะ ห้าม
มิให้ เรือ เข้า ถึง ท่า ที่ ถูก ปิด นั้น ได้ ” ฯ

ลักษณะ ปิดสินค้าต่าง ๆ

การ ปิด สินค้า ผู้ปิด กระทำโดย ประสงค์ ผล ๒ ประการ :—

(๑) ปิด เป็น วัตถุประสงค์ คือ ผู้ปิด มีความ ตั้งใจ ที่ จะ ตัด เขา ที่ ซึ่ง ถูก ปิด นั้น ภาย หลัง เช่น นี้ อังกฤษ เรียก ว่า “สแตร์ ตยคิ บดอคเค็ค”

(๒) ปิด สินค้า โดย แท้ คือ มี ความ ประสงค์ จะ ตัด กำ ตัง ชาติ ก โดย ตัด สินค้า ภาย นอก เสีย ซึ่ง อังกฤษ เรียก ว่า “คอมเมอริเชี่ยล บดอคเค็ค” การ ปิด อย่าง นี้ มี ผู้ ตัด ยืน อยู่ เอง ๆ จำ เป็น การ รวม กวน พณิช การ ของ ผู้ เป็น กลาง โดย ไร ที่ แต่ ถ้า จะ ว่า ตาม กฎหมาย กัน แล้ว ก็ ไม่ มี ทาง เลี่ยง ได้ เลย ว่า ผิด ๆ

เมื่อ ได้ ตัง การ ปิด สินค้า ขึ้น แล้ว ถ้า ผู้ ปิด ยัง ไม่ ได้ บอก ก่อ ว่า ต่อ รัฐบาล ผู้ เป็น กลาง ทั่วไป นาย เรือ มี อำนาจ ขึ้น สอบ ชมรม ที่ จะ ได้ รับ คำ ตักเตือน เมื่อ เรือ ของ ตน แล่น ไป ถึง ที่ ต้อง ห้าม แล้ว ๆ เว้น เสีย แต่ ถ้า การ ปิด สินค้า นี้ มา นาน พอ ที่ นาย เรือ จะ รู้ ได้ ทง กัน แล้ว ๆ และ ถ้า ผู้ ปิด สินค้า บอก ก่อ ว่า กับ รัฐบาล ผู้ เป็น กลาง เป็น หน้า ที่ ของ รัฐบาล เหล่า นั้น จะ ต้อง ประกาศ ให้ นาย เรือ ใน บังคับ ของ ตน ทราบ ๆ เมื่อ ได้ กระทำ เช่น นี้ แล้ว ผู้ ปิด สินค้า ไม่ จำ เป็น ที่ จะ ตักเตือน นาย เรือ ก่อน ที่ จะ จับ เรือ ถ้า ใด ซึ่ง เข้า ไป ใน ที่ ต้อง ห้าม เว้น เสีย แต่ ถ้า เรือ นั้น มี พยาน เป็น หลักฐาน พอ ว่า ยัง ไม่ ได้ ทราบ ประกาศ ๆ

ตามกฎหมาย อังกฤษ เมื่อ มี คดี เกี่ยว ข้อง ด้วย การ บิด ดิ้น คำ
 ผู้ บิด บอ กกล่าว แล้ว แต่ ยัง ไม่ ได้ บอ ก ผิด กัน มาก ๆ ถ้า ได้ บอ ก กล่าว แล้ว
 เว้น ถ้า ได้ มี เจตนา จะ เติ น ไป ณ ที่ ซึ่ง ถูก บิด นั้น ถึง แม้ ว่า ยัง ไม่ ถึง
 ก็ นับ ว่า ได้ กระทำ ผิด แล้ว และ อาจ จะ ถูก จับ ได้ ตั้ง แต่ เวลา ที่ ออก
 จาก เขตแดน ของ ประเทศ ซึ่ง เป น กวาง เป น คั่น ไป ๆ ถ้า ยัง ไม่ ได้ บอ ก กล่าว
 ไม่ นับ ว่า เว้น ได้ กระทำ ผิด จน กว่า จะ ได้ รับ คำ ตักเตือน ครั้ง หนึ่ง แล้ว และ
 ซ้ำ เข้า ไป ใน ที่ ห้าม อีก ประการ หนึ่ง ถ้า ผู้ บิด ได้ บอ ก กล่าว แล้ว ถึง
 แม้ ว่า กอง ทพิ ซึ่ง บิด ดิ้น คำ อยู่ นั้น จะ ต้อง ไป เสีย จาก ที่ ชั่วคราว เพื่อ รุก
 ไล่ ซากัก หรือ เพื่อ หลบ หนี พยุ ก ก็ ดี ๆ การ บิด ดิ้น คำ นั้น ไม่ นับ ว่า ผิด ต่อ
 เมื่อ กอง ทพิ นั้น ถูก ทำ ตาย หรือ ถูก จับ ได้ ไป เสีย จาก ที่ นั้น แล้ว จึง จะ
 นับ ว่า การ บิด ดิ้น คำ นั้น เป น อัน ผิด ๆ แต่ ถ้า ผู้ บิด ไม่ ได้ บอ ก กล่าว เมื่อ
 กอง ทพิ เว้น ไป เสีย ห่าง จาก ที่ เมื่อ ใด ก็ นับ ว่า เป น อัน ผิด ให้ ดิ้น คำ เติ น
 เมื่อ นั้น ๆ แต่ ว่า ควร เข้าใจ ว่า การ บิด ดิ้น คำ ถึง ผู้ บิด จะ ยัง มี ได้
 บอ ก กล่าว ก็ ดี ถ้า ได้ บิด อยู่ นาน พอ ที่ คน จะ รู้ ได้ ทอ กัน แล้ว ก็
 นับ ว่า เท่า กับ บอ ก กล่าว แล้ว ๆ มี ประเทศ บาง ประเทศ มี ความ เห็น ตาม
 อังกฤษ แต่ ยัง มี อีก จำ พวก หนึ่ง ซึ่ง เห็น ด้วย กับ ฝรั่งเศส ว่า การ บอ ก
 กล่าว นั้น นับ เป น การ แสดง ฤ ษ ยาค์ เท่า นั้น หาใช่ การ จำ เป น

ในทางกฎหมายไม่ ๆ ทั้ง ๒ จำพวก มีความเห็นร่วมกัน ว่าควร ยอมให้เรือรบ เรือเมด หรือเรือพ่อค้าของ ประเทศแปลกต่าง ซึ่งมีเหตุจำเป็น เพราะ ข้ำรุดซุดโซม ตง อย่างหนึ่ง อย่างใด ให้เข้าไป หรือออกมา จาก ท่า ซึ่ง ถูก บัดได้ แต่เรือเหล่านี้ ห้าม มิให้ บรรทุก สิ่งของ หรือ นำ ข้าว คราว ซึ่ง ต้องห้าม เข้า ออก ๆ

การลู่อำนาจผู้ บัด สิ้นค้า

การที่จะ คัด สิ้น ว่า ผู้ใดได้ ประพฤติ ผิด ลู่ อำนาจผู้ บัด สิ้น ค้า จะต้องสืบให้ ได้ ความ ๓ ประการ คือ :-

(๑) ว่า การ บัด สิ้น ค้า นั้น ผู้ บัด กระทำโดย มี กอง ทัพ รักษาอยู่กับ ที่ นั้น จริง จัง หรือไม่

(๒) นายเรือ ซึ่ง ต้อง หา ว่า กระทำผิด นั้น ได้ ทราบ ถึง การ บัด สิ้น ค้า นั้น แลว หรือยัง

(๓) ได้ ประพฤติ ลู่ อำนาจ และ ขัดขืน คำ ประกาศ จริง คือ ซินเข้า ไป ใน ที่ ต้อง ห้าม หรือ ออก มา จาก ที่ ต้อง ห้าม มี ของ บรรทุก เมื่อ บัด สิ้น ค้า แลว ๆ

เรือ ซึ่ง มีความ เจตนา จะ ไป ที่ ต้อง ห้าม ถึงแม้ว่า จะ เข้า จอด พักในท่า เมือง เป็น กลาง ก่อน แลว สัก ก็ ทำ ก็ได้ ต้อง นับ ว่า ประพฤติ ผิด เท่ากับเรือที่ ได้ แต้น ตรงไป ท่า ที่ ต้อง ห้าม เรือ ตำนั้น นับ ว่า ได้ ประพฤติ ผิด ตั้งแต่ ออก จากองชดแดน เมือง ถิ่น เดิม ของตน โดยความ เจตนาที่

จะดำเนินไป ให้ถึงท่าที่ ต้องห้าม และ อาจ จะถูก จับ ได้ ตลอดเวลา เว้น
 เสีย แต่ใน ขณะ ที่ จอด อยู่ ใน ท่า ซึ่ง เป็น อาณา เขต ประเทศ เป็น กตาง เท่านั้น
 และ จะ ไม่ พ้น ภัย อัน พึ่ง มี แก่ ผู้ ประพฤติ ผิด ตู ข่านาจ ผู้ บด ดิน ค้า นั้น จน
 กว่า เรือ ตำน นั้น จะ ได้ กลับ ไป เมือง ท่า เดิม ของ ตน ๆ

ความ ขรรคมดา โทษ ของ การ ประพฤติ ผิด ฐาน ตู ข่านาจ นี้ ก็ คือ รับ
 ทั้ง เรือ และ ดิน ค้า แต่ ถ้า เรือ กับ ดิน ค้า ต่าง เจ้า ของ กัน และ เจ้า ของ
 ดิน ค้า ไม่ ได้ ทราบ ว่า เรือ ตำน นั้น จะ ดำเนิน ไป ณ ที่ ต้องห้าม ก็ คง รับ แต่
 เรือ เท่านั้น ๆ

สำนักหอสมุด

บทที่ ๔

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของรัฐบาล ผู้กระทำ

สงคราม กับบุคคล ผู้เป็น กลาง

กล่าว ด้วยสินค้า ต้องห้าม

กฎ และ แบบ ขรรณ เนียม การ สงคราม ทาง เรือ ให้ อำนาจ แก่ ผู้
กระทำ สงคราม ให้ กัก และ ธิบ หรือ ห้าม ปราบ ของ บาง สิ่ง ซึ่ง
เห็น ว่า จะ เป็น ประโยชน์ แก่ ข้าศึก ใน การ สงคราม ฯ การ ใช้ อำนาจ นี้
ย่อม เกี่ยว ไป ถึง การ จับ สินค้า ของ ผู้เป็น กลาง บาง สิ่ง ซึ่ง เรียก ว่า
ของ ต้อง ห้าม ใน การ สงคราม (คอน ตระแบนต์ ออฟ วอร์) ฯ พ่อค้า เมือง
ซึ่ง เป็น กลาง ไม่ จำ เป็น ต้อง เด็ก ค้าขาย ของ ซึ่ง ผู้กระทำ สงคราม ห้าม
แต่ ถ้า จะ นำ สิ่ง ของ ต้อง ห้าม นั้น ไป ส่ง ให้ แก่ ผู้กระทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ต้อง
เข้าใจ ว่า ผู้กระทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง อาจ จะ จับ ได้ รัฐบาล ของ
พ่อค้า นั้น เอง ไม่ ช่วย ปก บัง เคย แต่ ก็ ไม่ จำ เป็น จะ ต้อง ห้าม
พ่อค้า ผู้ นั้น ไม่ ให้ ค้า ขาย ตาม ใจ เหมือน กัน ฯ

การ ขาย ของ ต้อง ห้าม ไม่ นับ ว่า ประพฤติ ผิด ตู อำนาจ ผู้ห้าม
คือ การ รับ บรรทุก ของ และ นำ ไป ส่ง จึง จะ นับ ว่า ประพฤติ ผิด ฯ การ ที่

จะตัดสินว่า เวือ ถ้าใดได้ ประพฤติผิด ต้องทราบ ว่า มี ความตั้งใจ จะ นำของ
ไป ส่ง ผู้กระทำ สงคราม หรือไม่ ถ้า นำ ของ ต้อง ห้าม นั้น ไป ส่ง โดย
เบ็ด เหย ณฑี แห่งใด แห่งหนึ่ง ซึ่ง อยุ่ ใน ประเทศ เป็น กตาง โดย ความ
จงใจ ที่ จะ ให้ ของ นั้น ได้ ถึง ผู้กระทำ สงคราม ต้อง นับ ว่า เหมือน กับ ได้
ส่ง ของ ตรง ไป ที่ ผู้กระทำ สงคราม เหมือน กัน ๆ

การ ที่ จะ ตัดสิน ว่า ของ สิ่งใด เป็น ของ ควร ห้าม ต้อง แบ่ง สิ่ง ของ
ทั้ง ปวง ออก เป็น ๓ จำพวก ตาม แบบ ของ ท่าน นักปราชญ์ ชาว ดัตช์ นาค
ชื่อ โกรติอุส (Grotius) คือ : —

- ๑ ของ ซึ่ง ใช้ ใน การ สงคราม โดยแท้
 - ๒ ของ ซึ่ง ใช้ เป็น ประโยชน์ ใน ทาง อื่น นอก จาก การ สงคราม และ
ซึ่ง ใช้ ใน การ สงคราม ไม่ ได้
 - ๓ ของ ซึ่ง ขรมตา ไม่ ใช้ ใน การ สงคราม แต่ อาจ จะ ใช้ ได้ ๆ
- ของ ชนิด ที่ ๑ ยิน ยอม ทั่ว กัน ว่า เป็น ของ ควร ห้าม และ ชนิด
ที่ ๒ เป็น ของ ไม่ ควร ห้าม แต่ สิ่ง ของ ชนิด ที่ ๓ นั้น ย่อม มี ข้อ เกี่ยว
กัน ไม่ ตก ลง ได้ คง มี ความ เห็น ต่าง ๆ กัน มาก ๆ และ ยังมี

ความเห็น แตกต่างกันใน ส่วน ของ บาง สิ่ง เช่น ของ ที่ สำหรับ ใช้ ใน การ ต่อ
เรือ เป็นต้น ว่า ควร จะ นับ เข้า ใน ชนิด ที่ ๑ หรือ ไม่ ๑ และ ของ
อื่น ๆ เช่น ถ่าน เป็นต้น ว่า ควร จะ นับ เข้า ใน ชนิด ที่ ๑ หรือ ไม่ ๑ ความ
ประพจน์ และ ความเห็น ของ รัฐบาล ต่าง ๆ ใน เรื่อง เหล่า นี้ ก็ คง จะ
แตกต่างกัน ประโยชน์ ของ คน ๆ หนึ่ง มากกว่า อย่างอื่น และความ เห็น อาจ
จะ แบ่ง ได้ เป็น ๒ จำพวก คือ :—

(๑) พวก อังกฤษ มี ความ เห็น ว่า

(ก) ของ บาง อย่าง ควร จับ ได้ โดย มิ ต้อง ใ้ ส่วน ยัด ยาว เพราะ นับ
ว่า เป็น ของ ควร ห้าม แท้ ถ้า จับ ได้ ใน เวลา ที่ กำลัง จะ นำ ไป ส่ง ซ้ำ คึก ๆ
ของ ชนิด นี้ ไม่ใช่ แต่ อาวุธ ยุทธภัณฑ์ ยุทธอาภรณ์ ทง สิ่ง ของ ต่าง ๆ
ที่ เกี่ยว ข้อง ด้วย เรือ และ ทัง มา ก็ นับ เข้า ใน จำพวก นี้ ด้วย ๑

(ข) ของ บาง อย่าง ซึ่ง ยัง ไม่ แน่ ว่า อาจ จะ ใช้ ใน การ สงคราม ได้ หรือ
ไม่ จำ จะ ต้อง ใ้ ส่วน และ วินิจฉัย ตาม ข้อ ความ ที่ ได้ มา ใน เวลา ใ้
ส่วน นั้น ๑ ข้อ สำคัญ ก็ คือ ต้อง ทราบ ว่า ของ นั้น จะ นำ ไป แห่ง ไດ ทัง
ความ ต้อง การ ของ ซ้ำ คึก จะ มี อยู่ อย่าง ไດ เป็นต้น ว่า ถ้า สิ่ง ของ นั้น เป็น

ถานม้า ถ้าจะส่งไปในเมืองซึ่งไม่มีทหารม้าก็ไม่เป็นการผิดอะไร แต่
ถ้าจะส่งไปในเมืองที่มีทหารม้า ก็ต้องนับว่าผิดนะ *

(๒๐) ความเห็นของชาติต่าง ๆ ที่อยู่บนฝั่งในยุโรปมีประเทศ
ฝรั่งเศสเป็นต้น มีอยู่ว่า

(ก) ของซึ่งจะนับว่าเป็นของควรม้าโดยแท้คือ อาวุธยุทธ
ภัณฑ์ เรือรบ ส่วนของอาวุธ สิ่งของต่าง ๆ สำหรับใช้ในการ
ทำดินปืน หรือดินระเบิดต่าง ๆ เท่านั้น

(ข) ของนอกจากที่ได้กล่าวแล้วนี้ ควรห้ามแต่บางสิ่ง หรือ
ไม่ห้ามเลยก็ได้ ยงดี ณะ

๖: รัฐบาลรัสเซียเมื่อเริ่มทำสงครามกับญี่ปุ่นได้ออกประกาศ
ว่า บรรดาสรรพสิ่งซึ่งใช้ในการสงครามโดยแท้ก็ดี หรือที่อาจจะ
ใช้ได้ก็ดี เป็นของต้องห้ามทั้งสิ้น รัฐบาลอังกฤษแต่อยู่ในเขตประเทศ
อเมริกาขัดข้อง รัฐบาลรัสเซียจึงได้ตกลงยอมแบ่งประเภทสินค้า
ตามประเพณีดังที่กล่าวมาข้างบนนั้น เช่น ยอมว่าเสบียงอาหาร เป็น
แต่ของซึ่งอาจใช้ในการสงครามได้ จะเป็นของต้องห้ามแต่ถูก
รับได้หรือไม่^{14/06/๒๕๖๓} แต่ข้อความที่ปรากฏในชั้นใต้ส่วน

จึงเห็นได้ว่าในเรื่องของ คอรั ห้าม ต่าง ๆ เหล่านี้เจ้า จะต้อง มี ข้อ
 ท่ง เกียง กัน มาก และ คง จะ ต้อง เกียง กัน อีก ต่อไป เว้น เสีย แต่ ถ้า
 ประเทศ หนึ่ง หตาย จะ ประ ชุม กัน เป็น ครั้ง คราว และ ตก ลง กัน ว่า สิ่ง ไค ควร
 ห้าม และ เมื่อได้ ทำบาญชี สิ่ง ของ เหล่า นี้ แล้ว ให้ ถ้อ ตาม บาญชี นั้น
 ไป จน กว่า จะ ได้ ประชุม ปฤกษา ตก ลง กัน ใหม่ ๆ

โดยมาก การ ทำโทษ ผู้ นำ ของ ต้อง ห้าม ไป ส่ง ซ้ำ ซัก ก็ คือ รม
 ของ ต้อง ห้าม เสีย แต่ บาง ที่ เรือ ซึ่ง บรรทุก ของ นั้น ก็ ถูก รม ด้วย ถ้า

(๑) เรือ กับ ของ ต้อง ห้าม เจ้า ของ เดียว กัน

(๒) ถ้า นายเรือ ยื่น หนังสือ สำคัญ สำหรับ เรือ ให้ แก่ ผู้จับ ซึ่ง เป็น
 หนังสือ ปลดอม ซึ่ง ไม่ บอก ความ จริง ว่า บรรทุก ของ ชนิดใด หรือ
 ประพติ อย่างอื่น ซึ่ง นับ ว่า เป็น การฉ้อ โกง

(๓) ถ้า เรือ นั้น บรรทุก ของ ซึ่ง เป็น ของ ต้อง ห้าม ตาม สัญญา ใน
 ระหว่าง รัฐบาล ของ เจ้า ของ และ รัฐบาล ของ ผู้จับ ๆ

สิ่ง ของ ซึ่ง มิใช่ ของ ต้อง ห้าม ที่ บรรทุก ไป ใน เรือ ซึ่ง บรรทุก ของ ต้อง
 ห้าม ถ้า เป็น ของ เจ้า ของ เดียวกัน อาจ จะ รม ได้ ๆ บาง ที่ ถ้า ผู้กระทำ
 ส่ง ความขอยอด จะ กันไม่ให้ เกิด ขัดใจ กันชน กับ รัฐบาล ผู้เป็น กตาง บังคับ

ตอน ๔ บท ๔

กฎหมาย นานาประเทศ

หน้า ๓๓๓

ให้พ่อค้าผู้เป็นข้ารัฐบาลเป็นกตางนั้น ชายของบางอย่าง ซึ่งมีที่
สงไสยว่า บางทีจะเป็นของควรห้ามนั้น โดยราคาพอสมควร ๆ การ
ขอของโดยบังคับเช่นนี้ อังกฤษเรียกว่า “บริแฮมป์ตัน” ๆ ผู้
กระทำสงครามได้เคยใช้วิธีนี้เพื่อซื้อของซึ่งไม่ควรถ้าห้ามก็มีบ้าง แต่
นับว่ากระทำผิดกฎหมาย นานาประเทศ ๆ

สำนักหอสมุด

บทที่ ๕

ว่า ด้วย ความ ประพฤติ ของ รัฐบาล ผู้ กระทำ สงคราม
กับ บุคคล ผู้เป็น กลาง

กล่าวถึง การ ส่งเคราะห์ ผู้ กระทำ สงคราม

มีความ ประพฤติ บาง อย่าง ซึ่ง ห้าม มิให้ บุคคล ผู้เป็น กลาง ทำ ให้แก่ ผู้กระทำ สงคราม และ ถ้า ชน ทำ ต้อง ถูก วิวา เวื่อ ๗ ที่ สำคัญ คือ

(๑) ช่วย รับ ส่ง เครื่อง หมาย อาณัติ สำญา ของ ทหาร บก ทหาร เวื่อ หรือ ข้าราชการ ต่าง ๆ อัน เนื่อง ด้วยการ รบ

(๒) รับ บุคคล ใน ราชการ ของ ผู้กระทำ สงคราม เป็น ผู้โดยส่ง มี ทหาร บก ทหาร เวื่อ เป็น ที่ ตั้ง แต่ ทูต ซึ่ง ผู้กระทำ สงคราม ส่ง ถึง รัฐบาล หนึ่ง รัฐบาลใด ซึ่ง เป็น กลาง จะ รับ ให้ โดย ส่ง ไป ได้ โดย ไม่ มีความ ผิด

(๓) ถิ่น หนึ่ง สืบ โบบอก ต่าง ๆ ของ ผู้กระทำ สงคราม มี โบบอก ทาง ทหาร บก ทหาร เวื่อ เป็น สำคัญ แต่ โบบอก หรือ หนึ่ง สืบ ของ ทูต รับ ถือ ได้ โดย ไม่ มีความ ผิด ๗

นอกจาก นี้ การ ส่งเคราะห์ ผู้กระทำ สงคราม อย่าง อื่น ซึ่ง จะ เป็น ประโยชน์ ใน การ สงคราม ได้ นับ ว่า เป็น ความ ผิด ทั้ง สิ้น ๗

การ ประพฤติ ผิด ใน ทาง นี้ ไม่ เหมือน กับการ ประพฤติ ผิด ทาง รับ ส่ง ของ ต้อง ห้าม 4/06/2560 และ ไม่ ควร จะ ให้ ปัน กัน ๗ ผู้ที่ รับ ทำ การ ส่ง หนึ่ง สิ่งใด

ตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น นับว่าเหมือนกับได้เข้ารับราชการ
 ในผู้กระทำสงครามชั่วคราว ๑ บางที่ตัดสินยากว่าความประพฤติของ
 นายเรือควรนับเป็นผิดหรือไม่ สิ่งซึ่งอาจจะช่วยให้ตัดสินได้มี
 อยู่ ๒ ประการ คือ:—

๑ ถ้าเรือนั้นมีสัญญาว่าจะรับราชการในผู้กระทำสงคราม และอยู่
 ในบังคับบัญชาของผู้หนึ่ง ต้องนับว่าอาจจะรับได้

๒ ถ้านายเรือ โดยรู้สึกแน่นอน หรือ ไม่รู้สึกแต่มีได้ ตาม
 ให้ได้ ความชัดเจน แต่ประพฤติการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งเป็น ประ
 โยชน์แก่ผู้กระทำสงครามในการศึก เรือนั้น อาจจะ ถูกจับ และ ถูกวิ
 ่ง แม้ว่านายเรือจะมีได้สัญญา รับราชการ และอยู่ใน ความปกครองของ
 ผู้กระทำสงครามชั่วคราว ก็ไม่พ้นโทษ ๑

การ ประพฤติผิด ฐานช่วยข้าศึก กับ การ ประพฤติผิดในเรื่อง
 ของ ต้องห้าม จะแต่เห็นแตกต่างกันในข้อใดเท่าในเรื่อง ตงโทษ ไม่มี ๑
 ส่วนเรือซึ่งบรรทุกของต้องห้าม เรือไม่ว่าใคร จะถูกวิง แต่ของ
 ต้องถูกวิงเสมอ ๑ ส่วนเรือซึ่งส่งเคราะห์ข้าศึก เรือต้องถูกวิงเสมอ
 และบางทีของก็ถูกวิงด้วย ถ้าเป็นของเจ้าของเดียวกันกับเรือ ๑ อีก
 ประการหนึ่งไม่จำเป็น ต้องถามว่า เรือนี้ จะเดินไปไหน ๑ แต่ ถ้าเกี่ยวข้องกับ
 เรื่อง บรรทุกของต้องห้าม เป็น การจำเป็นที่ จะต้องรู้ว่า เรือ นั้น
 เดินไปไหน จึงได้กล่าวใน บท ก่อน แล้ว ๗

สำนักหอสมุด

14/06/2565

ภาคผนวก - ๑

หนังสือสัญญา กรุงเฮก

ว่าด้วย อำนาจ แล น่าน้ำ ที่ ของ ประเทศ

ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง แล บุคคล ที่ เป็น กลาง

ใน เวลา สงคราม ทาง บก

สำนักหอสมุด

14/06/2565

หนังสือสัญญา

ว่า ด้วย อำนาจอ่านหน้าที่ของประเทศซึ่งทรงอำนาจ
ไว้เป็นกลาง แลบุคคลที่เป็นกลางในเวลาที่มีสงครามทางบก

หนังสือสัญญา ว่าด้วยอำนาจอ่านหน้าที่ของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้
เป็นกลาง แลบุคคลที่เป็นกลางในเวลาที่มีสงครามทางบก ลงชื่อที่
กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ในระหว่างกรุงเฮกกับ
นาประเทศที่ชุมนุม ณ กรุงเฮก คือ เยอรมัน ๓ อเมริกัน ๓ ฮาร์
ยันดิน ๓ ออสเตรีย อังการี ๓ เบลเยียม ๓ โมลโตเวีย ๓
บราซิล ๓ บัลแกเรีย ๓ ชีต ๓ โคโลมเบีย ๓ คูบา ๓
เดนมาร์ก ๓ ดอมินิกัน ๓ ฮิเควดอ ๓ สเปนญ ๓ ฝรั่งเศส ๓
อังกฤษ ๓ กรีซ ๓ คิวตินาธา ๓ เฮติ ๓ อิตาลี ๓ ญี่ปุ่น ๓
ลักเซมเบิร์ก ๓ เม็กซิโก ๓ มอนเตเนโกร ๓ นอร์เว ๓ ปานามา ๓
ปารากวัย ๓ นิเทอแลนด์ ๓ เปรู ๓ เปรูเซีย ๓ สวิตเซอร์แลนด์ ๓
สวีเดน ๓ สวิตเซอร์แลนด์ ๓ โปรตุเกส ๓ รุเมเนีย ๓ รัสเซีย ๓ ซัดเวดอ ๓
เซอร์เบีย ๓ ตุรกี ๓ อุรุกวัย ๓ เวเนซุเอลา ๓ รวมกัน ๔๒ ประเทศ

ด้วยความคิดที่จะวางข้อความลงไว้ให้ชัดเจน ในอำนาจ
หน้าที่ของประเทศไทยที่ทรงอำนาจไว้เป็นกลางในเวดามีสงครามบนบก แต่
จะให้ไม่มีข้อบังคับสำหรับฐานะของผู้ทำสงครามทั้งปวง ซึ่งจะพึงพัก
อยู่ในดินแดนของประเทศอื่นเป็นกลาง

อีกประการหนึ่งมีประเด็นที่จะกำหนดลักษณะความหมายแห่งคำว่า
“อื่นเป็นกลาง” ไว้ในเวดาก่อนที่จะตกลงกันให้เด็ดขาดได้ต่อไป
ในฐานะของบุคคลอื่นเป็นกลาง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับผู้ที่ทำสงคราม

จึงได้ตกลงกันว่า จะทำสัญญากันเพื่อประโยชน์อันนี้แล้วแต่ได้
ตกลงแล้วผู้มีข้อต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจเต็มของประเทศทั้งหลายนี้

ผู้มีอำนาจเต็มทั้งหลายนี้เมื่อได้ให้ตรวจดูหนังสือมอบอำนาจ
ซึ่งกันแก่กัน แต่เห็นว่าเป็นอันถูกต้องตามแบบที่แล้ว ได้ตกลง
กันทำสัญญา มีข้อความดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของประเทศ

ซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง

ข้อ ๓ ดินแดนของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ว่าเป็นกลางนั้น ย่อม
เป็นที่ซึ่งใครจะล่วงล้ำทำลายไม่ได้

ข้อ ๒ ห้ามมิให้ผู้ทำสงครามเดินทหาร ฤๅ กองกำลังยิง ส่งเครื่อง
ศาสตราวุธ ฤๅ ส่งเสบียงอาหารผ่านข้ามดินแดนของประเทศซึ่งทรง
อำนาจไว้เป็นกลาง

ผู้มีอำนาจเต็มผู้ทำสงครามนั้น ห้ามมิให้กระทำการอย่างนี้ อีกด้วย คือ

ก. จะสร้างทำสถานีวิทยุโทรเลข ฤๅเครื่องมือ อย่างอื่น เพื่อประโยชน์ที่จะใช้บอกข่าวไป มา กับ กองพลทหาร ของ ผู้ทำ สงครามนั้น ในที่ดิน แคน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง

ข. ใช้เครื่อง เช่นว่า นี้ อย่างใด อย่างหนึ่ง ซึ่ง ผู้ทำ สงครามได้ตั้งขึ้นไว้ ใน ดิน แคน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็นกลาง แต่ก่อนเวลาที่ เกิด สงคราม กัน เพื่อ ประโยชน์ ใน การ ทหาร อย่าง เดียว แต่เป็นที่ซึ่งไม่เปิดให้ ประชาชน ชนใช้ทั่วไป ด้วย

ข้อ ๔ กองพลรบนั้น จะรวบรวมให้มีขึ้น ฤๅจะให้ ใคร เรียกคนเข้า เป็น พลรบ ใน ดิน แคน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง เพื่อ จะ ช่วย ผู้ทำ สงครามนั้น ก็ ทำไม่ได้

ข้อ ๕ ประเทศ ซึ่ง ทรงอำนาจไว้ เป็น กลางนั้น ต้องไม่ ยอมให้ การอย่าง เช่น กล่าวไว้ ใน ข้อ ๒ จน ข้อ ๔ นี้ เกิด มี แต่ เป็น ชน ใน ดิน แคน ของ ประเทศนั้น

การ ที่มี ผู้กระทำผิด ต่อ ความ เป็นกลาง ของประเทศใด ประเทศนั้น ยังไม่จำเป็น จะ ต้อง ลงโทษ จน กว่า ความผิด ที่ว่า นี้ จะได้ กระทำ ภายใน ดิน แคน ของ ประเทศนั้น เอง

ข้อ ๖ การรับผิด แล ชอบ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรงอำนาจไว้ เป็นกลางนั้น ย่อมไม่มี ใน การ ที่ คน ทั้งหลาย จะ แยกย้าย กัน ข้าม แคนไปไม่ เป็น กองรวมกัน เพื่อ ที่ จะไป เข้า ช่วย ผู้ทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง ฝ่ายใด

ข้อ ๗ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลางนั้น จะไม่ ต้อง ถูก เรียก ร้องให้ สัตว์ การ ห้าม กัน การ บรรทุก ของ ออก จาก เมือง ฤๅ การ ส่ง ของ

ซึ่ง มี ผู้จัด ตั้งให้ ผู้ทำสงครามฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ของนั้น คือ สรรพอาวุธ ฤๅ
เครื่อง อาวุธทั้งปวง ฤๅ เมื่อ ก่อร่าง เปน กดาง ทิ้งไปแล้ว ของ สิ่งใด ๆ
ที่จะ ใช้ ใน กอง ทักษ บก แด เรือ ได้

ข้อ ๘ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง นั้น จะ ไม่ ต้อง ถูก เรียกร้อง
ให้ กำหนด ห้าม กัน การ ที่ จะมี ผู้ ใช้ สาย โทรเดซ ฤๅ โทรศัพท ฤๅ ใช้
เครื่อง วิทยุ โทรเดซ ของ ประเทศ นั้น ๆ ฤๅ ของ บริษัท ฤๅ บุคคล เพื่อ
ประโยชน์ แก่ ผู้ ทำ สงคราม

ข้อ ๙ การ ที่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง จะ จัด ทุก อย่าง
ที่จะ ให้ มี กำหนด ฤๅ จะ ให้ ห้าม กัน ใน การ ที่ เกี่ยว กับ ข้อ ความ ซึ่ง
กล่าว มา ใน ข้อ ๗ แด ข้อ ๘ นั้น จะ ต้อง ไม่ ให้ ต้า เหยิง ให้ ผู้ ทำ สงคราม
ใช้ ได้ เท่า กัน เสมอ กัน ทั้ง ๒ ฝ่าย

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง จะ ต้อง ตู แด ให้ บริษัท ฤๅ บุคคล
ผู้ เปน เจ้า ของ โทรเดซ แด โทรศัพท ฤๅ เครื่อง วิทยุ โทรเดซ นั้น กระทำ การ
ที่ จำ เปน จะ ต้อง ทำให้ เหมือน อย่าง ประเทศ นั้น ได้ ทำ ด้วย

ข้อ ๑๐ แม้น ว่า ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง จะ ต้อง ต่อสู้ ด้วย
กำลัง ทหาร ต่อ การ ที่ มี ผู้ พยายาม จะ ทำ ตาย ความ เปน กดาง ของ ประเทศ
นั้น จะ ถือ เขา ว่า เปน การ กระทำ ค้ำ สงคราม ด้วย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ไม่ ได้

หมวด ที่ ๒ ผู้ทำสงครามที่ส่งเข้าไปคุมไว้

แດคน มาด เจ็บ ที่ รักษา ใน ดิน แตน ที่ เปน กดาง

ข้อ ๑๓ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เปน กดาง ซึ่ง ได้รับ ทหาร ของ

กองทัพ ผู้ทำสงคราม มาไว้ในดินแดนแล้ว จะต้องจัดส่งไปคุมไว้ให้
ไกลที่สุดที่จะทำได้จากสมรภูมิไชย

ประเทศนั้น จะให้ทหาร เหล่านี้ ตั้งค่าย อยู่ ถูแม้ว่าจะคุมจริงให้ อยู่ใน
บอม ฤาในที่แห่งใด จัด เป็น ส่วน หนึ่ง ต่าง หาก เพื่อ ประโยชน์ นี้ ก็
กระทำได้

ประเทศนั้น จะวินิจฉัยว่า ให้ นายทหาร เหล่านี้ อยู่ตาม อำเภोज
เมื่อ ยอมรับ สัญญาว่าจะไม่ไปจาก ดินแดน ที่เป็นกวาง กอน ที่ได้รับ อนุญาต
ก็ได้

ข้อ ๓๒ ถ้าไม่มีสัญญา คือกินไว้ว่า จะต้องจัด อย่าง ชิน จาก ที่
จำมาน แล้ว ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็นกวาง จะต้องจ่ายเสบียง
อาหาร เครื่อง นุ่ง ห่ม แด เกสซ์ ที่ ควร มี กรณา ค่อม มนุษชน

ครั้น เมื่อกิน สงคราม ตก ลง เป็นไมตรี กัน แล้ว เงิน ที่ใช้ จ่ายไป ใน
คนที่คุมไว้ นี้ จะต้องใช้ คืนให้ จนครบ

ข้อ ๓๓ ประเทศ ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็นกวาง นั้น เมื่อได้รับ ขะเสยคัก
ที่ หนึ่ง รอด มา แล้ว จะต้อง ปล่อยไป ตาม อำเภोज แต่ ถ้า จะ ยอมให้ ชยู่
ภายใน ดินแดน ของ ประเทศ นั้น แล้ว จะจัด ที่ให้ อาศัยรย อยู่แห่ง หนึ่ง
ก็ได้

ข้อ บังคับ ที่ว่ามานี้ ใช้ ได้ ต่อขะเสยคัก ซึ่ง กองทหาร พามาพึ่ง ผ่านก อยู่
ใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กวาง นั้น เหมือน กัน

ข้อ ๓๔ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กวาง นั้น จะ อนุญาตให้คน

ใช้คน บาดเจ็บ ของ กองทัพ ผู้ทำ สงคราม นั้น เดิน ผ่าน ข้าม ดินแดน ไปก็ได้
แต่ว่า ยานพาหนะ ซึ่ง นำคน เหล่า นั้น มา นั้น ต้องไม่ มีคน ฎา เครื่องใช้
สำหรับ ทำ คักได้ เมื่อ การ เป็นเช่น นี้ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เป็นกลาง
นั้น ต้อง จัด การ ตาม ที่ จำเป็น จะ ต้อง ทำ เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะ ให้ คน บ่อย
เจ็บ นอน พน ทราย แต่ อยู่ ใน อำนาจ ที่ จะ บังคับ ได้ ด้วย

คน บ่อย เจ็บ ซึ่ง ผู้ทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง นำ มา ยัง ดินแดน อัน เป็นกลาง
อย่าง ฉะนั้น แล้ว แต่ ถ้า คน บ่อย เจ็บ นั้น เป็น คน ของ ผู้ทำ สงคราม อีก
ฝ่าย หนึ่ง ต่าง หาก ด้วย ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เป็นกลาง จะ ต้อง จัด
การ ระวัง เพื่อ บังคับ มิให้ ถัดไป ปรวน อักได้ ใน เวลา เมื่อ หายแล้ว นำ ที่
ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ได้ เป็นกลาง ย่อม จะ คง มี เหมือน กัน ใน การ
ที่ เกี่ยว กับ คน บ่อย เจ็บ ของ กองทัพ อื่น ซึ่ง ได้ นำ มา มอบ ไว้ ให้ ระวัง
รักษา

ข้อ ๓๕ หนังสือ สัญญา ซึ่ง ได้ ทำ ที่ เมือง เยนิวาน นั้น ใช้ ได้
ใน เรื่อง คน บ่อย เจ็บ ซึ่ง ให้ มา คุมไว้ ภายใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง
อำนาจ ได้ เป็นกลาง ด้วย เหมือน กัน

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยบุคคลเป็นกลาง

ข้อ ๓๖ คน ที่ เป็น ชาติ ของ ประเทศ หนึ่ง ซึ่ง ไม่ได้ เขา ทำ สงคราม นั้น
ถือ ว่า เป็น บุคคล กลาง

ข้อ ๓๗ บุคคล กลาง นั้น จะ ถือ ว่า เป็นกลาง อยู่ ไม่ได้ ใน เวลา คือ

ก. เมื่อกระทำ การ คัด ต่อ ผู้ทำ สงคราม

ข. เมื่อกระทำ การ ช่วยผู้ทำ สงคราม มี เป็น ต้น ว่า เมื่อ สัมค ษา
แปล พด ทหารใน กอง ทหาร ของ ผู้ทำ สงคราม ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่ง

เมื่อการ เป็น เช่น ว่า น แดว ผู้ทำ สงคราม จะ ตง โทษ แก่ ผู้ซึ่ง ตระควม
เป็น กลาง อย่าง ว่า น ให้ หนัก ยิ่ง กว่าที่ จะ ทำ ต่อคน ของ ชาติผู้ทำ สงคราม
ซึ่ง กระทำ การ อย่าง เดียว กัน นั้น ไม่ ได้

ข้อ ๑๘ การ ที่ กระทำ อย่าง กล่าวไว้ ต่อ ไป นี้ จะ ไม่ถือ ว่า เป็น
กระทำ การ ช่วย ผู้ทำ สงคราม อย่าง เช่น ที่ ว่า มา แดว ใน ข้อ ๑๗ ข. นั้น คือ

ก. ส่ง เสบียง อาหาร ฤๅ ให้ผู้ทำ สงคราม กุ้ยืม เงิน แต่ ว่า คน ผู้ส่ง
เสบียง ฤๅ ให้ กุ้ยืม เงิน นี้ ต้อง ไม่ อยู่ ใน ดินแดน ของ ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย
หนึ่ง ฤๅ ต้อง ไม่ อยู่ ใน ดินแดน ซึ่ง ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง นั้น ได้ เขา คง
รักษา อยู่ แดว แล ของ ที่ จะ ส่ง ไป นั้น ต้อง เป็น ของ ที่ ไม่ ไป จาก ดินแดน
ที่ กล่าว เหล่า นี้ ด้วย

ข. การ งาน ที่ รับ ช่วย ทำ อัน เกี่ยว กับ การ โปติค ฤๅ การ ปกครอง
รักษา อย่าง พลเรือน

หมวดที่ ๔ ว่าด้วย เครื่อง รถไฟ

ข้อ ๑๘ สิ่ง ของ เครื่อง รถ ไฟ ที่ มา จาก ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง
ชำนานใจไว้ เป็น กลาง นั้น จะ เป็น ดั้มบัต ของ ประเทศ ที่ กล่าว น นี้ ถึ ฤๅ
จะ เป็น ดั้มบัต ของ บริษัท ฤๅ บุคคล ถึ ถึ แล เมื่อ เห็น ได้ ว่า เป็น ดั้มบัต เช่น

ว่านั่นแล้ว ผู้ทำสงคราม จะต้องไม่เรียก ญาติของเขาไปใช้ เว้นไว้แต่
เพียงที่เป็น การจำเป็น จะต้องใช้จริง ๆ สิ่งของเหล่านี้ จะต้องรับส่ง
คืนไปยังเมืองเจ้าของเดิม โดยเร็วที่สุดที่จะกระทำได้

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็น กตางนั้น เมื่อมีความจำเป็นแล้ว
จะเอาสิ่งของเหล่านี้ ที่มาจากดินแดนของผู้ทำสงครามนั้นไว้แต่ใช้
แต่เพียงเวลาจำเป็น อย่างเดียวกันก็ได้ เหมือนกัน

เมื่อได้ใช้สิ่งของเหล่านี้แล้ว ฝ่ายผู้ใช้จะต้องชดเชยค่าบวดย
การให้แก่เจ้าของ ตาม ส่วนของที่ใช้มาก น้อย แดตามเวลาที่ได้ใช้
ของนั้น ชำนาญเพียงไรด้วย

หมวดที่ ๕ ว่าด้วย ข้อความ ปรีโยธาน

ข้อ ๒๐ ข้อความในหนังสือสัญญา นี้ จะไม่ใช่ ต่อผู้อื่น นอกจาก
ประเทศที่เขาชอ กกัน ทำสัญญา นี้ แต่จะใช้ ได้แต่เฉพาะ เมื่อผู้ทำ
สงคราม ทั้ง ปวง เป็น ประเทศ ที่ได้ ทำสัญญา นี้ ทั้งหมด ด้วย

ข้อ ๒๑ หนังสือสัญญา นี้ จะได้รับ พระ ราชาอนุญาต ราคีไฟ
โดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

หนังสือ ราคีไฟ นั้น จะได้ เก็บไว้ ที่กรุง เฮก

หนังสือ ราคีไฟ ฉบับแรก นั้น จะได้ ทำบรรทุก ฉากาไว้ ลง ชื่อผู้แทน

ประเทศที่เข้าชื่อในหนังสือสัญญา กับ เสนาบดี ว่า การต่างประเทศ
ฝ่ายวิสันตา

หนังสือ ราชโองบาย หนึ่ง ๗ ค่อยไป นั้น จะได้ ทำ ด้วย เขื่อนคำ แจ้งความ
ถึง รัฐบาล วิสันตา แล ส่ง หนังสือ ราชโองบาย ไป พร้อม กัน

ถ้า เสนา หนึ่ง ชื่อ บรรเทก วาจา ว่า ด้วย ส่ง หนังสือ ราชโองบาย แรก
แล ถ้า เสนา หนึ่ง ชื่อ คำ แจ้ง ความ ที่ ก่อว มา ใน วรรค ก่อน นี้ ทั้ง ถ้า เสนา
หนังสือ ราชโองบาย หนึ่ง ชื่อ ว่า คัด ถูก ต้อง แล วัน นั้น รัฐบาล วิสันตา
จะ ส่ง ไป ทาง ทูต ให้ แก่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ทรง หมาย ที่ได้ เขื่อนมา ชุม นุม
สันตะ ตมาศิม ครอง ที่ ๒ กับ ทั้ง ประเทศ อื่น ๆ ซึ่ง ได้ บอก เข้า ชื่อ ใน หนังสือ
สัญญา ด้วย ใน การ ที่ ก่อว ได้ ดัง ก่อว มา ใน วรรค ก่อน นี้ รัฐบาล
วิสันตา จะ ได้ แจ้ง ความ ให้ ทราบ วัน ที่ ได้ รับ คำ แจ้ง ความ ส่ง ราชโองบาย
นั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๒๒ ประเทศ ที่ ไม่ ได้ ลง ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา จะ เข้า ชื่อ ด้วย
สัญญา นี้ ก็ได้

ประเทศ ที่ ปราถนา จะ เข้า ชื่อ ด้วย สัญญา นี้ จะ แจ้ง ความ ตาม
ประสงค์ เป็น หนังสือ ถึง รัฐบาล วิสันตา ส่ง หนังสือ รับ เข้า ชื่อ ใน สัญญา
ไป เก็บ ไว้ ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาล ที่ ว่า มา แล วัน นั้น

รัฐบาล นั้น จะ ได้ รับ ส่ง ถ้า เสนา คำ แจ้ง ความ กับ ทั้ง ถ้า เสนา หนังสือ
เข้า ชื่อ สัญญา นี้ ลง ชื่อ เป็น สำคัญ ว่า คัด ถูก ต้อง แล วัน แล บอก วัน
ที่ ได้ รับ คำ แจ้ง ความ นี้ ไป ยัง ประเทศ อื่น ๆ ทั้ง ดั้น

ข้อ ๒๓ หนังสือสัญญา^{นี้} จะใช้ได้ ในเวลาหกสิบวันดังต่อไปนี้
ต่อ ประเทศ ที่ ส่ง ราคาไฟฉบับแรก นับตั้งแต่วันที่ลงในบรรทึกจากราคา
ส่งราคาไฟ แต่คือ ประเทศที่ส่งราคาไฟภายหลังต่อ ๆ ไปนั้น ก็คือ
ประเทศที่เข้าซื้อด้วยสัญญา^{นี้} ภายหลังจากที่ นับตั้งแต่วันที่รัฐบาล
วิตันดาได้รับ คำแจ้งความ^{นี้} ๆ

ข้อ ๒๔ ถ้ามี เหตุที่ ประเทศ ซึ่ง เข้าซื้อใน สัญญา^{นี้} ประเทศใดมี
ความประสงค์ จะ ขอเลิกถอนชื่อ จากหนังสือสัญญา^{นี้} แล้ว จะได้แจ้งความ
เป็น หนังสือไป ถึง รัฐบาล วิตันดา ๆ จะได้รับ ส่ง ตำเนาคำแจ้งความ
ลงชื่อ เป็น สำคัญ ว่าคัดถูก ต้อง แล้วนั้น ไปยัง ประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้
แต่แจ้งความใน ขณะ เดียว กัน นั้น ว่าได้รับ คำแจ้งความ ขอเลิกนั้น
ทันทีด้วย

การ เลิก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา^{นี้} จะมีผลใช้ได้แก่ ประเทศ
ที่แจ้งความไปขอเลิกนั้น ต่อไปหนึ่งดังต่อไปนี้ นับตั้งแต่วันที่
รัฐบาล วิตันดาได้รับ คำแจ้งความ^{นี้}

ข้อ ๒๕ บัญชี ทะเบียนที่ กระทรวง การ ต่าง ประเทศ ฝ่าย วิตันดา
รักษาไว้^{นี้} จะมี วัน ซึ่งได้ ส่ง หนังสือ ราคาไฟ ตาม ความ ที่ กล่าว มา
ใน ข้อ ๒๓ วรรค ๓ แต่ ๔ กับ มีวันที่ได้แจ้งความขอเข้าซื้อใน
สัญญา (ตามที่กล่าวมาใน ข้อ ๒๒ วรรค ๒) ทุกวันที่ได้
แจ้งความขอ ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา (ตามที่กล่าวมาใน ข้อ ๒๔
วรรค ๓ ซึ่งได้รวมแล้วด้วย)

ประเทศที่เขาซื้อในหนังสือสัญญา^{นี้} จะอนุญาตให้เทียบ^{นี้} เมื่อใด ๆ ก็ได้ และจะขอจำหน่ายที่ลงชื่อ^{นี้} ว่าคิดถูกต้องแล้วด้วย^{นี้} จะให้ได้ใน การที่จะกระทำสำคัญ^{นี้} มันคงได้ ผู้มีอำนาจเต็มทั้งหลายได้ลงชื่อในหนังสือสัญญา^{นี้}

ทำที่กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม คฤศศักราช ๓๑๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ฉบับเดียว ซึ่งจะเก็บไว้ในกองเก็บของรัฐบาล
 วิตันดา และจะได้คัดจำหน่ายลงชื่อเป็นสำคัญ^{นี้} ว่าคิดถูกต้องแล้ว
 ส่งไปทางทูตให้แก่ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ทั้งปวง ที่ได้รับเชิญไป
 ชุมชุมกันตามคกร^{นี้} ที่ ๒^{นี้} ด้วย

สำนักหอสมุด

14/06/2565

ภาคผนวก - ๒๒

หนังสือสัญญา กรุง เซ็ก

ว่า ด้วย อำนาจ แล นำ ที่ ของ ประเทศ

ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง

ระหว่าง สงคราม ทาง เรือ

ชำนาญ หอสมุด

สำนักหอสมุด

14/06/2565

หนังสือสัญญา

ว่าด้วย อำนาจ แล นำ ที่ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้เป็น กลาง ใน ระหว่าง สงคราม ทาง เรือ

หนังสือสัญญา ว่าด้วย อำนาจ แล นำ ที่ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ
ไว้เป็น กลาง ใน ระหว่าง สงคราม ทาง เรือ ลงชื่อ ที่ กรุงเฮก วันที่ ๑๘
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ในระหว่าง กรุงสยาม กับ นานา ประเทศ ที่
ชุมนุม ณ กรุงเฮก รวม ๕๐ ประเทศ คือ เยอรมัน ๑ อเมริกัน ๑
อาร์เจนตินา ๑ ออสเตรเลีย ๑ ฮังการี ๑ เบลเยียม ๑ โบต์สวานา ๑
บราซิล ๑ บังกลาเทศ ๑ ชิลี ๑ โคลัมเบีย ๑ เดนมาร์ก ๑
คอสตาริกา ๑ อีคิวอดอร์ ๑ ฝรั่งเศส ๑ อังกฤษ ๑ กรีซ ๑
คิวบา ๑ แคนาดา ๑ อิตาลี ๑ ญี่ปุ่น ๑ ลักเซมเบิร์ก ๑
เม็กซิโก ๑ มอนเตเนโกร ๑ นอร์เวย์ ๑ ปานามา ๑ ปารากวัย ๑
นิโกลแลนต์ ๑ เปรู ๑ เปรูเวีย ๑ โปรตุเกส ๑ รัมเนีย ๑
รัสเซีย ๑ ซัลวาดอร์ ๑ เซอร์เบีย ๑ สวีเดน ๑ สวิตเซอร์แลนด์ ๑
ตุรกี ๑ อุรุกวัย ๑ เวเนซุเอลา ๑ รวมกัน ๕๐ ประเทศ

ด้วยความหมายที่จะให้ความเห็นต่าง ๆ กันในเหตุการณ์สงคราม
ทางเรือ ที่จะมีในทางอันประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง กับ

ผู้ทรงอำนาจ ทำ การ สงคราม นั้น รวมเข้า เป็น ระเบียบ ชน เดียวกัน
 แต่ จะ คิด ต่อง นำไว้ บอง กัน ความ ยาก ลำบาก ทง หตาย ซึ่ง จะ เกิด มี ชน
 ได้ ด้วย ความ เห็น ต่าง ๆ กัน อยู่ นั้น

เห็น อยู่ ว่า ถึง แม้น จะ ยัง ไม่ สามารถ ใน เวตานั้น ที่ จะ รวบ รวบรวม
 การ ที่ จะ จัดไว้ ให้ ใช้ ได้ ทวไป ทง เมต ทุก เหตุ การณ์ ซึ่ง พัง จะ เกิด
 ชน ได้ แลว ก็ ดี แต่ กระนั้น ก็ ยัง มี ประโยชน์ ที่ จะ ว่า ไม่ มี แลว
 ไม่ได้ ใน การ ที่ จะ คิด ทำ ข้อ บังคับ ตาม แต่ ที่ จะ สามารถ ทำ ได้
 สำหรับ ใช้ ใน การ ทวไป ใน คดี ที่ พัน เจริญ เป็น เกราะ ที่ ร้าย เกิด สงคราม
 กัน ชน

เห็น อยู่ ว่า ถ้า มี คดี ซึ่ง ไม่ ได้ กล่าว แก่ ไว้ ใน หนังสือ สัญญา นั้น แลว
 ก็ เป็น การ สมควร ที่ จะ พิจารณา ใช้ ข้อ สำคัญ ทง หตาย ชน มี ว่า ไว้ เป็น
 การ ทวไป ใน กฎหมาย ขรรม นิยม ระหว่าง นานา ประเทศ ทง ปวง

เห็น อยู่ ว่า ควร ที่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ ทง หตาย นั้น จะ ออก
 กฎหมาย โดย พิศดาร เพื่อ บังคับ ความ ที่ ตงไว้ เป็น กตาง ใน เวตานั้น
 จะ ใช้ ด้วย

เห็น อยู่ ว่า เป็น การ ที่ รับ กัน อยู่ แลว ว่า เป็น นาคี ของ ประเทศ ซึ่ง
 ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กตาง ทง หตาย นั้น จะ ใช้ ข้อ บังคับ เหล่า นั้น โดย ไม่
 จำเอียง ค่อ ผู้ทำ สงคราม ทุก ฝ่าย

เห็น อยู่ ว่า ใน ความคิด ทง หตาย ที่ กล่าว ไว้ เป็น ข้อ ๆ นั้น ประเทศ
 ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กตาง ทง หตาย ไม่ ควร จะ เปลี่ยนแปลง ข้อ บังคับ

สำคัญเหล่านี้ ในเวลาที่ มี สงคราม อยู่ เว้นไว้แต่ใน ความที่ได้เห็น
ปรากฏ มาชัดเจน แล้วว่า จำเป็น จะ ต้อง เปลี่ยน แปลง เพื่อ จะ มี ของ กัน
รักษา อำนาจ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง นั้น

จึง พร้อม กัน ยิน ยอม ที่ จะ ทำ ตาม ข้อ บังคับ อย่าง เดียว กัน ดังกล่าว
ไว้ ต่อ ไป เป็น ข้อ ซึ่ง จะ ตบ ต้าง หนังสือ สัญญา อัน มี อยู่ ที่ ไป ท่อง
นั้น ไม่ได้ แล้ว จึง ได้ พร้อม กัน แต่ง ตั้ง ผู้ มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ
ทั้ง หลาย คือ

(รายชื่อ ผู้ มี อำนาจ เต็ม ของ ประเทศ ต่าง ๆ)

ผู้ มี อำนาจ เต็ม นั้น เมื่อ ได้ ให้ หนังสือ ต่อมอบ อำนาจ ของ ตน ซึ่ง กัน
แต่ กัน แต่ เห็น ว่า เป็น อัน ถูก ต้อง แบบ อย่าง ดี แล้ว จึง ได้ ยิน ยอม
พร้อม กัน ทำ สัญญา มี ข้อ ความ ดัง ต่อ ไป นี้

ข้อ ๑

ผู้ ทำ สงคราม ทั้ง หลาย นั้น ต้อง นบถอ อำนาจ ของ ผู้ เป็น เจ้า เป็นใหญ่
ใน ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง และ จะ ต้อง งด เว้น จาก การ
อย่างใด อย่าง หนึ่ง ซึ่ง ประเทศ ใด ๆ ถ้า รู้ แล้ว ปล่อยให้ ทำ ไป ก็ นับ ว่า
เป็น การ ที่ ทำลาย ความ เป็น กลาง ใน ดินแดน ฤๅ ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น กลาง ด้วย

ข้อ ๒

การ คัก สงคราม อย่างใด ๆ ทั้ง การ จับ แล การใช้ อำนาจ ครอบครอง
ซึ่ง เรือรบ ของ ผู้ ทำ สงคราม ได้ กระทำ ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง

อำนาจไว้เป็น กติกาแล้ว ก็ นับว่า เป็น การ ทำตาย ความ เป็น กติกา
อย่าง หนึ่ง ซึ่ง เป็น ข้อ ที่ ห้าม ขาดไม่ ให้กระทำ

ข้อ ๓

เมื่อ เรือ ดำหนึ่ง ต้อง ถูก จับกุม ใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต
ของ ประเทศ ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็น กติกาแล้ว ถ้าเรือ ที่ จับนั้น ยัง อยู่
ใน อาณาเขต ของ แผ่น ดิน ที่ เป็น กติกา ด้วย แล้ว ประเทศ นี้ ต้อง จัดการ
ตาม กติกา ที่ มี อยู่ เพื่อให้ ปลดปล่อย เรือ นั้น กับ ทนาย เรือ แล ถูกเรือ
ด้วย แล้ว แล ส่ง ถูก เรือ ที่ จับได้ นั้น ไปรักษาไว้ ข้าง ในเมือง แล ห้าม
ไม่ให้ ไปจาก ที่ นั้น ก่อน อนุญาต ด้วย

ถ้า เรือ แล คน ที่ ต้อง จับ นั้น ไม่ได้ อยู่ ใน อาณาเขต ของ แผ่น ดิน
กติกาแล้ว เมื่อ ประเทศ กติกา ขอ ต่อ รัฐบาล ผู้จับ นั้น แล้ว ผู้จับ
ต้อง ปลดปล่อย เรือ กับ ทนาย เรือ แล ถูกเรือ ให้

ข้อ ๔

ประเทศ ซึ่ง เป็น ผู้ทำ สงคราม จะ ตั้ง ศาล สำหรับ คดี ดิน คดี จับกุม
เรือ ชน ใน ดินแดน ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กติกา ฤๅ ใน
เรือ ที่ อยู่ ใน น่าน น้ำ ของ ประเทศ กติกา นั้นไม่ได้

ข้อ ๕

ห้ามไม่ให้ ผู้ทำ สงคราม ใช้ ทำ เรือ ฤๅ น่านน้ำ ของ ประเทศ กติกา
ทั้ง หลาย นั้น เป็น ที่ ตั้ง ทพ เรือ สำหรับ ทำการ สงคราม แก่ ผู้ต่อสู้ ใน
สงคราม ^{14/06/2565} แล ห้าม เป็น ข้อ สำคัญ คือไม่ให้ ตั้ง สถานีวิทยุโทรเลข

ฤๅเครื่องใช้ อย่างหนึ่ง อย่างใด เพื่อประโยชน์ที่จะใช้พูดจา กัน ไป มา กับ กอง ทหาร บก ฤๅ เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น

ข้อ ๖

ห้ามไม่ให้ประเทศ ซึ่งทรง อำนาจไว้ เป็นกลาง ส่ง เสบียง อย่างหนึ่ง อย่างใด ในทางตรง ฤๅทาง อ้อม ก็นี่ ฤๅ ส่ง เรือรบ กระสุน ดินปืน ฤๅ เครื่อง ทำศึก อย่างหนึ่ง อย่างใด ให้แก่ ประเทศ ผู้ทำ สงคราม เป็น อันขาด

ข้อ ๗

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น ไม่จำเป็น จะต้อง บังคับ กัน ห้าม การ ที่มี ผู้บรรทุก ฤๅ ขน ของ ที่ ถัดมาต่อไป นี้ ให้ผู้ทำ สงคราม ใช้ คือ เครื่อง ฟ้าครวซุส กระสุน ดินปืน ฤๅว่า ทิวไป ของ อย่างหนึ่ง อย่างใด ซึ่ง จะใช้ เป็น ประโยชน์ ให้แก่ กอง ทักษ บก ฤๅ เรือ นั้น

ข้อ ๘

รัฐบาล ที่ เป็น กลาง จำเป็น จะต้อง ใช้ กำตัง ตาม ที่ มี อยู่ เพื่อ ที่ จะ บังคับ กัน ห้ามไม่ให้ แต่ง เรือ ออกไป ฤๅ ทำให้ เรือ ซึ่ง อยู่ใน อาณาเขต ของ แผ่นดิน ที่ เป็น กลาง นั้น สัมผัส ด้วย เครื่อง ฟ้าครวซุส เป็น เรือ ซึ่ง มี เหตุ อันสมควร เชื่อได้ว่า จงใจ จะ ออกไป เทียว ภาย ตรี เวณ ฤๅ ไป กระทำ การ ศึก ต่อ ประเทศ ซึ่ง รัฐบาล นั้น เป็นไมตรี ต่อ กัน อยู่ กับทั้ง รัฐบาล ที่ เป็น กลาง จำเป็น จะต้อง จัดการ ระวาง สอดส่อง ให้ ปรากฏ เหมือนกัน เพื่อ จะ บังคับ กันไม่ให้ มี เรือ อย่างหนึ่ง อย่างใด ที่ จงใจ จะ

ไปลาดตระเวน ฎาไปทำการ คักันนั้น ออกไปจาก อาณาเขต ของ แผ่นดิน
กลาง อัน เป็น เรือ ที่ แต่ง แดว่ ทัง ถ้า ฎาแต่ง แต่ ส่วน หนึ่ง บ้าง เมื่อ
ทอด อยู่ ใน อาณาเขต ของ แผ่นดิน กลาง เพื่อ ที่ จะ ใช้ ใน การ สงครามด้วย

ข้อ ๘

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น ต้องไม่ ต้าเอียง ต่อ ผู้ทำ
สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย ใน การ ที่ จะ ให้ มี ข้อ กำหนด ข้อ จำกัด
ฎา ข้อ ห้าม ที่ ประเทศ กลาง นั้น ได้ ทำขึ้นไว้ สำหรับ การ ที่ จะ ยอม ให้ เรือรบ
ฎา เรือ ผู้ทำ สงคราม จับ ได้ ทงหลาย นั้น เข้า มา ใน ท่าเรือ ฎาทงเข้า
ที่ ทอดเรือ ฎาใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ กลาง นั้น

แม้ กระนั้น ก็ดี ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง จะ ห้าม เรือ
ของ ผู้ทำ สงคราม ซึ่ง ไม่ ทำ ตาม คำ สั่ง แดว่ ข้อ บังคับ ทงหลาย ที่ ประเทศ
เป็น กลาง ทำไว้ ฎา เป็น เรือ ซึ่ง กระทำการ ทำลาย ความ เป็น กลาง แดว่ นั้น
ไม่ให้ เข้า มา ใน ท่าเรือ ฎาทงเข้า ที่ ทอดเรือ ทงหลาย นั้น ก็ได้

ข้อ ๑๐

ความ เป็น กลาง ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ นั้น จะ ไม่ นับ ว่า เป็น
ทำตาย เสีย ด้วย เพียง แต่ จะ มี เรือรบ ฎา เรือ ที่ จับ ได้ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น
เดิน ผ่าน ไป ใน น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ กลาง นั้น

ข้อ ๑๑

ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจไว้ เป็น กลาง นั้น จะ ยอม ให้ เรือ รบ ของ ผู้ทำ
สงคราม ใช้ นำ ร่อง ผู้ที่ ได้ รับ โอบ อนุญาติ ของ ประเทศ กลาง นั้น ไว้ ว่า เป็น นำ
ร่อง แดว่ ก็ได้ 06/2565

ข้อ ๑๒

เมื่อ ยัง ไม่มี ข้อ กฎหมาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ เป็น ถดถอง นั้น ถดถอง ไว้ เป็น การ พิเศษ ผิด จาก ความ ที่ ว่า นั้ แลว บรรดา เว็รอบ ของ ผู้ทำ สงคราม ทง ทาย นน ห้าม ไม่ ให้ อยู่ ใน ท่า เรือ ทาง เข้า ที่ ทอด เรือ ฎาน้ำ น้า อาณาเขต ของ ประเทศ ที่ ถดถอง น นาน เกิน กว่า ๒๔ ชั่วโมง เว้น เสีย แต่ มี เหตุ ที่ ถดถอง ยก ไว้ ใน หนังสือ สัญญา นี้ จึง จะ อยู่ ได้

ข้อ ๑๓

ถ้า ประเทศ หนึ่ง ใต้ รับ คำ แจง ความ แลว ว่า เกิด การ ศึก ชน แต่ ใต้ ทราบ ว่า เว็รอบ ของ ผู้ทำ สงคราม ถ้า หนึ่ง อยู่ ใน ท่า เรือ ฎาทง เข้า ทอด เรือ ฎา ใน น้ำ น้า ที่ เป็น อาณาเขต ของ ประเทศ นั้น แลว ก็ ต้อง แจง ความ ให้ เรือ นั้น ออก ไป เสีย ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ฎา ภายใน เวลา ที่ กำหนด ไว้ ใน ข้อ บังคับ ของ ที่ ค้า บด นั้น

ข้อ ๑๔

เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม นน จะ ทอด อยู่ ชั่ว นาน ใน ท่า เรือ ที่ เป็น ถดถอง เกิน กว่า เวลา ที่ อนุญาต นน ไม่ ได้ เว้น ไว้ แต่ เรือ นน เสีย ฎา ต้อง พาย ุ่ ขบ ปาง มา เรือ นน ต้อง ออก จาก ท่า นั้น โดย เรือ ใน ทน ที่ เมื่อ ไม่มี เหตุ ที่ ทำ ให้ ุ่ กั ชั่ว อยู่

ข้อ บังคับ ว่า ด้วย กำหนด เวลา ซึ่ง เรือ เหล่า นี้ จะ ทอด อยู่ ใน ท่า เรือ ฎา ใน ทง เข้า ทอด เรือ ฎา ใน น้ำ น้า ที่ เป็น ถดถอง นั้น ไม่ ใช้ ไป ถึง เรือ รบ ซึ่ง ใช้ เพื่อ ประโยชน์ อย่าง เดียว เด็จ ซาด ใน การ ศ้าสนา ใน การ วิชา ฎา ใน การ ครอบ ครอบ มนุษยชน

ข้อ ๓๕

เมื่อไม่มีข้อกฎหมายของประเทศไทยซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง กล่าวไว้
เป็นการพิเศษ ผิด ข้อที่ กล่าวไป นแล้ว จำนวน เรือรบ ของผู้ทำสงคราม
ฝ่ายหนึ่ง จะ ทอด อยู่ ได้ ใน ท่าเรือ ฤๅใน ทาง เข้า ทอด เรือ ของ ประเทศไทย
กลาง นั้น ในคราวเดียวกันได้เพียง สาม ลำ

ข้อ ๓๖

เมื่อ เรือ รบ ของ ผู้ทำ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย ทอด อยู่คราว เดียว กัน
ใน ท่าเรือ ฤๅทาง เข้า ทอด เรือ อันเป็นกลางแล้ว ถ้าเรือ ของ ผู้ทำสงคราม
ฝ่ายหนึ่ง ออกจากที่ ทอด ไปแล้ว ต้องให้ มี เวลา ไม่น้อย กว่า ๒๔ ชั่วโมง
ก่อน จึงให้ เรือ ของ ผู้ทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง ออกไป จาก ที่ ทอด นั้น ได้
ถ้าดับ เวลา ของ เรือ ซึ่ง จะ ออก นั้น ให้ เป็น ไป ตาม ถ้าดับ เวลา ของ
เรือ ที่ ได้ มา ถึง เว้นไว้ แต่ ว่า เรือ ซึ่ง มา ถึง ก่อน นั้น จะมี เหตุการณ์ จน
จำเป็น ที่ จะ อนุญาต ให้ ชะยา เวลา ทอด อยู่ นาน ออกไป ได้

เรือ รบ ของ ผู้ทำ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง นั้น ไม่ บังควร จะ ให้ ออกไป จาก
ท่าเรือ ฤๅทาง เข้า ทอด เรือ อันเป็น กลาง นั้น จน กว่า เวลา ๒๔ ชั่วโมง
จะได้ ตลอด ไป ตั้งแต่ เวลา ที่ เรือ ค้า ขาย ชัก ชง ของ ประเทศไทย ที่ ต่อสู้ กัน
ใน สงคราม นั้น ได้ ออกไป

ข้อ ๓๗

ใน ท่าเรือ แล ทาง เข้า ทอด เรือ อัน เป็น กลาง นั้น เรือ รบ ของ ผู้ทำ
สงคราม จะ ทำการ ซ่อมแซม เรือ นั้น ได้ เฉพาะ แต่ เพียง ที่ จำเป็น แท้ เพื่อ

จะให้เดิน ทะเลได้เท่านั้น แต่ จะเพิ่มเติม กำลัง สำหรับ การศึก อย่าง หนึ่ง
 อย่างใดไม่ได้ เป็น อัน ชาติ เจ้าพนักงานใน ประเทศ ที่ เป็น กลาง เป็น ผู้
 วิจัย หมายความว่า การ ข้อม แซม นั้น จำเป็น ต้อง ทำ เพียงไร แต่ การ ที่ จะ ข้อม
 แซม เหล่านี้ ต้อง ทำ โดย เร็ว ที่ สุด ที่ จะ ทำ ได้

ข้อ ๑๗

เรือรบ ของ ผู้ทำ สงคราม นั้น จะ ใช้ ทำ เรือ ฤๅ ทาง เข้า ทอด เรือ ฤๅ
 น่าน น้ำ อัน เป็น อาณาเขต กลาง นั้น เพื่อ ประโยชน์ ใน การ เค็ม เครื่อง
 สำตรา ฤๅ ให้ มาก ขึ้น ฤๅ ใน การ เพิ่ม เต็ม คน เรือ นั้น ไม่ได้

ข้อ ๑๘

เรือรบ ของ ผู้ทำ สงคราม จะ เค็ม เต็ม บ้าง ใน ทำ เรือ ฤๅ ทาง เข้า ทอด เรือ
 กลาง นั้น อย่าง เดียว เฉพาะ แต่ เพียง ที่ จะ ให้ มี เต็ม บ้าง เสมอ อด วิชา ใน เวลา
 สงบ รบ คบ ไม่มี คึก เท่านั้น

อย่าง เดียว กับ ที่ ว่า มา เรือ เหล่านี้ จะ บรรทุก ถ่าน ฟัน ลง เรือ ได้
 แต่ เพียง ที่ พอ จะ ให้ เรือ นั้น เดิน ไป ยัง ทำ เรือ ของ เมือง เจ้าของ เรือ ที่ อยู่ ใกล้
 ที่ สุด เท่านั้น อีก ประการ หนึ่ง เรือ นั้น เมื่อ อยู่ใน เมือง กลาง จะ บรรทุก ฤๅ
 ถ่าน ให้ เต็ม ตาม แบบ ที่ ใช้ ใน เมือง นี้ สำหรับ กำหนด จำนวน ถ่าน แต่ ฟัน
 ที่ ส่ง ให้ นั้น ก็ได้

ตาม กฎหมาย ของ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ใต้ เป็น กลาง เรือ นั้น ไม่มี ใคร
 ส่ง ถ่าน ให้ ได้ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง แล้ว ก็ ควร อนุญาต ให้ ทอด อยู่ คู่ ไป
 ได้ อีก ๒๔ ชั่วโมง

14/06/2565

ข้อ ๒๖

เรือรบของผู้ทำสงครามดำใจ ซึ่งได้บรรทุกถ้ำในท่าเรือของประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางแห่งใดแล้ว เรือดังนั้นจะบรรทุกถ้ำในท่าแห่งนั้นภายในเวลาสามเดือนต่อไปนั้นไม่ได้

ข้อ ๒๗

เรือที่จับกันมาได้ จะนำเข้าไปยังท่าเรือกลางใดเฉพาะแต่ที่จะเดินทะเลต่อไปไม่ได้ ถูกหลบพายุเข้าหาฝั่ง ถูกไม่มีถ้ำฝั่ง ถูกเลี้ยวจะเดินทางต่อไปเท่านั้น

เรือนี้จะต้องออกจากท่าไปในทันทีเมื่อหมดต้นเหตุการณที่สมควรจะเข้าท่านั้นได้แล้ว ถ้ายังไม่ออกไป ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางต้องมีคำสั่งให้ออกไปทันที ถ้าเห็นว่าไม่ทำตามคำสั่งนี้แล้ว ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางต้องใช้กำลังตามที่มียู เพื่อหยุดเรือ นายเรือแลลูกเรือนั้นเสีย แล้วแต่ส่งคนเรือไปไว้ข้างในเมือง ห้ามไม่ให้ไปไหน นอกจากอนุญาต

ข้อ ๒๘

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลางนั้น ต้องจัดการอย่างเช่นว่ามาแต่ให้หยุดเรือที่จับได้แต่ นำเข้ามาในท่าของประเทศกลางโดยเหตุการณอย่างอื่น ๆ จากที่ได้กล่าวมาในข้อ ๒๗ นั้นด้วยเหมือนกัน

ข้อ ๒๙

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง จะยอมให้เรือที่ต้องจับนั้นเข้าไปในท่าเรือแลทางเข้าหอดเรือ โดยจะมีเรือคุมมาถูกไม่ก็ตาม

เมื่อเรือนไฟนำมาขังที่นั่นเพื่อให้ยึดถือได้เป็นกลางในระหว่างเวลา
คอยฟังคำสั่งขึ้นของศาลวินิจฉัยคดีจับเรือนไฟแล้ว ก็ยอมให้เขาทอดได้
ประเทศกลางนั้นจะขยายให้เรือนไฟต้องจับไปทอดอยู่ที่ท่าเรือแห่งอื่น ๆ
ของประเทศนั้นก็ได้

ถ้าเรือนไฟต้องจับนั้น มีเรือรบคุมมาด้วยแล้ว คนในเรือนไฟต้องจับนั้น
จะให้ไปอยู่บนเรือรบที่คุมมาก็ได้

ถ้าเรือนไฟต้องจับนั้นไม่มีเรือคุมมา คนในเรือนไฟต้องจับนั้นยกปล่อย
ไปตามอำนาจก็ได้

ข้อ ๒๔

ถึงแม้ว่าประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง ได้แจ้งความให้เรือรบ
ของผู้อื่นส่งครามออกไปเสียจากท่าที่ไม่สมควรจะจอดอยู่ แต่เรือน
ไฟไม่ออกไปแล้ว ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง มีอำนาจที่จะ
จับตามความเห็นว่าเป็นจะต้องทำ เพื่อจะไม่ให้เรือนไฟนั้นเดินออกไป
ในทะเลได้ ในระหว่างเวลาที่ส่งครามนั้น นายเรือนไฟนั้นจะต้องช่วย
ให้จัดการ เช่นว่าโดยสดวก

เมื่อประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้เป็นกลาง ได้ยึดเรือรบของผู้อื่นทำ
สงครามไว้แล้ว นายเรือนไฟแลดูเรือนไฟนั้น ก็ต้องถูกยึดไว้ด้วยเหมือนกัน
นายเรือนไฟแลดูเรือนไฟที่ถูกยึดไว้เช่นนั้น จะให้อยู่ในเรือดำนั้น ถ้า
ในเรือดำอื่น ๆ ก็ขมขกก็ได้เหมือนกัน แต่จะได้อยู่ในข้อจำกัด
ตามความเห็นว่าเป็นจะต้องให้แม่แก่คนเหล่านั้น แต่ว่าจะต้องจัดให้มี
คนอยู่พอที่รักษาเรือนไฟนั้นด้วย

นายเรือ นั้น เมื่อ รับ สัญญาว่าจะไม่ออกไป จากดินแดนต่าง ก่อน
อนุญาตแล้ว จะให้อยู่ตามอำเภอใจก็ได้

ข้อ ๒๕

ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ เป็นกลางนั้น จำเป็นต้องจัดการตรวจตรา
ดูแลตามแต่ที่ จะมีกำลังทำได้ เพื่อที่จะ ป้องกัน การที่จะ ทำผิด อย่างหนึ่ง
อย่างใด ในข้อความที่ กล่าว มาใน ข้อ ก่อนนี้ อย่าให้เกิด มีชนใน
ท่าเรือ ฤ็ทางเข้า ทอด เรือ ฤ็ใน หน้า หน้า ของ ประเทศ นั้น

ข้อ ๒๖

การที่ ประเทศซึ่งทรงอำนาจไว้ เป็นกลางได้จัดได้ ทำตาม อำนาจ ซึ่ง
กล่าวไว้ ใน หนังสือ สัญญา นี้ ถึงแม้ว่าจะ เกิด มี เหตุการณ์ อย่างใด ๆ
ผู้ทำ สงคราม ฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใดก็ได้ รับ ตาม ข้อ สัญญา นี้ ที่ว่า ด้วย การ
นั้น ๆ แล้ว จะไม่ ถือว่า เป็น การ ทำไป ด้วยไม่ มีไมตรี จิต เถย

ข้อ ๒๗

ประเทศ ทั้ง หลาย ที่ ทำ สัญญา นี้ จะ แข็งความให้ ทราบ ซึ่ง กัน แต่กัน
ในเวลา อัน ควร ต่อไป คือ กฎหมาย ประเทศ แล ข้อ บังคับ ต่าง ๆ ที่ ใช้
ใน ประเทศ นั้น ๆ ว่า ด้วย ฐานะ แห่ง เรือรบ ของ ผู้ทำ สงคราม เมื่อ อยู่
ในท่าเรือ แล หน้า หน้า ประเทศ นั้น ๆ ส่งให้ ทราบ กัน โดย ทาง รัฐบาล
สอดกันตา ๆ จะได้ ส่ง ต่อไป โดย เรือให้ ประเทศ อื่น ๆ ที่ ทำ สัญญา นี้
ทราบ ทูกัน

ข้อ ๒๘

ข้อความในหนังสือสัญญา นี้ จะไม่ใช้ ต่อ ผู้อื่น นอก จาก ประเทศที่
เขา ชื่อ กัน ทำ สัญญา นี้ แต่จะใช้ ได้ แต่ เฉพาะ เมื่อ ผู้ทำ สงคราม ทั้งปวง
เป็น ประเทศ ที่ได้ ทำ สัญญา นี้ ทั้ง หหมด ด้วย

ข้อ ๒๙

หนังสือ สัญญา นี้ จะได้รับ พระราชานุญาต ราคไฟ โดยเร็ว ที่สุดที่
จะทำได้

หนังสือ ราคไฟ นั้นจะได้ เก็บไว้ ที่ กรุงเฮก

หนังสือ ราคไฟ ฉบับ แรก นั้น จะได้ ทำ บรรทุก กระจายไว้ ถึง ชื่อผู้ แทน
ประเทศ ที่ เข้า ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้ กับ เห็นาคัด ว่า การ ต่าง ประเทศ
ฝ่าย ฮอลันดา

หนังสือ ราคไฟ ฉบับ หดง ๆ ค่อย ไป นั้น จะได้ ทำ ด้วย เขียน คำ แจงความ
ถึง รัฐบาล ฮอลันดา แต่ ส่ง หนังสือ ราคไฟ ไป พร้อม กัน

ถ้าเนา หนังสือ บรรทุก กระจาย ว่า ด้วย ส่ง หนังสือ ราคไฟ ฉบับ แรก แต่
ถ้าเนา หนังสือ คำ แจง ความ ที่ ถัดมา ใน วรรค ก่อน นี้ ทั้ง ถ้าเนา หนังสือ
ราคไฟ ถึง ชื่อ ว่า คัด ถูก ค้อง แล้ว นั้น รัฐบาล ฮอลันดา จะ ส่ง ไป ทาง
ทูต ให้ แก่ ประเทศ ซึ่ง ทรง อำนาจ ทั้ง หลาย ที่ได้ เจริญ มา ชุมชุม ตั้งแต่
สงคราม ครั้ง ที่ 4๓๖๖ ถึง ๑๖๖๗ ประเทศ อื่น ๆ ซึ่งได้ บอก เข้า ชื่อ ใน หนังสือ

สัญญา^{นี้} ด้วย ใน การ ที่คิดไว้ตั้ง ก่อร่าง มาใน วรรค ก่อนนี้ รัฐบาล
ชอตันดา จะได้ แจง ความ ให้ทราบ วันที่ ได้รับ คำ แจง ความ ส่ง ราคา ไฟ
นั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๓๐

ประเทศที่ไม่ได้ ลงชื่อ ใน หนังสือ สัญญา^{นี้} จะเข้า ชื่อ ด้วย สัญญา^{นี้} ได้
ประเทศที่ ปรารถนา จะเข้า ชื่อ ด้วย สัญญา^{นี้} จะ แจง ความ ตาม ประสงค์
เป็น หนังสือ ถึง รัฐบาล ชอตันดา ซึ่ง หนังสือ รับ เข้า ชื่อ ใน สัญญา^{นี้} ไป
เก็บไว้ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาล ที่ว่า มา แล้ว นั้น

รัฐบาลนั้น จะได้รับ ส่ง จำเนา คำ แจง ความ กับทั้ง จำเนา หนังสือ เข้า
ชื่อ สัญญา^{นี้} ส่ง ชื่อ เป็น สำคัญ ว่า คิด ถูก ต้อง แล้ว แล นอก วันที่ ได้
รับ คำ แจง ความ^{นี้} ไปยัง ประเทศอื่น ๆ ทั้ง ดั้น

ข้อ ๓๑

หนังสือ สัญญา^{นี้} จะใช้ได้ ใน เวลา หกสิบ วัน ถ่วงไป แล้ว ต่อ ประเทศ
ที่ ส่ง ราคา ไฟ ฉบับ แรก นับ ตั้งแต่วันที่ ลง ใน บรรทัด ภาจ่า ส่ง ราคา ไฟ
แต่ ต่อ ประเทศ ที่ ส่ง ราคา ไฟ ภายหลัง ต่อ ๆ ไป นั้น ก็ดี ต่อ ประเทศ ที่
เข้า ชื่อ ด้วย สัญญา^{นี้} ภายหลัง ก็ดี นับ ตั้งแต่วันที่ รัฐบาล ชอตันดา
ได้รับ คำ แจง ความ^{นี้} ๆ

ข้อ ๓๒

ถ้า มี เหตุ ที่ ประเทศ ซึ่ง เข้า ชื่อ ใน สัญญา^{นี้} ประเทศใด มีความ ประสงค์
จะ ขอ เลิกถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา^{นี้} แล้ว จะได้ แจง ความ เป็น หนังสือ

ไปถึง รัฐบาล ฮอลันดา ๆ จะได้รับ ส่ง ด้านค่า แรงความ ลง ชื่อ เป็น
สำคัญ ว่า คัด ถูก ต้อง แล้ว นั้น ไปยัง ประเทศ อื่น ๆ ทั้ง สิ้น แต่ แรงความ
ใน ขณะ เดียว กัน นั้น ว่า ได้รับ ค่า แรง ความ ขอ เด็ก นั้น วันใด ด้วย

การ เด็ก ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา นี้ จะมี ผล ใช้ ได้แก่ ประเทศ ที่
แรงความ ไป ขอ เด็ก นั้น คือบ หนังสือ ไปแล้ว ตั้งแต่ วันที่ รัฐบาล
ฮอลันดา ได้รับ ค่า แรง ความ นั้น

ข้อ ๓๓

บาณชี่ ทะเบียพท์ กระทรวงการต่างประเทศฝ่ายฮอลันดา รักษาไว้ นั้น จะ
มีวัน ซึ่งได้ ส่ง หนังสือ ราวไฟ ตามความ ที่กล่าว มาใน ข้อ ๒๘ วรรค ๓ และ ๔
กับ มีวัน ที่ได้ แรงความ ขอ เขา ชื่อ ใน สัญญา (ตามที่ กล่าว มาใน ข้อ ๓๐
วรรค ๒) ฤฯ ทั้ง มีวัน ที่ได้ แรง ความ ขอ ถอน ชื่อ จาก หนังสือ สัญญา
(ตามที่ กล่าว มาใน ข้อ ๓๒ วรรค ๑) ซึ่งได้รับ แล้ว ด้วย

ประเทศ ที่ เขา ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้ จะ ดูบาณชี่ ทะเบียพท์ นีเมื่อใด ๆ
ก็ได้ แต่ จะ ขอ ด้านที่ ลง ชื่อ ว่า คัด ถูก ต้อง แล้ว ด้วย ก็ จะ ให้ ได้

ในการ ที่ จะ กระทำ สำคัญ มัน คงไว้ ผู้มี อำนาจ เต็ม ทัง หาย ได้
ลง ชื่อ ใน หนังสือ สัญญา นี้

ทำที่ กรุงเฮก วันที่ ๑๘ ตุลาคม คฤศตศักราช ๑๘๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐)
ฉบับ เดียว ซึ่ง จะ เก็บ ไว้ ใน กอง เก็บ ของ รัฐบาล ฮอลันดา แต่ จะ ได้
คัด ด้านที่ ลง ชื่อ เป็น สำคัญ ว่า คัด ถูก ต้อง แล้ว ส่ง ไปทาง ทูต ให้แก่ ประเทศ
ซึ่ง ทรง อำนาจ ไว้ ทัง ปวง ที่ได้รับ เสิญไป ซุนนุมน ดันตะ สี่มากคม ครั้งที่ ๒

สำนักหอสมุด

14/06/2565

ภาคผนวก - ๓

หนังสือสัญญา เมือง เยนินา

ว่า ด้วย การ บำบัด ความ ทุกข์ ของ ทหารที่ ไต่ รับ บาดแผล

หรือ เจ็บ ไปใน กองทัพ ที่ กระ ทำ

สงคราม

สำนักหอสมุด

14/06/2565

สัญญา

ว่าด้วยการ

นำบัตร ความทุกข์ ของ ทหาร ที่ ไต่ รบ บาดเจ็บ
หรือ เจ็บ ไปใน กองทัพ ที่ กระทำ สงคราม

พระเจ้าราชาธิราช เยอรมัน พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ ปรูเซีย
ประธานาธิบดี รับบลิก ฮาร์ ยิน ดิน พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ ฮอลันดา
พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ โบ เฮเมีย ฯลฯ และพระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ
ฮังการี พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เบดเยียม เจ้าผู้ปกครอง เมือง บัดกาเรีย
ประธานาธิบดี รับบลิก ชดี พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ จีน พระเจ้า
แผ่นดิน ชาว เบดเยียม ผู้แทน เจ้า ใหญ่ ใน ประเทศ อัน มี อิศรภาพ ชื่อ
คองโก พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ เกาหลี พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ
เดนมาร์ก พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ สเปน ประธานาธิบดี ประเทศ
อเมริกาเหนือ ประธานาธิบดี ประเทศ บราซิล ประธานาธิบดี
ประเทศ เม็กซิโก ประธานาธิบดี รับบลิก ฝรั่งเศส พระเจ้าแผ่นดิน
ประเทศ เกรต บริเตน และไอร์แลนด์ รวมกัน พระราชาธิราช ประเทศ
อินเดีย พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เฮเลนิก ประธานาธิบดี รับบลิก

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศจีน

ดู เซง เชียง อรรค ราชทูตประจำ กรุง เชียง.

พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เบตเยียม, ผู้เป็นเจ้าของใหญ่ใน ประเทศ
อัน มี อิศรภาพ คงโก.

นาย พัน เอก กรม เสนาธิการ ทหาร บก เจานต์ เดอ ตู แซร์เคอส์
เสนาธิการ มณฑลทหาร บก ที่ ๔ ประเทศเบตเยียม,

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ เกาหลี.

ม. กาโค คชุนเทาดา อรรค ราชทูต ยี่ปุ่น ประจำ กรุง
บรันด์เซดส์

พระเจ้าแผ่นดิน เคนมาร์ก

ม. เถาบี นายแพทย์ใหญ่ หัวหน้ากองแพทย์ทหาร บก

พระเจ้าแผ่นดิน สเปญ

ม. ซิดเวริโย เดอ มาเกร์ อี คอรซึ เคานต์ เดอ มาเกร์
ราชทูต

ประธานาธิบดี ประเทศ อเมริกาเหนือ

ม. วิดเจียม แครี่ แซงเกอร์ เดิม เปน ปลัด ทูต ฉดองใน
กระทรวง กระจาย โหม อเมริกัน.

นาย พด เรือตรี ชาร์ลด์เฮสส์ ดีเปร์รี่ ผู้บังคับ การ โรงเรียน
นายเรือ.

นาย พดตรี ยอร์ช บี เดวิส เจ้า กรม พระ ชนมณู ทหาร บก.

นายพลตรี โรเบิร์ต เอ็ม โอเวียต์ หัวหน้าแพทย์ทหารบก.

ประธานาธิบดี ประเทศบราซิล

ด็อกเตอร์ คาร์ลอส เตมกรูเบอร์-กร็อบฟ์ อุปทูตที่เบอร์ลิน.

นายพันเอกทหารช่าง โรเบิร์ต ไตรอมป็องส์ เดอตาโอ

ด'อัสเมยตา ผู้ช่วยแพทย์ทหารบก ณ สถานทูตเมืองเบอร์ลิน.

ประธานาธิบดี ประเทศเม็กซิโก

นายพลตรี โยเซ่ มารีญา เปเรส.

ประธานาธิบดี รัฐบาลฝรั่งเศส

ม. เรอูอาต เอกอัครราชทูตประจำเมืองเบอร์ลิน

ม. หลุย เรโนดส์ ยศ อัครราชทูต ที่ปรึกษากฎหมายใน

กระทรวงว่าการต่างประเทศ, โพรเฟสเซอร์ ในโรงเรียนกฎหมายที่

ปารีส

ว่าที่นายพันเอกกองหนุนทหารปืนใหญ่ โอติวีเย

นายแพทย์ชั้นที่ ๓ โปซา.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศเกรตบริเตน และไอร์แลนด์รวมกัน

พระราชาธิราช ประเทศอินเดีย.

นายพลตรี เซอร์ ยอน ฮาร์ดส์ อาร์ดา. เค. ซี. เอ็ม. ยี.,

เค. ซี. ไอ. อี., ซี. บี.

โพรเฟสเซอร์ ทอมัส เฮอร์ดิง สจ๊วตแดนดัล. เค. ซี., ดี.

ซี. เฮต.

เซอร์ ยอน เฟอร์ดัล ซี. บี.

นาย พันโท วิฑเฒยม กร้านต์ แมก เพอร์ซัน ซี. เอ็ม. ยี่., อาร์.
เอ. เอ็ม. ซี.

พระเจ้าแผ่นดิน ชาว เฮติติก.

ม. มิเซต เคเบตย์ โปรเฟสเซอร์ กฎหมาย นานา ประเทศ
ณ วิทยาลัย เมือง เบอรั่น.

ประธานาธิบดี ประเทศคิวติมาลา

ม. มานูเอต อาร์ โรโย อุปทูตที่ปารีส.

ม. อองรี วิสต์วักต์ กงสุล เชนเวราต เมือง เบอรั่น, ประจำ
อยู่ที่ เชนเวรา.

ประธานาธิบดี ธิบดีก ฮอนดูราส.

ม. ออดการ์ เฮอเปต กงสุล เชนเวราต ที่ เบอรั่น.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ อิตาลี.

มาร์ควิช โรเย เมารีย์ ดี คาสเตต เมารีย์ นาย พันเอก ผู้
รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เซนต์ มอริส และ เซนต์ จาซาร์ ชั้นที่ ๒

นาย พลตรี แพทย์ จี โอวันนิ วัน โดเน ตาร์วัก กอง พยาบาล. ผู้
รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มงกุฎ อิตาลี ชั้นที่ ๓.

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ บูร์บง

ม. กาโต ตรูเนทาคา อรรถราชทูต ประจำ กรุง บรัสเซลส์.

แกรนด์ดุ๊ก ผู้ครอง เมือง ลุกเซมเบิร์ก ดุ๊กออฟนาเซา.

นาย พันเอก กรมเสนาธิการ ทหารบก เคานต์ เดอ ตูแซร์เคดส์
เสนาธิการกองพล ทหารบกที่ ๔ ใน ประเทศ เบลเยียม

เจ้าผู้ครอง เมือง มอนเตเนโกร

ม. เอ. ไอติเย อรรค ราชทูต สวิตซ์คอน เฟเดอเรชัน ประจำ ประเทศ รุเซีย

นาย พันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพ สวิตซ์.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ นอร์เว

นาย ร้อยเอก ตาเอ กอง พยาบาล ทหารบก ประเทศ นอร์เว.

สมเด็จพระนาง ประเทศ นิเชอ แตนด์

นาย พลโท กองหนุน ยองเกียร์ เอ. เซ. เซ. เดน แบร์
ปอร์ตุเกส สมาชิก รัฐมนตรี สภา.

นาย พันเอก อ. อ. เย. คองเย นายทหาร กอง พยาบาล

๕๘
ชั้นที่ ๓.

ประธานาธิบดีรีพับลิกเปรู

ม. กูร์ตาโด เดอ ลา ฟูเอนเต เดซานุการ ชั้นที่ ๓ ณสถาน
ทูตเปรูที่ปารีส.

พระเจ้าชาประเทศเปอร์เซีย

ชาห์มัต คาน มอมตาส โอต์ ดัลตาน อรรค ราชทูต ประจำ
เมืองปารีส.

พระเจ้าแผ่นดินประเทศโปรตุเกส

และอัครการเวส ฯลฯ

ม. ซัตเตอร์โต ด' ไอติเยรา อรรค ราชทูตประจำเมืองเบอร์ลิน.

ม. โยเส่ นีโคเลา ราโปโซ - โบเตลโซ นายพันเอกทหารราบ,
แต่เดิม เป็น สมาชิก ที่ประชุม บาร์เตย์เมนต์ ผู้บังคับการ โรงเรียนทหารบก
ที่ ตีลสบอน.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ รุเมเนีย

ดอกลเตอร์ ซาเซ สเตฟาเนสโก นายพันเอก กอง หนุน.

พระเจ้าราชาธิราช ประเทศ รุเซีย ทั้งปวง

ม. เดอ มาร์เตนต์ สมาชิก ที่ประชุม ปกฤษราชกร ในกระทรวง
ว่าการ ต่าง ประเทศ รุเซีย.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ เซอร์เวีย

ม. มิตาน สด. มาร์ โกวิช เลขาธิการใหญ่ ในกระทรวงยุติธรรม

นายพันเอก ดอกลเตอร์ ซอนเตอร์เมเยอร์ หัวหน้าแผนกพยานาต

ใน กระทรวง กระตาไหม.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ สยาม

หม่อมเจ้าจรรยา อุปทูตประจำ เมือง ปาร์ส

ม. คชราจ โอนี่ ตู โอเวดตี ที่ ปกฤษา สถานทูต สยาม ปาร์ส.

พระเจ้าแผ่นดิน ประเทศ สวีเดน

ม. เซอเรนเซน นายแพทย์ใหญ่ ในกองพล ที่ ๒ แห่ง กองทัพบก

ที่ ประชุม สวีตคองเฟเดเรชัน

ม. เอ โอดิเย อรรคราชทูต ประจำ ประเทศ รุเซีย

นายพันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพของ เฟเดอเรชัน.

ประชาชนวิบัติ วิบัติกตึก คณออก อรุณ เคว

ม. อาเด็กชานครี เฮโรชา อุกุคที่ ปารีธ.

ผู้แทน ทั้งหลายได้ แด่คง อำนาจ อันเต็ม ของ ตน ซึ่ง กัน และ กัน และ
ได้ ตรวจ เห็น ว่า เวียน ร้อย และ ถูก คอง แดว จึง ได้ ยิน ยอม กัน ตก ดง
ข้อ ความ ดัง คอ ไข่น.

หมวด ๑

จำกัดด้วย ผู้ถูก ฮาจร และ บอย เจ็บ

ข้อ ๑.

บรรดา ทหาร หรือ บุคคล ชนิด อื่น ซึ่ง ทำ การ อยู่ใน กอง ทัพ
ที่ ถูก ฮาจร หรือ เจ็บ ใช้ ดง จะ ต้อง ได้ รับ ความ นับถือ และ ความ
พยายาม เสมอ กัน หหมด ไม่ว่า บุคคล เหล่า นั้น เปน ชาติใด จาก
ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ได้ บุคคล เหล่า นั้น ไว้ ได้ อำนาจ ตน

เสมอ กับ ที่ กล่าว แดว ผู้กระทำ สงคราม ซึ่ง ต้อง ทั้ง คน เจ็บ หรือ
คน ถูก ฮาจร ไว้ แก่ ช้า คัก โดย เหตุ จำ เปน แท้ จะ ต้อง ปล่อย เจ้า พนักงาน
พยายาม และ เครื่อง มือ พยายาม มาก น้อย เท่าใด ตาม แต่ ส้มควร แก่
เหตุ การณ์ ใน วิช คัก ไว้ สำหรับ ช่วย ใน การ พยายาม พว ก ที่ ทั้ง ไว้ นั้น.

ข้อ ๒.

นอกจาก การ พยายาม ที่ จะ ได้ รับ ตาม ข้อ ที่ กล่าว มา ข้าง ตน น
ผู้ บอย ใช้ และ ผู้ ถูก ฮาจร ใน กอง ทัพใด กอง ทัพ หนึ่ง ซึ่ง ตก ไป อยู่ใน

อำนาจ ของ ผู้กระทำ สงคราม อีก พวก หนึ่ง เป็น ชะรอย คึก, และ ต้องใช้
ข้อ บังคับ กำหนด กฎหมาย ขรรคมดา ซึ่ง ว่า ด้วย ชะรอย คึก สำหรับ พวก
เหล่านี้ ด้วย

แต่ ว่า ผู้กระทำ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย เป็น อิศระ ที่ จะ ยิน ยอม ตกตง
ซึ่ง กัน และ กัน ตาม แต่ จะ เห็น สัมควร ว่า ข้อใด ควร ยกเว้น หรือ จะ
มีความ ตก ตง พิเศษ อย่างใด เฉพาะ สำหรับ แก่ ผู้ ทบวย ใช้ และ ถูก อาวุธ
ผู้กระทำ สงคราม จะ ตก ตง กัน ได้ โดย สดวก ว่า

เมื่อ เสร็จ การ ค่อ สู้ ซึ่ง กัน และ กัน ครั้ง หนึ่ง แล้ว จะ ต่าง ตั้ง ผู้ถูก
อาวุธ ซึ่ง ตก ทง อยู่ใน สันนาม รบ แดก เบียดย ซึ่ง กัน และ กัน

จะ ตั้ง ผู้ถูก อาวุธ หรือ บวย ใช้ ซึ่ง ไม่ ยาก จะ ยึด ชง ไว้ เป็น ชะรอย คึก
กตบ ไป ถิ่น ถาน บ้าน เมือง เมื่อ ได้ วิชา พยายาม จน พวก เหล่า นี้ จะ
เดิน ทาง ได้ หรือ จน หาย แด่ว ที่ เดียว

จะ ตั้ง ผู้ถูก อาวุธ หรือ บวย ใช้ ของ ฝ่าย ชาติ กไป ยิง ประเทศ ที่ เป็น
กตาง โดย ความ ยิน ยอม ของ ประเทศ นั้น และ ประเทศ เป็น กตาง ได้
รับ รอง แด่ว ว่า จะ กัก คน เจ็บ นน ใจ จน กว่า จะ เสร็จ การ สงคราม

ข้อ ๓.

เมื่อ เสร็จ การ ค่อ สู้ ซึ่ง กัน และ กัน ครั้ง หนึ่ง แล้ว กองทัพ ซึ่ง
ครอบ ครอง สันนาม รบ จะ จัด การ ให้ มี ผู้คน หา คน ถูก อาวุธ เพื่อให้
พวก นน ใจ รับ ความ ปก ครอง กับ ทง ผู้ ที่ ตาย แด่ว เพื่อ มี ให้ ถูก ปล้น
หรือ อันตราย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด

กับ จะ ต้อง ดู แด ว่า ศัพ ทัง พอง จะ ได้ รับ ความ ครอบ ครอบ โดย ถี่ ถ้วน
ก่อน ทำ การ ผัง หรือ เฝ้า ผู้ ตาย นั้น

ข้อ ๔.

ผู้ กระทำ สังกรรม ทุก พวง จะ ต้อง ส่ง บรรดา เครื่อง หมาย ทหาร
หรือ สิ่ง ของ ทหาร ที่ จะ ทำ ให้ ระบุ กำเนิด ได้ ซึ่ง มี อยู่ ตาม ตัว ผู้ ตาย กับ
ทั้ง ราย นาม ของ ผู้ ที่ ถูก บาด แผล และ คน เจ็บ ซึ่ง ตน ได้ มา ไป ยัง
เจ้า หน้าที่ ใน ประเทศ ของ ผู้ เจ็บ ตาย โดย เร็ว ที่ สุด ที่ จะ เป็น ไป ได้

ผู้ กระทำ สังกรรม ทุก พวง จะ ต้อง บอก ซึ่ง กัน และ กัน ให้ ทราบ ถึง
การ ผัง ศัพ เฝ้า ศัพ หรือ รายงาน เข้า โรง พยาบาล และ ความ
ตาย ที่ เกิด มี ชน ใน ระหว่าง พวง ที่ ถูก อาวุธ และ เจ็บ บ่อย อื่น อยู่ใน อำนาจ
ของ ตน กับ จะ ต้อง รวบรวม บรรดา สิ่ง ของ เครื่อง ใช้ สำหรับ ตัว สิ่ง
ของ มี ราคา จดหมาย, วัตถุ ซึ่ง จะ หา ได้ ใน สันนาม รบ หรือ สิ่ง
ผู้ ที่ ถูก บาด แผล และ เจ็บ บ่อย อื่น ตาย ไข้ ใน โรง และ กอง พยาบาล ได้ ทั้ง ได้
เพื่อ ที่ จะ ส่ง ของ เหล่า นั้น ไป ยัง เจ้า หน้าที่ ใน ประเทศ ของ ผู้ เจ็บ ตาย
เจ้า หน้าที่ จะ ได้ ส่ง ต่อ ไป ยัง ผู้ ที่ เกี่ยว ของ กับ บุคคล ที่ เจ็บ ตาย

ข้อ ๕.

เจ้า หน้าที่ ผาย ทหาร อาจ บอก บุญ แก่ ราษฎร ที่ มีความ ศรัทธา ใน ทาง
กุศล เพื่อ ให้ ราษฎร ช่วย รวบรวม และ พยาบาล คน เจ็บ หรือ คน ถูก
อาวุธ แห่ง กองทัพ ต่าง ๆ โดยใช้ วิ ธี ให้ ความ ปกครอง พิเศษ หรือ
ให้ รางวัล อย่างใด อย่าง หนึ่ง แก่ ผู้ ที่ รับ มา ทำ การ ตาม ที่ บอก บุญ นั้น เจ้า
หน้าที่ ต้อง เป็น ผู้ ครอบ ครอบ ใน การ ที่ ราษฎร ช่วย ทำ

หมวด ๒

ว่าด้วย กอง และ โรง พยาบาล

ข้อ ๖.

กอง พยาบาล สันนาม ทั้ง ปวง (คือ กอง ซึ่ง สำหรับ จะไป กับ กองทัพใน การ สงคราม) กับ ทั้ง โรง เรือน ชัน อยู่กับ ที่ ซึ่ง ใช้ ใน การ รักษา พยาบาล จะ ต้อง ด้ รับ ความ นับ ถือ และ ความ ปก ครอง จาก ผู้ที่ กระทำ สงคราม ทั่ว ไป.

ข้อ ๗.

ให้ งัด ความ ปก ครอง ซึ่ง กอง พยาบาล และ โรง พยาบาล จำ จะ ต้อง ด้ รับ ถ้า มี ผู้ อาไ้ รย กอง และ โรง เหล่า นี้ เพื่อ เป็น ที่ กระทำ การ ไต่ ๆ ซึ่ง จะ เป็น อันตราย แก่ ข้าศึก ได้.

ข้อ ๘.

เหตุ ดัง จะ กล่าว ต่อ ไป ไม่ นับ ว่า เป็น เหตุ ที่ ทำ ให้ ยกเลิก ความ ปก ครอง ซึ่ง โรง พยาบาล หรือ กอง พยาบาล จะ ต้อง ด้ รับ ตาม ข้อ ๖

๑) เหตุ ว่า ผู้ ที่ ทำ การ อยู่ ใน กอง หรือ โรง พยาบาล มี อาวุธ และ ผู้ ที่ ก่อร่าง แล้วย ใช้ อาวุธ เฉพาะ สำหรับ บัง กัน ตน หรือ บัง กัน คน เจ็บ และ คน ถูก อาวุธ.

๒) เหตุ ว่า โดย ที่ ไม่ มี คน เจ็บ ชัน ถือ อาวุธ ได้ กอง หรือ โรง พยาบาล มี ทหาร รักษา หรือ ยาม รักษา ยะ มี หน้าที่ ถูก ต้อง ตาม ข้อ

๓) เหตุว่าไป พบ อาวุธ หรือ กระสุน ที่ หัก ยัก มาจากผู้ถูก อาวุธ
ในโรง หรือ กอง พยาบาล เฉพาะ โดยที่ พวก พยาบาล ยังไม่ทัน ส่ง
สิ่งเหล่านั้นไป ยัง เจ้า หน้า ที่ อันควร

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยเจ้าพนักงาน

ข้อ ๘.

บรรดาเจ้าพนักงาน ที่กระทำหน้าที่ เฉพาะแต่ใน การ ยด หาม. ในการ
พาหระ ส่งไป มา และ การ พยาบาล คน ถูก อาวุธ และ คน เจ็บ กับ ทั้ง ผู้ที่
ทำการ อยู่ใน กอง และ โรง พยาบาล ผู้ ส่ง ส่งอน ตำรวจ ที่ ทำการ อยู่ใน
กอง ทักษิ จะ ต้อง ด้ รับ ความ นับถือ และ ความ ปก ครองไม่ ว่า เวลาใด
ถ้า พวก ที่ ถ้าวาด แด้ว ตกไป อยู่ใน มือ ข้าศึก พวก เหล่านี้ ไม่ นับ ว่า เป็น
ชะเลย ศัก

ข้อความ ที่ ถ้าวาด แด้ว ให้ ใช้ ได้ สำหรับ ผู้ ที่ ทำการ ใน กอง รักษา
โรง และ กอง พยาบาล เมื่อ มี เหตุ ที่ ถ้าวาด แด้ว ใน ข้อ ๘ เดช ๒

ข้อ ๙.

ผู้ ที่ ทำการ ใน กอง พยาบาล สมัก ต่าง ๆ อัน รัฐบาล ของ เขา ได้ อนุญาต
แล้ว ซึ่ง มา ทำการ อยู่ใน กอง หรือ โรง พยาบาล แห่ง กอง ทักษิ นั้น ต้อง
นับ ว่า เหมือน กับ บุคคล ที่ ถ้าวาด ใน ข้อ ข้าง บน นี้ แต่ ว่า ผู้ ที่ ถ้าวาด ใน ข้อ
นี้ จะ ต้อง อยู่ ได้ ข้านาจ กฎหมาย และ ข้อ บังคับ ทหาร

ประเทศ ทุ ก ประเทศ ต้อง บอก ให้ ประเทศ อื่น ๆ ทราบ จะ บอก ใน
เวลา ที่ ยัง ตั้ง บัญ หมาย ร้อย หรือ เวลา เริ่ม การ สงคราม ก็ ตาม แต่ ต้อง

ก่อนเวลาที่ จะได้ ใช้ การ จริง ราย นาม บรรดา ตัโมธร์ที่คนได้ อนุญาต
และ รับ ผิด รับ ขอบให้ ช่วยใน การ พยายาม ของ รัฐบาล ใน กอง ทัพ

ข้อ ๑๑.

ตัโมธร์ อัน ประเทศ ซึ่ง เป็น กตางได้ อนุญาต แล้ว จะ อาศัยให้ เจ้า
พนักงาน และให้ กอง พยายาม ของ ตัโมธร์ นั้น ไป ช่วย ผู้กระ ทำ
สงคราม ฝ่ายใด ฝ่าย หนึ่งได้ คือ เมื่อได้ รับ อนุญาตโดย แน่ นอน จาก
รัฐบาล ของ คน และผู้กระ ทำ สงคราม นั้นได้ แสดง ความ ยิน ยอม แล้ว.

ผู้กระ ทำ สงคราม ซึ่ง ยิน ยอม รับ ความ ช่วย เหลือ จะต้อง แจ้ง
ความไป ยัง ข้าศึกให้ ทราบ ใน การ ที่มีผู้มา ช่วย นั้น เสีย ก่อนที่ จะใช้
แรงผู้มา ช่วย.

ข้อ ๑๒.

บุคคลที่ได้ ถิ่นถาวร มาแล้ว ใน ข้อ ๘, ๑๐, และ ๑๑ นั้น ถึงแม้
ว่าจะ ตกไป อยู่ใน มือ ของ ข้าศึก ก็ดี จะต้อง ทำการ ใน หน้าที่ ของ คน
สู้รบ ต่อไป ตาม ความ แนะนำ ของ ผู้ ที่ คน ตกไป อยู่ ได้ อำนวย ให้
ถ้า เมื่อใด การ ช่วย และ การ เชื้อ เพื่อ ของ บุคคล เหล่า นั้น ไม่ เป็น การ จำ
เป็น แล้ว จะต้อง ส่ง บุคคล เหล่า นั้นไป ยัง กองทัพ ที่ อยู่ เดิม หรือ กลับ
ไปบ้าน เมือง ตาม กำหนด และ หน ทาง ที่ สัมควร แก่ เหตุผล อัน เป็น ไป
ใน การ สงคราม นั้น.

บุคคล เหล่า นั้น มี อำนวย ใน ขณะ นั้น ที่ จะ เอา สิ่ง ของ เครื่อง มือ
อาวุธ ม้า ๒^{๔/06/๒๖5} ซึ่ง เป็น ของ คน โดย เฉพาะ กลับไป ด้วยได้.

ข้อ ๓.๓.

ฝ่ายข้าศึกจะต้องให้เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง แก่บุคคลที่กล่าวแต่ใน
ข้อ ๘ เมื่อได้เข้ามาอยู่ใต้อำนาจตน, ให้เสมอกับ เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง
ของเจ้าพนักงานใน กองทัพ ของ ตน อันมี ยศ ชั้น เดียว กับ บุคคล นั้น ๆ.

หมวดที่ ๔.

ว่าด้วย เครื่องใช้ สรรย

ข้อ ๓.๔.

กอง พยาบาล สันนาม ซึ่ง ตกไป อยู่ใน อำนาจ ข้าศึก จะ คง ยึด ถือ
เครื่องใช้ สรรย ทั้ง เครื่อง พานหระไม่ว่า ชนิดใด และ ทั้ง เจ้า พนักงาน กอง
พานหระไว้ใน มือ ตน.

แต่ เจ้า หน้า ที่ ฝ่าย ทหาร อัน มี อำนาจ ตาม หน้า ที่ ของ นำ เขา สิ่ง
ของ เหล่า นั้น มา ใช้ ใน การ วิชา พยาบาล คน ใช้ คน ถูก ฮาจุชได้. การ ส่ง
คืน สิ่ง ของใช้ สรรย จะ ต้อง เป็น ไป โดย วิถี เดียว กับ การ ส่ง พนักงาน
กอง พยาบาล และ ใน เวลา เดียว กัน หรือ ใกล้ ที่ สุด ที่ จะ เป็น ไป ได้

ข้อ ๓.๕.

ส่วนใน เรื่อง โรง เรือน และ เครื่องใช้ สรรย ของ โรง พยาบาล อัน อยู่
กับ ที่ ต้อง จัด การ เป็น ไป ตาม กฎ และ ธรรมเนียม การ สงคราม แต่ ถ้า
สิ่ง เหล่า นั้น ยัง เป็น ของ จำ เปน สำหรับ คน ใช้ คน ถูก ฮาจุช อยู่ ทั่ว ราบ ไค
จะ เอา สิ่ง เหล่า นั้น ไป ใช้ ใน การ ชิน ไม่ ได้ เปน อัน ชาติ

แต่ว่า นายทหาร ผู้นำทัพ มีอำนาจที่จะเอาสิ่งที่กล่าวแล้วไปใช้ในทางอื่น เมื่อมีเหตุผลอันจำเป็นโดยแท้ตาม การ ส่งคราม แต่เมื่อผู้บัญชาการให้คนใช้แต่ละคน ถูก ขาดู ซึ่ง อยู่ในโรง เรือน เหล่า นั้น ได้ ความ ร่วม เย็น ใน ที่ อื่น โดย แน่ นอน แล้ว.

ข้อ ๑๖.

เครื่องใช้ ด้วย ของ สภา การ ขุนพลวาทะ ซึ่งได้ รับ อนุญาตให้ ทำ การ โดย สัญญา นี้ และ เป็น ไป ตาม ข้อ บังคับ ที่ สัญญา นี้ ได้ กำหนด แล้ว คง นับ ว่า เป็น กรรมสิทธิ์ ของ บุคคล และ โดย เหตุ นั้น พ้น จาก ความ รับผิดชอบ ใน ว่า ใน เหตุ การ ไต่ ๆ เว้น เสีย แต่ อำนาจ เรียก เกณฑ์ สิ่ง ของ ซึ่ง ยอม ให้ ผู้ กระทำ ส่งคราม มี ได้ ตาม กฎ และ ขรรณนิยม การ ส่งคราม.

หมวด ๕.

ว่าด้วย กอง พวาทะ ซึ่งใช้ ส่ง คน เจ็บ กลับ บ้าน เมือง

ข้อ ๑๗.

บรรดา กอง พวาทะ ซึ่งใช้ ในการ ส่ง คน เจ็บ กลับ บ้าน เมือง จะ คง ได้ รับ ความ รับผิดชอบ อย่าง เดียว กับ กอง พยาบาล สยาม เว้น เสีย แต่ เมื่อ มี เหตุ ตาม ข้อ ความ พิเศษ ดัง ต่อไป นี้.

๑) เมื่อ ผู้ กระทำ ส่งคราม ไป พบ กอง พวาทะ ชนิด นี้ เข้า เมื่อใด และ มี เหตุ จำเป็น ตาม การ ส่งคราม แล้ว อาจ เรียก เรียก ได้ และ รับ คน เจ็บ คน ถูก ขาดู ที่มี อยู่ นั้น ไป เอง

๒) เมื่อกระทำเช่นนั้นแล้ว การจำแนกที่จะต้องตั้งพนักงานพยาบาล ไปยังถิ่นตามที่ได้กล่าวในข้อ ๓๕. จะต้องขยายไปถึงบรรดาทหารที่ทำการอยู่ในกองพาหนะนั้น หรือซึ่งเป็นกองรักษาพาหนะซึ่งได้รับคำสั่งให้ทำการนั้นโดยวิธีอื่นถูกต้อง.

การจำแนกที่จะต้องตั้งเครื่องใช้สอยในการพยาบาลนั้นตามที่กล่าวในข้อ ๓๕. จะต้องขยายใช้สำหรับรถไฟ เรือเดินตามลำน้ำ ที่ได้จัดขึ้นเป็นพิเศษสำหรับการส่งคนเจ็บ กับทั้งสำหรับเครื่องใช้สอยทุกอย่างในการขับรถม้า รถไฟ เดินเรือ ซึ่งเป็นรถและเรือธรรมดาแต่เป็นกรรมสิทธิ์ของกองพยาบาล.

รถของทหาร ซึ่งไม่ใช่เป็นของกองพยาบาล จะจับกุมได้ทั้งเครื่องรถ เครื่องม้าด้วย

ส่วนพนักงานฝ่ายพลเรือนทั้งเครื่องพาหนะต่าง ๆ ที่ได้มาโดยวิธีเกณฑ์ รวมทั้งเครื่องใช้ในการรถไฟ และเรือที่เอามาใช้สำหรับการส่งคนเจ็บ จะต้องเป็นไปตามกำหนดกฎหมาย ธรรมดา.

หมวด ๖.

ว่าด้วยเครื่องหมาย

ข้อ ๓๗.

เพื่อแสดงความนับถือต่อประเทศผู้วิตเซอร์แลนด์ เครื่องหมายพิเศษอันมีกากระบาดแดง อยู่กลางพื้นขาว ซึ่งเป็นไปโดยสลับลีของเฟเดอเรชันนั้น^{14/06/25} เป็นเครื่องหมายของการพยาบาลในกองทัพทั่วไป

ข้อ ๑๘.

เครื่องหมาย ให้ มี อยู่ ที่ ซึ่ง ที่ ปดอกแขน และที่ ตั้ง ของ อัน เกี่ยว
ข้อง ในการ พยายาม ทิ้งไป เมื่อ ได้รับ อนุญาต จากเจ้า หน้า ที่ ฝ่าย ทหาร
อัน ถูก ต้อง แล้ว

ข้อ ๒๐.

บรรดา พนักงาน ที่ ได้รับ ความ ปกครอง พิเศษ ตาม ข้อ ความ
ใน ข้อ ๘ ตอนที่ ๑ ใน ข้อ ๑๖ และ ๓๓ ต้อง สวม ปดอกแขน มี กา
กะ บาต แดง บน พัน ขาว ที่ แขน ซ้าย, ปดอกแขน นั้น ต้อง ได้รับ จาก เจ้า
หน้า ที่ ฝ่าย ทหาร อัน ถูก ต้อง และ เจ้า หน้า ที่ ได้ ตัด ตรา เป็น สำคัญ แล้ว
และถ้า ผู้ ที่ มา ทำ การ อยู่ ใน กอง พยายาม ของ กองทัพ ไม่มี เชื้อ ทหาร แล้ว
ต้อง ให้ ได้รับ หนังสือ สำคัญ ประจำ ตัว ด้วย

ข้อ ๒๑.

ซึ่ง เครื่องหมาย ของ ตัวยูเนียน จะ ชัก ขึ้น ได้ แต่ ณ กอง หรือ โรง เรือน
พยาบาล ซึ่ง ซึ่ง นั้น บังคับ ผู้ คน ให้ นับถือ และ เมื่อ เจ้า หน้า ที่ ฝ่าย
ทหาร ได้ ยิน ยอม แล้ว ต้อง ให้ มี ซึ่ง สำหรับ ซาก ซึ่ง กอง หรือ โรง พยาบาล
นั้น ช่วย ประจำ อยู่ คู่ กัน ด้วย

แต่ เมื่อ กอง พยาบาล ไต่ ตก ไป อยู่ ใน ข้าง ภาย ซ้ำ คัก แล้ว จะ ชัก ได้ แต่
เงาะ ของ กา กะ บาต แดง เท่านั้น คตอต เวลา ที่ อยู่ ใน ข้าง ภาย ซ้ำ คัก

ข้อ ๒๒.

กองพยาบาลต่าง ๆ ของประเทศที่เป็นกลาง ซึ่ง ตาม กำหนดใน ข้อ ๑๑ ได้รับ อนุญาตให้มา ช่วย พยาบาล จะต้อง ชัก ฆง สำหรับ ชาติ ที่ คน ช่วย พร้อม กับ ชง กา ณะ บาด แดง.

ให้ ใช้ ความใน ภาค ที่ ๒ ของ ข้อ ข้าง บน นี้ สำหรับ กอง พยาบาล จำ พวก นี้ ด้วย.

ข้อ ๒๓.

เครื่องหมาย กา ณะ บาด แดง อยู่ บน พน ธาว และ คำว่า 'กา ณะ บาด แดง' 'หรือ กา ณะ บาด เหนือว่า' จะ ใช้ ได้ แต่ สำหรับ บัอง กัน และ ทำให้ เห็น กอง และ โรง พยาบาล กับ พนักงาน และ สิ่ง ของ ที่ อยู่ ใต้ ความ บัอง กัน ของ สัญญา นี้ เท่านั้น ไม่ ว่า ใน เวลา สงบ เวียน ร้อย หรือ ใน เวลา สงคราม

หมวด ๗.

ว่าด้วย การ กระ ทำ คาม และ รั กษา สัญญา

ข้อ ๒๔.

บรรดา ข้อ ความ ที่ ก่อ ราว ไว้ ใน สัญญา นี้ นับ ว่า เป็น การ จำ เปน แต่ เฉพาะ แก่ บรรดา ประเทศ ที่ ได้ เห็น สัญญา, ใน ขณะ เมื่อ เกิด สงคราม ขึ้น ใน ระหว่าง ๒ ประเทศ หรือ หดาย ประเทศ ใน หมู่ ที่ เห็น สัญญา นี้ ข้อ ความ ต่าง ๆ ที่ ว่า มา แล้ว นับ ว่า ไม่ จำ เปน โดย ทัณฑ์ ถ้า ผู้ กระ ทำ คัก ฝ่าย ไต่ ฝ่าย หนึ่ง เป็น ประเทศ ที่ มิ ได้ เห็น สัญญา

ข้อ ๒๕.

แม่ทัพ ของ ผู้กระ ทำ สงคราม มี อำนาจ ที่ จะ คุม แต่ ให้ การ เปรน ไม่ ตาม สัญญา โดย ทะเยอียด หรือ ถ้า มี เหตุ แปลก พลาด ที่ ไม่ ได้ ถ่วง ไว้ ใน สัญญา จะ สั่ง การ อย่าง ไต ก็ ได้ ถ้า มี คำ สั่ง จาก รัฐบาล ของ คน และ ถูก ต้อง กับ ความ ประสงค์ และ ความ ถิ่น ที่ มี อยู่ใน สัญญา นี้.

ข้อ ๒๖.

รัฐบาล ที่ เห็น สัญญา จะ ต้อง จัด การ สั่ง ด่วน บรรดา ทหาร และ ผู้ที่ จะ ไป รับ ความ ปกครอง เปรน พิเศษ ให้ ทราบ ความ ใน สัญญา นี้ และ จะ ได้ บอก ให้ ทราบ กัน ต่อ ๆ ไป จน ถึง ชาว บ้าน ราษฎร.

หมวด ๘.

ว่า ด้วย การ ห้าม ใช้ ชื่อ ความ ตาม สัญญา ใน ที่ ผิดและ ทำ การ ดบ ถ้าง สัญญา

ข้อ ๒๗.

บรรดา รัฐบาล ที่ เห็น สัญญา ซึ่ง ยัง มิ ได้ ทำ กฎหมาย ให้ เพียง พอ ใน เวลานี้ รับ ว่า จะ จัด การ หรือ แนะนำ ให้ ที่ ประชุม ออก กฎหมาย ใน เมือง คน จัด การ ออก กฎหมาย ห้าม ประมามี ให้ บุคคล หรือ สโมสร อื่น ๆ นอก จาก ผู้ที่ มีความ ชอบธรรม ตาม สัญญา นี้ ใช้ เครื่องหมาย หรือ จด ชื่อ “ กากะบาดแดง ” หรือ “ กากะบาดเข็นควา ” สำหรับ เพื่อ ประโยชน์ ใน การ ค้าขาย ใช้ หมาย ชื่อ ร้าน หรือ หมาย ชื่อ ผู้ ค้าขาย

การห้ามมิให้ใช้เครื่องหมาย หรือจุด ชื่อ ที่ ถ้าว มา น จะ ต้อง
เริ่ม ต้น แต่ เมื่อ เจ้า หน้า ที่ ออก กฎหมาย ทุก ๆ แห่ง จะ กำหนด แต่ ถึง
อย่างไรไม่ให้ ซ้ำ กว่า ๕ ปี ภาย หลัง ที่ จะ ตง มี อ ใช้ ข้อ ความ ใน สัญญา
เมื่อ ได้ ใช้ สัญญา แล้ว ถ้า ผู้ใด ใช้ เครื่อง หมาย ร้าง หรือ หมาย ผู้ ก
ขาย ผิด กับ ข้อ ห้าม ที่ ถ้าว แล้ว ต้อง นับ ว่า ผู้ นั้น กระทำ ผิด กฎหมาย.

ข้อ ๒๗.

ถ้า กฎหมาย ทหาร ยัง ไม่ เพียง พอ รัฐบาล ที่ ได้ เห็น สัญญา รับ รอง
ว่า จะ ออก กฎหมาย หรือ แนะนำ ให้ ที่ ประชุม ออก กฎหมาย ใน ประเทศ
ของ คน จิต การ ออก กฎหมาย ห้าม ปราบ มิให้ บุคคล ผู้ หนึ่ง ผู้ใด
กระทำ อัน ตราย และ การ ดู ร้าย ต่อ ผู้ ถูก อาวุธ และ คน เจ็บ ใน เวลา สงคราม
กับ ทั้ง สำหรับ ที่ จะ ตง โทษ ต่อ ผู้ ซึ่ง ใช้ ชง หรือ ปลดออก แขน ภาวะ มาดแดง
แทน เครื่อง หมาย ทหาร ใน หมู่ ทหาร หรือ บุคคล อื่น ๆ ที่ ไม่ ได้ รับ ความ
ปกครอง พิเศษ ตาม สัญญา.

รัฐบาล ทั้ง หลาย จะ บอก ให้ กัน และ กัน ทราบ โดย บอก ไป ยัง
ที่ ประชุม สวิส คอน เฟเดอเรชัน ถึง การ ที่ ได้ ทำ ไป ใน การ ห้าม ปราบ ทั้ง
หลาย นั้น ไม่ ให้ ซ้ำ กว่า ๕ ปี ภาย หลัง ที่ ได้ ตกลง สัญญา แล้ว.

ว่า ด้วย การ ทว ไป.

ข้อ ๒๘.

สัญญา จะ ต้อง ได้ รับ ความ ตกลง อย่าง เร็ว ที่ สุด. โบ ตกลง ว่า
ใช้ ได้ นั้น ต้อง ส่ง ไป ยัง เมือง เบอรั่น

เมื่อมีการตกลงครั้งใดแล้ว จะต้องทำรายงาน แลส่งสำเนา
รายงาน นั้นไป ยัง ประเทศ ต่าง ๆ ที่ ได้ เห็น สัญญา ทุก ประเทศ.

ข้อ ๓๐.

สัญญาจะต้องเริ่มใช้ โดยจริง ใน ประเทศ ทุก ประเทศ ๖ เดือน
ภายหลัง เวลาที่ ประเทศ นั้น ส่งไป ตกลง.

ข้อ ๓๑.

สัญญาเมื่อตกลงแล้ว นับว่าแทนสัญญาลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม
คฤศศักราช ๑๘๖๕ ใน ราชการ ที่มี ไป มา ระหว่าง ประเทศ ทั้ง ปวง ที่ ได้
เห็นสัญญา สัญญาลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม คฤศศักราช ๑๘๖๕ คงใช้ต่อไป
ไป เมื่อมีการเกี่ยวข้องกับ ประเทศ ที่ ได้ เห็น สัญญา ครั้ง นั้น และ
ประเทศ ที่ ไม่ ตกลง สัญญา ฉะนั้น.

ข้อ ๓๒

บรรดา ประเทศ ทั้งปวง ที่ ได้ มี ผู้แทน มา ใน ที่ ประชุม ซึ่ง ได้นั่ง ที่ เมือง
ยี่นัว แต่วันที่ ๓๓ มิถุนายน คฤศศักราช ๑๘๖๖ หรือ ประเทศ อื่นที่
มิได้ส่ง ผู้แทน มา ณ ที่ ประชุม ครั้ง นี้ แต่ได้ เห็น สัญญา ปี ๑๘๖๕ จะ
เห็น สัญญา นี้ เมื่อใด ก็ได้ จนถึงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ข้าง หน้าที่ ถัด ที่สุด.

ประเทศ ต่าง ๆ ที่ มิได้ เห็น สัญญา นี้ ภายใน วันที่ ๓๓ ธันวาคม คฤศศ
ศักราช ๑๘๖๖ อาจ จะ มา ยินยอม เข้า ด้วยใน สัญญา ภายหลังได้ ถ้า
เช่น นั้น ต้อง มี จดหมาย ไป ยัง ที่ ประชุม สวิสคอนเฟเดอ เรชัน ถึง การ ที่ จะ

ยินยอม เข้าด้วยในสัญญาที่ประชุม ที่กล่าวมาแล้ว จะ มออกไปยัง
ประเทศ ทุก ประเทศ ที่ ได้ เช่น สัญญา

ประเทศ อื่น ๆ นอก จาก ที่ กล่าว แล้ว จะขอ เข้าด้วยในสัญญา โดย
วิธีเดียวกับ ที่ กล่าว มา ก็ได้ แต่ เมื่อ ขอ แล้ว จะ ตกลง นับ ว่า เป็น เข้า
ในสัญญาด้วย ต่อ เมื่อ พัน ปี หนึ่ง ไป แล้ว ภาย หลัง เวลา ที่ ขอ และ
ถ้าใน ระหว่าง ปี นั้น ไม่มี ประเทศใด ที่ ได้ เช่น สัญญา ร้อง ขัด ข้อง

พ.ศ. ๓๓.

ประเทศ ทุก ประเทศ ที่ ได้ เช่น สัญญา อาจยก เด็กสัญญา นี้ เสียได้ การ
ยก เด็ก นับ ว่า เป็น จริง เมื่อ มี หนึ่ง ภาย หลัง เวลา ที่ ประเทศ นั้น จะ
เขียน จดหมาย มา ยัง ที่ ประชุม สวิตส์คอน เฟเดอเรชัน ขอ ยก เด็ก สัญญา
ที่ ประชุม ที่ กล่าว แล้วจะออกไปยังประเทศอื่น ๆ ที่ ได้ เช่น สัญญา ทุกประเทศ
การ ยก เด็ก นั้น จะ นับ ว่า เป็น ไป แต่ เฉพาะแก่ ประเทศที่ขอยก เด็กเท่านั้น
ตามที่ ตกลง กัน นี้ ผู้แทน ประเทศ ทั้งปวง ได้ ตกลง นาม ใน สัญญา นี้
และได้ ประทับตรา ของ ตนไว้ เป็น สำคัญ

ทำ ที่ เมือง เยนีวา วันที่ ๓๕ กรกฎาคม คฤศศักราช ๑๙๐๖ เป็น ฉบับ
เดียว ซึ่ง จะ เก็บไว้ ณ ที่ เก็บ หนังสือ ของ สวิตส์คอน เฟเดอเรชัน ส่วน
สำเนา ซึ่ง จะ ได้ ตรวจ ว่า ถูก ต้อง แล้ว จะ ส่ง ไป ยัง ประเทศ ทุก ประเทศ
โดย ทาง ทูต

แทน ประเทศ เยอรมัน

14/06/2555 พ. บิวโต.

ฟ. ม็อนตอยเฟด.

วิลดาเวต.

ซอร์น

แทน ประเทศ ฮาร์ยันดิน

เฮนริก, เบ. โมเรโน.

พรอนโค โมดินา ซาตาต.

แทน ประเทศ ฮอลันดา—ฮังการี

บารชน ไฮด์เดอ์.

แทน ประเทศ เบลเยียม.

เคานต์ ยี. เดอ ค' แซร์เคดจ์.

แทน ประเทศ บัดกาเรีย.

ดอช เคอร์ รุชเซฟ.

นายร้อย เอก ชั้วมานอฟ.

แทน ประเทศ ชีต.

เฮา กูตัง เอกควาร์ตต์.

แทน ประเทศ จีน.

ดูเซง เซียง.

แทน ประเทศ กองโก

เคานต์ ยี. เดอ ค' แซร์เคดจ์.

แทน ประเทศ เกาหลี

กาโต ตซุเนทาคา.

แทน ประเทศ เดนมาร์ก

ช. เถาบี.

แทน ประเทศ สเปน

เคานด์ เดอร์ บาเกอร์.

แทน ประเทศ อเมริกาเหนือ

จ. ม. แครี แซงเจอร์.

ซี. เอส. สเปร์.

เย. โอ. เบเดวิดส์.

ชาร์. เอ็ม. ไฮร์ด.

แทน ประเทศ บราซิล

ซี. เจม กรูเบอร์ - กร็อบฟ์.

นายพันเอก โรเบอร์โต ตอร์ม บ็อยล์ส์กี.

เดยตาโอ ด' อัดไมดา.

แทน ประเทศ เม็กซิโก

โยเส เอ็ม. เปเรส.

แทน ประเทศ ฝรั่งเศส

เรอูชาด.

เฮด. เวโนดส์.

เฮส. โอดิวิเย.

14/06/2005 เอ. โปซา.

แทน ประเทศ อังกฤษ

ยอน ซี. ฮาร์คา.

เต อี. ฮอดเจนต์.

ยอน เฟอร์ด.

คัม เบอดยู. ยี. แม็กเฟอร์สัน.

แทน ประเทศ กรีน

มิเชล เคเบคย์.

แทน ประเทศ คิวติ มาตา

มานูเอล ฮาร์โรโย.

เฮช วิสต์เวสต์.

แทน ประเทศ ฮอลแลนด์

ฮอดส์คาร์ เฮอเปด.

แทน ประเทศ อิตาลี

เมารีย์.

เย. วันโดเน.

แทน ประเทศ ญี่ปุ่น

กาโต ตซุเนทาดา.

แทน ประเทศ ตุรกี

เศานต์ เย. เดอวี ตู แอร์เคตต์.

แทน ประเทศ มอนเตเนโกร

เอ. โอคิเย.

นายพันเอก ม. ยูร์เซ.

แทน ประเทศ นอร์เว

ฮานส์ ดาเอ.

แทน ประเทศ นิเกอแลนด์

เดน แบร์ ปอวตุเกต.

คองเย.

แทน ประเทศเปรู

กุสต์ตาโว เตอ ตา ฟูเอนเต.

แทน ประเทศ เปรูเซีย

ม. ซาหมัคคาน.

แทน ประเทศ โปตุเกส

อັตเบอร์โต ล' โอติเวยรา.

โยเซ นิโคเลา ราโบไซ โปเตลไฮ.

แทน ประเทศ รุเมเนีย

ตอกเตอร์ ซาเซ สเตฟานส์โค.

แทน ประเทศ รูเซีย

14/06/2565 มาร์เตนส์.

แทน ประเทศ เซอร์ เวีย
มิดาน ส.ค. มาร์ โกวิท,
ดอกเตอร์ โรมัน ซอนเดอร์ เมเยอร์.

แทน ประเทศ สยาม
จรรยา.
โคราจีโอโน่ ค' โอเรตตี.

แทน ประเทศ สวีเดน
โกลอฟ เซอเรนเซน.

แทน ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์
เอ. โอดิเย.
นาย พันเอก มยุร์ เซ.

แทน ประเทศ อูรูกว
อ. เฮโรซา.

ตำแหน่งตรวจ ถูก ค้าง ตัว
(ลงนาม) กราฟฟีน่า.

เดชานุกการแพนงไปตติค สวิตเฟเดอเรชัน เบอรัณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม

คฤสศคักราว ๓๘๖๖

รายงาน ประชุม แกะ ไข เพิ่ม เติม
สัญญา นานา ประเทศ เมือง เยนีวา
(เยนีวา คอนเวนชัน)

การ ประชุม ซึ่งที่ประชุม สวิสคอน เฟเดอเรชันได้ แนะนำให้ มี ขึ้น เพื่อ
ที่จะ แกะ ไข เพิ่ม เติม สัญญา นานา ประเทศ ซึ่ง ลง วันที่ ๒๒ สิงหาคม
คริสต์ศักราช ๑๙๖๔ (ตรง กับ พุทธศักราช ๒๕๐๗) ว่า ด้วย การ
บำบัด ความทุกข์ ของ ทหาร ที่ ถูก อารูช ใน กองทัพ ที่ กระทำ สงคราม ได้ มา
พร้อม กัน ณ เมือง เยนีวา เมื่อวันที่ ๓๑ มิถุนายน คริสต์ศักราช ๑๙๖๖
(ตรง กับ พุทธศักราช ๒๕๐๙) ประเทศ ต่าง ๆ ดัง จะ ได้ กล่าว นาม ต่อ ไป
ได้ มา เข้า ใน ที่ ประชุม และได้ ส่ง ผู้ แทน มา ณ ที่ ประชุม ดัง ต่อ ไป นี้
ประเทศ เยอรมัน

อ เดอ บิวโต ข้าราชการ กระทรวงวัง ชั้นที่ ๒ (เซมเบอร์ เดน)
อรรคราชทูต ประจำ เมือง เบอริน

นายพลตรี บารอน เดอ มอนตอยเฟด

นายแพทย์ใหญ่ คอกเตอร์ วิดตาเรต (มียศ นายพลตรี)

คอกเตอร์ ชอร์น อาจารย์ สอน กฎหมาย ใน วิทยาลัย เมือง บอน

อัยการ
14/06/2565

วิมลทิน ฮอร์ยันติน

ม. ซองริก. เบ. โมเรโน อรรคราชทูต ประจำเมืองเบอร์น
ม. โมล์นา. ซาลาส กงซูล เยนเวลาด ใน สวิต เซอร์แดนส์

ประเทศ ฮอลันดา—ฮังการี

บารอน ไฮคเตอร์ เดอ เอเกเรก เอชัวร์ เกนซ์ไคน์ อรรคราชทูต
ประจำเมืองเบอร์น

เซวาลิเย โยเซฟ คูเวียล นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพ ฮอลันดา
—ฮังการี หัวหน้านายทหาร กองพยาบาล แต่หัวหน้าแผนกที่ ๑๔
ใน กระทรวง กระจกใหม่

ม. ฮาร์ทซ์ เอคเตอร์ เดอ เมเซนเซฟฟ์ นาย พันโท กรม เสนาธิการ
ทหารบก

ดอกเตอร์ ฮิตเฟรด ชิกกิง นายพันโท หัวหน้าแพทย์ ใน กองทหาร
ประจำเมือง ซาลส์เบอร์ก.

ประเทศ เบลเยียม

นาย พันเอก เคานต์ เดอ คู แซร์เคดส์ กรม เสนาธิการ ทหารบก
เสนาธิการ มณฑลทหารบกที่ ๔.

ดอกเตอร์ เอ. เดดคองวี นายแพทย์ประจำ กรมทหาร คาบิเนียร์.

ประเทศ บัลแกเรีย

ดอกเตอร์ มารีนิ รูซเซฟ หัวหน้ากองพยาบาล.

นายร้อยเอก บอริส ชีร์มานอฟ กรม เสนาธิการ ทหารบก.

ประเทศ ชีต

ม. เอากุสต์คัง เอคควาร์ดส์ อรรถราชทูต.

ม. ซารดส์ ชัคเคอร์มัน กงซูล ของ ประเทศ ชีต ที่ เยนีวา.

ประเทศ จีน

ดูเซงเซียง อรรถราชทูต ประจำ กรุงเซ็ก.

อู เวิน ไค เลขาธิการ ต่อกานทูต กรุงเซ็ก.

โย เซา เยอ เลขาธิการ ราชทูตจีน พิเศษในประเทศ ยุโรป.

ประเทศ คองโก

นายพันเอก เคานต์ เดอ ตู แซร์เคดส์ เลขาธิการ มณฑลทหาร
บกที่ ๕ ประเทศ เบลเยียม.

ดอกรเคอร์ อ. เดอตองร์ นายแพทย์ กรม ทหาร คาบิเนียร์ ของ
ประเทศ เบลเยียม.

ประเทศ เกาหลี

ม. กาโต คซุนเทาคา อรรถราชทูต ยี่บุน ประจำ กรุง บว็ล เซดส์.

ม. โมโตยิโร อากาซึ นาย พันเอก ทหาร ราม.

ดอกรเคอร์ เฮยย็โร ฮังจา นายแพทย์ใหญ่ชั้นที่ ๓ (ยศ พันเอก)

ปรีนซ์ ซาเนเคอ อิตซึโย นายเรือ เอกผู้ช่วย.

ม. มาซาโนซุเก อากิยามา หมอ กฎหมาย ที่ ปรึกษาใน กระทรวง
กระดาโหม ประเทศ ญี่ปุ่น

ประเทศ เดนมาร์ก

ม. เลาบ์ นายแพทย์ใหญ่ หัวหน้ากรม แพทย์ ทหาร บก.

14/06/2565

ประเทศ สเปน

ม. ซิตเวรีโอ เดอ บากูเออร์ อี คอรัซึ่ แควนตี ออฟ บากูเออร์ ราชทูต.
 ดอน โยเซ่ ยอฟรี มอนโตโย นายพันเอก กรมเสนาธิการทหาร
 บก องครักษ์เสนาบดีกระต่าโหม.

ดอน โยฮาคิน คอรัเต้ บาโยนา ผู้ช่วยจ่ารวัดชั้นที่ ๑ ใน
 กองพยานาททหาร บก.

ประเทศ อเมริกาเหนือ

ม. วิดเดียม แครี่ แซงเงอร์ เดิม เปน ปลัดทูตฉลอง กระทรวง กระ
 ต่าโหมในประเทศ อเมริกา.

นายพด เรือตรี ซาร์ตส์ เอ็ด สเปร์ ผู้บังคับการ โรงเรียน นายเรือ.

นายพดตรี ยอร์ช บี เดวิด เจ้ากรมพระธรรมนูญทหาร บก.

นายพดตรี โรเบอรัค เอม โอเรย์ดี นายแพทย์ใหญ่ในกรมทหารบก.

ประเทศ บราซิล

คอกเตอร์ คาร์โลส เอม กูเบอร์ กรือปฟ์ อุปทูตประจำ
 เมืองเบอร์น์.

นายพันเอก กองทหารช่าง โรเบอรัค ตรอมนบือฟส์กี เดอ์ตาโย คี
 ฮัดไมคา ผู้ช่วยฝ่ายทหารบก ในสถานราชทูตบราซิล ประจำเมืองเบอร์น์

ประเทศ เม็กซิโก

นายพดตรี โยเซ่ มาริยา เปเรด.

ประเทศ ฝรั่งเศส

ม. เรอูอาต เอก อรรถกृत ประจำ เมือง เบอรั่น.

ม. หลุย เว โนสต์ ด้มาซิกัด โมเดร์ “อินส์ติตูด เดอรั ฟรานซ์”

ยศ อรรถราชทูตที่ ปฤฤษ . กฎหมายใน กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ โปร
เฟส เซอร์ ในโรงเรียน กฎหมายที่ปารีส.

ว่าที่ นาย พันเอก กอง หนุนทหาร บันใหญ่ โฮติวิเย.

นาย แพทย์ ใหญ่ ชั้นที่ ๒ โปซา

ประเทศ อังกฤษ

นาย พลตรี เซอร์ ยอน ซาร์ตต์ อาร์ทา เค. ซี. เอ็ม. บี., เค. ซี. ไอ.
อี., ซี. บี.

โปรเฟส เซอร์ โทมัส เฮอร์คิน สอดแตนต์ เค. ซี. ดี. ซี. เฮด.

เซอร์ ยอน เฟอรั ซี. บี.

นาย พันโท วิดเดียม กรานด์ แมกเฟอรัชั้น ซี. เอ็ม. บี., อาร์ท เอ.
เอม. ซี.

ประเทศ กรีซ

ม. มิเซด เคเบต ยี่ โปรเฟสเซอร์ กฎหมายนานาประเทศ แห่งวิทยาลัย
เมือง เบอรั่น.

ประเทศ คอติมาดา

ม. มานูเฮด อาร์ท โรโย อูปรทูต ประจำ เมือง ปารีส.

ม. เฮนรี่ บิลด์วูลด์ กงสุล เยนรารดประจำ เมือง เบอรั่น. อยุ่ที่ เย นัว.

ประเทศ ฮอนดูรัส

ม. ฮอสคาร์ เฮอเปต กงซุด เยเนราด ประจำเมืองเบอร์ัน.

ประเทศ อิตาลี

มาร์ควิด รอย เมาริย์ คี คาสเตด เมาริย์ นายพันเอก รับตรา
เชนต์ มอริส และเชนต์ตาซาร์ ชั้นที่ ๒.

นายพลตรี เยียววณัน วันโดเน แพทย์ตำรวจดีใหญ่กองพยามาต,
ทหารบก ได้รับตรา มงกุฏ อิตาลี ชั้นที่ ๓.

ประเทศ ญี่ปุ่น

ม. กาโต ตซุเนทาคา อรรค ราชทูต ประจำกรุง บรีดเซดส์.

ม. โมโตยิโร อากาชิ นายพันเอกทหารราบ.

คอกเคอร์ เอยิโร ซากา นายแพทย์ใหญ่ (ยศ พันเอก)

ปรินซ์ ซาเนเตรุ อิตซึโย นายเรือเอกผู้ช่วย (ยศ พันโท)

หมอกงกุฏหมาย มาซาโนซุเก อากิยามา ที่ปลุกษาณ กระทรวง
กระดาโหม.

ประเทศ ตุรกี

นายพันเอก กรมเสนาธิการทหารบก เคานต์ เคอ คี แซร์เคดส์
เสนาธิการ มณฑล ทหารบกที่ ๕ ประเทศเบลเยียม.

คอกเคอร์ ฮา. เดดคองร์ นายแพทย์ ประจำ กรมทหาร คาร์บีเนีย
ประเทศเบลเยียม.

ประเทศ มอนเตเนโกร

ม. เอ. โอดีเย อัครราชทูต ของ สวิตเซอร์แลนด์ ประจำ
ประเทศ รัสเซีย.

นาย พันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทหารบก ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์.

ประเทศ นิกاراกัว

ม. ออสการ์ เฮอเปด กงสุล เยนเวราต ของ ประเทศ ฮอนดูรัส ประจำ
เมือง เมอร์น.

ประเทศ นอร์เว

นายร้อยเอก ตาเอ กองพยาบาลทหารบก ประเทศ นอร์เว.

ประเทศ นีเทอแลนด์

นายพลโท กองหนุน ของ เกียร์ เย. เซ. เซ. เดนแบร์ ปรอท
ตุเกด สมาชิก รัฐมนตรี สภา.

นาย พันเอก อ. อ. เย. คองเย นายแพทย์ใหญ่ ประเทศ เปรู.

ม. กุสตาโว เดอ ตา ฟูเอนเต เลขานุการ ชั้นที่ ๑ สถานทูต เปรู
ที่ปารีส

ประเทศ เปอร์เซีย

ม. ซาหมัด คาน มอมตาด-โฮสต์-ศักดิ์คาน อัครราชทูต ประจำ
เมือง ปารีส ๐๖/๒๕๖๕

ประเทศโปตุเกส

ม. ชาตเบอร์โต ด' โอติเวร่า อรรคราชทูตประจำเมืองเบอรัล

ม. โยเซ นิโคเลา ราไปโซ-โบเคตโฮ นายพันเอกทหารราบ
แต่เดิม เบนส์มาชิก ที่ประชุม ปาร์ตี้เมนต์ ผู้บังคับการ โรงเรียนทหารบก
ที่ดิสบอน.

ประเทศรูเมเนีย

ดอกรเคอร์ ซาเซ สเคฟาเนสโก นายพันเอก กองหนุน.

ประเทศรูเซีย

ม. เดอ มาร์เตนต์ สมาชิก แห่งที่ ประชุม ปลุกษา ราชการใน กระ
ทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ รูเซีย.

นายพลตรี เยร์ โมตอฟ กรมเสนาธิการ ทหารบก รูเซีย.

ดอกรเคอร์ ชูบเนต (ยศ นายพลตรี)

ม. เดอ เกรเดน โปรเฟสเซอร์ ในวิทยาลัย แพทย์.

ม. เย อารชินนิคอฟ นายพันโท อาจารย์สอน กฎหมาย นานา
ประเทศ ณ โรงเรียนทหารเรือ ชั้นสูง ที่ เซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก.

ม. ออ กูเซกอฟ ผู้แทนสภา กษัตริย์.

ประเทศเซอร์เบีย

ม. มิถาน สด. มาร์โกวิช เลขาธิการใหญ่ ใน กระทรวง ยุติธรรม

นายพันเอก ดอกรเคอร์ ซอนเดอร์เมเยอร์ หัวหน้ากองพยาบาล

ใน กระทรวงสาธารณสุข.

ประเทศ สยาม

หม่อมเจ้าจรรยา อุปทูตประจำเมือง ปารีส์.

ม. โคราจีโอเน่ ตู โอเรตตี ที่ ปรุกษาสถานทูต ปารีส์.

ประเทศ สวีเดน

ม. เซอเรนเซน นายแพทย์ใหญ่ ใน กองพลที่ ๕.

ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์

ม. โอคิเย อรรถราชทูต ประจำประเทศ รุเซีย.

นายพันเอก มยุร์เซ นายแพทย์ใหญ่ ใน กองทัพบก สวิส.

อูรูเกว.

ม. อาเดกซานดร์ เฮโรซา อุปทูตประจำเมือง ปารีส์.

ได้ ประชุมพร้อม กัน หลายครั้ง เป็นลำดับ แต่วันที่ ๓๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๕ กรกฎาคม คฤศศักราช ๑๘๐๖, ที่ ประชุมได้ สันทนา แด่ตงรัง ดำเนาหนังสือสัญญา ซึ่ง จะ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม คฤศศักราช ๑๘๐๖ แต่จะ นำร่าง นั้น ให้ผู้แทนรัฐบาลต่าง ๆ เช่น นาม ดงเปเนล สำคัญ.

นอกจาก นั้นตาม ที่ได้ มีไว้ใน สัญญา ว่าด้วย การ ที่จะ บัด เป้า การ ทั้ง เตียงใน ระหว่าง นานา ประเทศ ให้ ส่งบไปโดย อากาการ เวียบร้อย ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม คฤศศักราช ๑๘๘๘ บทที่ ๓๖ ว่า อนุญาตโดย ตุลาการ เปเนอิธิ์อย่าง ดี ที่ สุด และ เปเน วิธิ์ ที่ ยุติธรรม ที่ สุด สำหรับ ตัด

ถึง ความวิวาท ซึ่งไม่ได้ตัดสิน ตก ลงไปได้ ในทาง หูตนั้น, ที่ประชุม จึงได้ จดตง ความ ประสงค์ ไว้ดัง คือไป นี้ :—

ที่ ประชุม ขอ แสดง ความ ประสงค์ ว่า เพื่อ ที่จะให้ การ แปร และ การใช้ ข้อ ความ ในสัญญา เหนือว่า ได้ เป็นไป โดย แน่นนอน อย่าง ที่สุด ประเทศ ต่าง ๆ ที่ได้ เช่น สัญญา ควร ส่ง ความ เห็น ซึ่ง เป็น ข้อ ทွ่ง เกียง ไม่ ตรง กัน ใน การ แปร สัญญา นั้น อัน จะ มี ขึ้น ได้ ใน เวลา สงบ เรียบ ร้อย ไปยัง ค่ำต นานา ประเทศ เมือง เข็ก ถ้า มี เหตุ การณ์ สัมควร ที่ ทำ เช่น นั้น ได้.

ประเทศ ที่ เห็น ด้วย กับ ความ ประสงค์ นี้ คือ :— เยอรมัน, รัสเซีย, อาร์เจนติน, ฮอลันดา, อังกฤษ, เบลเยียม, บัลแกเรีย, ชิลี, จีน, คองโก, เดนมาร์ก, สเปน, อเมริกาเหนือ, บราซิล, เม็กซิโก, ฝรั่งเศส, กรีซ, คิวบา, ฮอนดูรัส, อิตาลี, เอกวาดอร์, มอนเตเนโกร, นิการากัว, นอร์เวย์, นิโทแลนด์, เปรู, เบลีซ, โบลิเวีย, รุเมเนีย, รัสเซีย, เซอร์เบีย, สยาม, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, แด ออสเตรเลีย,

ประเทศ ที่ ไม่ เห็น ด้วย ตาม ความ ประสงค์ นี้ คือ :—

เกาหลี, อังกฤษ, ญี่ปุ่น,

โดย เหตุ นั้น ผู้แทน ต่าง ๆ ได้ เช่น รายงาน นี้ ทำ ณ เมือง เยนีวา วันที่ ๒ กรกฎาคม คฤศตศักราช ๑๙๐๒ แฉ่น เดียว ซึ่ง จะ ได้ เก็บ ไว้ ใน ที่ เก็บ หนังสือ ของ สวิตคอน เฟเดอเรชัน กับ คำนา ที่ ได้ ปรวจ ว่า เป็น ถูก ต้อง แล้ว จะ ได้ ส่ง ไป ยัง ประเทศ ต่าง ๆ ที่มี ผู้แทน ใน ที่ ประชุม ทั้ง กัน.

แทน ประเทศ เยอรมัน

ฟ. บิวโต.

ฟ. มอน คอยเฟล.

วิต ดาเวต.

ซอร์น.

แทน ประเทศ ฮาร์ ยันตัน ไตน์

เฮนริก. บ. โมเรโน.

ฟรอนโล. โมติบา. ซาลาส

แทน ประเทศ ฮอลันดา—ฮังการี

บารอน ไฮคเตอร์ เอเกเรก ดี. ป็เฮต.

คอกเคอร์ โยต์. วิตเคอร์ ฟ. ดูริเอต.

พต. ท. ผู้ช่วยผู้แทนรัฐบาล

ฮาร์ทูร์ ฟอน เมเซน เซฟฟ์

คอกเคอร์ อัดเฟรด ซักกิง.

แทน ประเทศ เบลเยียม

เลานต์ ยี่ เดอ-ต์ แซร์เคตส์

คอกเคอร์ เอ เดงคองร์

แทน ประเทศ บังกาเวีย

คอกเคอร์ วุชเฟซ.

นายร้อยเอก ชีร์มานอฟ.

14/06/2555

แทน ประเทศ ชีต

เฮกูดัง เฮดวาร์ดส์
ช. ฮัค เคอร์มัน

แทน ประเทศ จีน

ดู เซ่ง เซียง.
อู เวนไต.
โย เซาโอ เยว.

แทน ประเทศ คองโก

เคานต์ เดอ. ตู แซร์ สเตส.
ดอกลเตอร์ อ. เดดตองร์

แทน ประเทศ เกาหลี

กาโต ตซุนเนทาดา.
นาย พัน เอก เอ็ม ฮากาซึ.
ปรินซ์ อิตชิโย.
เอม. ฮากิยามา.

แทน ประเทศ เดนมาร์ก

ม. เจาบี.

แทน ประเทศ สเปน

เคานต์ เดอ บากูเออร์.

โยเซ ยอห์น มันทโตโย.

โยฮาคิม คอร์เทส อี บายโยนา.

แทน ประเทศ อเมริกาเหนือ

วิ ม แก้ว แซงเจอร์.

ซี. เอส. สเปร์.

ยอร์ช. บี. เดวิด.

อาร์. เอ็ม. โอเรย์ต์.

แทนประเทศบราซิล

ซี เดมกรู เมอร์-กร็อบฟ์.

นายพันเอก โรเบอ์ โต ครอมบ็อฟสกี

เตอิตาโอ ด' อัดไมตา.

แทน ประเทศ เม็กซิโก

โยเซ เอ็ม เปเรซ.

แทน ประเทศ ฝรั่งเศส

เรอูอาด.

เอส. เรโนตต์.

เอส. โอลิวิเย.

เอ. โปรซา.

แทน ประเทศ อังกฤษ

ยอน ซี. ฮาร์ด้า.

14/06/2565

เศ. ซี. ฮอดแดนต์.

ยอน เพอร์ดี.

คัมเบอดยู. ยี. แมกเพอร์ซัน

แทน ประเทศ กัวซ

มิเชล เคเบคย์.

แทน ประเทศ ควติมาดา

มานูเอล ฮาร์โรโย.

เฮซ วิสต์วอตต์.

แทน ประเทศ ฮอนดูราด

ฮอดจ์คาร์ เฮอเปจ.

แทน ประเทศ ฮิตาด

เมารีย.

เย. วันโตเน.

แทน ประเทศ ยีบุ่น

กาโต ตซุนเนทาคา.

พินเอก ม. ฮากาซ.

ปวินซ์ ฮิตชิโย.

ม. ฮากิยามา.

แทน ประเทศ ลุกเซมเบิร์ก

เคานร์ เย เดอร์ ตู แซร์เคดส์.

ดอกร์ เคอร์ ฮา. เดตคองร์.

แทน ประเทศ มอนเตเนโกร

เฮ. โอดิเย.

พิน เอก มยัวร์เซ.

แทน ประเทศ นิการา กัว

ออดส์คาร์ เฮอเปด.

แทน ประเทศ นอร์ เว

ฮานซ์ ดาเอ.

แทน ประเทศ นีเทอ แดนด์

เดิน แบร์ ปอร์ตุเกส.

คอง เย.

แทน ประเทศ เปรู

กุดตาไว เดอ ตา ฟูเอนเต.

แทน ประเทศ เปรู เซีย

ม. ซาหมัด คาน.

แทน ประเทศ ไบตุเกศ

อ็ดเบอร์โต ค' โอดิเวรรา.

โยเซ นิโคเลา ราไปโซ โบเตดไฮ.

แทน ประเทศ รุเมเนีย

ดอกเคยร์ ซาเซ สเตฟานส์โค.

แทน ประเทศ รูเซีย

14/06/25 มาร์เตนส์.

เยร์ โมตอฟ.

จ. เดอ ชูบเบเนต.

ย. ฮาวชินนิกอฟ.

แทน ประเทศ เซอร์ เวีย

มิดาน ดศ. มาร์โกวิช.

คอกเคอร์ โรมัน ซอนเดอร์ เมเยร์.

แทน ประเทศ สยาม

จรูญ.

โคราจิโอนี่ ตู โอรตส์.

แทน ประเทศ สวีเดน

โอดอฟ เซอเรนเซน.

แทน ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์

เอ. โอติเย.

พันเอก มยัวร์เซ.

แทน ประเทศ อูรุกเว

อ. เฮโรซา.

สำเนา ตรวจถูก ตั้งแต่วันที่.

(เห็น)

เลขาธิการ แผนก ไปได้ติง สวิตเฟเดอ

เรชัน

กราฟฟิณา

เบอร์น

วันที่ ๒๒ สิงหาคม คฤศตศักราช ๑๙๐๖.

ภาคผนวก - ๔

หนังสือสัญญา

ในระหว่างประเทศไทย

และ นานาประเทศ ว่า ด้วย กฎ และ ธรรมเนียม

การ ส่งครามทาง บก

สำนักหอสมุด

สำนักหอสมุด

14/06/2565

หนังสือสัญญาในระหว่าง ประเทศ สยาม และ ราชอาณาจักร

ว่าด้วย กฎ และ ขรรณเนียม การ ส่งคราม ทาง บก

ลง วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๒

ภาค ที่ ๑

ตอนที่ ๑ ว่าด้วย ผู้กระทำการ ส่งคราม.

มาตรา ๑ บรรดา กฎหมายแบบ ขรรณเนียม ทั้ง อำนาจ และ หน้า ที่
ในการ ส่งคราม นั้น ใช้ว่า กำหนดไว้สำหรับ กองทัพ ทหารบก
ที่ จัด ประจำ อยู่ ฝ่าย เดียว ต้อง ใช้ สำหรับ กอง ฮาด้า และ
กอง ส้มคี่ ซึ่ง ได้ จัด ขึ้น ต้อง ตาม กฎ ดัง จะ ว่า ต่อไป นี้ ด้วย.

(๑) ต้อง มี ผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็น ผู้รับผิดชอบ ใน
ความ ประพฤติ ของ ผู้ ที่ อยู่ ใต้ บังคับ.

(๒) ต้อง มี เครื่องหมาย อัน ชัด เจน ให้ แด เห็น ได้
แต่ ไกล.

(๓) ต้อง ถือ ฮาดูช โดย เบ็ด เผย.

(๔) จะ กระทำ การ สឹก ต้อง ให้ ถูก กับ กฎหมาย และ
แบบ ขรรณเนียม การ ส่งคราม.

แม้ว่า กอง อาสา หรือ กอง สัมคั ะกระทำ การ เป็น ส่วน
ของ กองทัพ อื่น หนึ่ง หรือ ะกระทำ การ รวบ รวม อยู่ใน กอง
ทัพ ใน ที่ ไต่ ๆ ก็ ดี ให้ พัง เซ้าใจ และ เวียง ว่า เป็น กอง
ทัพ บก เหมือน กัน.

มาตรา ๒ แม้ ว่า มี กองทัพ ชาติ ก รุก เข้า มา ไต่ เขต ที่ ซึ่ง ไม่ มี กำลั
ทหาร ปกครอง อยั และ พด เมือง ใน บริเวณ นั้น ถั อารุช
เข้า คั สู้ กองทัพ ที่ รุก เข้า มา โดย หามั เวลา ที่ จะ จั การ ให้
คอง กับ ที่ ว่า ไว ใน มาตรา ๑ ไม่ ก็ ดี ถ้า แม้ ว่า พด เมือง
เหล่า นั้น ประพติ ตาม กฎหมาย และ แบบ ชวรม เนียม การ
สงคราม ไชรี ก็ ให้ นับ ว่า เป็น ผู้ ะกระทำ การ สงคราม ไต้.

มาตรา ๓ กองทัพ ของ ประเทศ ที่ ะกระทำ การ สงคราม ทุก ฝ่าย มี ไต้ ทั้ง
พด รบ และ ผู้ ช่วย พด รบ บุคคล ทั้ง สอง จำพวค นั้น เมื่อ ถูก
จับกุม ให้ ไต้ รบ ความ เียง ดู ตาม กฎหมาย ที่ ว่า ไต้ ชะเลย
คั ก ทุก ประการ.

ตอนที่ ๒ ว่า ไต้ ชะเลย คั ก.

มาตรา ๔ ชะเลย คั ก อยั ใน อำนาจ ของ รัฐ บาด ที่ จับ มิ ไ้ ใน อำนาจ
ของ บุคคล หรือ กอง ทหาร ซึ่ง เป็น ผู้ จับ ไต้.
ชะเลย คั ก คอง ไต้ รบ ความ เียง ดู โดย กฎณา ไต้ ซึ่ง เป็น
ของ ส่วน คั ของ ชะเลย คั ก คอง กง แบบ ของ ชะเลย คั ก เจ้น
ไต้ แต่ อารุช, ม้า, และ หนังสือ ที่ เียง ดู โดย การ คั ก.

มาตรา ๕ บรรดาชะเลยศักดิ์นั้น ควรจะควบคุมไว้ในเมือง, ในบ่อ, ในค่าย, หรือในที่หนึ่งใด และบอกห้ามมิให้ชะเลยศักดิ์ไปพื้นที่ที่ใดกำหนดไว้ แต่การที่จะเอาชะเลยศักดิ์เข้าขังไว้ในห้องที่คุมขังอย่างหนึ่งอย่างใดนั้น ให้ทำได้ แต่เมื่อเห็นว่า จะควบคุมไว้ อย่างอื่นไม่ได้แล้ว เท่านั้น.

มาตรา ๖ รัฐบาลซึ่งควบคุมชะเลยศักดิ์นั้น จะใช้ชะเลยศักดิ์ให้กระทำการอันสมควรแก่ตำแหน่ง และความสามารรถของชะเลยศักดิ์ได้ แต่การซึ่งจะให้ทำนั้น ต้องไม่เป็นการหนักหน่วงเกินไป และต้องไม่เป็นการเกี่ยวข้องกับสังคม.

อนุญาตให้ชะเลยศักดิ์รับทำการอันเนื่องในราชการก็ได้ หรือรับใช้ในบุคคลก็ได้ หรือรับจ้างเพื่อประโยชน์ตนเองก็ได้.

ในการซึ่งกระทำให้รัฐบาลนั้น ชะเลยศักดิ์ต้องได้รับผลประโยชน์เป็นเงินค่าจ้าง เป็นจำนวนเสมอกับทหารในประเทศที่ควบคุมนั้น เคยได้ อยู่เมื่อกระทำกรอย่างเดียวกัน.

ถ้าทำการในราชการแพนกัน ซึ่งไม่ใช่หน้าที่ทหารทำก็ได้ หรือกระทำกรรับใช้ในบุคคลก็ได้ จะให้ชะเลยศักดิ์ได้รับผลประโยชน์เป็นการแลกเปลี่ยนเพียงไร ต้องแล้วแต่จะตกลงกันกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร.

เงิน เดือน และ ค่าจ้าง ที่ ชะเลย คีกร ทำ การ หา ได้ นั้น ให้
 จ่าย ใช้ ทำ นุ บำรุง ชะเลย คีกร บ้าง และ ให้ หัก มา ใช้ จ่าย ค่า เดียง
 ดู ชะเลย คีกร นั้น ด้วย ใน เวลา ที่ ปล่อย ชะเลย คีกร มี ตัว เงิน เหลือ
 อยู่ เท่า ไ้ ก็ ให้ มอบ ให้ แก่ ชะเลย คีกร นั้น ไป.

มาตรา ๗ ชะเลย คีกร ตก อยู่ ใน อำนาจ ของ รัฐบาล ไ้ รัฐบาล นั้น
 ต้อง จัด การ เดียง ดู ชะเลย คีกร.

ใน การ จัด ที่ อยู่ เลือ ม้า และ อาหาร ชะเลย คีกร จะ ได้
 รับ เสริม อก กับ ทหาร ของ รัฐบาล ซึ่ง จะ ได้ เป็น ผู้ จิต นั้น
 เงิน ได้ แต่ ผู้ กระ ทำ การ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย จะ ได้ ดั้ญญา
 ตก ตง กัน ได้ อย่าง อื่น.

มาตรา ๘ บรรดา พวก ชะเลย คีกร ต้อง ประพฤ ติ ตาม กฎ หมาย ข้อ บัง คับ
 และ คำ สั่ง ต่าง ๆ ซึ่ง คง ใช้ อยู่ ใน กองทัพ ที่ มี อำนาจ ว่า กต่าง
 ชะเลย คีกร นั้น แม้ ว่า ชะเลย คีกร ประพฤ ติ ผ่า ฝืน คำ สั่ง จะ ต้อง
 รับ โทษ ตาม ส้มควร ชะเลย คีกร ซึ่ง หนี ไป และ ถูก จับ อีก ครั้ง
 หนึ่ง ก่อน เข้า รวม ใน กองทัพ ของ คน ไ้ กั้ ดี หรือ ออก
 จาก เขต ภูมิ ประเทศ ซึ่ง อยู่ ใน ความ ปกครอง ของ กองทัพ
 ไ้ กั้ ดี นั้น กั้ ดี จะ ตง โทษ ได้ ตาม ส้มควร แต่ ชะเลย คีกร
 ซึ่ง หนี ไป ได้ โดย ตลอบ ด จน ถลับ ไป รวม ใน กองทัพ ของ คน ไ้
 กั้ ดี หรือ จน ออก ไป นอก เขต ภูมิ ประเทศ ซึ่ง อยู่ ใน
 ความ ปกครอง ของ กองทัพ ไ้ กั้ ดี นั้น ไ้ กั้ ดี แม้ ถูก จับ

๗. ขะเถย อัก ครั้ง หนึ่ง จะ ลงโทษใน การ ที่ได้ หนี ไป ครั้ง ก่อน หนี ไม่ได้.

มาตรา ๘ ถ้า มี ผู้ ถา ม นาม และ ตำแหน่ง ของ ขะเถย คัก ๆ จะ ต้อง ตอบ ความ จริง มี คน หนี ผู้ จับ จะ ตัด ประ โยชน์ ซึ่ง ควร มี แก่ คน ตาม ตำแหน่ง หนี ตาม ส้ม กวร.

มาตรา ๑๐ แม้ ว่า กฎหมาย ใน บ้าน เมือง ของ ผู้ ที่ เป็น ขะเถย คัก หนี อนุญาต ให้ ขะเถย คัก กระ ทำ การ สัญญา ว่า มาส ให้ หนี ทาน บด ได้ และ เมื่อ ขะเถย คัก ได้ ให้ สัญญา ทาน บด เช่น นั้น แล้ว สามารถ จะ ได้ รม อนุญาต ให้ ออก จาก ที่ ควบคุม ได้ การ กระ ทำ สัญญา ทาน บด นั้น คือ เขา เกียรติยศ ของ คน หนี ประ กัน เพื่อ รักษา ชาติ คอ รัฐบาล ของ คน เอง ทั้ง รัฐบาล ของ กองทัพ ที่ จับ ว่า จะ กระ ทำ ตาม สัญญา ที่ได้ ตกลง กัน หนี จึง ทุก ประการ.

เมื่อ ได้ ตกลง ให้ สัญญา เช่น นั้น และ ปล่อย ออก จาก ที่ คุม ชัง แล้ว ห้าม มิ ให้ รัฐบาล ของ ขะเถย คัก หนี เรียก ร้อง หรือ อนุญาต ให้ ขะเถย คัก กระ ทำ การ สัง คัด ที่ เป็น การ ผ่า ผัน คำ สัญญา ที่ได้ ให้ ใจ แก่ ข่า คัก.

มาตรา ๑๑ ผู้ใด กด ขี้ ให้ ขะเถย คัก ยอม ตกลง ทำ สัญญา รม อนุญาต ออก จาก ที่ ควบคุม ไม่ได้ เป็น อัน ชาติ ส่วน รัฐบาล ข่า คัก หนี ไม่ จำ หนี ที่ จะ ต้อง ยอม ตาม คำ ร้อง ของ ขะเถย คัก

ที่ จะ ขอ ออก จาก ที่ ควบคุม โดย ให้ สัญญา เหมือน กัน.

มาตรา ๓๒ ขะเตย คัก ซึ่ง ได้ ให้ คำ สัญญา และ ออก จาก ที่ ควบคุม แล้ว ถูก จับ อีก ครั้ง หนึ่ง ใน เวลา ที่ ถัด ออก ต่อ สู้ รัฐบาล ซึ่ง คน ได้ กระทำ ล้าย สัญญา ให้ ไว้ ณ ที่ คัก หรือ ค่อ ตู กองทัพ ซาคี อื่น ซึ่ง กระทำ การ สงคราม เบน พวก เดียว กัน กับ รัฐบาล ณ ที่ คัก ไม่ มี อำนาจ ที่ จะ ร้อง ขอ ประโยชน์ แห่ง ความ เดียง ตู อื่น ที่ ซึ่ง ควร จะ มี แก่ ขะเตย คัก นั้น และ จะ เอา ตัว ไป พิจารณา พิพากษา โทษ ใน ศาล ก็ ได้.

มาตรา ๓๓ บุคคล ทง บวง ซึ่ง ตาม กองทัพ กอง หนึ่ง ไป แต่ ไม่ มี นำ ที่ กระทำ การ ใน กองทัพ นั้น โดย ตรง เช่น ผู้ส่ง ข่าวก หนึ่ง ตื่อ พิมพ์, ผู้รับ จ้าง ส่ง ของ ต่าง ๆ หรือ ผู้ขาย เสมียง อาหาร เบน ตน และ ซึ่ง ตก ไป ใน อำนาจ ของ ซาคี ก ๆ เห็น ควร จับ คุม ชง ไว้ ด้วย เหตุใด เหตุ หนึ่ง ก็ คัก ถ้า คน เหล่า นั้น มี หนึ่ง ตื่อ ล้าย คัญ เบน พยาน จาก กองทัพ ที่ บุคคล เหล่า นั้น ได้ ตาม ไป ด้วย คน เหล่า นั้น ก็ สัมควร จะ ได้ รับ ความ เดียง ตู เช่น เดียว กัน กับ ขะเตย คัก.

มาตรา ๓๔ เมอ เกิด การ สงคราม ขึ้น ให้ คง กอง ราช งาน ขะเตย คัก ขึ้น ใน ประเทศ ซึ่ง ทำ การ สงคราม ทัง สอง ฝ่าย หรือ แม้ ประเทศ กลาง ซึ่ง ไม่ ได้ ทำ สงคราม ถ้า มี ความ จำ เบน เกิด ขึ้น เพราะ พอล พด ที่ ทำ การ สงคราม ต่า หนึ่ง เข้า ไป อา ไค รัย อยู่ ใน

ดินแดนของประเทศนั้น ประเทศนั้นก็ควรตั้งกองรายงาน
ชะเลศกศึกษาได้.

ความมุ่งหมายในการที่จะจัดกองรายงานชะเลศกศึกษา
เพื่อสำหรับจะได้บอกข่าวคราวอันเกี่ยวข้องกับชะเลศก เป็น
หน้าที่ของผู้ทำการสงครามทุก ๆ พนักงานที่จะต้องแจ้ง
ให้กองรายงานชะเลศกทราบความที่เกี่ยวข้องด้วยชะเลศก
เพื่อให้กองรายงานชะเลศกสามารถจัดเรื่องราวของชะเลศก
ได้ทุก ๆ คน และอีกประการหนึ่งให้แจ้งให้กองรายงาน
ชะเลศกทราบการคุมขัง, การเปลี่ยนแปลง, ทหารที่
ได้ส่งชะเลศกเข้าโรงพยาบาล และความตายของชะเลศก
ด้วยจงทุกคราว.

หนึ่งกองรายงานชะเลศกมีหน้าที่ที่จะต้องรับและเก็บ
ทรัพย์สินของเครื่องใช้สอยสำหรับตัว ทั้งจดหมาย ฯลฯ
ซึ่งเก็บได้ในสนามยุทธ์ หรือเป็นของชะเลศกที่ถึงแก่
ความตายในโรง หรือที่พยาบาล เพื่อจะได้จัดส่งทรัพย์สิน
ซึ่งของเหล่านี้แก่ผู้ควรจะได้รับ.

มาตรา ๑๕

บรรดาบริษัทหรือสภาซึ่งจัดขึ้นในประเทศหนึ่งประเทศ
ใดเพื่อประโยชน์ที่จะกระทำการกุศลเพื่ออนุเคราะห์แก่
แก่ชะเลศกนั้น ถ้าสภาเหล่านี้ได้ตั้งขึ้นโดยต้องตาม
กฎหมายข้อบังคับในประเทศนั้น ๆ แล้ว ให้สภาเหล่านี้

ตลอดไป จนถึง บรรดา ผู้ แทน ของ ดัฎา ที่ เบน ผู้ เชื้อ ถือ ได้ ว่า
 อยู่ใน ตำแหน่ง ผู้ แทน ดัฎา จริง นั้น ได้รับ ความ อุดหนุน จาก
 ประเทศ กระทำ การ สงคราม ทุก ฝ่าย โดย เค็ม กำตั้ง เพื่อ การ
 กุศัต ที่ ทำ นั้น จะ ได้ ดำเนิน ไป ได้ โดย สดวก เว้น ใ้ แต่ จะ
 เบน ที่ กัด ขวาง แก่ แบบ ขรรณเนียม ทหาร และ ข้อ บังคับ การ
 ปกครอง ด้วย ประการใด ประการ หนึ่ง เท่า นั้น.

ขรรณดา ผู้ แทน ของ ดัฎา การ อนุเคราะห์ สะเดย คักนี้ ถ้า
 มี ตัว สำคัญ เบนไป อนุญาต จาก เจ้า มา ที่ ฝ่าย ทหาร และ ถ้า
 ได้ กระ ทำ หนึ่ง ข้อ สัญญา ว่า จะ ประ พฤติ ตน ให้ ต้อง ตาม ข้อ
 บังคับ การ ปกครอง แล้ว ให้ อนุญาต ให้ เข้า ไป กระทำ การ
 กุศัต เกอ กุต แก่ สะเดย คัก ได้ จนถึง ใน ที่ ความคุม หรือ ใน ที่ พัก
 วัชน แรม ของ พวก สะเดย คัก ซึ่ง กำตั้ง เดิน ทาง กัดบไป บ้าน
 เมือง นนใด ทวไป.

มาตรา ๑๒ กอง รายงาน สะเดย คัก นี้ ไม่ ต้อง เสีย เงินค่า ไปรสนัย
 บรรดา จดหมาย หรือ ขนาณคัต หรือ ส่งของ มี ราคา ไม่ มี ราคา อย่าง
 หนึ่ง อย่างใด ซึ่งมี ผู้ ฝาก มา ให้ แก่ สะเดย คัก หรือ ส่ง ของ ซึ่ง
 สะเดย คัก เบน ผู้ ส่ง ไป ก็ คัด ห้าม มิ ให้ คิด ค่า ไปรสนัย ทง ใน
 ประเทศ ซึ่ง ส่ง ของ และ ประเทศ ที่ รับ ของ ทง ใน ประเทศ
 อื่น ๆ ซึ่ง ตั้ง ที่ กัดว แล้ว นั้น ผ่าน ไป ตาม ทาง ด้วย.

การตั้งเลี้ยงอาหาร หรือสิ่งของอื่น ๆ เพื่อเป็นการอุทิศ
 หนุนแก่พระเดช ศักดิ์นั้น จะเก็บภาษีอากร อย่างไรก็ดี ทั้ง
 จะเก็บเงินค่าบรรพตรถไฟของรัฐบาลไม่ได้ด้วย.

มาตรา ๓๗ นายทหาร ต่เบญจมาศ ซึ่งเป็น พระเดช ศักดิ์นั้น ถ้ามีความ
 จำเป็น จะขอรับเงิน เดือนเต็ม ตามอัตราที่เมือง ของตนให้แก่
 นายทหาร ชั้นนั้น ก็ได้ เงินนี้ รัฐบาล ของพระเดช ศักดิ์ ต้องใช้คืน.

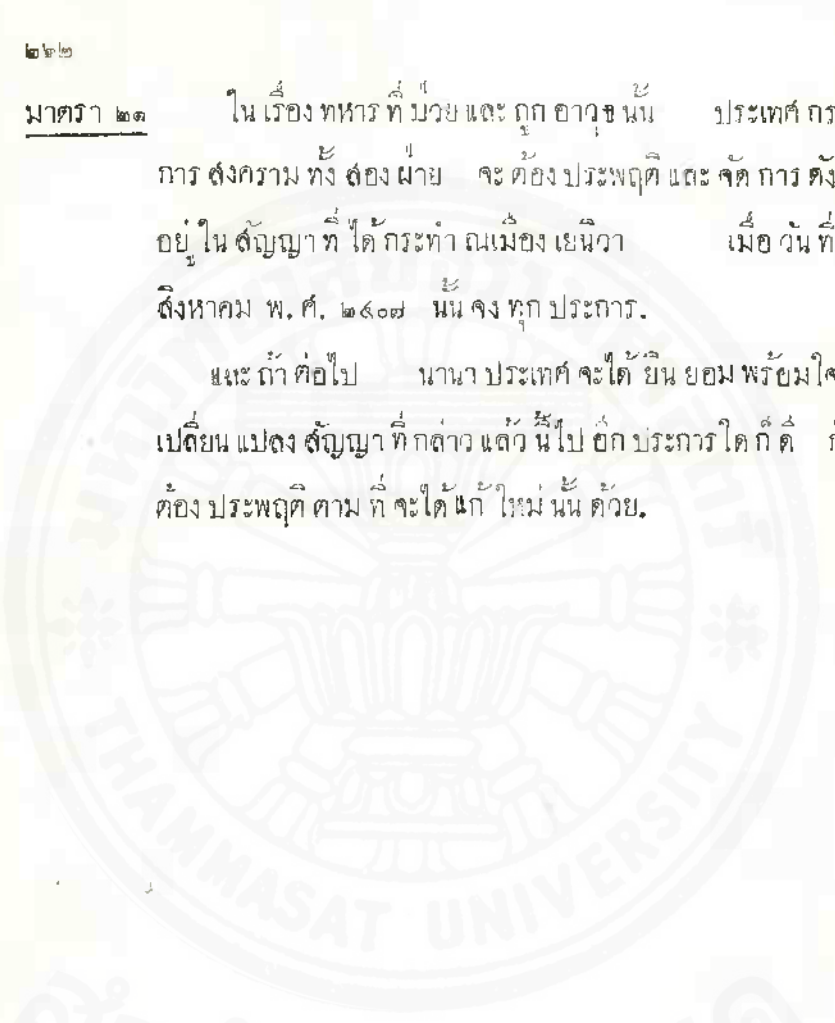
มาตรา ๓๘ พระเดช ศักดิ์ จะกระทำการกิจต่าง ๆ ตามลัทธิ ศาสนา ของตน
 ได้ทุกประการ แต่ต้องกระทำอย่าให้ ผิด ผัน ตบ ต่าง ข้อ
 มั่งคั่ง สำหรับ รักษา ความเรียบร้อย และ กฎหมาย การ
 ปกครองท้องถิ่น ซึ่งเจ้าพนักงานทหารได้ตั้งไว้.

มาตรา ๓๙ พันยกรรรม ของพระเดช ศักดิ์นั้น ให้รับไว้และจัดการ ตาม
 แบบเดียวกับ พันยกรรรม ของทหาร ของรัฐบาลผู้ควบคุมเอง.
 ส่วน การ พดิด ศัพ และ ปดง ศัพ พระเดช ศักดิ์นั้น ให้กระทำ
 ให้ ต้อง กับ ตำแหน่ง และ ยศ ของ ผู้ตั้ง แก่กรรรม ตาม แบบ เดียว
 กัน กับ ที่ ใช้ อยู่ สำหรับ ทหาร ใน เมือง นั้น เอง.

มาตรา ๔๐ เมื่อเลิก การ สงคราม แล้ว ให้รับ ตั้ง พระเดช ศักดิ์ กลับไป
 ยังบ้านเมือง ของตน อย่าง เร็ว ที่ สุด ที่ จะ กระทำ ได้.

มาตรา ๒๓ ในเรื่อง ทหาร ที่ บัวย และ ถูก อาวุธ นั้น ประเทศ กระทบ
การ สงคราม ทั้ง สอง ฝ่าย จะ ต้อง ประพฤติ และ จัด การ ตั้ง แจ้ง
อยู่ ใน สัญญา ที่ ได้ กระทบ ณา เมือง เขียวา เมื่อ วันที่ ๒๒
สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๐๗ นั้น จึง ทุก ประการ.

และ ถ้า ต่อ ไป นานา ประเทศ จะ ได้ ยิน ยอม พร้อม ใจ กัน
เปลี่ยน แปลง สัญญา ที่ ก้าว แล้ว นี้ ไป อีก ประการ ใด ก็ ดี ก็ จะ
ต้อง ประพฤติ ตาม ที่ จะ ได้ แก่ ใหม่ นั้น ด้วย.

ภาคที่ ๒

ตอนที่ ๓ ว่าด้วยเครื่องมือกระทำร้ายแก่ข้าศึก

การล้อมและระดมปืนใหญ่ยิง

มาตรา ๒๒ ผู้กระทำการ ดังคราม ทุกฝ่าย จะใช้ เครื่องมือ สำหรับ
ทำร้ายข้าศึกทุกชนิดไปนั้นไม่ได้.

มาตรา ๒๓ นอกจากที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาพิเศษต่าง ๆ ซึ่งได้
กระทำมาแล้ว มีสิ่งห้ามดังต่อไปนี้ :-

(ก) ห้ามไม่ให้ใช้ยาพิษ หรืออาวุธซึ่งประกอบด้วย
ยาพิษ.

(ข) ห้ามมิให้หยอกต่อตวง ตบฆ่าฟัน หรือกระทำ
อันตรายบุคคล ซึ่งนับอยู่ในชาติหรือกองทัพของข้าศึก
โดยทุจริต.

(ค) ห้ามมิให้ฆ่า หรือกระทำอันตรายแก่ข้าศึกซึ่ง
ได้ยอมแพ้อยู่ใต้อำนาจแล้ว หรือที่ได้วางอาวุธ หรือ
ไม่มีอาวุธจะป้องกันตนต่อไปแล้ว.

(ค) ห้ามมิให้ประกาศว่า จะไม่ละเว้นชีวิตผู้ใด.

(ค) ห้ามมิให้ใช้อาวุธ หรือตุ๊กกระสุน หรือเครื่อง
มือสำหรับกระทำให้อาเจียน แผลร้ายแรง เป็นการทรมาน

(ข) ห้ามมิให้ใช้เครื่องหมายต่างๆ เหล่านี้ให้ผิดด้วย
ธรรมเนียม คือ ธง เครื่องหมายคนเจรจาทัพ, ธงสำหรับ
ชาติ, และ ธง เครื่องหมายต่างๆ ในกองทัพ ทั้ง เครื่องแต่ง
ตัว ทหาร ของ ข้าราชการ และ เครื่องหมายต่างๆ ดังได้กำหนดไว้ใน
สัญญาเมืองยениกา.

(ง) ห้ามมิให้ทำตาย หรือ ยัด ถอน เขา ตั้ง ซึ่ง เบน
ล้มบด ของ ข้าราชการ นอก จาก เบน การ จำ เบน สำหรับ การ
สงคราม.

มาตรา ๒๔ กต อุบายในการ สงคราม และ การ ใช้ วิชา ต่าง ๆ อื่น
จำเป็น เพื่อ จะ แสดง หา ชาว เรือง ข้าราชการ และ ภูมิ ประเทศ ของ
ข้าศึก นั้น นับว่า เป็น สิ่ง อนุญาต ให้ ใช้ ได้ ทุก ประการ.

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ โจมตี หรือ ใช้ ปืนใหญ่ ระดมยิง เมือง,
หมู่บ้าน, ตึก, โรง เรือน อย่างใด ที่ ไม่มี ผู้ ใด บัง กัน ด้วย
กำลัง อาวุธ.

มาตรา ๒๖ ผู้บังคับกอง ทหาร ซึ่ง จะ ตี ตำบล หนึ่ง ตำบลใด ถ้า
สามารถ ต้อง อดุสาหะ จัด การ แจ้ง ความ ให้ ผู้ปกครอง ตำบล นั้น
รู้ตัว ก่อน เริ่ม ใช้ ปืนใหญ่ ระดมยิง ทำ ตาย เว้นไว้ แต่ จะ นำ
พลทหาร เข้า โจมตี โดย ลับ พลับ.

มาตรา ๒๗ ในเวลาที่ ต้อม และ ใช้ ปืนใหญ่ ระดมยิง เมือง หรือ
ตำบล หนึ่งใด ต้อง พยายาม ที่จะ ผ่อน ผัน อย่า ให้ ถูก โรง เรือน

ที่ใช้ เกี่ยวกับการ ศาสนา ศีลปฏิบัติ หรือ การ กุศล ทั้ง โรง
 พยาบาล หรือ ที่ รวบรวม พยาบาล คน บ่อย, คน ถูก ฮาตุษ,
 โดย อย่าง ที่ สู้ ที่ จะ บอง กัน ได้ เว้นไว้ แต่ ข้าศึก จะ ใช้ โรง
 เรือน เหล่า นั้น ในการ ทหาร ด้วย จึง ไม่ เกี่ยว กับ ความ โนิ
 มาตรา น และ เป็น นำ ที่ ของ ผู้ ถูก ต่อม ที่ จะ ศึก ให้ ที่ เหล่า
 นี ม เกรง หมาย เป็น คน ว่า มี ชง บก ให้ เห็น ได้ แต่ โกล และ
 นี หมาย ให้ ผู้ ต่อม ทราบ ด้วย.

มาตรา ๒๘ การ เก็บ รับ และ แย่ง ชิง ททรัพย์สิน ใน เมือง ใน ที่ ซึ่ง ตี
 ได้ แล้ว นั้น เป็น ชิง ชิง ห้าม ขาด.

ตอนที่ ๒ ว่าด้วย ผู้ ตัก ถอบ สอด แนม.

มาตรา ๒๙ บุคคล ซึ่ง นับ ว่า เป็น ผู้ ตัก ถอบ สอด แนม นั้น คือ
 ผู้ ซึ่ง ปลอม คน และ ตัก ถอบ ไป เทียว สืบ เฝ้า แสง หา ข้าวดคราว
 ต่าง ๆ ภายใน เขต สยาม ยุทธ ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ของ ผู้ กระทำ
 การ สงคราม ฝ่าย หนึ่ง โดย ประสงค์ ที่ จะ นำ ข้าวดคราว อัน
 นั้น ไป แจง คอ ผู้ กระทำ สงคราม อีก ฝ่าย หนึ่ง ซึ่ง เป็น ข้าศึก
 ของ ฝ่าย นั้น เพราะ เหตุ ใด นั้น เข้าใจ ว่า ทหาร ซึ่ง ตอง เข้า
 ไป ใน เขต สยาม ยุทธ ซึ่ง อยู่ ใต้ อำนาจ ของ ข้าศึก เพื่อ จะ
 แสง หา ข้าวดต่าง ๆ และ มิ ได้ ปลอม กาย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด
 นั้น ไม่ นับ เข้า ใน หมู่ พวก ที่ เรียก ว่า เป็น ผู้ ตัก ถอบ สอด แนม

อนึ่ง บุคคล ซึ่ง จะ เป็น ทหาร กัด พด เรือน กัด แต่ ซึ่ง กระทำ การ โดย เบ็ด เหย ตาม คำสั่ง ซึ่ง ด้ รั บ ใ ช้ ให้ ถอ จดหมาย ไป ซึ่ง ยัง กอ ง ทหาร ชาติ ของ คน กัด กอ ง ทหาร ของ ชา คัก กัด ไม่ ว่า เป็น ผู้ ต ก ถอ บ ถ้อ ด แนม เหมอ น กัน.

มาตรา ๓๖ ผู้ ต ก ถอ บ ถ้อ ด แนม ซึ่ง จั บ ใ ด ใน เวลา ั ก ระ ทำ การ อยุ่ ณั้ น ห้า ม มิ ให้ ดง โทษ ก่อ น พิ จาร ณา.

มาตรา ๓๗ เมื่อ ผู้ ต ก ถอ บ ถ้อ ด แนม ด้ กั บ ใ ไป รว ม ใน กอ ง ทัพ ของ คน แล้ว ถู ก ชา คัก จั บ กุ ม คอ เมอ ภาย หลัง ด้ อ ง ด้ รั บ ผล ประ โย ชนั เชน เดียว กัน กับ สะ เหย คัก และ ไม่ มี โทษ ่อ น ใ ด ใน สิ่ง ซึ่ง ด้ ั ก ระ ทำ มา แต่ ก่อ น.

คิชนที่ ๓ ว่าด้วย ผู้ เจรจาทัพ.

มาตรา ๓๘ ผู้ เจรจาทัพ นั้น คือ บุคคล ซึ่ง ด้ รั บ อำนาจ จาก ผู้ ก ระ ทำ การ ส่ง คราม ฝ้าย หนึ่ง ให้ ไป พุด แจ้ง ความ ใน การ ทัพ แก่ ผู้ ก ระ ทำ การ ส่ง คราม อื่ ก ฝ้าย หนึ่ง และ แล่ ดง คน ให้ ปรากฏ โดย ใ ช้ ชง ชาว มา เบน ลำ คัญ ผู้ เจรจาทัพ เอง กับ พด แคร ด้ น พด ขด ุ ย หรือ พด กตอ ง ทง ผู้ ถอ ชง และ ดำ ม ที่ ใ ด ใ ไป ด้ วย นั้น ทหาร จะ ก ระ ทำ ่อ น ทราย อย่ าง หนึ่ง อย่ าง ใ ด ไม่ ด้ เบน ่อ น ชาติ.

มาตรา ๓๙ แม่ ทัพ นาย กอ ง ไม่ จำ เป็น จะ ด้ อ ง รั บ รอ ง ผู้ เจรจาทัพ ทุก คราว และ จะ จัก การ บ่อ ง กัน ไม่ ให้ ผู้ เจรจาทัพ ใ ช้ โอ กาศ ที่

ได้มาเห็น เป็นประโยชน์ที่จะสืบการปกครองทั้ด้วยก็ได้
ตามสมควร แม้ผู้เจรจาทั้กระทำผิดแบบธรรมเนียม
แต่ต้องเกินหน้าที่แม่ทั้พนายกอง มีอำนาจที่จะกักคุมผู้
เจรจาทั้ไว้ได้ชั่วคราวหนึ่ง

มาตรา ๓๔

แม้พิจารณาได้โดยชัดเจนว่า ผู้เจรจาทั้ได้ใช้
โอกาสที่ได้มา ในหน้าที่เจรจาทั้โดยทุจริต ผู้นั้นเป็น
อันตรายจากผลอันชอบธรรม ซึ่งจะพึงมีแก่ผู้เจรจาทั้

ตอนที่ ๕ ว่าด้วยการทำสัญญายอมแพ้

มาตรา ๓๕

สัญญายอมแพ้ ซึ่งจะได้ตกลงกันระหว่างผู้ทำสัญญา
สองฝ่ายนั้น ต้องกระทำอย่าให้เป็นที่เสียแก่แบบธรรมเนียม
แห่งเกียรติยศทหาร เมื่อได้ตกลงครั้งหนึ่งแล้ว ต้อง
กระทำตามโดยสุจริตทั้งสองฝ่าย

ตอนที่ ๕ ว่าด้วยการอย่าศึก

มาตรา ๓๖

การอย่าศึกนั้น คือ ทั้งสองฝ่ายตกลงพร้อมใจกัน
พักการสงครามชั่วคราวหนึ่ง ตามที่จะได้กำหนดนัดหมาย
กันไว้ จะพักการสงครามไปจนถึงวันใด ชั่วโมงใด ถ้า
ไม่ได้กำหนดไว้เช่นนั้น เบนแต่ได้ตกลงกันไว้ว่า ถ้าฝ่าย
ใดจะเริ่มการสงครามอีก ก็จะต้องบอกกล่าวให้อีกฝ่าย

14/06/25๕๕

มาตรา ๔๐

แม้จำฝ่ายใด กระทำ การ ผ่าฝืน สัญญา ข้าราชการโดย
ฉกรรจ์ อีกฝ่ายหนึ่ง มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญา นั้น เสีย
ได้ และแม้ว่า เป็นการ ด่วน จะเริ่ม การสงครามได้ อีกโดยทันที.

มาตรา ๔๑

ถ้าบุคคลผู้ใด กระทำ การ ผ่าฝืน สัญญา ข้าราชการโดย
อำเภอใจ ตนเอง ผู้กระทำการ สงคราม จะมีอำนาจแต่ที่
จะขอ ร้องให้ผู้อื่น ต้อง รับผิดชอบ กับ ถ้ามี สิ่ง หนึ่ง สิ่งใด เป็น
อันตราย เสีย หายไป ใน การ นี้ ด้วย จึง จะ ขอ ร้อง เรียกเอา
ผู้ เบี้ย ปรับใหม่ได้ ตาม สมควร.

สำนักหอสมุด

ภาคที่ ๓

ว่าด้วยอำนาจฝ่ายทหารภายในเขตแดนของชาติ

มาตรา ๔๒ ดินแดนที่นับว่าอยู่ในอำนาจของชาตินั้น คือ ที่ซึ่ง
อยู่ในอำนาจปกครองของกองทหารชาติ โดยแท้จริง.
อำนาจอื่นจะแม้ไปได้แต่ภายในเขตซึ่งชาติได้จัดการ
วางอำนาจปกครองแล้ว หรือ อาจจะจัดการปกครอง
ได้เท่านั้น.

มาตรา ๔๓ เมื่ออำนาจปกครองท้องถิ่น ได้ ตกไปในมือของกอง
ทัพซึ่งเข้าครอบครองอยู่ในท้องถิ่นนั้นโดยแน่แท้แล้ว เมื่อใด
ให้กองทัพที่ครอบครองนั้นรับจัดการปกครองขึ้นโดยเต็มกำลัง
เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในหมู่ราษฎรพลเมืองในท้องถิ่น
นั้น ๆ และถ้าไม่มีข้อขัดขวางโดยแท้ ให้จัดตามแบบ
ธรรมเนียมและกฎหมายที่ได้เป็นไปอยู่ในท้องถิ่นแต่เดิม.

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้บังคับจับชนพลเมืองภายในแผ่นดินซึ่งอยู่ใน
อำนาจนี้ ให้กระทำการสังครามต่อสู้บ้านเมืองและชาติ
ของพลเมืองนั้นเองเป็นอันขาด.

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้บังคับให้พลเมืองในแผ่นดินซึ่งอยู่ในอำนาจ
ให้กระทำความผิดยอมตนเป็นข้าแก่ประเทศที่เบียดเบียนแก่ประเทศ
ของพลเมืองนั้นเป็นอันขาด.

มาตรา ๔๖ ความรู้สึกซึ่งเป็นที่ถนอมของพลเมืองโดยเฉพาะตัว
คือ ประเพณีในตระกูล วงศ์ กัณฑ์ อำนาจในความชอบ ชรรวม
ที่เขาเคยมี กัณฑ์ ชีวิตของเขา กัณฑ์ ทرفย์ สัมบัติ ของ เขา
กัณฑ์ ทั้ง ความเชื่อ และ ความประพฤติ ใน กิจ แห่ง คำสั่งนา ของ
เขาก็ กัณฑ์ กองทัพ ที่ได้ ปกครอง เมือง ต้อง ระวัง อย่าให้
ต้อง เติมิด ความรู้สึก ของ พลเมือง ใน การ เหล่า นี้.

ทرفย์ สัมบัติ ของ พลเมือง จะ ระวัง ไม่ได้ เลย.

มาตรา ๔๗ การ ปลัด และ แย่ง ซึ่ง สิ่ง ของ ๆ ราชฎร หนี ห้าม ขาด.

มาตรา ๔๘ ถ้า กองทัพ ซึ่ง ครอบครอง ท้อง ที่ จะ เก็บ ภาษี อากร
หรือ เงิน ค่า ชรรวม เข้มมัด ๆ เพื่อ ประโยชน์ ที่ จะ เขา มา ใช้ บำ
รุง ท้อง ที่ ซึ่ง ครอบครอง อยู่ นั้น แล้ว จะต้อง จัดการ ให้
เป็น ไป ตาม กฎหมาย แล ข้อตรา ตาม ที่ เคย ใช้ อยู่ ใน ที่ นั้น อย่าง
คล้าย คั้ง ที่ ดี ที่ จะ กระทำ ได้ และ เงิน ที่ เก็บ มา นี้ จะ
ต้อง ใช้ ใน การ ปกครอง ท้อง ที่ ได้ เสมอ กัน กับ ที่ รัฐบาล เติมิด ได้
เคย กระทำ อยู่.

มาตรา ๔๙ ถ้า กองทัพ ซึ่ง ครอบครอง ท้อง ที่ จะ เก็บ เงิน ภาษี อย่าง
อื่น นอก จาก ที่ ได้ กล่าว ไว้ ใน มาตรา ก่อน นั้น อีก ด้วย เงิน ที่ ได้
เก็บ ได้ นั้น จะ ใช้ ใน การ อื่น ไม่ได้ นอกจาก ใช้ ใน ความ จำ เป็น
ใช้ ใน การ ของ ทหาร และ ใน การ ปกครอง ท้อง ที่ ซึ่ง อยู่ใน
อำนาจ นั้น.

มาตรา ๕๐ ถ้าพดเมืองผู้ใด กระทำผิด และถ้า การ ที่ได้กระทำผิด นั้น เป็นการผิด อยู่ใน ส่วนตัวบุคคล ผู้นั้น แต่ฝ่ายเดียวแล้ว จะเอาโทษ เป็นการ ปรับใหม่ หรือโทษ ชนิด อื่น กับ พดเมือง ที่ พดก ทง เหล่าไม่ได้.

มาตรา ๕๑ ภาษี อากร หรือ เงิน รายใด ก็ดี จะ เก็บได้ ต่อเมื่อ มี หนังสือ สำคัญ เป็น คำ สั่ง ของ ผู้บัญชา การ กองทัพ และเมื่อ ผู้บัญชา การ กองทัพ เป็น ผู้รับ ผิด ชอบ เท่านั้น.

การ เก็บ เงิน เช่น นั้น จะ จัด ขึ้นได้ แต่เฉพาะ ที่ สามารถ จะ กระทำให้ ค้าย คดง กัน กับ แบบ และ อัตรา เดิม ที่ ใช้ อยู่ใน ท้อง ที่ นั้นได้ เท่านั้น.

เมื่อได้รับ เงิน มาแล้ว ต้อง ให้ ใบเสร็จ แจก ผู้ส่ง เงิน เป็น สำคัญ.

มาตรา ๕๒ ถ้าจะเกณฑ์ เต็มยง หรือ กำ ตั้ง ทำ การ นั้น จะเกณฑ์ จาก พดเมือง ใน แวง หนังสือ หรือ พดเมือง หมู่ใด หมู่หนึ่งได้ แต่ เมื่อ จะ เอา มาใช้ เพื่อ เป็น ประโยชน์ แก่ กอง ทพ ซึ่ง ปกครอง ท้อง ที่ อยู่เท่านั้น.

อนึ่ง จะ ต้อง เกณฑ์ แต่ พอสมควร แก่ กำ ตั้ง ของ แวง นั้น และ การ ที่ เกณฑ์ นั้น ต้อง ไม่ ให้ เป็น ทาง ที่ พดเมือง ต้อง กระทำ การ สงคราม ต่อ ผู้บ้าน เมือง และ ชาติ ของ คน เอง ด้วย.

การ เกณฑ์ ทงปวง จะ เป็น ไปได้ แต่เมื่อ มี คำสั่ง ของ ผู้ มีบัญชา การ กอง ทหาร ซึ่ง ปกครอง ท้อง ที่ เท่านั้น.

เมื่อได้ รับ สิ่ง ของ ที่ เกณฑ์ แล้ว พนักงาน ฝ่าย ทหาร
ต้อง ชวน ขวาย ที่ จะ ใช้ ให้ เป็น เงิน ตัด โดยทันที แม้ว่าไม่
สามารถ จะ กระทำ ได้ ก็ ให้ ทำ ไป เสรีๆ ให้ ใจ เป็น สำคัญ.

มาตรา ๕๓ กองทัพ ซึ่ง ปกครอง ดินแดน แหว่งหนึ่ง นั้น สามารถ จะ เรียก
เอา เงิน หรือ สัมบัติ หรือ สิ่ง ซึ่งมี ราคา มา ใช้ ได้ แต่ เฉพาะ
ที่ เปน ของ รัฐบาล และ สัมบัติ บ้าน เมือง กับ ทั้ง สิ่ง ซึ่ง สามารถ
จะ ใช้ ใน การ ทပ်ได้ คือ อาวุธ ยุทโธปกรณ์ หรือ พาหนะ ต่าง ๆ
ทั้ง เสบียง อาหาร หรือ สิ่ง ของ ซึ่ง จะ พัง เค็ดอน ที่ โต ซึ่ง เปน ของ
รัฐบาล นั้น แต่ สิ่ง บาง สิ่ง คือ รถไฟ, เครื่อง โทเรช ทางบก และ
โทรศัพท์, กับ เรือ กัดไฟ หรือ เรือ ชนิด อื่น นอก จาก เรือ ที่ อยู่
ใน อำนาจ กฎหมาย ทะเล และ บรรดา อาวุธ และ กระสุน สำหรับ ใช้
ใน การ รบ ทุก ชนิด นั้น ถึง โดย เปน ของ บริษัท หรือ ของ
ส่วน ตัว บุคคล ก็ ดี พึง นับ เข้า ใน จำพวก ซึ่ง จะ เอา มา ใช้ ใน
การ สงคราม ได้ แต่ เมื่อ เสรีๆ การ สงคราม แล้ว จะ ต้อง
คืน ให้ เจ้า ของ และ ต้อง ใช้ ค่า บัวย การ ให้ เขา ด้วย.

มาตรา ๕๔ บรรดา เครื่อง รถไฟ ต่าง ๆ ซึ่ง ได้ ส่ง มา จาก ประเทศ อื่น
ที่ เปน ประเทศ กกลาง ซึ่ง ไม่ ได้ กระทำ การ สงคราม ด้วย นั้น
แม้ เครื่อง เหล่า นั้น จะ เปน ของ รัฐบาล ของ ประเทศ กกลาง หรือ
ของ บริษัท หรือ ของ ส่วน ตัว บุคคล ใด ๆ ก็ ดี จะ ต้อง
รับ ส่ง กลับ คืน ทั้ง สิ้น.

มาตรา ๕๕

ส่วน สิ่ง ซึ่งเป็น สมบัติ คงที่ เช่น ที่ทำการ ของ รัฐบาล ต่าง ๆ หรือ ที่ดิน และ ป่าไม้ หรือ ที่เพาะ ปลูก สิ่ง เป็นของ รัฐบาล ชำคัก และ ซึ่ง อยู่ใน บริเวณ ที่ ๆ กองทัพ ฝ่าย หนึ่ง ปกครอง อยู่ นั้น กองทัพ ที่ ครอบ ครอบ ท้อง ที่ เป็น แต่ ผู้ ปก ครอบ และ ผู้ เก็บ ผล ประ โยชน์ หาก ใช้ เป็น เจ้า ของ สมบัติ ไม่ แต่ จะ ต้อง รักษา ทุน สมบัติ แห่ง สิ่ง ซึ่ง ก่อ ต่ำ มา แล้ว นี้ และ จะ ต้อง จัด การ ปก ครอบ สิ่ง เหล่า นี้ ตาม ประ เณน ผู้ รั บ อำนาจ จัด การ แทน เจ้า ของ.

TK-56/2550